SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

PREMIUL D-lui MIHAIL BALŞ

DICŢIONARUL

GEOGRAFIC, STATISTIC ŞI ISTORIC

AL JUDEŢULUI

TECUCIŬ

DE

THEODOR N. CIUNTU

LUCRARE PREMIATA DE SOCIETATEA GEOGRAFICA ROMÂNA,
ÎN ŞEDINŢA ADUNARIĬ GENERALE DE LA 5 MARTIE 1894,
SUB PRESIDENŢIA
MAJESTĂŢEĬ SALE REGELUĬ

BUCURESCĬ
STABILIMENTUL GRAFIC I. V. SOCECU
59 — Strada Berzeĭ — 59
1897

www.dacoromanica.ro

Domnului

Mihail Balș

In semn de stimă și recunoscință,
autorul închină acéstă lucrare.

www.dacoromanica.ro

AUTORII CONSULTAŢĬ

Arhiva ştiinţifică şi literară din Iaşĭ.
Archiva Istorică . . . . . de *B. P. Hasdeŭ.*
Letopiseţele Moldoveĭ. . . . . » *M. Cogălnicénu.*
Uricarul. . . . . » *Th. Codrescu.*
Istoria Mitropolieĭ Moldoveĭ. . . . . » *C. Erbicénu.*
Dicţionar Geografic al Românieĭ . . . . . » *D. Frunzescu.*
Notiţe istorice şi Archeologice. . . . . » *Melchisedek.*
Convorbirĭ Literare (Scrisorĭ despre Tecuciŭ). » *C. Papadopol.*
Geologia . . . . . » *Gr. Ştefănescu.*
Geografia judeţuluĭ Tecuciŭ . . . . . » *N. Crivĕţ.*
Descrierea Moldoveĭ . . . . . » *Dimitrie Cantemir.*
Miron Costin, Opere complete. . . . . » *V. A. Urechiă.*
Istoria Românilor . . . . . » *A. D. Xenopol.*
Notiţe statistice asupra moşiilor, în «Buciumul Român».
Buletinul Ministeruluĭ Agriculturei şi Domeniilor.
Legea pentru organisarea autorităţilor administrative.
Buletinul Ministeruluĭ Instrucţieĭ, pe anul 1892—93.

www.dacoromanica.ro

PREFAŢA

Născut şi crescut în ţinutul Tecuciuluĭ, am simţit o vie plăcere a descrie locurile pe care le-am călcat din frageda copilărie. Indemnat şi de lucrările geografice ale acelora, carĭ aŭ contribuit la cunóşcerea ţĕreĭ nóstre, am îndrăsnit a presenta onor. Societăţeĭ Geografice Dicţionarul judeţuluĭ Tecuciŭ.

Greutăţile ce sunt destul de cunoscute pentru a elabora o lucrare seriósă de acest fel, aŭ fost întru cât-va micşorate, graţie Părinteluĭ I. Andreescu, Protoireul judeţuluĭ, care cu amabilitatea caracteristică mĭ-a pus la dispositie tot ce ştia relativ la biserică; în acelaş timp am avut fericita ocasie ca în vara anuluĭ 1893 să străbatem împreună tot judeţul în lung şi în lat.

Tot ce se găseşce în acéstă lucrare este o descriere fisică, politică, economică şi istorică a fie-căreĭ localităţĭ, cât s'a putut de esactă, fiind resultatul cercetărilor mele făcute la faţa loculuĭ.

Voiŭ arăta modul cum am procedat şi planul ce i-am dat acestuĭ Dicţionar.

In privinţa geografieĭ fisice am căutat să-ĭ daŭ o desvoltare maĭ mare, ca să se cunóscă bine şi esact accidentele şi particularităţile soluluĭ.

Délurile, *văile* etc., le-am arătat în ce parte sînt situate faţă de sat, comună, plasă, judeţ, direcţia în care merge, prin ce sate, ce înălţime saŭ adâncime aŭ, cu ce sînt acoperite, şi ce fapte saŭ legende să légă de numele lor.

Tot aşa orĭ-ce curs de apă, l'am luat de unde isvorĕşce, direcţia încotro merge, ce sate, comune sau plasă udă, ce adâncime şi lungime are, acţiunea luĭ bine-făcĕtóre saŭ rĕŭ-făcĕtóre asupra loculuı pe care îl udă.

www.dacoromanica.ro

Geografia politică am împărțit'o în treĭ părțĭ:

a) *Geografia fisică:* situația fie-căreĭ localități față de comună, plasă și județ, hotarele naturale saŭ convenționale, marginele eĭ, délurile, văile și cursurile de apă ce o strĕbat; b) *Geografia politică:* divisiunele în sate, comune, suprafața, populația, obiceiurile, felul de traiŭ, administrația, biserica și școla; c) *Geografia economică:* calitatea soluluĭ, suprafața și produsul semănăturilor, mica industrie, comerțul, căile de comunicație și bugetul.

Geografia istorică: când s'a înființat satele, comunele, tîrgurile, în ce împrejurărĭ, ce numirĭ vechĭ aŭ maĭ purtat, ce fapte s'aŭ petrecut într'ênsele, legendele și faptele istorice petrecute pe teritoriul lor, monumentele istorice, bisericile și monastirile vechĭ, când, de cine și cu ce ocasie s'a făcut.

Isvórele de care m'am servit le-am luat din fie-care sat, de la primăria comunelor, reședința plășilor, de la Prefectura județuluĭ, Casierie și cancelaria Protoiereuluĭ.

Am stăruit mult asupra părțeĭ istorice, culegând din gura bĕtrânilor și a cărturarilor tot ce știu asupra vre-unuĭ sat saŭ localitate, cercetând dacă se găsește vre-un document, și în acelaș timp am consultat și operile autorilor carĭ aŭ scris relativ la acest județ.

Terminând acéstă scurtă prefață, trebue a aduce respectuósele mele mulțumirĭ Părintelui I. Andreescu, cu care am avut frumósa ocasie de a voiaja în întregul județ. Mulțumesc cu recunoștință d-luĭ Gh. I. Lahovari, secretarul general al Societățeĭ Geografice, care cu amabilitatea-ĭ cunoscută mi a pus la dispoșiție la imprimarea acesteĭ lucrărĭ manuscrisul d-lor Petrescu-Crivĕț, pe care le-am consultat.

La aranjarea materialuluĭ am fost ajutat de frate-meŭ Ș. Ciuntu, căruia ĭĭ datorez o iubire frățéscă.

Lucrarea fiind o sintetisare a isvórelor celor maĭ sigure, calitate inerentă unuĭ Dicționar Geografic, îmĭ permit a o supune aprecierеĭ onor. Societățeĭ Geografice, simțindu-mĕ mulțumit dacă voiŭ fi corespuns înaltuluĭ scop ce îl urmărește.

Autorul.

www.dacoromanica.ro

A.

Abager, pîrîŭ, isvoresce din rîpa cu acelaş nume, curge prin centrul com. Valea-Rea şi se varsă în partea drépţă a rîuluı Berheciu în raionul acesteĭ comunĭ.

Abager, rîpa, situată în mijlocul pădureĭ numită «Codri Vladniculuı», proprietatea d-luĭ Constantinide, în satul Vladnic, com. Valea-Rea.

Adânca, vale, începe din pădurea Movilénca», continuă de la N. spre S.-E. prin partea vestică a satelor Podolenĭ şi Silişte până aprópe de satul Condrea, com. Umbrérescĭ. Acéstă vale maı pórtă şi numele de Valea Bi-ţoiuluı», cu o fântână numită «Fântâna Biţoiuluı în dreptul satuluĭ Podolenı.

Alunişuluĭ, vale, situată la S. de tîrguşorul Stănişescĭ, merge în direcţie E.-V. până în Valea Dobrotforuluı în raionul com. Stănişescĭ.

Amar, pîrîiaş, curge prin satul Mândrescĭ, com. Puţenĭ, pl. Nicorescĭ, şi se varsă în pîrîul Geru.

Analog, sat, face parte din com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ. Situat în partea drépţă a rîuluĭ Zeletin, la o distanţă de 6.500 m. de tîrguşorul Colonesci, re, ed. com. Acest sat a avut maĭ mulţĭ locuitorĭ, astaḑĭ nu are de cât 4 capĭ de familie cu 23 suflete, 3 familiĭ de ţiganı şi 1 română. Ţiganıı se ocupă cu facerea lingurilor, de aceea se numesc «lingurarı . Eĭ sînt împroprietăriţĭ.

Androne, loc arabil, situat la V. de satul Corod, în raionul com. Corod, pl. Nicorescĭ.

www.dacoromanica.ro

Antoheştilor, dél, situat la marginea vestică a com. Colonescĭ, separă acéstă com. şi jud. Tecuciŭ de com. Antoheştĭ jud. Bacăŭ.

Apă-bună, pîriaş în partea de S.-V. a com Corbiţa, pl. Zeletin, curge spre Est şi se varsă în partea drépră a Berheciuluĭ.

Apă-négră, dél, în partea de V. a com. Motoşenĭ. Pe panta acestuĭ dél se afla situat satul numit Căptâlanĭ.

Apă-négră, pădure, în partea de V. a com. Motoşenĭ, din pădure isvorĕsce pîrîul cu acelaş nume.

Apă-négră, pîrîŭ, isvorĕsce din pădurea cu acest nume, merge în direcţia N.-S., trece prin satele: Fundătura şi Frumuşel, face o curbă spre E, parcurge o întindere de 5 k. 700 m. şi se varsă în partea drépră a Zeletinuluĭ maĭ jos de satul Glăvănescĭ, com. Muncel.

Apărătură, dél, situat la V. de satul Crăescĭ, este o continuare a déluluĭ «Domnişor». Merge în direcţia N.-S., până în délul Boarului.

Arbănaş, loc isolat, situat pe valea Geruluĭ, la N. de fostul sat Negrea, în raionul com. Călmăţuĭ, pl. Bêrlad.

Arcaciŭ, dél, situat între valea Herătăuluĭ şi valea Lupeĭ, în raionul com. Barcea, continuă până pe teritoriul com. Umbrărescĭ, pl. Bêrlad.

Arcaciŭ, loc isolat în partea de E. a com. Barcea. Aci ni se spune că a trecut şi s'a adăpostit turme de oĭ, înţelegêndu-se sub numele de arcaciŭ adăpostul oilor (târlă).

Arcaciŭ, vale fără apă, începe din pădurea «Dorasca», com. Barcea, mèrge spre S. prin pădurea Barcea şi se unesce cu valea Robilor.

Argéua, sat, face parte din com. Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ. Situat pe vale, între délul Cucueţilor şi rîul Siret. Are o pop. de 20 capĭ de familie cu 60 suflete, locuind în 15 case şi 5 bordee. Locuitoriĭ toţĭ sunt ţiganĭ. Acest sat este înfiinţat după desrobirea ţiganilor; eĭ aŭ fost robĭ la Logofĕtul Costache Conachi, în urmă s'aŭ aşedat în marginea pădureĭ Argea, plătind şi până astăzĭ besmă, pentru locul unde sunt

www.dacoromanica.ro

aşeḑate casele şi bordeele. Ocupaţiunea lor este facerea coveliţilor, fuselor, lingurilor, parte se ocupă şi cu crescerea vitelor în deosebĭ a caprelor, unĭ lucrézĕ pământul.

Argea, vale cu pîriaş, unde se află situat satul cu acelaş nume. Se întinde pe lângă malul Siretuluĭ direcţia N.-S., până în dreptul com. Poiana, pl. Nicorescĭ. Prin argea locuitorĭ înţeleg o scoborîre rîpósă — o vale mare. D-l Hasdeŭ explică cuvêntul Argea ca derivênd din Greco-Tracul *Argilla* saŭ *Argella*, locuinţă sub pământ, — bordeiŭ.

Argea, dél, merge paralel cu valea în partea de E. a satuluĭ, continuă până în satul Poiana.

Argea, pădure, situată în valea cu acelaş nume.

Arinósa, sat, face parte din com. Găicéna. Situat la N. com. pe cósta de V. a déluluĭ Făgădăŭ, la o depărtare de 18 km. de reşedinţa com. Are o pop. de 55 capĭ de familie cu 165 suflete. Acest sat nu este menţionat în împărţirea administrativă deşi se desparte de satul Ghilăvescĭ prin délul Făgădău. Bătrânĭĭ satuluĭ spun că datézĕ de 260 anĭ, şi îşĭ trage numele de la un bĕtrân *Arinoşanu*.

Arinósa, pădure, situată în partea de N. a satuluĭ cu acelaş nume.

Arinósa, vale, începe din valea Largă care se divide în douĕ: valea Ghilăvescĭ spre N. şi Arinósa N.-V., continuă până în hotarul jud. Bacăŭ. Pe acéstă vale se află fâneţe şi păşiune. In fundul eĭ se află situat satul Arinósa.

Arinuluĭ, vale, situată în raionul com. Stănişescĭ, merge în direcţia E.-V., pe dînsa se face semănăturĭ.

Aslan, dél, la E. de satul Burdusacĭ, pl. Stănişescĭ, merge în direcţia N.-S., continuând cu délul Băluşuluĭ şi formând în mersul sĕŭ hotarul jud. Tutova.

Avrămeştilor, dél, la marginea de S.-E. a com. Coloneştĭ pl. Slănişeştĭ, separă acéstă com. şi jud. Tecuciŭ de com. Avrămescĭ, jud. Tutova.

www.dacoromanica.ro

B.

Babeĭ, fântână, în partea de N. a satului Crăescĭ, conţine apă fórte bună de băut.

Baba-Iléna, dél, la E. de satul Pogleţ, com. Corbasca, pe dênsul se află o pădure aparţinînd statuluĭ. Din acest del isvorĕsce pîrîul Cotromanţ, care unit cu Ghilimenul formézĕ Pogleţ.

Baia, pîrîu, curge la S. de satul Cosiţenĭ, com. Brăhăşescĭ. Se ḑice că îşĭ trage numele de la un călugăr numit Baia , care a făcut şi biserica din Cosiţenĭ unde este îngropat.

Baia, del, se întinde de la Nicorescĭ, merge spre S. E până în şesul oraşuluĭ Tecuciu.

Baia, vale, începe din satul Vizurescĭ, merge spre S. paralel cu délul cu acelaş nume şi continuă până în proprietatea Tecucenilor.

Bahni, del, situat la N.-V. de oraşul Tecuciu, începe din pădurea Fruncesca şi continuă spre S.-E., în raionul oraşuluĭ Tecuciu.

Bahnă, loc şes în partea de N. a com. Umbrărescĭ, lângă pădurea cu acelaş nume.

Bahnă, pădure, la N. com. Umbrărescĭ.

Bahna saŭ *Băhniţa*, denumire ce o dă poporul satuluĭ Gunóia, com. Răchitósa, pl. Stănişescĭ.

Baicanĭ, trup de moşie, proprietatea statuluĭ, în com. Motoşenĭ. Aduce un venit statuluĭ de 4961 leĭ; acum s'a împărţit la locuitorĭ.

Baimaculuĭ, dél, situat în raionul com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ, se ramifică din zarea Dobrotforuluĭ.

Balaban, movilă în raionul com. Negulescĭ, pl. Berheciŭ, acésta este punctul cel maĭ ridicat al délului Respochi.

Balabanuluĭ, rîpă în colţul de N.-E. a com. Boghcşti, pl. Zeletin.

Balş, pădure, la V. de târguşorul Ivescĭ, are o întindere de 30 fălcĭ, aparţine d-luĭ M. Balş, pórtă numele de «Livada Balş».

Balş, pîriaş, în partea de Est a

www.dacoromanica.ro

com. Burdusacĭ, curge spre V. şi se varsă în pîrîul Delenĭ, com. Burdusacĭ.

Baloş, pădure la N.-V. de satul Sălcuţa, com. Valea-Rea. Baloş este denumirea populară a numeluĭ *Balş*.

Baloş, dél, la N.-V. de satul Sălcuţa; pe dênsul se află pădurea cu acelaş nume.

Balta-Raţeĭ, loc mlăştinos în raionul com. Cosmescĭ, pl. Nicorescĭ, în jos de podul Cosmescĭ.

Banuluĭ, vălcică, începe din mijlocul sfóreĭ de moşie «Ban», continuă spre E. în raionul com. Gohor.

Banu, sfóră de moşie în raionul com. Gohor, fost proprietatea unuĭ boer «Banu», merge din apa Berheciuluĭ până în muchea déluluĭ Gohor-Irésca. In partea de V. pe Berheciŭ a fost un iaz cu móră, astăḑĭ nu se vĕd de cât óre-care urme, pórtă însă numele de iazu şi móra Banuluĭ.

Banu, un loc isolat pe Berheciŭ, în raionul com. Gohor, unde a fost iazul şi móra Banuluĭ.

Barcea, com. rur., pl. Bêrlad. Compusă din 5 cătune: Barcea-Nouă, Barcea-Veche, Dorăscĭ, Drăgănescĭ şi Podolenĭ. Este situată pe loc şes «Valea Bêrladuluĭ» la 9 km. departe de capitala jud. şi 8 km. de a plăşiĭ. Are o pop. de 1818 suflete cu 480 familiĭ, din care 459 bărbaţĭ, 450 femeĭ căsătorite, 30 bărbaţĭ şi 25 femeĭ necăsătorite, 15 bărbaţĭ şi 10 femeĭ văduve, 490 băeţĭ şi 358 fete. Eĭ locuesc în 502 case, care sunt făcute de gard acoperite cu stuf şi cu tinichea.

Numĕrul nascerilor pe anul 1893—94 este de 78 %, iar a deceselor 81 %. Pop. descresce după cum se constată din actele stăreĭ civile 3 %.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 13994 hect., din care 6292 hect. pămênt arabil, 280 fâneţe, 2745 hect. islaz, 3757 hect. păduriĭ, 920 hect. loc sterp şi 51 hect. viĭ.

Moşiile de pe teritoriul com. sînt: Drăgănescĭ, Dorăscĭ, Barcea şi Podolenĭ.

Terenul com. nu este accidentat, presintă însă un singur dél: *Délul Podolenilor*, care are o înălţime de 50 m. Acest dél este acoperit cu păduriĭ şi viĭ.

In com. se află 12 Ebreĭ. — Meseriaşĭ sînt: 4 ferarĭ, 11 lemnarĭ, 1 cismar şi 20 cârciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Industria e mărginită la trebuinţele casnice. In satul Drăgănescĭ se află o móră de apă cu turbină, arendată domnuluĭ Tache Anastasiu. Tot aci se află şi un iaz sistematic. Din puntul de vedere financiar, com. stă astfel: Venitul stabilimentelor 4340 leĭ; taxa proporţională 1450 leĭ; venit fonciar 122 leĭ 95 banĭ; căile de comunicaţie 2095 leĭ, 50 b.; patentă 544 leĭ şi 75 b.; taxa spirtóselor 164 leĭ 50 b; total fiscal 5266 leĭ şi 70 b.— Drumurĭ judeţene comunale, perceperea comercială 1095 leĭ 67 b. Totalul general 16225 leĭ 57 b., iar budgetul com. este de 8337 = cu cheltuelile. Numĕrul contribuabililor 425.

Com. are 2 şcolĭ: una în căt. Barcea-Veche şi alta în căt. Drăgănescĭ, ambele mixte. Cea din Barcea datéză de la 1865, iar cea din Drăgănesc, din 1879. Ambele întreţinute de com.; pe lângă acésta mai aŭ şi câte 17 hect. şi 16 arĭ pământ arabil Localul din căt. Barcea-Veche este construit de com. în anul 1891, de zid, în stare bună; cel din Drăgănescĭ închiriat în stare rea.

Şcóla din Barcea e frecuentată de 60 copiĭ (58 băeţĭ şi 2 fete), cu 1 învĕţator; cea din Drăgănescĭ 25 copiĭ (22 băeţĭ şi 3 fete), cu o învĕţătóre. Numĕrul copiilor în vîrstă de şcólă sînt: 149 copiĭ (70 băeţĭ şi 79 fete). Ştiŭ carte 110 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

In com. sînt 3 bisericĭ deservite de 3 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Numĕrul locuitorilor împroprietăriţĭ după legea din 1864 sînt: 364, iar după legea din 1879 sînt 170. Miliţienĭ sînt 100, reservişţĭ 40.

In com. se mai află 2 căldări de rachiŭ, una în Bărcea şi alta în Podolenĭ, care produce anual 150 vedre de rachiŭ, făcut din tescovină şi drojdie.

Locuitoriĭ îşĭ desfac productele în oraşul Tecuciŭ şi în târgul Ivescĭ. Transportul productelor îl fac cu carele cu boĭ pe şoséua naţională.

Căĭ de comunicaţie sînt: Calea ferată Tecuciu-Ivescĭ, trecênd prin partea de răsărit a satelor: Drăgănescĭ, Dorăscı, şi Barcea-Nouă, trecênd peste un pod de fer apa Bârladuluĭ în satul Drăgănescĭ şi un altul la N. de Barcea peste Coroţel, avênd şi staţia Halta Barcea, la o depărtare de Dorescĭ 500 m Şoseua naţională Tecuciu-Galaţı care trece prin satele Dragănescĭ, Dorăscĭ şi Barcea-Nouă pe o lungime de 10 km. avênd un pod de fer pe Bârlad înainte de a intra în Drăgănescĭ şi altul

www.dacoromanica.ro

peste Coroĝel între Dorăscĭ şi Barcea.

Pe lângă acesteą maĭ are: Şoséua Barcea-Movilenĭ, care începe din şoséua naţională, trece prin Barcea-Veche, trece Bêrladul prin un vad, dă în satul Podolenĭ, se ridică pe la aşa ḑisul «Dêlul Hrube» şi ajunge în Movilenĭ, avênd o întindere de 8 km. Şoséua Podoleni-Umbrărescĭ pe o întindere de 3 km. Şoséua Barcea-Cudabli pe o întindere de 12 km şi caile naturale Dragănesci-Matca lungime de 11 km., Drăgănesci-Cudabli 15 km.

Locuitorĭ ocupându-se cu agricultura şi creşterea vitelor, ei aŭ: 810 boĭ, 544 vacĭ, 12 taurĭ, 161 caĭ, 103 epe, 21 armăsarĭ, 6 asinĭ, 6 bivolĭ, 4750 oĭ, avênd pentru acestea 7 stânĭ: 3 pe moşia Dorăscĭ şi 4 pe moşia Drăganescĭ, care produc anual 14,000 ocale brânză. Ei maĭ au şi 160 stupĭ.

Limitele com. sînt: Oraşul Tecuciu (N.), despărţit prin o linie convenţională, care începe din hotarul moşiei Movileni, merge spre E., trece Bêrladul pe lângă moşiă Cernicarĭ pâna în hotarul moşiei Cud lbi.

La S. com. Umbrărescĭ, care începe prin o linie de învoială, din moşia Movilenĭ trece Bêrladul pe lângă moşia Umbărescĭ, până în moşia Cudabli (jud. Covurlui). La E. com. Cudabli care formézĕ şi hotarul judeţuluĭ mergênd spre N. până în hotarul moşieĭ Puţeni. La V. cu com. Movilenĭ, despărţit prin o linie care începe din comuna Umbrărescĭ, merge spre N. pe lângă Movilenĭ până în hotarul moşiei Sturdza, care aparţinea oraşului Tecuciu.

Com. este strĕbătută de rîul Bêrlad, care trece prin partea de V. a satuluĭ Drăgănescĭ, desparte satul Barcea-Veche de Podoleni, în urmă trece în com. Umbrărescĭ.

Pe lângă acésta maĭ este şi pîrîul Coroĝel care vine de la N. spre V., trece calea ferată, şoséua naţională, desparte satul Dorăscĭ de Barcea-Nouă, intra în Barcea-veche şi se varsă în Baltă. Acest pîrîu este periculos primă-vara şi în timpurĭ ploiose, cacĭ vine fórte repede, rupând podurile şi stricând tot ce găsesce în cale.

Com. de la anul 1874—76 a fost unită cu satul *Matca* şi mahalaua Cernicarĭ, care astăḑĭ ţine de Tecuciu. De la acest an s'a separat. Matca a fa-ut o com. a parte, iar Cernicari a trecut la Tecuciu. Com. se numea *Cernicarĭ.*

www.dacoromanica.ro

Ca fapt istoric putem menţiona următorul eveniment: La 1564 Alexandru Lăpuşneanu venea despre Galaţi, pentru a 2-a oră Domn al Moldovei. El poposesce la N. de satul Drăgănescĭ în localitatea numită «Dumbrava Drăgănescilor». Lăpuşnénu intrase în Moldova cu 7 miĭ de Spahiĭ şi cu 3 miĭ óste de strînsură, avênd şi poruncă de la Sultan ca să céră de la Hanul Tătarilor ajutor. El mergea avênd alăturĭ pe Vornicul Bogdan, amêndoĭ călărĭ pe armăsarĭ turcescĭ. Ajunşĭ la Drăgănescĭ îĭ întîmpină boeriĭ luĭ Tomşa-Vodă: Vornicul Moţoc, postelnicul Veveriţă, spătarul Spancioc şi vistiernicul Stroicĭ. Eĭ se închinară luĭ Lăpuşnénu dar nu'ĭ sărutară póla după cum era obiceiul. Bine aţĭ venit boerĭ! le ţise Lăpuşnénu. «Să fie Măria ta sănătos, rĕspunseră eĭ». Am auţit de bântuirile ţĕreĭ, ţise Lăpuşnénu şi am venit să o mântui. Să nu bănuescĭ Măria ta, ţise Moţoc: «Ţara este liniştită, pentru acea obştia ne-a trimis să 'ţi spunem că norodul nu te vrea nici te iubesce şi Măria ta să te întorcĭ înapoĭ». Lăpuşnénu rĕspunse: «De nu mĕ iubesc eĭ, eŭ 'ĭ iubesc pre dênşiĭ; şi de nu mĕ va ţéra, eŭ voiŭ pe dênsa; şi voiu tot merge orĭ cu voie, orĭ fără voie», şi ridicêndu-se cu óstea sa aŭ mers grabnic spre Iaşĭ, iar Tomşa-Vodă cu vornicul Moţoc, cu Spancioc şi Veveriţă aŭ fugit în Polonia la Liov, unde R gele Polonieĭ trimise pe hatmanul Crasinski şi le-aŭ tăiat capetele la toţĭ, căcĭ Lăpuşnénu cerea extrădarea lor. (Letop. t. I, pag. 219 şi 220).

Barcea-Nouă, sat, face parte din com. Barcea. Situat pe ambele laturĭ aleĭ şoseleĭ naţionale Tecuciu-Galaţĭ. Aicĭ e reşed. com. Are o pop. de 55 capĭ de familie cu 246 suflete, carĭ locuesc în 54 case. Ştiŭ carte 18 bărbaţĭ şi 3 femeĭ. Comerciul se face de 2 cârciumarĭ. Acest sat este înfiinţat în anul 1881 în urma inundaţiilor făcute de Bêrlad. Locuitoriĭ de aicĭ aŭ venit din satele de prin prejur, care aŭ fost inundate.

Barcea Veche, sat, face parte din com. Barcea. Situat pe malul stâng al Bêrladuluĭ. Are o pop. de 150 capĭ de familie cu 564 suflete, locuind în 149 case. — Ştiŭ care 43 bărbaţĭ şi 3 femeĭ. Comerciul îl face 4 cârciumarĭ şi 2 băcanĭ. Are o şcólă mixtă cu un învĕţător. Aicĭ se află biserica cu hramul «Sfinţiĭ Voi-

www.dacoromanica.ro

voḑĭ». Acéstă biserică este făcută de locuitorĭ în 1796; la 1846 s'a reparat de Iancu Malaxa şi aşa a durat până la 1882, când focul a distrus'o, rĕmâind numaĭ zidul. La 1884 s'a refăcut şi ast-fel ni se presintă actualmente.

Barcea, staţie de cale ferată (haltă) pe linia Tecuciŭ-Ivescĭ între satele Dorăscĭ şi Barcea-Nouă, la o distanţă de 9 km. de la Tecuciu, iar de la Bucurescĭ 246 kilometri.

Barcea, moşie în com. cu acelaş nume, proprietatea statuluĭ, are 3152 hect. pămênt arabil, aducênd un venit de 39 miĭ leĭ. — Inainte aparţinea monastirei «Dancu» (Iaşi).

Barcea, pădure, proprietatea Statuluĭ, în partea de E. a satuluĭ Barcea. Are o întindere de 90 fălcĭ, cu trupurile: *Délu* 60 fălcĭ, strĕbătută de *Valea Bĕşicuţeĭ*, *Robilor*, *Valea Arcaciu*, şi *Lunca* 30 fălcĭ, la S. de sat.

Barna, sat, face parte din com. Godinescĭ, pl. Berheciŭ. Aşeḑat la N. com. şi la N. jud., formând hotarul; despărţit de jud. Bacăŭ prin délul Fruntescilor. Cade la distanţa de 10 km. şi 800 m. de reşedinţa com. Are o pop. de 17 capĭ de fam. cu 70 suflete, locuind în 15 case.

Bazatuluĭ, pădure la V. de satul Mandrescĭ, în raionul com. Puţenĭ, pl. Nicorescĭ.

Băcioiŭ. sat, face parte din com. rur. Corbasca, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta déluluĭ numit «Livadă». La o distanţă de 3 km. şi 150 m. departe de reşedinţa com. Sat numaĭ de ţiganĭ, numiţĭ de locuitorĭ din apropiere «Ursarĭ». Are o pop. de 112 capĭ de familie cu 412 suflete. De curênd statul le-a dat câte 10 prăjinĭ pămênt arabil fie-căruĭ cap de familie; în total 17 fălcĭ. Locuinţele lor sînt: parte bordee şi parte case micĭ de gard. Numaĭ iarna staŭ acasă iar vara lasă vre-un bătrân sau vre-o bătrână în sat, iar ceĭ-l'alţĭ umblă din sat în sat ca nomaḑĭ, lucrând diferite unelte de fer, saŭ angajându-se la munca câmpuluĭ, saŭ la diferite petrecerĭ prin sate, parte din eĭ fiind lăutarĭ. Eĭ îşĭ aleg un membru în consiliul comunal; acesta gerézĕ afacerile ce se ivesc între dênşiĭ.

Bălătescĭ, dél, la V. comuneĭ Crăescĭ, formând limita com.; şi

www.dacoromanica.ro

continuă spre S. cu délul Benescĭ şi Crăescĭ până la Gura Crăescilor. Are o lungime de 4 km.

Bălănóia, baltă, situată la V. de satul Homocea, comuna Homocea.

Bălănescĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ Aşeḑat pe valea cu acelaş nume, strebătut de pîrîul Bălănescĭ. La o distanţă de 2 km. şi 200 m. departe de Vulturenĭ. Are o pop. de 17 capĭ de familie cu 97 suflete, locuind în 15 case. Comerţul îl face un cârciumar. Aicĭ se află o biserică cu hramul «Adormirea Maicei Domnuluĭ», care a servit ca schit de călugărĭ, în urmă a devenit biserică de mir. Nu se ştie precis data fundărei, găsim însă data 7267=1759. La 1834 s'a reparat. Satul îşĭ trage numele de la un locuitor numit Bâlan .

Bălănescĭ, pîrîu şi vale, curge prin satul cu acest nume, com. Vulturenĭ, şi se varsă în Berheciu.

Bălan, pisc de del. la E. de satul Mândrescĭ, com. Puţenĭ, pl. Nicorescĭ.

Bălănésa, pădure, situată între satele Ghionóe şi Tăvădărescĭ, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Bălănescĭ, sat, face parte din com. Giurgióna, pl. Zeletin. Aşeḑat pe délul cu acelaş nume, la o depărtare de reşed. com. 1 km. şi 240 m. Are o pop. de 42 capĭ de fam. cu 165 suflete, locuind în 39 case. Aicĭ se află o şcólă mixtă care datéză de la 1870, se frecuentă de 48 băeţi din numĕrul de 109 copiĭ (73 băeţĭ şi 36 fete). Localul e de gard, în stare rea. Comerciul se face de un cârciumar. Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ după legea rurală.

Bălănescĭ, dél, numit după satul Bălănescĭ, com. Giurgióna, se întinde în direcţia N.-S.

Băltăreţu, sat, face parte din com. Cosmescĭ, pl. Nicoresci, aşeḑat pe partea stângă a Siretuluĭ la o depărtare de 1 km. de reşed. com. Are o pop. de 66 capĭ de familie cu 304 suflete, locuind în 62 case. Se numesce astfel pentru că este aşeḑat pe un loc jos—Baltă—din care causă este des inundat de Siret.

Bălura, dél, situat la S. de satul Godinescĭ de-jos, com. Godinescĭ pl. Berheciŭ.

www.dacoromanica.ro

Bălușului, dél, situat la E. de satul Burdusacĭ, trece pe lângă satele: Delenĭ și Burdusacĭ, merge până în drumul ce duce la Bêrlad, unde începe délul Bucșeĭ, formênd hotarul spre jud. Tutova.

Bănésa, moșie, situată la S. de satul Condrăchescĭ, plasa Berheciŭ.

Bărbósa, sat, face parte din com. Oncescĭ, pl. Stănișescĭ. Situat pe cósta délului Stărculuĭ, avênd la E. valea Berheciu, sat așeḑat în partea de V. a com. Are o pop. de 85 capĭ de familie cu 288 suflete, în 83 case. Copiĭ în vîrstă de școla 50 (29 băeți și 21 fete). Comerciul se face de 2 cârciumarĭ. Aicĭ se află o biserică cu hramul Nascerea Maiceĭ Domnului», zidită de Popa Iosif (popular Iosup). Nu se scie precis anul construireĭ. A doua s'a făcut de locuitorĭ în 1818, după cum se vede din inscripția ce a avut de-asupra ușeĭ, și care s'a pus greșit și la actuala biserică, care s'a facut la 1844. S'a reparat în 1874. Locuitorĭ 'ı-aŭ donat 12 stânjenĭ de pământ arabil. La distanța de 100 m. de biserică se află un *Rîmnic cu pesce*, care se numesce Rîmnicu luĭ Popa Iosup .

Bărbălăŭ, vale, la S. de satul Belciunésa, com. Crăescĭ, pl. Stănisescĭ.

Bărcana, pîrîiaș în partea de N. a com. Răchitósa, curge spre S.-E. și se varsă în Zeletin.

Băreana, sat, face parte din com. Răchitósa. Situat la N. com. pe cósta délului Răchitósa, la o depărtare de 4 km. 890 m. de reșed. com. Are o pop. de 65 capĭ de familie cu 268 suflete. Toți locuitorii sînt țigani. Eĭ sunt împroprietăriți la 1864, când s'a format și satul; mare parte din eĭ sunt desrobiți de la monastirea Răchitósa. Locuințele sînt: parte case de gard, și parte bordee, eĭ se ocupa cu lemnăria și crescerea animalelor. In partea de E. a satului trece rîul Zeletin și șoseua care duce la Colonescĭ.

Bâzului, numire dată văeĭ Mățuluĭ, în com. Țepu, pl. Nicorescĭ.

Bejănărilor, drum vechiu, începe din hotarul de S. al com. Ivescĭ, traverseză com. Bucescĭ, Liescĭ, și termină pe teritoriul moșieĭ Șerbănescĭ, com. Liescĭ.

Bejănarița, veche numire a satu-

www.dacoromanica.ro

lui Măldărescĭ, com. Negulescĭ, pl. Berheiŭ.

Belciunésa, sat, face parte din com. Crăescĭ, pl. Stănișescĭ. Aședat pe cósta déluluĭ Marghiolul, în partea de V. a comuneĭ, la o distanță de reședinț. com. 7 km. și 100 m.

Are o pop. de 42 capĭ de familie cu 151 suflete, care locuesc în 40 case, avênd 19 copiĭ (9 băețiĭ și 10 fete) în vîrstă de școlă. Satul este străbătut de un drum ce se desparte din șoséua ce duce la Stănișescĭ și se ridică spre V. în sat. Este înconjurat la V. de valea Marghioluluĭ și la S. valea Bărbălăŭ.

Beldiman (schitul luĭ), loc isolat în gura văeĭ Arinuluĭ, com. Stănișescĭ. Aicĭ se spune că a fost un schit al căruĭ întemeietor este Alexandru Beldiman. Astădĭ numaĭ există de cât urme iar cărțile și odórele bisericescĭ se găsesc la biserica din Slobozia-de-jos, com. Stănișescĭ.

Benescĭ, vale, în partea de S.-E. a satuluĭ Benescĭ, com. Crăescĭ, pl. Stănișescĭ.

Bănescĭ, sat, face parte din com. Crăescĭ, în partea de V. a comuneĭ, situat pe valea cu acelaș nume, la o depărtare de reșed. com. 4 km. și 300 m.

Are o pop. de 96 capĭ de familie cu 253 suflete, locuind în 92 case. Știŭ care 18 bărbațĭ și 4 femeĭ.

Aicĭ se află o școlă care s'a înființat în anul 1892, se întreține de comună. Școla se frecuentă de 51 copiĭ (49 băețĭ și 2 fete) din numĕrul de 65 copiĭ (47 băețĭ și 18 fete) în vîrstă de școlă. Localul este de gard, în stare rea, închiriat de comună.

Are o biserică cu hramul «Sfinții Voivoдĭ». Actuala biserică este făcută de locuitorĭ la anul 1872. Ea este pe locul altor 2, carĭ aŭ fost făcute pe la 1690 și maĭ înainte. Se întreține din 38 stînjenĭ pămênt arabil. — Satul are o vechime de 300 anĭ.

Berca, loc arabil, situat în partea de S.-E. a satuluĭ Șerbănescĭ, com. Liescĭ, în marginea pădureĭ Hanu-Conachi. Acéstă moșie este proprietatea d-luĭ Gheorghiade. Se întinde spre E. până în valea Călmățuiuluĭ și la S. până în proprietatea d-luĭ Verone.

Berca, pădurice, o parte din pădu-

www.dacoromanica.ro

rea Hanu-Conachi, în partea de E. teritoriul com. Liescĭ, pl. Bêrlad.

Berheciŭ, staţie de cale ferată pe linia Tecuciŭ-Bêrlad, situată la capu dĕluluĭ Nărtescĭ, la o depărtare de 253 km. de la Bucurescĭ şi 16 km. de la Tecuciŭ. Intre apa Berheciŭ şi calea ferată Tecuciŭ-Berheciŭ se află fabrica de Cogniac I. Naville & Comp. Acéstă fabrică este înfiinţată în anul 1882, avênd încă 2 sucursale în ţară şi una în Franţa. Cele din ţară sînt: la *Ulmenĭ*, înfiinţată la 1878 şi la *Tălăşman* (jud. Tutova), înfiinţată la 1890.

Societatea dispune de un capital de 600.000 leĭ. Produce anual: Berheciŭ 180.000 litrurĭ cogniac, avênd 27 lucrătorĭ; Tălăşman 100.000 litrurĭ cu 20 lucrători şi cea din Ulmenĭ produce 70 000 litrurĭ, avênd 21 lucrători. Maĭ înainte produsul se desfăcea aprópe tot la Bordeaux, astăzĭ în Germania şi în ţară.

Berheciŭ (Briheciu), rîu, isvoresce de sub delul Raiŭ pe teritoriul com. Obârşia, unde se încarcă cu Baimac. — Maĭ primesce pe stânga pîrîiaşele: Mârza, Glodu şi Bălăiţa, care vin din com. Maraşcĭ; trece prin com. Tîrgu-Glodurele şi Oţelescĭ şi apoĭ intră în jud. Tecuciŭ (Dicţ. geogr. al jud. Bacăŭ, p. 135), trecênd pe lângă satele Tarniţa, Taula, Lozinca, Godinescĭ, Vulturenĭ, Negulescĭ, Corbiţa, Corcioveni, Brăhăşescĭ, Nărtescĭ-de-sus şi Nărtescĭ-de-jos — Primesce pe drépta următórele pîrae: Repriveţ, Găicéna, şi alte maĭ micĭ pirîiaşe, iar pe stânga pîrîul Strîmba şi rîul Zeletin. El curge în direcţia N.-S. pe o vale întinsă şi frumósă, pe care se face semănăturĭ şi fêneţe. La capul dĕluluĭ Corcioreni face o curbă spre E., se unesce cu Zeletin, trece şoséua naţională, calea ferată Tecuciu-Bêrlad şi după ce a parcurs plasa Berheciu şi Zeletin, avênd de la intrarea în judeţ şi până la versare o lungime de 70 km., se varsă în rîul Bêrlad în faţa satului Negrilescĭ, pl. Nicorescĭ. Pe dênsul se află 2 morĭ de apă. Are o albie de 3—4 m. şi o adâncime de 1 2 m. Lărgimea văĭ este în termen mediŭ de 300 m. Primă-vara şi în timpurĭ ploióse se revarsă pe întréga vale, producênd marĭ stricăciuni.

Berheciu, plasă, situată la N.-V. judeţuluĭ. Numele sĕu vine de la rîul Berheciŭ care o strĕbate

www.dacoromanica.ro

în partea de E. Acéstă plasă mai înainte purta numele de *«ocolul Polocinului»*.

Se compune din 10 comune: Condrachescĭ, Corbasca, Corni, Găicena, Godinescĭ, Homocea, Huruescĭ, Negulescĭ, Ploscuţenĭ, Vulturenĭ, avênd 75 cătune.

Are o pop. de 16.290 suflete.

Limite: La N. jud. Bacăŭ, despărţit prin o linie convenţională ce începe din malul Siretuluĭ, mergênd pe lângă satele Marvila, Pogleţ, Ghilovescĭ, până la N. com. Godinescĭ. La S. pl. Nicorescĭ, la E. rîul Berheciŭ şi la V. Siretul.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în Tîrgul Găicéna, com. Găicéna.

Ca comunĭ populate în acéstă plasă sînt: Condrăchescĭ, Corbasca, Găicéna, Huruescĭ, Homocea şi Vulturenĭ.

Acéstă plasă e brăsdată de 2 délurĭ care merg paralel cu Siretul şi care pórtă numele satelor ce se află pe dênsul; Delul care începe de la E. de satul Pogleţ, merge în direcţia N.-S. şi se continuă până în délul Nicorescilor.

Este străbătută şi de valea Berheciuluĭ şi a Polocinuluĭ.

Invĕţămêntul public. In acéstă plasă funcţionează 13 scolĭ rurale mixte cu câte un învĕţător, 12 şcolĭ datează maĭ de mult, iar a 13-a în satul Gherdana, com. Condrachescĭ, este înfiinţată anul acesta. Aceste şcolĭ se frecuentă de 1963 (1007 bărbaţi şi 956 fete).

Din punctul de vedere al materialuluĭ, construcţiile scolare se împart astfel: 11 de gard în stare rea şi 1 de zid în stare bună. Din aceste localurĭ 5 sînt proprĭĭ construite de comune, iar 8 închiriate.

Acéstă plasă are marĭ întinderi de pădurĭ, parte sînt proprietatea statuluĭ, parte a d-luĭ Dimitrie Sturdza, în comuna Gaicéna.

Viticultura. In acéscă plasă via se cultivă pe o scară întinsă după cum se vede din acest tablóŭ:

COMUNA	H. A.	Arĭ
Condrăchescĭ.	89	50
Corbasca . . .	138	—
Corni	101	—
Găicéna	183	—
Godinescĭ . . .	95	50
Homocea . .	108	75
Huruescĭ. . . .	143	—
Negulescĭ . . .	76	—
Ploscuţenĭ . . .	3	50
Vulturenĭ . . .	82	—

Cultul. Sf. Sinod în sesiunea din tómna acésta a împărţit pl. Berheciŭ în 17 parochiĭ:

www.dacoromanica.ro

1. Parochia *Ocheni* cu biserica parochială «Sfinţii Apostoli» din Ocheni, compusă din Condrachesci, Florescï, Fundóia, Ocheni şi Palanca.

2. Parochia *Gherdana* cu biserica parochială «Sf. Dumitru», compusă din Drăgescï şi Gherdana.

Com. Corbasca 2 parochii: 1. *Corbasca* cu hramul «Sfinţii Voivoḑi», compusă din satele: Corbasca, Fofaza, Pogleţ, Băcioiŭ.

2. Parochia *Scărişóra* cu bis. parochială «Sf. Nicolae», compusă din Marvila, Rogóza, Scărişóra şi Porcăreţ.

Com. Corni 2 parochii: 1. Parochia *Corni* cu biserica parochială «Sf. Nicolae», compusă din Corni-de-sus, Corni de-jos şi Giurgeni.

2. Parochia *Tătărescï* cu biserica parochială «Inălţarea cinstitei Crucï», compusă din Costişa, Tătărăscï şi Ungureni, deservită de 1 preot paroch şi 2 cântăreţi.

Com. Găincéna 2 parochii: 1. Parochia *Huţu* cu biserica «Cuviósa Paraschiva», compusă din Huţu, Ghilovescï, Arinósa, Zlătărésa şi Valea Morii, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi.

Parochia *Găicéna*, compusă din cătunele: Tîrgul Găicéna, Lunca, Marginea, Petrósa, Popescï şi Recea, cu biserica parochială «S ta Treime», deservită de un preot paroch şi un ajutor cu 4 cântăreţi.

Com. Godinescï 2 parochii: 1. Parochia *Godinescï*, compusă din Godinescï-de-jos, Godinescï-de-sus, Valea Lupului, Frăţia şi Ţigănescï, cu biserica parochială «Sfinţii Voivoḑi, deservită de un preot paroch şi un ajutor cu 2 cântăreţi.

2. Parochia *Valea Sălcieï*, compusă din Medeleni, Năstăseni, Poenele, Valea Lupului, Valea Sălcieï, Valea Merilor, Barna, deservită de 1 preot cu 4 cântăreţi.

Parochia *Homocea* cuprinde Homocea şi Lespeḑi, biserica parochială «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot paroch, cu 1 ajutor şi 3 cântăreţi.

Com. Huruescï are 2 parochii: 1. Parochia *Huruescï*, compusă din: Huruescï, Căpotescï, Dumbrava, Şarba, cu biserica parochială «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi.

2. Parochia *Şendrescï*, compusă din Gălescï, Nedelcu, Perchiŭ şi Prădăeş, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi.

Com. Negulescï 2 parochii: 1. Parochia *Blaga* compusă din: Blaga, Căuia-de-sus, Căuia-de-

www.dacoromanica.ro

jos şi Rĕspochiĭ, avênd biserica cu hramul «Sf. Nicolae», deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

2. Parochia *Măldărescĭ* cu biserica Parochială «Adormirea Maicel Domnuluĭ , compusă din Negulescĭ, Lărgăşenĭ şi Măldărescĭ, deservită de 1 preot cu 2 cântăreţĭ.

Com. Vulturenĭ 2 parochiĭ: 1. Parohia *Bălănescĭ* cu biserica parochială «Adormirea Maicel Domnuluĭ» compusă din: Bălănescĭ, Bodeasa, Grădescĭ, Dosofteiu, Meleşcanĭ, Tăvădărescĭ şi Ruget, cu un preot şi 2 cântăreţĭ. 2. Parochia *Vulturenĭ*, compusă din: Vulturenĭ, Năzăróia, Dădescĭ, Delenĭ, Lichitişenĭ cu biserica parochia'ă «Adormirea Maicel Domnuluĭ .

In acestă plasă se află 2 sate numaĭ de unguri: satul Ploscuţenĭ şi Ungurĭĭ în com. Găicéna. In fie-care din aceste sate se afla câte o biserică catolică.

Rîurile ce străbat acéstă plasă sunt: Siretul, care intră în judeţ la satul Marvila (com. Corbasca) merge în partea de V. a plăşeĭ până la Ploscuţenĭ şi intră în plasa Nicorescĭ. Polocinul, vine de la Corbasca şi se varsă în Siret la Homocea, şi Berheciu în partea de E.

Drumurĭ are: Şoseaua judeţenă Tecuciu-Găicéna şi Tecuciŭ-Găicéna pe valea Berheciuluĭ.

Berghelu, baltă care în timpul revărsăreĭ Siretuluĭ conţine mulţĭ pescĭ, situată la V. de satul Homocea, pl. Berhecĭ.

Berghiŭ, vale, la E. de satul Oncesci Noĭ, com. cu acelaş nume pl. Stănişescĭ.

Beşicuţa, loc arabil, situat la E. de satul Călmăţuĭ, com. Călmăţuĭ, pl. Bêrlad. Acest loc se întinde din satul Călmăţuĭ până în valea Geruluĭ.

Beşicuţeĭ, vale, ese din pădurea Dorasca, com. Barcea, merge spre S., se împreună cu valea Arcaciu şi Robilor, unite merg până în padurea Torcescĭ.

Bêrlad, rîu, ce isvorăsce din înfundătura a 2 déluri acoperite cu păduri. situate între satele: Giurgenĭ şi Valea Ursuluĭ. El işĭ ia nascere din 2 micĭ isvóre şi curge maĭ întâĭ de la N.-V. către S.-E. până la Hanu-Ciobotă-Roşie (jud. Roman) de unde se îndréptă spre E. El curge printre satele Giurgenĭ şi Valea Ursului, trece pe lângă Hanu Ciobotă-Roşie şi prin apropiere de satele Linsescĭ, Oniceni, Măr-

www.dacoromanica.ro

murenĭ, Ciornenĭ, Răbuşa pe la S. de târguşorul Băcescĭ şi după o distanţă de 200 m. spre E. de acest târguşor trece pe teritoriul jud. Vasluiŭ. Curge maĭ întâĭ spre E. până la Negrescĭ, după acésta spre S.-E. până la Docolina, după acésta se îndréptă spre S.-S.-V. Intră în jud. Tutova pe la comuna Costescĭ şi iese pe la com. Priponesciĭ de jos, traversându-l prin mijlocul sĕŭ de la N.-E. spre S.-V., intră in jud. Tecuciŭ la satul Gura Iriasca, com. Gohor, încunjóră com. Negrilescĭ şi Ţigănescĭ, udă în partea de E. oraşul Tecuciŭ, prin partea de V. com. Barcea, şi prin partea de E. comunele: Movilenĭ, Torcescĭ, Umbrărescĭ, la V. Ivescĭ, Bucescĭ, Liescĭ şi se varsă în Siret lângă satul Şerbănescĭ, în faţa satuluĭ Călienĭ (jud. Putna).

El primesce pe teritorul jud. Roman, începênd de la isvor, următoriĭ afluenţĭ: pîrîul Giurgenĭ, pr. Ciobota-Roşie, pr. Săcăluş, pr. Valea luĭ Ene, Trestiana, Mărmurenĭ, Bozieanca, Crăiasca, format de pîrîul Chiseliţa, adaus pe stânga cu pr. Fodor, Gărbovĕţ, Goronul, Pustieta, şi pr. Rabuşa pe drépta[1]).

Pe teritoriul jud. Vasluiŭ primesce următoriĭ afluenţĭ pe stânga: pîrîurile Sacovĕţul, Slavnic, Săntenilor, Gabasna, Vasluiul, Crasna şi Idricea. Pe drépta Stemnic şi Rachova. In jud. Tutova, pe stânga pîrîurile Recea, Trăuş, Trestiana, Jerăvăţul Hobana, Bârzota, Bârzoţelul şi Gârbovĕţul; iar pe drépta pîrîurile: Bilavoiu, Buga, Horveta, Simila, Tutova şi Perschiv. In jud. Tecuciŭ, pe drépta, primesce următoriĭ afluenţĭ: Bârlăzelul-Vechiŭ, Berheciu unit cu Zeletinul, Tecucelul şi gârla Bêrloviţa, aprópe de vărsare; iar pe stânga pîrîurile Blănésa şi Corozelul.

De la isvor şi până la Hanul Ciobota-Roşie, albia sa este fórte strâmtă de óre-ce délurile mărginaşe sunt fórte strîmte, ceea-ce a şi făcut ca in cursul sĕŭ până aci să-şĭ sape o albie fórte adâncă cu malurĭ drepte, aşa că până aci apele acestuĭ rîŭ nu ese din albia lor.

De aci délurile încep a se depărta de cursul luĭ aşa că malurile devin maĭ micĭ. Délurile din drépta sunt de douĕ orĭ maĭ înalte de cât cele din stânga. Acest rîŭ udă jud. Roman pe o întindere de aprópe 20 km.

Dacă ţinem sémă de posiţiunea délurilor prin care curge acest rîŭ până la târguşorul Bă-

[1]) Dicţionarul geografic al judeţuluĭ Roman.

www.dacoromanica.ro

cesci şi de afluenţiĭ scurţĭ pe care îĭ primesce putem să numim cursul sĕu până aci «cursul superior al rîuluĭ Bêrlad».

Din causa micimeĭ apelor séle până la acest târg, locuitoriĭ îl numesc «Bêrlăzel .

Trecênd în jud. Vasluiŭ, albia sa este înconjurată de o culme de delurí ce sunt dispuse aşa că formézĕ o elipsă în jurul sĕŭ, din carĭ purced culmĭ centripede ce se perd în valea principală pe unde curge. In acest judeţ curge pe şes nefiind nicĭ un dél care să'l transverseze.

Cursul sĕu este în general fórte lin, maĭ mult încă, de la satul Drăgănescĭ şi până la vărsare apa stă aprópe pe loc, acésta din causă că de la acest punct se află în cursul sĕŭ maĭ multe iazurĭ şi la vărsare cursul sĕŭ a depus năsip ast-fel că tot a ridicat panta sa impedecând repezeciunea.

Lărgimea sa până la confluenţa cu Vasluiul nu este maĭ mare de 3 metri. De aci prin afluenţiĭ ce'ĭ primesce pe drépta şi pe stânga volumul apelor sale se măresce treptat lărgindu-se de la 10—20 m.

Adâncimea sa în partea de sus este de $1^1/_8$ m., iar în partea de jos 2,50 m.—3 m.

Lungimea sa în jud. Tecuciŭ este de 53 km.

Inălţimea şesuluĭ prin care curge descresce în modul următor: Podul de piatră de lângă Vasluĭ 84,09 m. Podul Dómneĭ 73,11 m., Bêrlad (oraş) 58.84 m. Gura Tutoveĭ 50.39 m., Ghidigenĭ 47,74 m., Podu Berheciuluĭ 44.35 m., Tecuciŭ 36,16 m., Ivescĭ 31,85 m., Liescĭ 28,15 m.

Bêrlăzelul-Vechiŭ (Cărăbuţ), pîrîŭ, udă com. Negrilescĭ, pl. Nicorescĭ, în partea N.-V. şi se varsă în rîul Berheciŭ.

Bêrladuluĭ, vale, com. Liescĭ, pl. Bêrlad, are o lungime de 2 km. şi o lăţime de 1 km.

Pe acéstă vale a existat Şerbănesciĭ-Vechĭ. Actualmente se află pe dênsa viĭ şi grădinĭ cu pomĭ fructiferĭ.

Sub numele de valea Bêrladuluĭ se înţelege în general tot şesul ce'l străbate rîul Bêrlad.

Bêrloviţa, gârlă, se formézĕ din Siret când vine mare, merge şerpuind satele vechĭ, Bucescĭ, Vulturenĭ şi Liescĭ, şi se varsă în Bêrlad în faţa satuluĭ Liescĭ.

Vara adesea orĭ sécă. Când Siretul vine mare aduce mult pesce.

www.dacoromanica.ro

Bêrlad, plasă, situată în partea sudică a judeţuluĭ. Iş'ĭ trage numele de la rîul Bêrlad care o străbate în întregime de la N.-E. spre S.-V.

Se compune din 10 comune: Barcea, Bucescĭ, Călmăţuiŭ, Fundenĭ, Ivescĭ, Liescĭ, Movilenĭ, Torcescĭ, Tudor-Vladimirescu şi Umbrărescĭ. Cătune sunt 27.

Are o populaţie de 17.575 suflete.

Limite. Se mărginesce la E. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul şi valea Geruluĭ, la V. cu rîul Siret, despărţind-o de jud. Putna, la N. cu plăşile Nicorescĭ, Berheciŭ şi Zeletin, şi la S. cu jud. Covurluiŭ despărţindu-se prin o linie convenţională ce merge din satul Tudor-Vladimirescu până în Siret.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în târgul Ivescĭ. Până în 1892 când s'a făcut noua împărţire, plasa Bêrlad a fost când unită când separară de plasa Nicorescĭ, avênd un singur sub-prefect cu reşedinţa în Ivescĭ.

Invĕţămêntul public. În acéstă plasă funcţionéză 18 şcóle, din care 7 de băeţĭ, 4 de fete şi restul mixte. Cea din Ivescĭ şi Liescĭ are câte 2 învăţătorĭ; actualmente s'a mărit numĕrul învĕţătorilor.

Din punctul de vedere al materialuluĭ, construcţiile şcolare se împart ast-fel: 3 de zid, iar cele-l'alte de gard. Din aceste localurĭ, 5 sunt proprie ale comunelor iar restul închiriate de comune.

Din punctul de vedere al stărilor le putem divide: 5 în stare bună, 6 în stare bunişóră şi 7 în stare rea.

Bogăţia. Agricultura se cultivă pe o scară întinsă în acéstă plasă. În unele comune se cultivă cânepa. Cultura fasoleĭ şi cartofilor nu lasă nimic de dorit.

Viticultura. În tótă plasa Bêrlad se cultivă vie după cum se vede în tabloul de maĭ jos:

COMUNA	H. A.	Arĭ
Barcea	51	—
Bucescĭ	133	25
Călmăţuĭ . . .	21	25
Fundenĭ	61	75
Ivescĭ	39	—
Liescĭ	163	25
Movilenĭ	79	75
Torcescĭ . . .	47	25
T.-Vladimirescu	7	—
Umbrărescĭ . .	122	—

Cultul. În plasa Bêrlad sunt 15 parohiĭ rurale. Parohiile ficsate de Sf. Sinod în anul 1894 sunt următórele:

www.dacoromanica.ro

Parochia *Barcea*, cu biserica parochială «Sf. Voivoḑi şi Sf. M. Arhidiacon Stefan» compusă din satele Barcea-Nouă, Barcea-Veche şi Podoleni, avênd 2 biserici, 1 preot paroh şi 2 cântăreţi.

Parohia *Drăgănesci*, cu biserica parohială «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Dorăsci şi Drăgănesci, are o biserică, 1 preot paroh şi 1 cântăreţ.

Parohia *Bucesci*, cu biserica parochială «Adormirea Maicei Domnului», compusă din Bucesci şi Vultureni, avênd o biserică, 1 preot paroh cu 2 cântăreţi.

Parohia *Vultureni*, cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Blăjerii-de-jos, Diecheni şi Vultureni, o biserică, 1 preot paroh cu 2 cântăreţi.

Parohia *Griviţa*, cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Călmăţui şi Griviţa, o biserică, 1 preot paroh şi 2 cântăreţi.

Parohia *Fundeni*, cu biserica catedrală «Înălţarea Domnului», compusă din satele Fundeni şi Lungociu, avênd 2 biserici, 1 preot paroh şi 3 cântăreţi.

Parohia *Ivesci*, cu biserica catedrală «Sf. Gheorghe», compusă din satele Ivesci şi Blăjerii-de-sus, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 2 cântăreţi.

Parohia *Liesci* cu biserica catedrală «Cuviósa Paraschiva», compusă din satul Liesci, avênd o biserică, 1 preot paroh, 1 ajutor şi 2 cântăreţi.

Parohia *Şerbănesci* cu biserica catedrală «Adormirea Maicei Domnului», compusă din o singura cătună, avênd 2 biserici, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 1 cântăreţ.

Parohia *Movileni* cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Movileniĭ-de-sus şi Movileniĭ de-jos, cu 2 biserici, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 3 cântăreţi.

Parohia *Torcesci* cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Torcesci şi Cătunaşi, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 2 cântăreţi.

Parohia *Tudor-Vladimirescu* cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi», compusă din satele Tudor Vladimirescu şi Hanu-Conachi, avênd o biserică, 1 preot paroh, 1 ajutor şi 2 cântăreţi.

Parohia *Siliscea* cu biserica catedrală «Sf. Voivoḑi» compusă din satele Condrea, Salcia şi Siliscea, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 2 cântăreţi.

Parohia *Umbrăresci* cu bis. catedrală Sf. Voivoḑi», com-

www.dacoromanica.ro

pusă din satele Umbrărescĭ, Slobozia Umbrărescĭ şi Tămăşanĭ, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 3 cântăreţĭ.

Bichescĭ, sat, face parte din com. Boghescĭ, pl. Zeletin. Situat pe cósta déluluĭ cu acest nume. Cade la N. com. la o distanţă de 3 km. şi 500 m. de reşedinţa comuneĭ. Are o pop. de 67 capĭ de familiĭ cu 290 suflete, carĭ locuesc în 64 case.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sunt 17 (14 băeţĭ şi 13 fete).

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ». Ea este făcută de locuitorĭ în 1802 de gard. Deasupra uşeĭ se vede data 1805. S'a reparat la 1848.

Satul îşĭ trage denumirea de la un proprietar numit Bechiu.

Locuitoriĭ sunt răḑeşĭ.

Asupra acestuĭ sat ni se istorisesce următórele:

Unde se află actualmente satul se aflaŭ douĕ micĭ sătuleţe: Scrofenĭ şi Văléna-Mare. Din causa ciumeĭ murind o mare parte din eĭ, ceĭ rĕmaşĭ s'aŭ retras în Boghesciĭ-de-sus.

Bĕtrâniĭ maĭ spun că atuncĭ în sat nefiind biserică, locuitoriĭ îşĭ îngropaŭ morţiĭ prin grădinĭ şi maĭ mulţĭ la un loc, ceea-ce se constată şi astăḑĭ, găsindu-se maĭ multe craniurĭ la un loc.

Pe la 1627, după o danie scrisă, ce se păstréză şi astăḑĭ de locuitorul *Antohi Dorin* din Bichescĭ, o arméncă din familia Bălşeşcilor, dăruesce a patra parte din satul Scrofenĭ cu vad de móră ce există şi până astăḑĭ pe Zeletin, unuĭ nepot al sĕŭ *Christea*, din satul Gârlescĭ, jud. Roman.

Acest Christea 'şi-a vîndut dania luĭ *Bechiu* din cătuna Frumuşel, com. Muncel, care stabilindu-se aicĭ, a întemeiat satul căruia i-a dat numele de *Bichescĭ*.

Uricul de danie este scris în slavonesce şi se află iscăliţĭ: *Andreĭ Iocatan*, din satul Scrofenĭ şi *Ión Negru*, din cătuna Năfurdescĭ, sat, care astăḑĭ nu maĭ există şi care cădea în raionul com. Muncel.

Bichescĭ, dél, situat la E. de satul cu acelaş nume, com. Boghescĭ.

Bichescĭ, sfóră de pământ în raionul com. Gohor. Începe din Valea Berheciuluĭ până în muchea déluluĭ Şipan. Acéstă moşie a fost proprietatea luĭ Bichescu, în urmă a trecut prin vînḑare la locuitoriĭ din Gohor.

Biţoiului, fântână, în valea cu a

www.dacoromanica.ro

cest nume, în dreptul satuluĭ Podolenĭ, com. Barcea, plasa Bêrlad.

Bițoiuluĭ, vale, veḑĭ «Adânca».

Biserieŏĭ, dél, situat în raionul com. Podu-Turculuĭ, pl. Zeletin.

Biserica-Floreĭ, veche numire a tîrguluĭ Ivescĭ, reședința subprefectureĭ plășeĭ Bêrlad.

Blăjeriĭ-de-jos, sat, face parte din com. Bucescĭ, pl. Bêrlad. Situat pe ambele părțĭ ale șoseleĭ naționale, la S. de Ivescĭ. Are o pop. de 70 familiĭ cu 214 suflete.

Astăḑĭ satul este aprópe contopit cu satul Diechenĭ și tîrgul Ivescĭ. Înainte de anul 1881 satul era așeḑat pe vale, între rîul Bêrlad și gârla Bêrlovița, pe un șes mlăștinos și supus inundațiilor. Doĭ betrânĭ centenarĭ: Gheorghe Nadă și Scarlat, spun că strămoșiĭ lor sunt veniți de peste munțĭ, din *Blaj*. Eĭ s'aŭ așeḑat maĭ întâĭ pe del, unde se află actualmente satul, în urma deselor invasiunĭ turcescĭ eĭ s'aŭ retras pe vale, lângă o pădure secular.

Nu se scie positiv data înființăriĭ satului.

Eĭ aŭ avut și o biserică făcută după înființarea tîrguluĭ Ivescĭ. Biserica s'a făcut de locuitorĭ Ea a durat până când satul s'a mutat în del, din acel timp s'a ruinat.

Blăjeri-de-sus, sat, face parte din com. Torcescĭ, pl. Bêrlad. Situat pe loc șes la E. de tîrgul Ivescĭ, departe de reș. com. 300 m.

Are o pop. de 519 suflete, din care 129 bărbați și 141 femeĭ, 133 băeți și 137 fete, 18 văduvĭ, femeĭ măritate 113 și 28 văduve. Știŭ carte 36. Eĭ locuesc în 50 case. Copiĭ în vîrstă de școlă 91 (44 băeți și 47 fete).

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ.

Satul este străbătut de șoseua județénă Ivescĭ-Călmățuĭ, iar la V. calea ferată Ivescĭ-Hanu-Conaki, ce desparte satul de tîrgul Ivescĭ.

Acest sat a fost unit cu *Blăjeriĭ de-jos*; după ce Ivesciĭ s'aŭ mărit eĭ s'aŭ ridicat pe del în partea de E. a Ivescilor, fiind chiar unit cu Ivescĭ. Locuitoriĭ aŭ aceiașĭ origină ca și ceĭ din *Blăjeriĭ-de-jos*.

Blăjerĭ, pîrîŭ, isvorĕsce la E. de satul Țigănescĭ, com. Godinescĭ, curge în direcție V.-E, La isvo-

www.dacoromanica.ro

rul acestuĭ pîrîŭ s'a găsit maĭ multe măsele de animale, din care una de mărimea unuĭ pumn şi care se găsesc la părintele I. Andreescu, Protoereul judeţuluĭ.

Blăjerilor, rîpă cu pîrîu, situată între satele Năzărióia şi Dădescĭ, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Blaga, sat, face parte din com. Negulescĭ, pl. Berheciŭ. Situat în centrul com. Aicĭ se află reşedinţa com. Are o pop. de 68 capĭ de fam. cu 232 suflete, locuind în 67 case. Tot aci se află şi şcóla mixtă care datézĕ de la 1868. Localul propriŭ în stare rea. Se frequentă de 32 copiĭ.

Are o biserică cu patronul «Sf. Nicolae». Ea este făcută de preotul Gheorghe Cristea şi Strat Lupu la 1646; de atuncĭ şi până astăḑĭ s'a reparat în 1836 şi 1862.

Are pămênt donat de Eromonahul Luchian.

Locuitoriĭ sînt vechi răḑeşĭ.

Blaga, pîrîŭ, isvorĕsce din puntul numit Fundul Blageĭ», trece prin satul cu acelaş nume şi se varsă în Berheciŭ la puntul numit «Gura Blageĭ».

Blâneseĭ, dél, la E. de satul Slobozia-Blănésa, com. Negrilescĭ, situat între *Valea Blănésa* şi *Valea Sĕrborsa*.

Blăneseĭ, vale, situată la E. de satul cu acelaş nume, merge în direcţie N.-S. Pe dênsa se află drumul ce merge la Cărlomănescĭ (jud. Tutova).

Blănésa, loc arabil, situat pe lângă şoséua ce merge din Tecuciŭ la Bêrlad în raionul com. Ţigănescĭ, pl. Nicorescĭ.

Blânzĭ, pădure, situat la E. de satul cu acelaş nume, com. Corod. Este străbătută de Valea Popeĭ şi Valea Redíu.

Blânzĭ, sat, face parte din com. Corod, pl. Nicorescĭ. Situat în centrul com. şi străbatut de pîrîul Coroḑel, departe de reşed. com. 1 km. Are o pop. de 129 capı de familiĭ cu 640 suflete, carĭ locuesc în 127 case cu 120 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ ocupêndu-se cu agricultura, aŭ: 188 boĭ, 58 vacĭ, 2 taurĭ, 41 caĭ, 23 epe, 3 armăsarĭ, 2 asinĭ, 11 bivolĭ, 125 oĭ şi 16 capre. Intinderea satuluĭ e de 3021 hect. şi 59 ariĭ. Eĭ cultivă: 70 hect. şi 25 ariĭ grâu, 776 hect. şi 84 arii porumb, 509 hect. şi 65 ariĭ orz,

www.dacoromanica.ro

72 hect. şi 45 arĭ ovĕz, 102 hect. şi 45 arĭ sĕcară, 24 hect. şi 48 arĭ meiŭ, 75 hect. pering, 6 hect. şi 20 arĭ legume, 7 hect. şi 15 arĭ fĕneţe, 9 hect. şi 03 pruni, 462 hect. şi 74 arĭ emaş pentru păşiune, 190 hect. şi 14 arĭ pădure. Vatra satuluĭ are o suprafaţă de 60 hect. şi 20 arĭ. Aicĭ se află şi un iaz cu o suprafaţă de 1 hect. şi 03 arĭ.

Satul are şi o şcólă care datézĕ din anul 1892, localul propriu, de gard, în stare mediocră. Se frequentă de 29 copiĭ (28 băeţi şi 1 fată), din numerul de 102 copiĭ (54 băeţĭ şi 58 fete) în vîrsta de şcólă.

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnului». — Biserica actuală este făcută de Constantin Vidraşcu cu ajutorul locuitorilor; celeĭ vechĭ nu i se cunósce data fondăreĭ. Un pomelnic ce ni s'a păstrat ne dă data de 1836, în acesta ne întîmpină Safta Negre, fondatórea bisericeĭ. La 1836 s'a reĕdidit de Vasile Sturdza.

In biserică se află mormêntul luĭ Constantin Sturdza şi a fratéluĭ sĕŭ Vasile Sturdza.

Bătrânĭĭ spun că satul îşĭ deduce numele de la un óre-care «Blându», pe timpul luĭ Ştefan cel Mare.

Bleoj, dél, situat între satul Toflea şi Brahăsescĭ-de-sus, com. Brăhăsescĭ, pl. Zeletin.

Boarul, dél, în partea de E. a satuluĭ Crăescĭ, continuare a déluluĭ *Apărătura*, merge în direcţie N.-E. până în délul Sohodunuluĭ (com. Crăescĭ, plasa Stănisescı).

Bobeică, dél, la E. de satul Crăescĭ, continuare a déluluĭ Pojorîta. Merge în direcţie N.-S. până în délul Domnişor, com. Crăescĭ, pl. Stănişescĭ.

Bobocel, movilă, situată în raionul com. Torescĭ, pl. Bêrlad.

Boboş, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat într'o grópă; prin sat trece pîrîul Gloduluĭ. Cade la o distanţă de 7 km. şi 323 m., departe de Vulturenĭ. Are o pop. de 42 capĭ de familie cu 175 suflete, locuind în 42 case. — Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt: 28 copiĭ (27 băeţĭ şi 1 fata). N'are nicĭ şcólă nicĭ biserică.

Boca, dél, situat la V. de satul Vulturenĭ, com. cu acelaş nume, pl. Berheciŭ.

Bodésa, pădure, situată pe prelun-

www.dacoromanica.ro

girea déluluĭ Bichescĭ, în raionul com. Podu-Turculuĭ.

Bodésa, pîrîŭ, isvorĕsce din pădurea cu acelaş nume, strĕbate prin centru comuna Podu-Turculuĭ, merge în direcţie E.-V., şi se varsă în Zeletin, în partea stângă.

Bodésa, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe valea Bodésa. Cade în partea de V. a com. la o distanţă de 6 km. şi 25 m. Are o pop. de 12 capĭ familiarĭ cu 38 suflete, locuind în 8 case.

Nu există nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Bodésa, vale, pe care e situat satul cu acelaş nume.

Bogdanu, pîrîŭ, com. Buda, pl. Sănisescĭ; pórtă acest nume de la isvorul sĕŭ; din pădurea Statuluĭ, curge în direcţia V.-E., udă satul Buda şi în partea de V. a satuluĭ se varsă în Zeletin.

Boghescĭ, com. rur., pl. Zeletin. Situată pe culmea déluluĭ ce începe din Nărtescĭ şi continuă în jud. Tutova. Cade la o distanţă de 40 km. departe de capitala judeţuluĭ. Se compune din 4 cătune: Boghesciĭ-de-jos, Boghesciĭ-de-sus, Bichescĭ şi Chiţcanĭ.

Are o pop. de 361 capĭ de familie cu 1324 suflete, care locuesc în 304 case, avênd 295 contribuabilĭ.

In com. se află 2 bisericĭ, în Boghesciĭ-de-jos şi Bichescĭ, deservite de 1 preot cu 4 cântăreţĭ.

Scóla datézĕ în comună din anul 1866. Localul închiriat în stare rea. Se frequentă de 55 copiĭ (53 băeţĭ şi 2 fete) din numĕrul de 173 (95 băeţĭ şi 78 fete) în vîrstă de şcólă.

Numĕrul vitelor din comună se urcă la: 480 boĭ, 220 vacĭ, 24 caĭ, 33 epe, 1181 oĭ, 170 porcĭ. Eĭ ocupându-se cu agricultura cultivă: 336 hect. grâŭ, 2 hect. alac, 2 hect. rapiţă, 17 hect. secară, 539 hect. porumb, 267 hect. orz, 69 hect. ovĕz, 5 hect meiu, 20 hect. cânepă, 4 hect. cartofĭ, 9 hect. fasole şi 3 hect. mazere; = 1255 hect. pămênt cultivabil. Acestea aduc: 64 hectol. alac, 200 hectol. secară, 50.780 hectol. porumb, 3.204 hectol orz, 1380 hectol. ovĕz.

In com. se maĭ găsesc şi 20 stupĭ, 2 morĭ de apă, una numită a *Sulgerului* şi a 2-a a *Coroiuluĭ*, pe lângă acestea maĭ are şi 1 de abur şi 2 de vênt.

www.dacoromanica.ro

Bugetul com. se urcă la cifra de 3084 l. 04, egalând cheltuelile.

Locuitorii își desfac produsul la Tecuciŭ sau la tîrgușorul Podu-Turculuĭ.

Comuna e brăsdată de dĕlurile: Bichescĭ, Boghescĭ și Chițcanĭ, strĕbătută de rîul Zeletin, care udă comuna în partea de V., merge paralel cu șoséua națională, în rîul Zeletin se varsă pîraele Vlejuluĭ și Olului ce vin din partea de E. a comuneĭ.

Comuna este strebătută de mai multe drumurĭ micĭ naturale carĭ se unesc cu șoséua Tecuciu-Podu-Turculuĭ. La marginea de N. a com. pe șosea se află o velniță unde se fabrică cantităţĭ marĭ de rachiŭ, astăzĭ s'a distrus în urma unuĭ incendiŭ.

Se mărginesc la N. cu com. Podu-Turculuĭ, la S. Gohor, la E. jud. Tutova și la V. Valea Zeletinuluĭ.

Boghescii-de-jos, sat, face parte din com. cu acelaș nume. Situat în centrul com., ceea ce a făcut ca să fie și reședința com. Are o pop. de 162 capĭ de familie cu 656 suflete, locuind în 160 case. Aicĭ se află școla comuneĭ care se frecuentă de 55 copiĭ (53 băeţĭ și 2 fete).

Biserica din acest sat cu hramul «Sfinţiĭ Voivozĭ», este făcută de locuitorĭ în anul 1850, în locul alteĭ bisericĭ care era făcută pe la 1774, după cum se vede din o inscripţie ce se găsesce în Penticostariŭ.

Locuitoriĭ sînt răzeșĭ vechĭ. Satul se numea inainte Bulzescĭ, după cum vom proba prin documentele ce aŭ fost găsite la Preotul din acest sat.

Posed de aicĭ 2 copiĭ după 2 urice: Unul de la Stefan cel Mare, prin care se arată cum un óre-care Maxim Staroste a vêndut o parte din Bulzescĭ luĭ Christea și descendenţilor luĭ.

A doua copie este un Decret a luĭ *Vasile Lupu,* prin care se arată că Christea și rudele sale aŭ cumpărat bucăţi de pămênt din satul *Bulzescĭ.* Originalele se găsesc și astăzĭ în stăpânirea preotuluĭ; ele sînt inedite. (Vezĭ Anexe lit. *d* și *e*).

Boghescii-de-sus, sat, face parte din com. cu acest nume. Situat pe dĕlul Bogheștilor, despărţit de Boghescii-de-jos prin o rîpă, 1 km. și 200 m. departe de reședința comuneĭ. Are o pop. de 39 capĭ de fam. cu 169 suflete, locuind în 38 case.

Pe lângă aceștĭ locuitorĭ, are și o fam. de armenĭ.

www.dacoromanica.ro

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt: 18 (9 băeţĭ şi 9 fete).

Bordeiuluĭ, dél, situat pe ţĕrmul stâng al rîuluĭ Bêrlad, com. Ţigănescĭ. pl. Nicorescĭ, merge în direcţia N.-S. şi se întinde până în Valea Stupineĭ.

Bordeiuluĭ, vale, situat pe malul stâng al Bêrladuluĭ, pe lângă délul cu acest nume, continuă spre S. până aprópe de Ungurenĭ, com. Ţigănescĭ, pl. Nicorescĭ.

Boróia, dél, în partea de răsărit a com. Buda, pl. Stănişescĭ.

Borş, lac, situat la E. de satul Corod, lângă drumul Puţurilor, com. Corod.

Bostănărieĭ, del, la E. de satul Răchitósa, com. Răchitósa.

Bostănescĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe o vale, la E. com.

Are o pop. de 12 capĭ de fam. cu 30 suflete.

Bătrâniĭ spun că satul îşĭ trage numele de la un om numit «Bostan».

Botóia, rîpă, situată între satele Călimănésa şi Valea-Rea, plasa Zeletin.

Pe valea acesteĭ rîpe se află case de locuit.

Botóia, isvor, ce îşĭ ia nascere din rîpa cu acelaş nume, curge printre satele Valea-Rea şi Calimanésa şi se varsă în partea stângă a rîuluĭ Zeletin, la puntul unde se află hanul Tănăsióie (veḑĭ a. nume).

Botezuluĭ, dél, situat în raionul com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ, ramificat din zarea Dobrotforuluĭ.

Botianca, vie întinsă, situată în raionul com. Valea-Rea între satele Nănescĭ şi Galbenĭ. Pórtă acest nume de la un călugăr care a fost proprietar; astăḑĭ este proprietatea d-luĭ Constantinide.

Boul-Roş, del, situat în raionul com. Corbiţa, pl. Zeletin.

Boul-Roş, sat, face parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin. Este situat pe un del înalt care pórtă acelaş nume, departe de reşedinţa com. 7 km. şi 680 m.

Are o pop. de 138 suflete cu 32 capĭ de fam., locuind în 30 case. Locuitoriĭ sînt clăcaşĭ.

Bouruluĭ, dél, la S. de satul Putenĭ, avênd la E. valea Ţarneĭ

www.dacoromanica.ro

care formézĕ limita judeţuluĭ Covurluĭ.

Boul-Roş, dél, la V. de satul Căuia-de-jos, com. Negulescĭ, pl. Berheciŭ.

Boul-Roş, dél, situat în raionul com. Muncel, avênd o înălţime de 200 m. şi o întindere de 1435 hectare.

Braduluĭ, pisc de dél, situat pe délul Dădescilor, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Braniştе, vie, în com. Fundenĭ, pl. Bêrlad, cu o suprafaţă de 28 hect. şi 62 arĭ, proprietatea d-luĭ Verone.

Braniştе, baltă, în com. Fundenĭ, pl. Bêrlad, lângă viile cu acelaş nume, proprietatea domnuluĭ Verone.

Braniştе, sat, face parte din com. Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ. Situat la o distanţă de 6 km. şi 200 m. departe de reşed. comuneĭ. Are o pop. de 15 capĭ de fam. cu 42 suflete.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Braniţa, dél, la V. de satul Negulescĭ, com. cu acelaş nume, pl. Berheciu.

Brănóia, numire dată uneĭ părţĭ din pădurea Buciumenilor.

Brătóia, sat, face parte din com. Buda, pl. Stănişescĭ, 2 km. 900 m. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 21 capĭ de fam. cu 84 suflete, trăind în 24 case, cu 14 contribuabilĭ.

Satul are o suprafaţă de 37 hect. 27 arĭ, plus pământul Statuluĭ 443 hect.

Ştiŭ carte 2 bărbaţĭ şi 3 băeţĭ. Locuitorĭĭ sînt împroprietăriţĭ; satul pórtă numele ce l'a avut moşia.

Brătóia, pîrĭŭ, isvorăsce din délul cu acelaş nume (com. Buda), trece prin satul Brătóia, merge direcţia E.-V. şi se varsă în Zeletin.

Brăhăşescĭ, com, rur. în pl. Zeletin, compusă din 5 cătune: Brăhăşescĭĭ-de-jos, Brăhăşescĭĭ-de-sus, Corcioveni, Cosiţenĭ şi Toflea. Situată la împreunarea Berheciuluĭ cu pîrîul Zeletin, 24 km. departe de capitala judeţuluĭ.

Are o pop. de 640 capĭ de fam. cu 2404 suflete, locuind în 614 case şi 30 bordee.

In com. se află 4 bisericĭ: în Brăhăşescĭĭ-de jos, Brăhăşescĭĭ-de-sus, Cosiţenĭ şi Toflea, deservite de 3 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

www.dacoromanica.ro

Bugetul com. se urcă la 5720 leĭ egal cu cheltuelile.

In com. se află o scólă care ne dă anul 1866, închiriată de com. în stare rea. Se frequentă de 44 copiĭ (38 băeţĭ 6 fete) din numĕrul de 200 copiĭ (103 băeţĭ şi 97 fete) în vîrstă de şcólă.

Locuitoriĭ aŭ: 620 boĭ, 410 vacĭ, 710 caĭ, 63 epe, 520 oĭ, 6 bivolĭ, 12 bivoliţe.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1902 hect. care ne dă un produs: 350 hectol. grâŭ, 4280 secară, 20.400 hectol. porumb, 6080 hectol. orz, 50 hectol. cânepă, 1000 hectol. cartofĭ, 1560 hectol. fasole, 680 hectol. fâneţe, 155 hect. viĭ. Eĭ maĭ aŭ şi 180 stupĭ carĭ produc 380 kgr. miere, aŭ încă şi 11 cazane de făcut rachiŭ. In raionul com. sînt 11 morĭ de apă şi un iaz care are o suprafaţă de 6 hect.

Com. este strĕbătută de rîul Berheciŭ, care în raionul acesteĭ comune se unesce cu Zeletin, la capu déluluĭ.

Tot în raionul acesteĭ com. începe un dél pe care sînt satele: Cosiţenĭ la E., Corcioveni la V., şi între sate se află un loc numit Cetăţuie (v. a. n.); délul se continuă spre N. până la limita jud. Băcăŭ.

Strĕbătută de şoséua judeţénă care merge pe lângă Brăhăşesciĭ-de-jos şi de sus, pe urmă se împarte în douĕ: una care merge la Podu-Turculuĭ şi alta care merge pe lângă Corcioveni spre Găicéna şi comunele din raionul sĕŭ. Com. are 602 contribuabilĭ.

Se mărginesce cu Valea-Rea la N., com. Ţepu la S., Buciumenĭ la V. şi Valea Berheciuluĭ la E.

Brăhăşesciĭ-de-jos, sat, face parte din com. Brăhăşescĭ, situat pe şoséua ce duce la Găicéna, 1 km. departe de reşedinţa com.

Are o pop. de 118 capĭ de fam. cu 431 suflete, locuind în 115 case. Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 43 (28 băeţĭ, 15 fete). Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», este construită de locuitorĭ din lemn de stejar la anul 1807. S'a reparat în 1882. — Se întreţine de locuitorĭ.

Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ. Satul e vechiŭ. — Atât acesta, cât şi Brahăşesciĭ-de-sus îşĭ trag denumirea de la un óre-care «Brahăş». Acésta se probéză prin zapisul de vênḑare ce se află în Archiva Statuluĭ, şi citat de d. Hasdeŭ în «Cuvinte din Bătrânĭ», pag. 25. (V. anexe lit. *c*).

www.dacoromanica.ro

Brăhăşeştiĭ de-sus, sat, face parte din com. Brăhăşeştĭ. Aicĭ este reşed. com. Are o pop. de 215 capĭ de fam. cu 755 suflete, în carĭ intră şi 3 fam. de ţiganĭ şi 3 de Ebreĭ.

Aicĭ e şi şcóla care se frequentă de 44 copiĭ (38 băeţĭ şi 6 fete).

Maĭ găsim şi o biserică cu hramul «Sfîntul Ión Botezătorul». Acéstă biserică este făcută de locuitorĭ în 1832 Oct. 22. S'a reparat în 1859, se întreţine de obştia satuluĭ.

Brătulescĭ, sat, face parte din com, Corod, pl. Nicorescĭ. Cade la N. comuneĭ, 4 km. departe de reşedinţă. Are o pop. de 105 capĭ de fam. cu 385 suflete, care locuesc în 86 case, cu 103 contribuabilĭ. — Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 37 (24 băeţĭ şi 13 fete).

Locuitorĭ ocupându-se cu agricultura şi creşterea vitelor, eĭ au: 98 boĭ, 49 vacĭ, 2 taurĭ, 12 caĭ, 5 epe, 2 armăsarĭ, 176 oĭ, 5 capre. Terenul satuluĭ are o suprafaţă de 1716 hect. 11 arĭĭ, din care: Vatra satuluĭ 22 hect. şi 13 arĭĭ, iar partea ceal'altă se cultivă după cum urméză: 221 hect. 70 arĭĭ grâŭ, 566 hect. porumb, 201 hect. şi 10 arĭĭ orz, 80 hect. şi 55 arĭĭ ovĕz, 258 hect. şi 80 arĭĭ secară, 25 hect. şi 30 arĭĭ meiŭ, 105 hect. şi 26 arĭĭ pering, 2 hect. şi 20 arĭĭ fasole, 1 hect. şi 45 arĭĭ legume, 7 hect. şi 47 arĭĭ vĭĭ, 10 hect. şi 30 arĭĭ fêneţe, 3 hect. şi 20 prunĭ, 105 hect. şi 40 arĭĭ păşiune, 1 hect. şi 80 arĭĭ iaz, 116 hect. şi 35 arĭĭ pădure.

Locuitorĭĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864. Nu se cunósce denumirea luĭ; se scie însă că moşia lor făcea parte din satul Blânzĭ, proprietatea familieĭ Negrea.

Biserica care este situată în partea de N. a satuluĭ, nu i se cunósce precis data construireĭ, data ce ni se păstréză în Evanghelie este 1791, şi pomelnicul ne dovedesce că este făcută de Safta Negrea. In urmă s'a întreţinut până la 1864 de Sandu Negrea. Poseda $8^1/_2$ fălcĭ de pământ arabil.

Brânzeĭ, dél, situat la S.-E. de satul Délul Perjuluĭ, com. Oncescĭ, pl. Stănişescĭ.

Brânzoĭ, rîpă, în raionul comuneĭ Corbiţa, pl. Zeletin. In fundul eĭ se găsesce stâncĭ de piatră.

Brehóia, vale, în partea de V. a pîrîuluĭ Ger, com. Călmăţuĭ, pl.

www.dacoromanica.ro

Bêrlad. Se întînde în direcţia N.-S.

Brehóia, vale, în partea de V. a dêluluĭ cu acelaş nume, din când în când avênd apă se varsă în Ger, com. Călmăţuĭ.

Brezóia, rîpă, situată între satele Boghesciĭ de-jos şi Chiţcanĭ. — Merge în direcţia E.-V. şi se varsă în Zeletin în raionul com. Boghescĭ, pl. Zeletin.

Briş̧cărieĭ, dêl, situat în raionul com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ, ramificaţie din dêlul «Zarea Tutoveĭ».

Buciumenilor, vale situată în raionul com. Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ.

Buciumenĭ, pădure a Statuluĭ în raionul com. Buciumenĭ; are o suprafaţă de 120 fălcĭ.

Buciumenilor, dêl, situat la Est de satul cu acelaş nume, com. Bucĭumenĭ.

Buciumenĭ, com. rur. pl. Nicorescĭ, compusă din 6 cătune: Argea, Braniştea, Buciumenĭ, Hânţescĭ, Tecucel-Sec şi Vizurescĭ.

Situată pe pîrîul Tecucel, la o depărtare de 23 km. de capitala judeţuluĭ şi 8 km. depărtare de reş. plăşeĭ.

Are o pop. de 637 capĭ de fam. cu 2396 suflete.

In comună se află 5 bisericĭ: în Buciumenĭ, Braniştea, Hânţescĭ, Tecucelul-Sec şi Vizurescĭ, deservite de 3 preoţĭ cu 5 cântăreţĭ.

In acéstă com. se află 2 şcolĭ: 1 în Buciumenĭ şi a 2-a în Vizurescĭ. Cea din Buciumenĭ datéză din anul 1865, este în local propriŭ, în stare bună. Se frequentă de 47 copiĭ (35 băeţĭ şi 12 fete) din numĕrul de 123 copiĭ (64 băeţĭ şi 59 fete).

Şcóla din Vizurescĭ datéză tot din 1865, localul este în stare rea, închiriat de com. Se frequentă de 42 copiĭ (40 băeţĭ şi 2 fete) din numĕrul de 148 (81 băeţĭ şi 67 fete).

Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor. Eĭ aŭ: 480 boĭ, 365 porcĭ, 181 caĭ, 24 epe, 20 capre, 535 oĭ.

Eĭ desfac produsul munceĭ la Nicorescĭ şi la Tecuciŭ.

Terenul cultivabil produce 40 860 hectol. porumb, 25,006 hectol. grâŭ, 29.395 orz, 486 ovĕz.

Bugetul com. se urcă la cifra de 7625 leĭ egalând cheltuelile.

Este brăsdată de dêlul *Cucu-*

www.dacoromanica.ro

eţilor acoperit de pădure, în mijlocul pădureĭ se află monastirea Buciumenĭ şi Sihastru. Străbătută de pîrîul Tecucel, care isvorăsce din raionul acesteĭ comunĭ.

Şoséua judeţiană Tecuciŭ trece prin centrul comuneĭ şi duce la Ploscuţenĭ, se légă cu un drum natural cu satul Poiana.

Se mărginesce la N. cu com. Ploscuţenĭ şi Brăhăşescĭ, la S. cu com. Nicorescĭ, la E. cu com. Ţepu şi Brahăşescĭ şi la V. cu com. Poiana, Nicorescĭ şi parte cu rîul Siret.

Buciumenĭ, sat, face parte din comuna cu acelaş nume; se află situat pe valea Tecuceluluĭ. — Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ. Are o pop. de 487 suflete cu 132 capĭ de fam. Aicĭ se află şi şcóla.

Are o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoţĭ». Nu se ştie sigur data fondăreĭ bisericeĭ celeĭ vechĭ, care era de lemn. — Cea nouă s'a făcut la 1858 de zid în locul celeĭ vechĭ, care s'a distrus cu desăvêrşire. S'a meremetisat în 1862 şi 1886, de locuitorĭ.

Satul e răḑăşesc. D. Papadopol-Calimach crede că 'şi trage numele de la *Bucium*, mare Vornic al Ţărĭĭ-de-jos (1460—1488).

Buciumenĭ, schit de maicĭ, situat în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, un drum ce se desparte din şoséua judeţiană, ne duce la schit.

Inainte aicĭ eraŭ multe călugăriţe carĭ se rătrăgeaŭ în aceste singurătăţĭ, departe de orĭce sgomot, astăḑĭ nu se găsesc de cât vre-o câte-va.

Biserica a fost făcută de lemn în anul 1700 după cum se vede din o inscripţie. Fondatorul este Serdariu Manolache Radoviciu, în urmă s'a refăcut de monastirea Răchitósa, de care depindea. In 1884 s'a reparat şi zugrăvit de Stoica Ioniţă Gheorghe Păcătoşul.

Bucşă, dél, este o continuare a déluluĭ Băluşuluĭ, la E. de satul Burdusacĭ, formênd limita jud. Tutova.

Bucşă, vale, la S.-V. de satul cu acest nume com. Burdusacĭ, se întinde între satele Bucşa şi Burdusacĭ la N. până în Zeletin, iar la S. până în com. Motoşenĭ.

Bucşă, sat, face parte din com. Burdusacĭ, pl. Stănişescĭ, 1 km. 900 m. Aşeḑat pe cósta déluluĭ

www.dacoromanica.ro

cu acelaş nume la S.-E. comuneĭ. Are o pop. de 26 capĭ de familie şi 105 suflete. Copiĭ în vîrstă de şcólă (14 băeţĭ şi 13 fete).

Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ.

Satul este străbătut de un drum ce se ridică pe délul Bucşeĭ şi trece în jud. Tutova.

Bucesci, com. rurală, pl. Bêrlad, compusă din 4 cătune: Blăjeriĭ-de-jos, Bucesci, Diechenĭ şi Vulturenĭ. Situat pe malul stâng al rîuluĭ Bêrlad, la o depărtare de 23 km. de capitala jud. şi 3 km. departe de a plăşeĭ.

Comuna la început a fost pe valea cuprinsă între satele Liescĭ şi Vulturenĭ, şi între rîul Bêrlad şi gârla Bîrlovița până în anul 1881, când cu ocasia revărsăreĭ celeĭ marĭ a Siretuluĭ şi Bêrladuluĭ, s'a strĕmutat pe dél între calea ferată Ivescĭ-Hanu-Conaki la E. şi rîul Bêrlad la V., iar prin mijloc este strĕbătută de şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ.

Are o pop. de 2675 suflete în carĭ intră 11 grecĭ, 3 ruşĭ, 17 ebreĭ, cu 693 capĭ de fam., plătind contribuţie 634 loc. şi locuind în 693 case.

In com. se află 2 biserici, 1 în Bucesci de zid, făcută de locuitorĭ în 1890, şi a doua în Vulturenĭ, demnă de a fi vĕḑută; cea din Vulturenĭ începută la 1890 şi terminată în 1893.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ în tîrgul Ivescĭ, în portul Galaţĭ şi la diferite bâlciurĭ ce se fac în timpul anuluĭ în Ivescĭ.

Eĭ aŭ 1200 boĭ, 665 vacĭ, 7 taurĭ, 427 caĭ, 177 epe, 430 oĭ, 12 capre.

In com. se află o móră cu abur, una din cele maĭ sistematice. Eĭ maĭ aŭ şi 126 stupĭ.

Locuitoriĭ parte sunt răḑeşĭ, parte împroprietăriţĭ în 1864 şi 1879.

In comună sunt 2 şcolĭ: una în Bucescĭ, datând din 1864. Localul e de gard în stare bună, proprietatea com. A 2-a în satul Vulturenĭ, care datéză din anul 1865, localul e mediocru, închiriat de comună. Se frecuentă de 208 copiĭ (190 b. şi 18 fete) din numĕrul de 376 copiĭ (196 b. şi 180 fete) în vêrstă de şcólă.

Sciŭ carte 334 bărbaţĭ şi 46 femeĭ.

Mare parte din femeile locuitorilor se ocupă şi cu crescerea gândacilor de mătase din carĭ fac ornamente casnice.

Cu stupăritul se ocupă numaĭ vre-o câţĭ-va. Rachiul se fabrică pe o scară întinsă din tescovină, drojdie şi prune. Budgetul se

www.dacoromanica.ro

urcă la suma de 11849 l. şi 16 bani, egal cu cheltuelile.

Suprafaţa întregeĭ comunĭ este de 3847 hect. din care se cultivă 60 h. grâŭ, 1506 h. porumb, 531 h. orz, 183 h. ovĕz, 78 h. secară, 116 hect. pering (fân), 170 h. fasole; 133 h. şi 25 a. viĭ, 549 h. păşune, 338 h. nisipurĭ, iar 364 h sunt ocupate de sat.

Este străbătută prin mijloc de şoséua naţională Ivescĭ-Galaţĭ, care unesce Ivescĭ-Bucescĭ-Liescĭ şi prin pădurea Hanu-Conachi, trece în com. Tudor-Vladimirescu şi de aicĭ în com. Vameş (jud. Covurluiŭ).

Bucesçĭ, sat, face parte din com. Bucescĭ, pl. Bârlad. Are o populaţie de 321 capĭ de fam. cu 1177 suflete. Aicĭ se află reşedinţa com. Este situat pe un loc rădicat şi şes, între calea ferată (E.), rîul Bârlad (V.) şi străbătut de şoseaua naţională prin mijloc, direcţia N.-S.

Satul până la 1881 a fost pe vale, şi din causa deselor inundaţiĭ s'a strămutat pe dĕl; aicĭ el ne presintă un aspect frumos, avênd străzĭ drepte, casele bine făcute şi acoperite $^1/_2$ cu tablă.

Satul pe vale a avut 2 biserici care maĭ există şi astăzĭ dar ruinate.

1. Biserica cu hramul «S-ţiĭ Voĭvoziĭ», care era în sat a fost făcută de locuitorĭ; nu se cunósce anul fondăreĭ.

2. Biserica cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», aşeţată pe malul gârleĭ Bârloviţa, este făcută de locuitorĭ în anul 1830. Pe clopot se află data 1811 după spusele bătrânilor clopotele au fost luate de la o altă biserică maĭ veche.

Biserica din dĕl s'a ţidit de locuitorĭ în 1889, Martie 20. Situată în mijlocul satuluĭ, lîngă şoseaua naţională, ea ne dă un aspect frumos şi ca exterior şi interior. Locuitoriĭ sunt vechĭ răţeşĭ.

De aicĭ posed o copie după un Uric al luĭ Ştefan cel Mare a. 7003 (1495), care ne arată cum Ştefan cel Mare dăruesce luĭ Văsoĭ jumĕtate silisce pe Bârlad, anume *Fundenĭ*, partea de jos. Aicĭ nu este vorba de satul Fundenĭ ce cade maĭ la S.; ci de unghiul ce'l face Bârladul cu Siretul, unde a fost satul Lieşcĭ şi Buceşcĭ. Din acest act se vede că satul e fórte vechiŭ.

Legenda spune că îşĭ trage numele de la un om numit *Bucică*.

Originalul Uriculuĭ se află în stăpânirea sătĕnuluĭ *Vasile I. Dumitru* Scris pe pergament în limba slavonă. (Veţĭ anexa lit. *g*.).

www.dacoromanica.ro

Bucureşcĭ, fost sat, situat la vre-o 3 k. m. spre S. de Nicorescĭ, în partea de E. a Tecuceluluĭ. Nu se scie din ce causă s'a desfiinţat; parte din locuitorĭ sunt în Nicorescĭ, iar parte în satele vecine. Astăḑĭ este pămênt arabil, proprietatea d-luĭ Iancu Corban. Un ştejar pare a ḑice că aicĭ a maĭ fost ceva.

Budăĭ, vale în raionul com. Condrăcheşcĭ. Merge în direcţia N.-S. spre E. şi se varsă în Iartagan. Pe dînsa se află multe isvóre cu o apă excelentă de bĕut.

Buda, rîpă numită şi Sălcuţa, în mijlocul pădureĭ Vladnic, com. Valea-Rea, pl. Zeletin. Prin mijlocul eĭ curge pîrîul cu acelaş nume.

Buda, pîrîŭ isvorĕsce din ripa cu acelaş nume în com. Valea-Rea, şi se varsă în partea stângă a rîuluĭ Berheciŭ, în raionul comuneĭ.

Buda, mahala face parte din oraşul Tecuciŭ, situată în partea stângă a rîuluĭ Bêrlad, strĕbutută de strada Cuza-Vodă, avênd la E. bariera Prutuluĭ.

Buda, com. rurală, pl. Stănişescĭ, compusă din cătunele: Brătóia, Buda, Dănăilă, Putinele, Salahor şi Fărcaş. Situată pe valea Zeletinuluĭ la o distanţă de 84 km. departe de Tecuciŭ şi la 5 km. de reşedinţa plăşeĭ (tîrgul Stănişescĭ).

Are o pop. de 1391 suflete cu 372 capĭ de fam. cu 303 contribuabilĭ, locuind în 435 case. Streinĭ sînt; 25 ebreĭ. Numĕrul născuţilor anual este de 45 0/0, a căsătoriilor 13 0/0 şi a morţilor 69 0/0. Din punct de vedere financiar com. are un budget de 3051 leĭ 70 baní venitурĭ.

Comuna are o suprafaţă de 2340 hect. 91 arĭĭ, din care 1305 pămênt arabil, repartisat ast-fel: 454 hect. grâŭ, 655 hect. porumb, 65 orz, 36 hect. ovĕz, 86 hect. secară, 1 hect. meiŭ, 2 hect. pering, 4 hect. fasole, 2 hect. pepenĭ, 244 hect. fêneţe, 111 hect. şi 25 arĭĭ păşiune, 472 hect. şi 72 arĭĭ pădure din care 385 hect. şi 72 arĭĭ ocupă pădurea statuluĭ, 107 hect. acoperite cu vĭĭ şi 100 hect. şi 96 arĭĭ vatra satuluĭ.

Statul are 443 hect. pămênt arabil.

Terenul acesteĭ comunĭ în mare parte este acoperit cu délurĭ şi pădurĭ; aceste din urmă ocupă culmea şi cóstele délurilor. Calitatea soluluĭ depinde de la dispariţia pădurilor carĭ ocupă o bună parte din teritoriul acesteĭ

www.dacoromanica.ro

comunĭ; s'a observat că partea despre E. a Zeletinuluĭ este maĭ productivă, fiind compusă din pămênt argilos. cea de V. este neproductivă din causa pămêntuluĭ clisos.— Valea Zeletinuluĭ este fórte productivă în fêneţe. Clima este fórte schimbătóre.

Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor este: agricultura, crescerea vitelor şi cultura vieĭ; parte dintr'înşiĭ se ocupă cu dogăria, rotăria, cismăria etc.

In com. se află o móră de foc făcută în 1892.

Comerţul constă în exportul produselor agricole şi al vinuluĭ în oraşele Bêrlad, Băcăŭ şi tîrgul Podu-Turculuĭ.

Eĭ aŭ: 322 boĭ, 318 vacĭ, 17 taurĭ, 160 caĭ, 50 epe, 5 armăsarĭ, 767 oĭ, 100 capre, 200 porcĭ; maĭ aŭ şi 270 stupĭ.

Comuna are 2 şcolĭ: una în satul Buda, localul propriŭ, datând din anul 1869. Se frequentă de 34 copiĭ (32 băeţĭ şi 2 fete) din numĕrul de 115 (59 băeţĭ şi 56 fete). A doua în satul Putinele, care datézĕ din anul 1892, localul de gard, închiriat. Se frequentă de 28 copiĭ (25 băeţĭ şi 3 fete), din numĕrul de 68 copiĭ (53 băeţĭ şi 25 fete).

Sciu carte 186 locuitorĭ şi 24 femeĭ.

In acéstă com. se află 2 bisericĭ: una făcută de lemn de stejar la 1800 şi cea din cătuna Buda la 1810 Iulie 4. Sînt întreţinute de poporenĭ la care contribue comuna cu 10 leĭ.— Sînt deservite de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Cârciumĭ sînt 9; în cătunul Buda maĭ este şi o băcănie.

Efectivul armateĭ constă din 41 soldaţĭ: 19 în armata teritorială şi 22 în cea permanentă. Ceĭ care aŭ luat parte la resbel aŭ fost 19, din care 3 aŭ murit şi 16 s'aŭ întors la vetrele lor.

Se crede că numele acesteĭ comune ar veni de la unul «Budénul», primul locuitor care a venit din Buda-de-jos (com. Corbiţa), cam pe la 1750, şi cu alţĭ locuitorĭ s'aŭ aşeḑat în valea Zeletinuluĭ, formând satul Buda, de unde 'şĭ-a luat numele şi comuna. — Locuitoriĭ sînt în mare parte răḑeşĭ, iar restul clăcaşĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Coloneşcĭ, la S. cu com. Răchitósa, la E. cu com. Avrămescĭ şi Lălescĭ (jud. Tutova), care servesc şi ca limită între jud. Tecuciŭ şi Tutova, la V. cu com: Stănişescĭ. Com. are forma unuĭ trapez, laturea de E. este formată de délul Tutova, cea de V. cu délul Dobrot-

www.dacoromanica.ro

foruluĭ, cele-l'alte laturĭ sînt formate de liniĭ convenţionale.

In partea de apus a com. pe zarea Dobrotforuluĭ se află o urmă de şanţ cu o suprafaţă de 512 m. p. Localitatea se numesce «Cetăţue», ea era înconjurat de pădurĭ fórte priincióse pentru apărare.

Astăḑĭ acea localitate este proprietatea dómneĭ Zinca Tinculescu.

Buda, sat, face parte din comuna cu acelaş nume. Are o pop. de 534 suflete, 106 contribuabilĭ, 70 băeţĭ, 40 fete, locuind în 146 case.

Are o suprafaţă de 951 hect. şi 47 arĭ pământ răḑĕşesc. Sciŭ carte 89 locuitorĭ: 30 bărbaţĭ, 4 femeĭ, 40 băeţĭ şi 5 fete. — Aicĭ se află şcóla care se frequentă de 34 copiĭ (32 băeţĭ şi 2 fete).

Biserica ce se află în acest sat este făcută de locuitorĭ în anul 1810. Ea are hramul «Sf. Nicolae».

Buda, sat face parte din comuna Corbiţa, pl. Zeletin. Este situat pe un platoŭ fórte înalt, la o distanţă de 3 km. şi 650 m. de reşedinţa com. Are o pop. de 129 capĭ de fam. cu 468 suflete, locuind în 118 case.

Toţĭ locuitoriĭ din acest sat se ocupă numaĭ cu rotăria şi alte obiecte de lemn.

Eĭ aŭ şi o biserică situată în partea de S. a satuluĭ. Nu i se cunósce precis data construireĭ. In 1856 şi 1874 a meremitisit'o, în tómna acésta 1894 s'a reparat radical.

Bujorénu, loc arabil în com. Tudor Vladimirescu, pe o întindere de 849 hect. şi 16 arĭ, proprietatea d-luĭ Verone, se întinde spre E. până în lunca Geruluĭ.

Bulzescĭ, veche numire a satuluĭ Boghescĭ, com. cu acelaş nume.

Burdujenĭ, mahala, face parte din satul Ungurĭĭ, com. Găicéna, pl. Berheciŭ.

Burdusacĭ, comună, plasa Stănişescĭ, 66 km. departe de capitala jud. şi de a plăşiĭ 18 km.

Comuna este aşeḑată pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Zeletin. Se compune din 7 cătune: Bucşa, Burdusacĭ, Delenĭ, Gunóia, Hagliac, Oprişescĭ şi Tochilele.— Are o pop. de 339 capĭ de fam. cu 1251 suflete, maĭ sînt şi 3 ebreĭ.

In com. sînt 4 bisericĭ: în Burdusacĭ 1, Oprişescĭ 3, deservite de 2 preoţĭ cu 4 cân-

www.dacoromanica.ro

tăreţĭ. Şcóla datéză de 25 anĭ, localul închiriat de com. este de gard în stare rea. Se frequentă de 49 copiĭ (53 băeţĭ şi 6 fete), din numĕrul de 196 copiĭ (104 băeţĭ şi 92 fete). Sciŭ carte 48 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor. Eĭ aŭ: 500 boĭ, 624 vacĭ, 44 caĭ, 36 epe, 635 oĭ, 345 porcĭ şi 20 capre.

Intinderea terenuluĭ cultivabil este de 16504 hect., repartisându-se astfel: 156 hect. grâŭ, 55 hect. sĕcară, 584 hect. porumb, 320 hect. orz, 21 hect. ovĕz, 11 hect. meiŭ, 3 hect. cânepă, 22 hect. fêneţe. Eĭ maĭ au 114 stupĭ, 4 morĭ de vînt, carĭ sînt aşeḑate pe Délul mare, la E. de satul Oprişescĭ, iar vinul dă 4788 hectolitri. Are 2 iazurĭ cu pesce.

Budgetul se urcă la cifra de 3398 leĭ 02 b. care egaléză cu cheltuelile. — In com. sînt 398 contribuabilĭ.

Este străbătută de şoséua judeţénă, care merge prin partea de V. a Zeletinuluĭ şi prin centru com.; din şosea se desfac maĭ multe drumurĭ carĭ merg la satele din acéstă comună.

E brăsdată de délurile: Délul mare prin centru, care să întinde până în faţa Burdusacilor; Oprisescilor, Hăghiac, Sohodunul şi Băluşuluĭ.

Străbătută de văile: Zeletinuluĭ prin mijlocul com.; Gunóia, între Délul mare şi Oprisescĭ; Sohodunuluĭ, Bucşeĭ, rîul Zeletin cu alte micĭ pîrîe.

Se mărginesce la N. cu com. Răchitósa, la S. com. Motoşenĭ, la E. com. Crăeşcĭ şi la V. judeţul Tutova.

Burdusacĭ, sat, face parte din com. Burdusacĭ. Situat pe cósta de V. a déluluĭ Băluş, străbătut de rîpa Delenĭ şi pîrîul Stuchenĭ. Aci este reşedinţa comuneĭ. — Are o pop. de 116 capĭ de familiĭ cu 432 suflete. Tot aci este scóla care se frequentă de 59 copiĭ (56 băeţĭ şi 3 fete).

Este străbătut de drumul ce duce în judeţul Tutova la Bêrlad, şi alte maĭ micĭ care duc la satele: Bucşa, Delenĭ şi la Tochile.

Are o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Este făcută de obştia satuluĭ la 1814, s'a reparat şi astăḑĭ se găsesce în bună stare, întreţinêndu-se de locuitorĭ.

Burlug, pîrîŭ, în raionul comuneĭ Motoşenĭ, isvorăsce din délul Praja, merge spre V. până la

www.dacoromanica.ro

intrarea în satul cu acelaş nume, şi apoĭ spre S.-V. până la confluenţa sa cu Zeletinul.

Burlug, sat, face parte din com. Motoşenĭ. Situat pe valea cu acelaş nume. In partea de E. a com. 1 km. 920 m. departe de reşed. com.

Are o pop. de 25 capĭ de familiĭ cu 97 suflete. Copiĭ în vîrsta de şcólă 18 (10 băeţĭ şi 8 fete).

Se numesce astfel, căcĭ délurile şi văile ne presintă un bârlog (ascunzătóre) de animale saŭ ómenĭ.

Burlug, dél la E. de satul cu acelaş nume, com. Motoşenĭ.

Busuioc, vale, la sud de satul Ochenĭ, com. Condrăchescĭ, pl. Berheciŭ.

Butucĭ, o parte din pădurea situată pe malul stâng al Siretuluĭ, la S. de Movileniĭ-de-jos, com. Movilenĭ.

Busdugau, fost schit, situat în mijlocul pădurieĭ Găicéneĭ, într'o privelisce frumósă.

Nu se cunósce precis data fondăreĭ. — Bătrâniĭ spun că a fost făcut de un dogar, în urmă s'a reparat de un om cu numele de «Busdugan», căruia îĭ pórtă numele, şi maĭ în urmă s'a reparat de preotul Atanasie Rusu, care a adus şi o colecţiune de cărţĭ bisericescĭ. A servit ca monastire de călugărĭ până în 1862, de atuncĭ s'a părăsit şi astăzĭ ni se presintă ca o biserică isolată în mijlocul pădureĭ; cu timpul va cădea în ruină şi póte se va distruge cu desăvîrşire.

C.

Calapodeşcĭ, numire ce o dă poporul satuluĭ Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Capra, numire ce o pórtă satul Chiţcanĭ, com. Boghescĭ, plasa Zeletin.

Catargiu, pădure între Nicorescĭ şi Ionăşescĭ, com. Ionăşescĭ, proprietatea d-luĭ Negroponte.

Catargiuluĭ, dél situat în raionul com. Corbiţa, pl. Zeletin.

Cailor (şesul), situat pe malul Siretuluĭ, la Sud de Movileniĭ-de-jos, în locul numit «Cuhalmu».

www.dacoromanica.ro

Cailor (şes), loc arabil, situat la S.-E. de satul Tudor-Vladimirescu, pe partea stângă a căiĭ ferate.

Capu-Déluluĭ, un punt situat între satele Corciovenĭ şi Cosiţenĭ la locul numit «Cetăţue .

Capul-Déluluĭ, un punt, unde se termină délul Răchitósa, în partea de V. (com. Răchitósa).

Capu-pisculuĭ, cap de dél unde se unesce pîraele Isvoranu cu Iartagan, com. Condrăchescĭ.

Căţeĭ, vale cu pîrîŭ, isvorĕsce din Délul Viilor şi se varsă în Berheciu, pe partea dréptă, com. Corbiţa.

Călmăţuĭ, com. rur., pl. Bêrlad, compusă din 2 cătune: Călmăţuĭ şi Griviţa. Situată pe valea cu acelaş nume, la o distanţă de 31 kilometri de capitala judeţuluĭ şi de a plăşiĭ 11 kilometri. Numele sĕŭ vine de la rîul cu acelaş nume, care udă comuna prin centru.

Are o pop. de 1478 suflete: 344 bărbaţĭ, 354 femeĭ, 441 băeţĭ, 366 fete, 17 văduvĭ, 27 văduve; contribuacilĭ sînt 363, locuind în 350 case şi 10 bordee.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ aŭ: 495 boĭ, 367 vacĭ, 490 oĭ, 240 caĭ, 18 capre.

Suprafaţa pămêntuluĭ întregeĭ com. este de 3580 hect. 13 ariĭ; din care se cultivă 480 hect. grâŭ, 560 hect. porumb, 249 hect. orz, 199 hect. ovĕz şi 8 hect. viĭ.

In com. se află o biserică cu patronul «Sf. m. Gheorghe», deservită de 1 preot cu 2 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ din acéstă com. îşĭ desfac productele lor în târgul Ivescĭ şi Galaţĭ Sînt împroprietăriţĭ după legea din 1864; iar în 1879 s'a împroprietărit 287 locuitorĭ, în com. Griviţa.

In com. sînt 2 şcolĭ: una în satul Călmăţuĭ, care datéză de la 1879; şcólele sînt în stare mediocră, construite de gard. A doua în Griviţa. Se frecuentă de 26 copiĭ (18 băeţĭ şi 8 fete) cea din Călmăţuĭ, şi 47 copiĭ (46 băeţĭ şi 1 fată) cea din Griviţa, din numĕrul de 205 copiĭ (109 băeţĭ şi 96 fete) în vîrstă de şcólă. Şcóla din Griviţa are 8 hect. şi 64 ariĭ. Ştiŭ carte 43 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Veniturile com. se urcă la cifra de 4473 leĭ 36 banĭ, care sînt egale cu cheltuelile. O şosea judeţénă frumósă avênd pe dênsa 3 cantóne, légă comuna cu târgul Iveşcĭ, trecênd prin partea de

www.dacoromanica.ro

N. a Nisipurilor ce se întind între Ivescĭ şi Călmăţuĭ.

Satul Călmăţuĭ a făcut parte din com. Vulturenĭ până la 1879 când s'a înfiinţat satul Griviţa, unindu-se cu acesta şi luând numele de com. Călmăţuĭ.

Călmăţuĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume, situat pe valea Călmăţuĭ, la o distanţă de 3 km. 150 m., departe de reşed. com.

Are o pop. de 257 suflete, (60 bărbaţĭ, 69 femeĭ, 72 băeţĭ, 54 fete, 5 văduve şi 12 văduvĭ, locuind în 50 case şi 7 bordee.

Şcóla se frequentă de 26 copiĭ (18 băeţiĭ şi 8 fete). Ştiŭ carte 10 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Biserica cu hramul «Sf. Gheorghe», este construită la 1862 de Alexe Anastasiu, proprietarul moşieĭ. Se întreţine de actualul proprietar, d-l Tache Anastasiu.

Călmăţuĭ, moşie, proprietatea d-luĭ Tache Anastasiu, cu o suprafaţă de 10.000 fălcĭ loc arabil şi păşiune, aducênd un venit de 42.000 leĭ.

Călmăţuĭ, vale îşĭ ia nascere din localitatea numită «Târla luĭ Manole», la N. com. Călmăţuĭ; merge în direcţie N.-S., trece prin satele: Griviţa, Călmăţuĭ, prin teritoriul com. Liescĭ până la Hanu-Conachi, unde se varsă în o baltă. Are o adâncime de 15 m. Prin mijlocul eĭ trece pîrîul cu acelaş nume.

Călmăţuĭ, pîrîŭ, isvorĕsce din satul cu acelaş nume, trece pe proprietatea d-lor Gheorghiade şi Verone. Are apă numaĭ în timpurĭ ploióse şi primă-vara.

Călmăţuĭ, vale începe din locul numit «Odaia Călmăţuĭ» până pe teritoriul moşieĭ d-luĭ Gheorghiade, Com. Liescĭ pl. Bêrlad.

Călmăţuĭ (odaia), un punct isolat la N. de satul Călmăţuĭ, pe drumul ce duce la Griviţa, com. Călmăţuĭ.

Cârna, numire ce o pórtă satul Gunóia, com. Burdusacĭ.

Călimah, dél, în raionul com. Valea-Rea, pl. Zeletin. Acoperit de viĭ, pomĭ fructiferĭ şi puţină pădure, cum şi loc de semănăturĭ. Se întinde din valea Zeletinuluĭ până în valea Berheciuluĭ, 1300 metri.

Călimănésa, dél, în raionul com. Valea-Rea, pl. Zeletin. Este acoperit de viĭ şi pădurĭ, şi de o

www.dacoromanica.ro

parte este situat satul Călimănésa.

Călimănésa, sat, face parte din comuna Valea-Rea. Aşedat pe délul cu acelaş nume, la o distanţă de 1 km. şi 860 m. departe de căt. Galbenĭ, unde se află reşedinţa com.

Se crede că îşĭ trage numele de la un bătrîn numit Călimah, din timpul luĭ Ştefan cel Mare.

Are o pop. de 210 capĭ de fam. cu 860 suflete.

Locuitoriĭ sunt răşeşĭ vechĭ.

Are o şcólă mixtă, care se frequentă de 40 copiĭ.

Are şi o biserică cu hramul «Sf. Nicolae , deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Pe la 1700 satele Călimănésa şi Galbenĭ formaŭ un singur sat cu numele de Galbenĭ, avênd şi o biserică făcută de Ursu-Vartic. Din causa inundaţiilor Zeletinuluĭ s'a despărţit în 2 părţĭ: o parte din locuitorĭ cu Fâtu-Galben s'a stabilit spre V. şi a dat numele satuluĭ Galbenĭ; iar o parte a apucat spre E. formând satul Călimănesa. Până la 1730, ambele sate formaŭ o parohie cu o biserică numită schitul luĭ Ursu-Vartic. La 1735 locuitoriĭ din Călimănésa aŭ stăruit la părintele Sofronie care le-a dat un schit din satul Tochile (com. Burdusacĭ). El a fost adus în 40 care şi s'a făcut biserica. La 1754 s'a târnosit. Este de lemn de stejar. S'a reparat la 1850 şi 1854, în acéstă stare se află astădĭ.

Căptălanĭ, sat (neoficial), face parte din com. Motoşenĭ. Situat pe cósta déluluĭ Apa-négră. Departe de reşed. com. 6 km. Are o pop. de 32 capĭ de fam. cu 121 suflete. La S. de sat se află ruinele uneĭ bisericĭ, numită «biserica din Spinĭ»; lângă ruine se află rîpa bisericeĭ.

Se crede că îşĭ trage numele de la «Căptălan», primul locuitor.

Cătunaşĭ, sat neoficial, face parte din com. Umbrărescĭ, pl. Bêrlad, situat pe partea dréptă a rîuluĭ Bêrlad, la o distanţă de reşed. com. 810 m. Cade la S. comuneĭ. Are o pop. de 32 capĭ de fam. cu 127 suflete. Este înconjurat prin partea de V. cu pădure, iar la E. rîul Bêrlad. Se numesce ast-fel căcĭ este un mic cătun-cătunaş.

Călugărésca, numire dată moşieĭ pendinte de Epitropia Sf. Spiridon, situată în com. Cosmescĭ, pl. Nicorescĭ.

Cârligĭ, pădure, la V. com. Negrilescĭ, pl. Nicorescĭ.

www.dacoromanica.ro

Cătătóre, un punt isolat, pe drumul ce duce de la Poiana la Ploscuțenĭ, la o depărtare de 6 km. 500 m. de la Poiana.

Este un loc înalt, de aicĭ se deschide ochilor o posițiune încântătóre în tóte direcțiunile; la V. se vede în vale cum șerpuesce Siretul și Trotușul cum se varsă, în Siret; la E. o frumósă pădure numită «Moțoc», la N. Ploscuțenĭ, la S. satul Poiana. Apusul sóreluĭ privit de aicĭ ne presintă o grandiósă privelisce.

Numele sĕŭ vine de la însășĭ posițiunea sa.

Căpotescĭ, rîpa, străbate satul cu acest nume; merge de la V. spre E. Se formézĕ din isvóre.

Căpotescĭ, sat, face parte din com. Huruescĭ, pl. Berheciŭ. Așeḑat pe cósta déluluĭ cu acelaș nume. In partea de N.-E. a comuneĭ, 2 km. departe de reșed. comuneĭ.

Are o pop. de 68 capĭ de familiĭ cu 290 suflete, locuind în 68 case. Are o biserică cu hramul «Ión Botezătorul», făcută de locuitorĭ, după cum se vede din inscripția ce se găsesce în Ceaslov și Evanghelie. Are $8^1/_2$ fălcĭ de pămênt. Zugrăvéla de pe icóne și catapetésmă ne presintă un aspect grotesc.

Copiĭ în virstă de șcólă: 25 băeți și 20 fete = 45 copiĭ.

Câmpul-mare, loc arabil în raionul com. Găicéna, pl. Berheciŭ.

Călugăruluĭ, vale, situată la Est de tîrgul Stănișescĭ, pl. Stănișescĭ. Merge direcție E.-V. până dă în Dobrotfor.

Călugărésca, numire dată de locuitorĭ părțeĭ din pădurea Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ.

Cânepărie, loc șes, situat între calea ferată Tecuciŭ-Bêrlad și șoséua județénă, com. Țigănescĭ, pl. Nicorescĭ.

Căprărieĭ, vale, continuare a văiĭ Puiciĭ, spre V.-E. de com. Țigănescĭ.

Căprioră, grind pe lângă valea cu acest nume, com. Matca, pl. Nicorescĭ.

Căprioră. vale, situată la V. de satul Matca; se întinde până la S. de sat.

Căprióra, pădurice, situată la extremitatea județuluĭ în partea de Sud lângă Siret, com. Tudor-Vladimirescu.

www.dacoromanica.ro

Cârneĭ, dél capul déluluĭ Ursuluĭ, unde a fost satul, şi maĭ târgiŭ s'a mutat în locul de astăgĭ, numit Gunóia, Cârna, sau Bahniţa, com. Răchitósa.

Cătinişul, moşie avênd o suprafaţă de 460 hect. 23 ariĭ. Este adese-orĭ supusă inundaţiilor rîuluĭ Siret, lângă care se afla com. Tudor-Vladimirescu, proprietatea d-luĭ Verone. Este acoperită de poene de fâneţe, iar restul cătină (tamarisc) şi cuhalm (sălciş).

Căuia, dél, la E. de satul Căuia-de-sus, com. Negulescĭ.

Căuia, pîrîŭ isvorĕsce din puntul numit «Grópa Ursuluĭ», trece prin satele Căuia-de sus, Căuia-de-jos, Rĕspochi, merge în direcţie Nord-Est şi se varsă în Berheciŭ.

Căuia-de-sus, sat, face parte din com. rur. Negulescĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe délul cu acelaş nume. La N. com. 2 km. departe de reşed.

Are o pop. de 29 capĭ de familiĭ cu 106 suflete, în carĭ intră şi 1 ţigan. Copiĭ în vîrstă de şcólă 45 (24 băeţĭ şi 21 fete) Este străbătut de rîpa cu acelaş nume.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ.

Căuia-de-jos, sat face parte din com. Negulescĭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, 800 m. departe de reşedinţa comuneĭ. Are o pop. de 55 capĭ de fam. cu 198 suflete, avênd şi 1 ebreŭ, locuesc în 49 case.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ.

Certieni, vale la E. de satul Lărgăşenĭ, com. Negulescĭ, pestĕ rîul Berheciŭ. Pe acéstă vale a fost sat, astăgĭ nu se vĕd de cât óre-care rîdicăturĭ.

Cernica, vale situat între Troian şi moşia locuitorilor din Brăhăşescĭ; pe acéstă vale se află şi câte-va isvóre; începe de la rîpa Ursoiuluĭ.

Cernicarĭ, mahala, face parte din oraşul Tecuciŭ. Situat pe stânga Bârladuluĭ la S-E. Acéstă mahala a fost maĭ înainte pe vale lângă Bârlad, făcênd parte din com. Barcea, în urmă s'a deslipit şi din causa deselor inundaţiĭ ale Bârladuluĭ s'a strĕmutat pe dél, unde se află şi astăgĭ.

Certieni, pîrîŭ la E. de satul Lărgaşenĭ, com. Neguleşcĭ, plasa Berheciu.

Cerdac (la), numire dată punctuluĭ unde a fost casa proprietaruluĭ

www.dacoromanica.ro

Costache Negre, pe moşia Slobozia-Negrea (com. Călmăţuĭ, pl. Bêrlad).

Cetăţue, o rădicătură de pământ, ca un platoŭ, în partea de V. a satuluĭ Poiana, înconjurat de tóte părţile de văĭ, afară de V. unde curge rîul Siret. Locul fiind nisipos, Siretul a dărîmat jumătate din el.

Platoul are un diametru de 80 metri. Ca să mergĭ la cetăţue, trecĭ prin satul Poiana, prin mahalaua numită «Ţicău», de aicĭ prin un drum îngust numaĭ cu piciorul şi călare, te laşĭ în o vale şi pe urmă te rădicĭ pe platoŭ fórte înalt (pe cetăţue).

Priveliscea ce ne o oferă e şi strategică şi încântătóre, căcĭ poţĭ privi în tóte părţile, cu deosebire în partea de V. până în Carpaţĭ, la S. până la Focşanĭ, la N. până la Bacău şi Neamţu.

Interesul archeologic ce ni-l presintă acéstă cetăţue este următorul: La 1 metru de la suprafaţa pământuluĭ, se găsesc oseminte de ómenĭ şi animale, împreună cu óle de pământ şi hărburĭ, de mărimea unor chiupurĭ marĭ. Eŭ însu-mĭ am găsit asemenea óle dar nu le-am putut păstra căcĭ s'aŭ sfărâmat.

Localitatea presintă un interes istoric, de acea cred că va fi cercetată. Eŭ cred că aicĭ a fost un cimitir; de când şi cum, rămâne până la o nouă cercetare un punt de întrebare.

Lângă Cetăţue la N. şi E. se află 7 movile maĭ micĭ, 3 spre E. în sat, iar 4 pe malul Siretuluĭ spre N.; cea 1-iŭ de la S. la N., pórtă numele de «Movila cu piatră».

Cetăţuia, loc isolat în com. Buda, pe délul Dobrotforuluĭ, la hotarul eĭ despre com. Stănişescĭ. Aicĭ se véd urme de şanţurĭ fără o formă precisă. Tradiţia poporuluĭ spune că în vechime ar fi locuit Tătarĭ şi că în fuga lor ar fi aruncat tot ce prădase într'un puţ din mijlocul cetăţiĭ.

Cetăţuia, urmele uneĭ vechĭ întăriturĭ, situată în capul Déluluĭ între Corciovenĭ şi Cosiţenĭ. Aci pare a fi un punt visual în jos până la Tecuciŭ, pe valea Berheciuluĭ. —

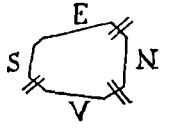

Cetăţuia are forma acésta: Se cunosc treĭ intrărĭ.

Cetăţuie (Cetăţile), o rădicătură de pământ în partea de E. a satuluĭ Porcăreţ, com. Corbasca.

Aci pare a fi un loc strategic;

www.dacoromanica.ro

căcĭ din tóte părţile (afară de S.) este înconjurat de déluri şi păduri seculare; în partea de S. însă, se vede până aprópe de Focşani.

Chiar şi astăḑĭ aicĭ se găsesc arcuri şi micĭ obiecte sfărâmate. Ţiganiĭ numesc acéstă localitate *Cetăţele*.

Cetăţuei, délul, la E. de satul Homocea, pl. Berheciŭ, numit ast-fel căcĭ aicĭ se află un loc numit «Cetăţue».

Cetăţuie, un loc situat pe délul cu acelaş nume, la răsărit de satul Homocea. Acest loc nu este acoperit cu pădure şi are o formă rotundă. Se póte fórte bine observa chiar din satul Homocea.

Chiclău, del în partea de apus a satuluĭ Brăhăşesciĭ-de-sus, plasa Zeletin; are o lungime de 9 km. şi se întinde de la N. spre S. paralel cu valea Berheciuluĭ.

Chiliana, vale între satele Bărbósa şi Oncesciĭ-vechĭ, com. Oncescĭ pl. Stănişescĭ.

Chicereĭ, délul, situat în raionul com. Matca, pl. Nicorescĭ.

Chietroiu (Petroiu), délul, în partea de N.-E. a comuneĭ Gohor, cuprins între valea Bêrladuluĭ la E. şi valea Lupuluĭ la V., acest dél continuă spre S. sub numele de Ghera şi Pătrăşcana.

Chetrosu, pîrîu în com. Buda, se numesce ast-fel după délul de unde isvorĕsce. Merge direcţie V.-E. şi se varsă în Zeletin, în faţa satuluĭ Magazia.

Chetrosu, dél, în raionul comuneĭ Buda, pl. Stănişescĭ.

Chităróia, pădure, situată pe malul Siretuluĭ, în faţa satuluĭ Călienĭ (jud. Putna), la S. de satul Şerbănescĭ, com. Liescĭ. In marginea acesteĭ păduriĭ la E. se află prima baterie a forturilor Năməlósa-Focşanĭ.

Chitaróia, vale, care se întinde pe lângă malul stâng al Siretuluĭ şi până în délul cu acelaş nume. Pământ sterp; în partea de V. se află podul pe vase pe rîul Siret ce légă Călienĭ (jud. Putna) cu Şerbănescĭ (jud. Tecuciŭ).

Chitariŭ, numire dată moşieĭ ce aparţine rĕḑeşilor din comuna Liescĭ, pl. Bêrlad. Pórtă acest nume după fostul proprietar, care a avut funcţia de *Pitar*.

www.dacoromanica.ro

Chicera, sat, face parte din com. Motoşenĭ. Situat pe délul cu acelaş nume. Are o pop. de 80 capĭ de familie cu 322 suflete, departe de reşed. com. 3 km. şi 300 m. Cade în partea de E. a com. Se desface de satul Burlug prin valea Moişóieĭ saŭ rîpa Borseĭ.

Teritoriul satuluĭ are o suprafaţă de 630 hect.

Locuitoriĭ sînt toţĭ foştĭ clăcaşĭ.

Aicĭ se află o biserică ţidită de poporenĭ în anul 1840, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ. Copiiĭ se duc la şcóla din Motoşenĭ, distanţă de 3 km.

Chiperiŭ, pîrîŭ com. Buda, isvorĕsce din com. Colonescĭ din délul cu acelaş nume, udă comuna Buda în direcţie E. la V. şi se varsă în Zeletin, în faţa satuluĭ Salahor.

Chiperiŭ, dél, în raionul com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ.

Chirica, dél la marginea de apus a com. Crăescĭ, pl. Stănişescĭ, este o ramificaţie a déluluĭ Bălătescĭ, merge în direcţie de la V. la E.

Chiosea, luncă, proprietate a statuluĭ, la V. de satul Homocea.

Chiţescĭ, veche numire a satuluĭ *Nedelcu*, com. Huruescĭ, plasa Berheciŭ.

Chilieĭ, rîpă, între délul *Lacu* şi *Ulm*, în raionul com. Brăhăşescĭ.

Chilieĭ, rîpa, pe teritoriul comuneĭ Burdusacĭ, pl. Stănişescĭ; în timpurĭ ploióse acéstă rîpă se face pîrîŭ şi se varsă în partea dréptă a Zeletinuluĭ.

Chetriş (Petriş), dél, în satul Toflea, com. Brăhăşescĭ.

Chilia, pădure situată între satele Boghesciĭ-de-sus şi de jos. Aicĭ a fost un schit de călugărĭ care a esistat până la 1855, când s'a tăcut biserica din Boghesciĭ-de-jos.

Chiţcanĭ, sat, face parte din com. Boghescĭ, pl. Zeletin, de care se desparte prin rîpa Brezóia. Situat pe dél, la o distanţă de 2 km. 600 m. departe de reşedinţa com.

Are o pop. de 48 capĭ de familie cu 209 suflete, locuind în 46 case. Are o pop. şcolară de 21 (13 băeţĭ şi 8 fete).

Acest sat maĭ pórtă şi numele «Capra».

www.dacoromanica.ro

Satul are o suprafață de 584 hect. și 51 arĭ.

Locuitorĭ foștĭ clăcașĭ sînt împroprietărițĭ în 1864, stăpânesc 250 hect; iar proprietarul D-l Filip Bogdan are 334 hect., trupurile de moșie numite *Recea* și *Coroiŭ*. N'are nicĭ biserică nicĭ școlă.

Chilia, pîrîŭ între Boghesciĭ-de-sus și Boghesciĭ-de-jos, comuna Boghescĭ, merge direcție E.-V. și se varsă în Zeletin.

Chilia, dél situat în raionul com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ; pe acest dél se află situat satul *Lichitișenĭ*.

Chilieĭ, rîpă spre E. de satul Lichitișenĭ, com. Vulturenĭ, plasa Berheciŭ.

Chepeiŭ, loc șes între valea Călmățuĭ și valea Geruluĭ, la S. de satul Puțenĭ, comuna cu același nume.

Chituluĭ, moșie situată în partea de V. a văiĭ Călmățuĭ, pe teritoriul com. Lieșcĭ, pl. Bêrlad.

Chicera, dél spre Sud de satul Matca, pl. Nicorescĭ, străbate pădurea cu același nume.

Chicera, la puțul, situat la N. pădurĭ Dorasca, com. Barcea, pe drumul ce duce de la Tecuciŭ la Griviția.

Cierul-luĭ-Goroveĭ, dél situat în raionul com. Matca, pl. Nicorescĭ.

Cierul-Popeĭ, o parte de pămênt arabil, la Vest de tîrgul Podu-Turculuĭ.

Ciorba, dél situat în raionul com. Corbița; la pólele luĭ se află satul *Covrag*.

Ciorba, pădure pe délul cu același nume, com. Corbița, proprietatea d-luĭ Constantinidi.

Ciubucciță, pădurice pe malul Siretuluĭ, în com. Bucescĭ, plasa Bêrlad.

Ciulina, baltă formată din revărsările Siretuluĭ; situată în partea de V. a satuluĭ Homocea, pl. Berheciŭ.

Ciunta, pămênt arabil pe teritoriul com. Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ.

Ciuta, pîrîŭ se unesce cu pîrîul Găicéna pe teritoriul com. Găicéna și împreună se varsă în Berheciŭ.

www.dacoromanica.ro

Cióra, rediŭ (dél) la marginea de răsărit a satuluĭ *Taula*, com. Onceşcĭ pl. Stănişescĭ.

Cióra, pădure la N. de satul Lespeḑĭ, proprietatea statuluĭ, în com. Homocea.

Cióra, movilă, lângă pădurea cu aceeaşĭ numire, în partea de E. a satuluĭ Torceşcĭ, pl. Bârlad.

Cióra, pădure la E. de satul Torceşcĭ, com. Torceşcĭ.

Cióra, pădure la E. de satul Délul Perjuluĭ, com. Onceşcĭ.

Cióreĭ, vale, continuare din valea Lupeĭ, com. Barcea, merge spre S. până în drumul ce duce din Iveşcĭ la Călmăţuĭ.

Cióreĭ, pădure (veḑĭ Munténuluĭ).

Cioroiuluĭ, dél în partea nordică a satuluĭ Gohor; de sub pólele luĭ isvoréşce pîrîul Gohor.

Cireşuluĭ, dél, începe din malul stâng al Bârladuluĭ, merge direcţie V.-E. până în Poiana Doroşĭ, com. Ţigăneşcĭ.

Cişmelieĭ, vale, la N. de Onceşcĭnouĭ, com. cu acelaş nume.

Ciuchilă, dél, situat în raionul comuneĭ Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Ciuşlic, vale, începe din partea stângă a Siretuluĭ, continuă spre S.-V. prin locul numit Baltă (com. Buceşcĭ, pl. Bârlad), face o cotitură spre E. şi se varsă în Siret pe moşia d-luĭ Nicolescu.

Ciutu, rîpă care desparte satele Toflea de Brăhăşeşcĭ, comuna Brăhăşeşcĭ.

Clifa, pădure situată între satele Godineşciĭ-de-sus şi de-jos, com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Clăteşcĭ, mahala în partea de E. a satuluĭ Corni-de-sus, com. Corniĭ, pl. Berheciŭ.

Cocârţa, trup de moşie pe teritoriul satuluĭ Buda, com. Corbiţa, situat în partea de S.-V.

Codrésa, loc arabil, în raionul com. Găicéna, spre E. de satul Huţu.

Codru-cuculuĭ, pădure la E. de satul Măldăreşcĭ, comuna Neguleşcĭ.

Coloneşcĭ, com. rur. pl. Stănişescĭ, compusă din 13 cătune: Analog, Corbu, Danciŭ, Pan, Poiana, Satu-noŭ, Spria-de-jos,

www.dacoromanica.ro

Spria-de-sus, Tîrgu Coloneşcĭ, Valea-mare, Valea luĭ Mateiŭ, Valea Moreĭ şi Zăpodia.

Comuna cade la extremitatea de N. a judeţuluĭ, 91 km. depărtare de capitala jud. şi 12 km. de reşed. plăşeĭ.

Situată pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Zeletin, care isvorĕşce în raionul acesteĭ comunĭ.

Are o pop. de 1925 suflete, în carĭ intră 49 Ebreĭ, cu 627 capĭ de fam., 610 contribuabilĭ, locuind în 610 case cu 8 bordee.

In comună sînt treĭ bisericĭ: în *Coloneşcĭ*, în *Corbu* şi în *Spria-de-sus*, deservite de 3 preoţĭ cu 4 cântareţĭ.

Locuitorĭ sînt parte rĕdeşĭ, parte clăcaşi împroprietăriţĭ.

Ocupaţiunea de căpetenie este agricultura, parte din eĭ se ocupă şi cu facerea lingurilor şi alte ocupaţiunĭ micĭ.

Eĭ îşĭ desfac produsul munceĭ în oraşul Bacăŭ şi Bêrlad.

In acéstă comună avem: 165 plugurĭ de lemn, 8 de fer, 3 morĭ, 1 de aburĭ, 1 de vînt şi 1 de apă pe riul Zeletin. Eĭ au: 485 boĭ, 640 vacĭ, 105 caĭ, 50 epe, 3 armăsarĭ, 109 capre, 730 oĭ, 272 porcĭ; maĭ aŭ 40 stupĭ.

In raionul com. sînt 5 iazurĭ cu pescĭ.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 7300 hect. din care: 2500 hect. pămênt arabil, repartisându-se ast-fel: 609 hect. grâŭ, 107 hect. secară, 14 hect. rapiţă, 235 hect. orz, 963 hect. porumb, 31 hect. ovĕz, 4 hect. cânepă, 17 1/2 cartofĭ, 24 1/2 hect. fasole, iar restul îl ocupă vatra satuluĭ şi fêneţe.

Viile ocupă 69 hect. In 1892 aŭ dat 2040 litrurĭ vin alb, 170 litrurĭ vin roşiŭ.

Ca proprietar în acéstă com. este d-l Ghiţă Apostoleanu, care are 1338 hect. şi 47 arĭi.

Com. are 2 şcolĭ: 1 în cătuna Spria-de-sus, datând din 1869, localul propriŭ de gard în stare rea, se frequentă de 60 copiĭ (40 băeţi şi 20 fete) din numĕrul de 95 (58 băeţĭ şi 37 fete); iar cea din Colonescĭ care datéză din anul 1868, avênd localul propriŭ, de gard în stare rea. Se frequentă de 36 copiĭ (30 băeţĭ şi 6 fete) din numĕrul de 75 copiĭ (50 băeţĭ şi 25 fete).

Bugetul com. se urcă la cifra de 4230 leĭ egalând cheltuelile.

Este străbătută de următórele căĭ de comunicaţie: şoséua judeţiană ce duce spre Bacăŭ; alta ce duce la tîrgul Glodurele (jud. Bacăŭ); alta ce duce la tîrgul Plopana (jud. Tutova), trecênd prin *Satul-noŭ;* şoséua ce duce în comuna Tuleşcĭ (jud. Tutova)

www.dacoromanica.ro

care se légă cu şoséua ce duce la Bêrlad, şi şoséua judeţénă ce vine din Tecuciŭ, ce se légă la N. cu şoséua din jud. Roman, prin com. Dămieneşcĭ.

Brăsdată de délurile: Zarea Tutoveĭ, avênd o înălţime de 350 m. cu următórele ramificaţiunĭ: Délul Şoimul, Rusenilor, Chiperuluĭ şi Zarea Dobrotforuluĭ în partea de Vest, avênd o înălţime de 290 m. cu următórele ramificaţiĭ: Délul Baimaculuĭ, Botezuluĭ, Pădurenilor, Panuluĭ, Corbuluĭ şi Zăpodiile.

Este strĕbătută de rîul Zeletin, care trece prin centrul com. priimind următórele pîraie pe drépta: Poiana, Spria-de-jos, Corbuluĭ şi Zăpodia, iar pe stânga Danciu, Spria-de-sus, Valea-mare, Valea-móreĭ şi Valea luĭ Mateiŭ.

Se mărginesce la N. cu com. Odobeşcĭ (jud. Bacău) şi com. Dămienescì (jud. Roman), la S. com. Buda, la E. cu com. Plopana, Dragomirescĭ, Sulescĭ şi Avrămescĭ (jud. Tutova), la V. cu tîrgul Glodurele, Antoheştĭ şi Făghienĭ (jud. Bacău).

Colonescĭ, tîrguşor, face parté din comuna Colonescĭ. Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ. — Situat pe partea dréptă a pîrîuluĭ Zeletin pe o vale. Are o pop. de 53 capĭ de fam. cu 236 suflete în care intră 8 fam. ebreĭ, locuind în 58 case.

Tîrgul este aşezat pe ambele părţĭ ale şoseleĭ.

Aicĭ e şi şcóla care se frequentă de 36 copiĭ (30 băeţĭ şi 6 fete).

Se maĭ află o biserică cu hramul «Sf. Ierarh Nicolae».— Este de lemn de stejar, făcută la 1832 de Vasile Vidraşcu, s'a reparat în 1860. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi 5 fălcĭ şi 60 prăjinĭ loc arabil. Locuitoriĭ românĭ se ocupă cu agricultura, iar ebreiĭ şi ceĭ-l'alţĭ streinĭ cu comerţul.

Codru-cucului, dél, la N. de satul Lihacea, se întinde în direcţie V.-E. până la hotarul satuluĭ Sêrbĭ, formênd hotarul între satul Sêrbĭ şi Lihacea.

Comori, la, del la Vest de satul Gherdana, com. Condrăcheşcĭ, pl. Berheciu.

Conăchésca, numire dată de locuitorĭ uneĭ părţĭ din pădurea Buciumenilor.

Conăchésca, vale, începe din Siret (com. Bucescĭ), continuă spre S.-E. unde a fost satul Vulturenĭ şi se varsă în Bêrloviţa.

www.dacoromanica.ro

Condrăcheşcĭ, com, rur. în plasa Berheciŭ, compusă din 5 cătune: Condrăchescĭ, Drăgescĭ, Florescĭ, Gherdana şi Ochenĭ. Situată pe ambele laturĭ ale rîuluĭ Polocin, la 64 km. departe de capitala judeţuluĭ.

Are o pop. de 342 capĭ de fam. cu 1877 suflete, locuind în 314 case cu 300 contribuabilĭ. In com. maĭ sînt 6 ebreĭ.

Aicĭ se află 5 bisericĭ: în Condrăchescĭ, Drăgescĭ, Florescĭ, Gherdana şi Ochenĭ, deservite de 3 preoţĭ cu 3 cântăreţĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor, posedând: 100 boĭ, 496 oĭ, 198 vacĭ, 16 caĭ, se maĭ găsesc şi 634 stupĭ.

In raionul com. sînt 2 iazurĭ şi 3 morĭ de vînt.

Intinderea pămêntuluĭ arabil e de 1852 hect.

Terenul ce se cultivă ne dă 90,100 kgr. porumb, 42,202 kgr. secară, 34,000 kgr. orz, 31,512 kgr. ovez. Maĭ aŭ 90 hect. vie.

Bugetul com. se urcă la suma de 6197 leĭ şi 47 banĭ egal cu cheltuelile.

Şcóla datézĭ în com. de la 1867, localul închiriat în stare rea. Se frequentă de 30 copiĭ (29 băeţĭ şi 1 fată) din numĕrul de 229 copiĭ (118 băeţĭ şi 118 fete) în vîrstă de şcólă.

Este strĕbătută de şoséua judeţénă care se împarte în satele din prejur şi pe urmă trece prin Ochenĭ în tîrgul Găicéna.

Polocinul strĕbate com. prin centru. — Brăsdată de délurile: Drăgeştilor, Comoriĭ, Ruginos şi Măţcanĭ.

Se mărginesce cu com. Găicéna la N., Huruescĭ la S., com. Corni la V. şi com. Negulescĭ la E.

Condrăcheşcĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat la N. com. 1 km. şi 800 m. departe de reşedinţa com.

Are o pop. de 44 capĭ de fam. cu 252 suflete, locuind în 42 case. — Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 47 (24 băeţĭ, 23 fete).

Satul maĭ înainte se numea *Giorgescĭ*, în urmă a luat numele de *Condrăcheşcĭ* de la familia *Condrache* care a fost proprietar aicĭ.

Locuitorĭĭ îĭ ḑic «*satul luĭ Condrache*».

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Ión Botezătorul», care este făcută în 1800 Martie 17 de Ión Panoşatu, după cum se găsesce scris în Penticostariŭ; tot aicĭ se vede că satul se numea pe la 1800 *Giorgescĭ* şi în

www.dacoromanica.ro

urmă Condrăchescĭ. De la familia Condrache se păstrézĕ un pomelnic din 1835.

In mijlocul bisericeĭ se află mormêntul luĭ Ştefan Beldiman † 1867 şi soţia sa Anica † 1839. Ión Panoşatu după ce s'a făcut sluger în 1800 se iscălea *Ioan Panu.*

Coroiŭ, dél la V. de satul Plăcinţenĭ, com. Giurgióna, plasa Zeletin.

Coroiŭ, pădure, se întinde de la moşia Ghióca (com. Gurgióna), până la moşia Galbenĭ.

Coroiŭ, iaz cu móră pe Zeletin, în raionu com. Bogheşcĭ, plasa Zeletin.

Cósta-Lupeĭ, sat, face parte din com. Nicorescĭ. Situat pe un dél şi despărţitul de satul Piscu-Corbuluĭ prin o rîpă, iar la N. satul Poiana de care se desparte prin o pădure.

Situat în partea de N.-V. a com. la o depărtare de 2 km. de reşedinţa com. Are o lungime de 3 km.

Are o pop. de 110 capĭ de fam. cu 514 suflete.

Aci se află o şcólă mixtă care se frequentă de 83 copiĭ (71 băeţĭ şi 12 fete).

Biserica cu hramul «Sf. Gheorghe» este făcută de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Délurile ce 'l înconjóră sînt tóte acoperite de viĭ, carĭ produc un vin negru excelent. Délurile aŭ o înălţime de 26 m.

Códă, valea luĭ, la S. de satul Răchitósa, pl. Stănişescĭ.

Códă, pîrîiaş, isvorĕsce din satul Ţîţu, curge spre rĕsărit prin mijlocul com. Corbiţa, pl. Zeletin şi se varsă în raionul com. în partea dréptă a rîuluĭ Berheciŭ.

Condrea, sat, face parte din com. Umbrărescĭ, pl. Bêrlad, situat în partea de Vest a com., la o depărtare de 2 km. şi 500 m. de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 75 capĭ de fam. cu 198 suflete.

Aicĭ se află şi o şcólă, care datézĕ de 15 anĭ, în stare rea; se frecuentă de 30 copiĭ (29 băeţĭ şi 2 fete).

Biserica cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», este făcută de locuitorĭ, este de lemn în locul alteia fórte veche.

Actuala s'a reînoit în 1834.

Satul Condrea avea înainte maĭ mulţĭ locuitorĭ, dar din ca-

www.dacoromanica.ro

usa inundaţiilor Siretuluĭ eĭ s'aŭ mutat în satul *Salcia*. Locuitoriĭ sînt vechĭ răḑeşĭ.

'Şĭ trage numele de la Hatmanul «*Condrea*».

Corbu, sat, face parte din com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ. Situat pe partea dréptă a rîuluĭ Zeletin, la o depărtare de 1 km. şi 540 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 19 capĭ de fam. cu 45 suflete, locuind în 19 case, cu 43 contribuabilĭ.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», ḑidită în 7185 = 1677, după cum se găsesce în contractul bisericeĭ.

Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ.

Corbuluĭ, dél, situat în raionul com. Colonescĭ.

Corbuluĭ, pîrîŭ, isvorăsce din pólele déluluĭ *Corbu*, udă satul cu acelaş nume şi se varsă în partea dréptă a Zeletinuluĭ în faţa satuluĭ Corbu, com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ.

Corb, dél, se întinde din com. *Roza* (jud. Tutova), continuă spre Vest de satul Burlug, pe malul stâng al Zeletinuluĭ până la *Gura Burlugului* comuna Motoşenĭ.

Corbasca, pădure, proprietatea statuluĭ cu o suprafaţă de 1203 fălcĭ, avênd 2 trupurĭ: Corbasca 1200 fălcĭ şi *Răchitósa* 3 fălcĭ, com. Corbasca, pl. Berheciŭ.

Corbasca, moşie, proprietate a statuluĭ cu trupurile: Cotu-Furniceĭ, 42 hect. 6570 m. p.; Scărişóra, 13 hect. 4000 m.; Fofaza, 10 ½ hect.; Pogleţu, 21 hect.; Marvila, 20 hect.; Poiana-chióră, 48 hect. 4280 m. p., tóte în com. Corbasca; maĭ înainte aparţinea mitropolieĭ din Iaşĭ.

Corbasca, com. rur., pl. Berheciŭ, compusă din 8 cătune: Băcioiŭ, Corbasca, Fofaza, Marvila, Pogleţ, Porcăreţ, Rogóza şi Scărişóra.

Situată pe malul stâng al Siretuluĭ, la o depărtare de 69 km. de capitala judeţuluĭ, şi 17 km. de a plăşiĭ.

Are o pop. de 544 capĭ de familie cu 2223 suflete.

Satele *Băcioiŭ* şi *Porcăreţ* sînt populate numaĭ de ţiganĭ, carĭ în timpul vereĭ voiajéză din sat în sat.

Contribuabilĭ sînt 550.

In com. sînt 4 bisericĭ, în Corbasca, Marvila, Scărişóra şi schitu Pogleţu, în satul Pogleţ, deservite de 2 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar ceĭ din satele: Băcioiŭ și Porcăreț — țiganiĭ — se ocupă cu facerea diferitelor unelte casnice, parte sînt lăutarĭ, cântând cu diferite instrumente musicale.

Locuitoriĭ își desfac produsul la Bacăŭ și la Ajud (jud. Putna), trecênd Siretul pe un pod de vase la Rogóza.

In com. sînt: 307 boĭ, 298 vacĭ, 216 viței, 165 caĭ, 760 oĭ, 180 capre; se maĭ găsesc și 180 stupĭ.

Locuitorii sînt: parte răzeșĭ, iar cea maĭ mare parte împroprietăriți.

Scóla se află în comună din anul 1870, localul de gard, în stare mediocră, închiriat de com. Se frequentă de 47 copiĭ (42 băeți și 5 fete) din numĕrul de 259 (136 băeți și 123 fete) în vîrstă de școlă.

Venitul comuneĭ represintă suma de 7344 leĭ și 70 banĭ; cheltuelile sînt de 7344 leĭ.

Comuna e brăsdată de délurile: Baba-Eléna, Mățcanĭ la E., Muncel, Gherdana la S., formênd marginea de S. a com.; in raionul satelor țigănescĭ se află maĭ multe văĭ și pîrîurĭ.— Strĕbătută de maĭ multe văĭ: Scărișóra, în mijlocul satuluĭ cu acelaș nume. Rogóza și Marvila. Udată de rîul Siret în partea de V., care intră în județ la satul Marvila, continuă spre S.-E. formând hotarul județuluĭ; pîrîul Pogheț care isvorĕsce din délul Babeĭ-Elene și se varsă în Siret, priimind pe stânga pîrîul Cotromanț, care curge la S. de satul Pogleț; pîrîul Rogósa isvorĕsce din locul numit «Tabăra-Țiganilor», curge la început sub numele de *Neagotă* primind pe stânga: *Corbasca*, *Fofaza*, trece pe lângă satul Rogóza și se varsă în Siret.

Strĕbătută de șoséua județénă, care se împarte de la Corbasca la tóte satele.

Se mărginesce la E. cu com. Condrăchescĭ, la V. cu rîul Siret, la N. cu jud. Bacăŭ, la S. cu com. Condrăchescĭ.

Corbasca, sat, face parte din com. cu acelaș nume, pl. Berheciŭ. Situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Corbasca. Aci e reședința com. Cade în centru.

Are o pop. de 117 capĭ de familiĭ cu 587 suflete, locuind în 104 case.

Aicĭ se află școla care se frequentă de 47 copiĭ (42 băeți și 5 fete).

Biserica cu hramul «Sf. Nicolae», este de lemn, situată la S. de sat, făcută cu spesele locui-

www.dacoromanica.ro

torilor în anul 1809 Noembrie 9, acésta se vede în o scriere ce se păstrézĕ în Penticostariŭ.

Satul este vechiŭ. — Bĕtrâniĭ spun că 'şĭ trage numele de la fondatorul satuluĭ numit «Corban».

Corbiţa, pădure, proprietate a statuluĭ, avênd o întindere de 500 fălcĭ, cu trupurile: *Plăcinţenĭ*, 80 fălcĭ; *Soveja*, 300 fălcĭ; *Corbiţa*, 120 fălcĭ; pendinte de comuna Corbiţa, pl. Zeletin.

Corbiţa, pîrîŭ, isvorĕsce din délul cu acelaş nume, curge printre satele Corbiţa şi Şerbăneşcĭ şi se varsă în Berheciŭ.

Corbiţa, com. rurală, pl. Zeletin, compusă din 7 cătune: Bou-roş, Buda, Corbiţa, Rădăcinescĭ, Şerbănescĭ, Strâmba şi Tîţu.

Situată pe partea drépta a pîrîuluĭ Berheciŭ, la o depărtare de 37 km. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 11 km. de a plăşeĭ.

Are o pop. de 525 capĭ de fam. cu 2005 suflete.

Contribuabilĭ sînt 504, locuind în 512 case.

In com. se află 5 bisericĭ: în Buda, Rădăcinescĭ, Şerbănescĭ, Strâmba şi Tîţu, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

Şcóla datézĕ în com. din 1868, localul de gard, proprietatea com, în stare rea. Se frequentă de 22 copiĭ din 131 (60 băeţĭ şi 71 fete) în vîrstă de şcólă.

In 1895, s'a maĭ înfiinţat o şcólă în Rădăcinescĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, parte, cu deosebire ceĭ din Buda, se ocupă cu rotăria, căruţăria; eĭ 'şĭ desfac produsul munceĭ la Tecuciŭ, la Bêrlad şi la diferite bălciurĭ anuale.

In com. sînt: 422 boĭ, 392 vacĭ, 160 caĭ, 204 oĭ, 8 capre.

In raionul com. pe rîul Berheciŭ se află o móră de apă.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Terenul cultivabil produce: 18,000 hectol. porumb, 12,400 hectol. secară, 9420 hectol. orz, 8991 hectol. ovĕz Liveḑile şi valea Berheciuluĭ dă fîn cu abundenţă.

Veniturile com. se urcă la 7330 leĭ, iar cheltuelile la suma de 6330 leĭ.

E brăsdată de délurile Boulroş, Catargiuluĭ, Munténuluĭ, Viilor, Cetăţuĭ, Strâmbeĭ, Giurgióna; şi udată de rîul Berheciŭ în partea de Est, priimind pe drépta pîrîele: Valea luĭ Códă. Valea Căţeĭ, iar pe stânga Strâmba.

Căĭ de comunicaţie: şoséua judeţénă Tecuciŭ Găicéna, care

www.dacoromanica.ro

merge pe partea stângă a rîuluĭ Berheciŭ, precum şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Se mărginesce la N cu com. Neguleşcĭ, la S. cu com. Brăhăşescĭ, la E. cu com. Valea-Rea şi Giurgióna şi la V. cu com. Homocea.

Corbiţa, sat, face parte din com. cu acelaş nume.

Are o pop. de 32 capĭ de familie cu 101 suflete, locuind în 31 case. Satul este aşeḑat pe cósta dêluluĭ cu acelaş nume, la o depărtare de 965 m. de la reşedinţa com.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Cojanca, pîrîŭ, isvorĕsce din jud. Tutova, merge spre V. în partea răsăritĕnă a satuluĭ Glăvănescĭ, com. Muncel.

Cojanca, vale, vine din jud. Tutova, trece prin mijlocul satuluĭ Glăvănescĭ, com. Muncel.

Cojanca, dêl, situat la E. de satul Glăvănescĭ.

Cocóreĭ, pisc de dêl, unde se împreună pirîul Reprivĕţ cu Berheciŭ, com. Godinescĭ, pl. Berheciŭ.

Corăbierul, vale, la E. de satul Liescĭ, pl. Bêrlad. Are o lungime de 500 metri lângă dêlul Călmăţuĭ.

Corcioveni, pădure, situată între satele Corcioveni şi Cosiţeni, com. Brăhăşescĭ, pl. Zeletin.

Corcioveni, sat, face parte din com. Brăhăşescĭ. Situat pe cóstă, în spatele satuluĭ Cosiţeni, în Capu-dêluluĭ unde se împreună Berheciŭ cu Zeletin; acest dêl începe din dreptul satuluĭ Brăhăşescĭ şi continuă spre N. până în jud. Bacăŭ, avênd de o parte valea Zeletinuluĭ, iar de ceal'altă Berheciŭ. — Satul se află la o distanţă de 2 km. şi 39 m. departe de reşed. comuneĭ. Are o pop. de 32 capĭ de fam. cu 97 suflete.

Nu are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Corni, com. rur., pl. Berheciŭ, se compune din 6 cătune: Corni-de-jos, Corni-de-sus, Giurgeni, Tătărăşcĭ şi Ungureni.

Situată pe malul stâng al Siretuluĭ, la o depărtare de 60 kilometri de capitala judeţuluĭ şi de 18 kilometri de a plăşiĭ.

Işĭ trage numele de la mulţimea *cornilor* ce se aflaŭ pe valea Siretuluĭ, din care o parte a rĕmas şi astăḑĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 367 capĭ de fam. cu 1644 suflete, locuind în 368 case, cu 335 contribuabilĭ.

Teritoriul com. este de 2884 hectare.

In com. sînt 4 bisericĭ: în Tătărăscĭ, Corni-de-jos, Corni-de-sus, Giurgenĭ şi Ungurenĭ.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ îşĭ desfac produsele munceĭ lor la Tecuciŭ şi la Ajud (judeţul Putna).

In comună sînt 744 boĭ, 585 vacĭ, 167 caĭ, 1364 oĭ.

Şcóla datézĕ în com. de 21 anĭ. Localul este închiriat, de gard în stare rea. Se frecuentă de 43 copiĭ (39 băeţĭ şi 4 fete) din numĕrul de 181 copiĭ (99 băeţĭ şi 82 fete) în vîrstă de şcólă.

Veniturile com. se urcă la ciĭra de 3866 leĭ 66 banĭ, egalând cheltuelile.

E brăsdată de délurile: Dâmboĭ, între Corni-de-sus şi Tătărăscĭ; Sohodunuluĭ, între Ungurenĭ şi Costişa; străbătută de văile: Dâmboĭ, între Corni-de-sus şi Corni-de-jos, Sohodunuluĭ, între délurile cu aceleaşĭ nume.

Udată de rîul Siret în partea de V., care trece pe lângă satele Corni de-sus, Corni-de-jos, Ungurenĭ şi Costişa, care e în malul Siretuluĭ.

Suprafaţa pămêntuluĭ arabil e de 1288 hectare, din care se cultivă 68 hect. 88 arĭ grâŭ, 150 hect. porumb, 68 hect. 40 arĭ orz, 30 hect. ovĕz.

Com. maĭ are şi 101 hect. viĭ şi se găsesc şi 908 stupĭ.

Este străbătută în partea de E. de şosea judeţénă, din care plécă maĭ multe drumurĭ la satele ce compun comuna.

Se mărginesce la N. cu com. Condrăchescĭ, la E.-S. cu com. Huruescĭ şi Homocea şi la V. cu riul Siret.

Corni-de-jos, sat, face parte din com. Corni. Aşeḑat pe malul stâng al Siretuluĭ, între valea Dâmboĭ la N.-V., délul Şonţuluĭ la rĕsărit şi Ghilimenĭ la S.-V., departe de Tătărescĭ, reşedinţa com. 1 km. şi 860 m.

Se desparte de Corni-de-sus prin valea Dâmboĭ.

Are o pop. de 44 capĭ familiarĭ cu 189 suflete.

Aci a foşt o monastire sub numele de «*Joseni*», proprietate grecéscă, astăḑĭ nu se cunósce de cât locul.

Corni-de-sus, sat, face parte din com. Corni. Situat pe malul stâng al Siretuluĭ, 1 km. şi 600 metri departe de reşed. comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 120 capĭ de familie cu 490 suflete.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», făcută de obştea locuitorilor în 1798, reparată în 1851 şi 1878. — Are 8 1/2 fălcĭ de pămînt, deservită de 1 preot cu 2 cântăreţĭ.

La S. de sat se află câte-va ridicăturĭ de pămênt, cărora ómenĭĭ le ḑic *Cetăţele*.

Locuitorĭĭ sînt împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Satul datéză de vre-o 130 de anĭ.

La N.-V. de sat, pe localitatea care astăḑĭ se numesce *Ţicma* a fost o monastire care a existat până la 1864.

Locuitorĭĭ ambelor sate Corni, se deosibesc de ceĭ din apropiere prin costumul lor, care sémănă cu al locuitorilor de la munte, şi cu acelor din Transilvania.

Cornóia, dél, situat la E. de satul Valea-Babeĭ, com. Crăescĭ, pl. Stănişescĭ.

Cornit, pădure, situată la N. de satul Corni-de-sus com. Corni.

Cornăţel, dél, acoperit cu pădure la V. de satul Barna, com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Corodulŭĭ, dél la E. de satul cu acelaş nume, se întinde până la pădurea Blânḑĭ, com. Corod.

Corod, com. rurală, pl. Nicoreşcĭ, compusă din 3 cătune. Situată pe pîrîul care strĕbate tóte satele prin mijloc de la N. la N.-V.; departe de capitala jud. 14 km. şi de a p'ăşeĭ 29 km.

Are o pop. de 954 capĭ de familie cu 4585 suflete, carĭ locuesc în 926 case, avênd şi 926 contribuabilĭ.

In com. se află 7 bisericĭ: 5 în Corod. 1 în Blânḑĭ, şi 1 în Brătuleşcĭ, deservite de 4 preoţĭ cu 6 cântăreţĭ.

In comună se maĭ găsesc 3 şcolĭ: 2 de băeţĭ şi 1 de fete.

Cea de băeţĭ din Corod este înfiinţată la 1865, localul e închiriat în stare rea. Se frecuentă de 128 băeţĭ, din 212 în vîrstă de şcólă; cea de fete este înfiinţată la 1872, se frecuentă de 27 fete din numĕrul de 207 în vîrstă de şcólă.

A treia este în satul Blânḑĭ, înfiinţat în anul 1892, se frecuentă de 29 copiĭ (28 băeţĭ şi 1 fată) din numĕrul de 102 copiĭ (54 băeţĭ şi 48 fete) în vîrstă de şcólă.

Locuitorĭĭ din Corod se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor, eĭ aŭ 1321 boĭ, 458 vacĭ,

www.dacoromanica.ro

177 caĭ, 103 epe, 19 armăsarĭ, 4 asinĭ, 3168 oĭ, 56 capre, 4 taurĭ, 11 bivolĭ.

Afară de 189 hect. şi 62 arĭĭ pe carĭ le ocupă vatra satuluĭ, eĭ cultivă terenul după cum urmédă: 994 hect. şi 75 arĭĭ grâŭ, 2343 hect. şi 62 arĭĭ porumb, 1413 hect. şi 20 arĭĭ orz, 173 hect. şi 35 arĭĭ ovĕz, 80 hect. şi 8 arĭĭ meiŭ, 786 hect. şi 6 arĭĭ pering; maĭ are 324 hect. şi 12 arĭĭ viĭ şi 578 hect. şi 14 arĭĭ imaş pentru păşiune.

Veniturile com. se urcă la suma de 19,000 leĭ, care egaléză cheltuelile.

Intréga suprafaţă a comuneĭ este de 8925 hect. şi 38 arĭĭ.

Locuitorĭĭ îşĭ desfac produsul munceĭ la oraşul Tecuciŭ, în ţile de sĕrbătorĭ.

Locuitorĭĭ din Corod sînt vechĭ răţeşĭ, iaĭ ceĭ din Blânţĭ şi Brătulescĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

In raionul com. se află 2 iazurĭ şi 2 lacurĭ; maĭ are şi 2 morĭ cu abur.

Tot în raionul com. sînt 2 păduriĭ: una la E. de satul Blânţĭ şi a doua la E. de satul Brătulescĭ.

In satul Corod se află o movilă naturală rotundă, sitută la marginea de V. a satuluĭ, avênd o suprafaţă de 7 fálcĭ şi o înălţime de 100 m.

Pe moşia Coroduluĭ la S. de sat trece rădicătura de pămênt numită *Troian*, care merge spre S.-E. în com. Puţenĭ şi de aci în jud. Covurluĭ.

Este străbătută de pîrîul *Coroţel;* n'are de cât un singur dél în partea de E.

Comuna este străbătută de o mulţime de drumurĭ; unul care vine de la Tecuciŭ, altul care merge la Cărlomănescĭ; iar satele între dênsele sînt legate prin drumurĭ naturale.

Se mărginesce la E. cu com. Smulţi (jud. Covurluĭ), la S.-V. cu com. Matca, la S. cu moşia Cernicarĭ, la V. cu Ţigănescĭ şi Negrilescĭ, la N. cu com. Cărăpcescĭ şi Fundénu (jud. Tutova).

Corod, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Cade la S. comuneĭ, 14 km. departe de oraşul Tecuciŭ spre Est.

Situat pe pîrîul Coroţel, are o suprafaţă de 3857 hect. şi 68 arĭĭ şi cu o lungime de 9 km.

Are o pop. de 729 capĭ de familie cu 3560 suflete, locuind în 716 case, avênd 628 contribuabilĭ. Locuitorĭĭ ocupându-se cu agricultura eĭ aŭ: 1055 boĭ, 351 vacĭ, 124 caĭ, 72 epe, 2867 oĭ, 35 capre.

www.dacoromanica.ro

Are 2 şcolĭ: una de băeţĭ şi alta de fete.

Acest sat răḑĕşesc are 5 bisericĭ; iată şi istoricul lor:

1. Biserica cu hramul «Adormirea Maicĕĭ Domnuluĭ». Este ḑidită în 1856 în locul alteia de lemn. S'a reparat în 1882 şi 1886. De la cea veche ni s'a păstrat data de 1772.

A 2-a «Cuviósa Paraschéva», este făcută de locuitorĭ în anul 1847, a ars în 1881 şi astăḑĭ reparêndu-se din temelie e în bună stare.

A 3-a cu hramul «Ión Botezătorul», este făcută în 1820 de locuitorĭĭ din Puţenĭ, carĭ mare parte fugise aicĭ. S'a reparat în 1852 şi 1882.

A 4-a cu hramul «Sf. Nicolae», este făcută de locuitorĭ, în 1818.

A 5 a cu hramul «S ţii Voĭvoḑĭ», care maĭ are şi hramul «Sf. Gheorghe», este făcută în 1875 Iunie 18, în locul alteĭ bisericĭ de lemn. Se întreţine de locuitorĭ.

Corod ca comună pe la 1820 depindea de jud. Tutova.

Satul Corod îşĭ trage numele de la pîrîul Coroḑel, ce strĕbate satul.

Bĕtrânĭĭ spun că: satul se numea *Oţelescĭ* şi era situat maĭ la S.-V. de unde este astăḑĭ.— Desele năvălirĭ şi devastărĭ tătărescĭ şi turcescĭ, aŭ silit o parte din locuitorĭ să părăséscă satul şi să se aşeḑe la N. judeţuluĭ pe pîrîul Berheciŭ, dând şi satuluĭ acesta numele de *Oţelescĭ,* care se află actualmente în jud. Bacăŭ, maĭ înainte a fost în jud. Tecuciŭ; iar ceĭ rĕmaşĭ s'aŭ retras pe valea Coroḑeluluĭ, formênd satul actual. Vechimea satuluĭ Corod se urcă până în secolul al XV-lea.

Coroḑel, pîrîŭ cu vale, isvorĕsce din valea com. Fundénu (jud. Tutova), trece prin satele: Brătulescĭ, Blânḑi, Corod şi Matca, formând maĭ multe iazurĭ, continuă spre S. prin pădurea Chicera şi Dorasca, tae calea ferată şi şoséua naţională Tecuciŭ Galaţĭ între Dorăscĭ şi Barcea, strĕbate satul Barcea-veche şi se varsă în localitatea numită «Şes», la Sud de satul Barcea, iar de aicĭ în Bêrlad, în com. Barcea, pl. Bêrlad.

In timpul vereĭ nu are apă, când plouă şi maĭ cu sémă în timpul primăvereĭ vine fórte repede, rupênd şi stricênd, tot ce găsesce în cale.

Coroḑeluluĭ, valea, situată între Blânḑĭ şi com. Negrilescĭ, formând hotarul între acestea, începe din com. Cărăpcescĭ (jud. Tutova) şi continuă spre Sud

www.dacoromanica.ro

până la satul Matca, plasa Nicorescĭ.

Corodeluluĭ, délul, la Est de valea cu acest nume, între satul Corod și valea Corodeluluĭ.

Cositenĭ, sat, face parte din com. Brăhășescĭ. Situat pe cósta délului cu acelaș nume, la N.-E. com., 3 km. și 16 m. departe de reșed. com.

Are o pop. de 43 capĭ de familie cu 165 suflete, locuind în 41 case. Copiĭ în vîrstă de școlă sînt 10 (5 băețĭ și 5 fete).

Are o biserică cu hramul «Sfinții Voivodĭ». Este făcută de un călugăr ce se numea *Baia*, care este îngropat aicĭ.

Aicĭ a fost schit de călugărĭ. Pe la 1800 era numaĭ o pădurice; satul s'a înființat pe la 1808.

Biserica cea veche s'a dărîmat. In locul eĭ obștia locuitorilor a făcut alta în anul 1881, pe care o îngrijesc. In fața bisericeĭ se află un brad înalt și frumos.

Cosmeĭ-valea, care se întinde de la satul Glăvănescĭ până la satul «Poiana luĭ Stan». — Pe acéstă vale se află și drumul ce duce la satul Poiana.

Cosmescĭ, stație (haltă), pe linia ferată Tecuciŭ-Mărășescĭ, la o distanță de 230 km. departe de Bucurescĭ și la 7 km. departe de Tecuciŭ. Situată pe loc șes deasupra satuluĭ Cosmescĭ, în partea de răsărit.

Cosmescĭ, com. rurală, pl. Nicorescĭ, compusă din 5 cătune: Băltărețu, Cosmesciĭ-din-dél, Cosmesciĭ-din-vale, Furcenĭ și Satul-noŭ.

Pórtă acéstă numire de la cătuna Cosmesciĭ-vechĭ. Locuitoriĭ acesteĭ cătune — se spune — că 'șĭ trage numele de la primul om care a locuit aicĭ numit *Cosma*, și care a venit de la satul *Dobrotescĭ*, ce s'a dărîmat de rîul Siret, și care era situat pe lunca Siretuluĭ în com. Mărășescĭ (jud. Putna).

Comuna este așeḑată pe malul Siretuluĭ, la o depărtare de 13 km. de capitala jud., în partea de Vest.

Are o pop. de 502 capĭ de fam. cu 2150 suflete.

In com. se află o școlă care datéză din anul 1865. Localul de ḑid, închiriat de com. în stare rea. Se frequentă de 105 copiĭ (95 băețĭ și 10 fete), din numĕrul de 268 copiĭ (126 băețĭ și 132 fete) în vîrstă de școlă.

Sciŭ carte 184 bărbațĭ și 18 femeĭ.

www.dacoromanica.ro

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Adormirea Maicei Domnului», zidită în 1864 de locuitorĭ. In locul eĭ a fost o alta care a dărîmat'o Siretul. Are 17 pogóne de pămênt arabil.— Este deservită de 1 preot şi 1 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ îşĭ desfac produsul munceĭ în oraşul Tecuciŭ.

Locuitoriĭ ocupându-se cu agricultura şi crescerea vitelor, eĭ aŭ: 661 boĭ, 425 vacĭ, 119 caĭ, 1695 oĭ.

Eĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864 şi 1878 cu 3466 hect. din carĭ 2470 proprietatea statuluĭ şi 966 proprietatea Epitropieĭ Sfîntuluĭ Spiridon din Iaşĭ.

Suprafaţa întregeĭ com. este: 3466 hect., din care 93 hect. vatra satuluĭ, 1893 hect. loc cultivabil, 364 hect. pădure, 192 hect. loc sterp şi 881 hect. păşiune.

Este străbătută de la E.-V. de calea ferată Tecuciŭ-Mărăşescĭ, de şoséua naţională care légă jud. Putna cu Tecuciu, de maĭ multe şosele comunale, Cosmescĭ-Ionăşescĭ, Cosmescĭ-Tecuciŭ, Cosmescĭ-Movilenĭ.

E udată de Siret, numit *Siretu-vechiŭ* şi *Siretu-noŭ*, avênd şi valea Siretuluĭ care curge la V. de com., formênd limita judeţuluĭ Putna. Pe dênsul, în raionul acesteĭ com. se află podul de fer al căeĭ ferate, pe care trece şi şoséua naţională Mărăşescĭ-Tecuciŭ. Inainte de acest pod, era un altul de lemn numaĭ pentru C. F. R., iar pentru şoséua naţională era un pod de fer maĭ sus în Ionăşescĭ care a fost stricat de Siret.

Veniturile com. se urcă la suma de 28184 leĭ, care egalézĕ cu cheltuelile.

Se mărginesce la N. cu com. Ionăşeşcĭ, la S. cu com. Movilenĭ, la E. cu moşia oraşuluĭ Tecuciŭ şi la V. cu rîul Siret.

Cosmescĭ-din-dél, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe stânga Siretuluĭ la Sud de calea ferată.

Are o pop. de 104 capĭ de familiĭ cu 416 suflete.

Satul datézĕ de la anul 1865, formêndu-se cu locuitorĭ din Cosmescĭ-vechĭ, carĭ eraŭ expuşĭ inundaţiilor Siretuluĭ, dăramându-li-se casele.

Aci este reşedinţa comuneĭ. Tot aci se află scóla care se frequentă de 105 copiĭ (100 băeţĭ şi 5 fete).

Acest sat este fórte frequentat în timpul vereĭ, maĭ cu sémă în lunele Iunie şi Iulie, de orăşenĭĭ din Tecuciŭ. In acest timp se formézĕ un tren de plăcere,

www.dacoromanica.ro

care merge până în malul Siretuluĭ la satul Cosmescĭ; aicĭ ómenii fac băĭ în Siret, pe urmă se duc în sat; alţiĭ trec podul şi se lasă în lunca de dincolo de Siret, care are o posiţiune fórte frumósă.

Cosmescĭ-din-vale (vechi), sat, face parte din com. Cosmescĭ. Situat la N. com. în partea drépt㠹 a Siretuluĭ, rămâind actualmente în jud. Putna, la o distanţă de 4 km. departe de reşedinţa com.

Are o pop. de 126 capĭ de familie cu 515 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 37 (19 băeţĭ şi 18 fete).

Acest sat până la 1864 a avut maĭ mulţĭ locuitorĭ, de atuncĭ desele revărsărĭ ale Siretuluĭ dărămând malul în spre sat, o parte din locuitorĭ saŭ mutat pe malul stâng al Siretuluĭ, înfiinţând satul Cosmesciĭ-din-dél, iar ceĭ-l'alţĭ aŭ rĕmas dincolo de Siret în jud. Putna.

Odată cu dărămarea caselor locuitorilor, s'a dărămat şi biserica veche, în locul eĭ s'a ţidit alta în 1863, care s'a reparat în 1887.

Cosmescĭ, moşie, proprietatea Epitropieĭ Sfîntuluĭ Spiridon din Iaşĭ. Pe dênsa s'a împroprietărit locuitoriĭ satelor: Cosmesciĭ-vechĭ, noĭ şi Băltăreţu.

Costişa, sat, face parte din com. Corni, pl. Berheciŭ. Situat pe malul Siretuluĭ, la S. com., la o depărtare de 5 km. de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 44 capĭ de familie cu 170 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă 18 (10 băeţĭ şi 8 fete).

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Satul fiind aşeţat în malul Siretuluĭ, locuitoriĭ se îndeletnicesc cu pescuirea.

Teritoriul com. este de 372 hectare.

Locuitorĭ toţĭ foştĭ clăcaşĭ, aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 şi stăpânesc 112 hect.; iar proprietarul moşieĭ numită «Sêrbiĭ», stăpânesce 260 hect.

Se numesce ast-fel, fiind-că este situat pe *cóstă*.

Costişa, mahala, în satul Glăvănescĭ, com. Muncel.

Companie (la), un punct, situat în malul Siretuluĭ, la V. de satul Ploscuţenĭ. Aicĭ se află un pod de vase (umblător), care duce la Ajud (jud. Putna).

Costache-Conaki. (Veţĭ istoricul com. Ţigănescĭ, pl. Nicorescĭ).

www.dacoromanica.ro

Costache-albu, cişmea, situată într'o posiţiune frumósă, în mijlocul pădureĭ Buciumenilor (comuna Buciumenĭ), pe drumul ce duce la Ploscuţenĭ în apropiere de monastirea Sihastru, avênd o apă fórte bună de bĕut. Imprejurul cişmeleĭ se află mese rotunde, făcute de fondatorul al căruĭ nume îl pórtă.

Spre N. de cişmea, pe dél, se află o cârciumă; aicĭ fiind un loc înalt, ni se deschide o vastă privire în părţile de N.-S. şi V. vĕdênd cum şerpuesce Siretul în vale, precum şi lunca luĭ cea frumósă.

Cotu-Furniceĭ, trup de moşie din proprietatea statuluĭ, în comuna Corbasca.

Cotromanţ, pîrîiaş ce isvorĕşce din délul Babeĭ-Illéna, merge pe lângă satul Pogleţ, se unesce cu Glilimenul, formând pîrîul Pogleţ.

Covrag, pîrîŭ, isvorĕsce din rîpa cu acelaş nume, şi se varsă în partea dréptă a Berheciuluĭ, în raionul com. Valea-Rea.

Covrag, rîpă situată în pădurea Ciorba, la V. de satul Covrag, com. Valea-Rea.

Covrag, sat, face parte din com. Valea-Rea. Situat pe cósta délului şi a pădureĭ Ciorba, în marginea de E. a pădureĭ, la o depărtare de 3 km. 600 m. de reşed. com.

Are o pop. de 12 capĭ de familie cu 43 suflete. Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ.

Satul s'a înfiinţat pe la anul 1823. — Se desparte de restul com. prin rîul Berheciŭ.

Ni se spune că îşĭ trage numele de la un om numit Covrag, care era pădurar în Vladnic şi care 'şĭ-a făcut casa în acest loc, cam pe la 1823.

Cracal, dél, situat la V. de satul Godinesciĭ-de-jos, comuna Godinescĭ. pl. Berheciŭ.

Crăciun (movila luĭ), movilă pe teritoriul com. Negrilescĭ, pl. Nicorescĭ, la marginea de răsărit a comuneĭ.

Crainicĭ, loc isolat, unde a fost un tîrguşor la N. de satul Homocea; astădĭ nu se maĭ vede de cât urme de case şi locul brăsdat.

Bĕtrânĭ spun că era tîrguşor sêrbesc, de aceea îĭ maĭ ţicea şi *Sêrbĭ*.

Crângenĭ, loc arabil, situat în comuna Lieşcĭ, pl. Bêrlad, pro-

www.dacoromanica.ro

prietatea d-luĭ Gheorghiade. — Pórtă acéstă numire, căcĭ înainte pe acest loc a fost un colţ din pădurea Hanu-Conaki.

Crângenĭ, o mică pădurice, situată în com. Liescĭ, la E. de pădurea Hanu Conaki, pe teritorul satuluĭ Şerbănescĭ, proprietatea d-luĭ Gheorghiade.

Crăeşcĭ, dél, situat la V. de satul cu acelaş nume, este o continuuare a déluluĭ Bălotescĭ, merge în direcţie N.-S., până în şoséua ce duce la Stănişescĭ.

Crăeşcĭ, com. rur., pl. Stănişescĭ, la o distanţă de 66 km. de capitala jud. şi 16 km. de a plăşeĭ. E compusă din 4 cătune: Belciunésa, Benescĭ, Crăescĭ şi Valea-Babeĭ. Situată pe pîrîul Pojorâta şi pe lângă pîrîul Dobrotfor.

Are o pop. de 448 capĭ de fam. cu 1535 suflete, locuind în 426 case, cu 431 contribuabilĭ.

In com. se află douĕ bisericĭ: una în Crăeşcĭ şi alta în Beneşcĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Are 2 şcolĭ, una în Crăescĭ, care datéză de la anul 1864, localul e de gard, în stare rea, se frecuentă de 42 copiĭ (41 băeţĭ şi 1 fată), din numĕrul de 118 copiĭ (78 băeţĭ şi 40 fete), în vîrstă de şcólă. Cea din Benescĭ, este înfiinţată la 1892, localul închiriat de com. în stare mediocră. Se frequentă de 51 copiĭ (49 băeţĭ şi 2 fete) din numĕrul de 65 (47 băeţĭ şi 18 fete) în vîrstă de şcólă.

Bugetul com. atinge cifra de 4230 leĭ, cheltuelile depăşesc acéstă cifră.

Teritoriul com. are o suprafaţă de 1510 hect. — Locuitoriĭ parte rĕdeşĭ vechĭ, stăpânesc 1120 hect; parte foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ în 1864, stăpânesc 64 hect.; iar proprietarul din Benescĭ, d-l Gheorgheade, are 227 hect.

In anul 1893, s'a cultivat: 1184 hect. meiu, 6 hect. pering, 11 hect. fasole, 684 hect. porumb.

Pentru lucrarea câmpuluĭ aŭ 25 pluguri de fer şi 19 de lemn, 1 maşină de treerat; iar pentru facerea făineĭ, o móră de foc şi 4 de vênt.

In com. ştiŭ carte 36 bărbaţĭ, 9 femeĭ şi 85 băeţĭ.

Locuitoriĭ ocupêndu-se cu agricultura şi crescerea vitelor, aŭ: 306 boĭ, 256 vacĭ, 124 caĭ, 104 epe şi 240 porcĭ.

Terenul cultivat de locuitorĭ, produce: 566 kile porumb, 422 kile grâŭ, 324 kile orz, 126 kile

www.dacoromanica.ro

ovĕz, 114 kile secară, 98 kile meiŭ.

Comuna e brăsdată de délurile Pojorâteĭ, Domnişoruluĭ, Sohodoluluĭ la E., la N. délul Stănişescilor, la V. Balotescĭ, Lichitişenĭ, Ruget şi Calapodescĭ.

Este străbătută de pîrîele: Pojorâta, care trece prin mijlocul satuluĭ Crăescĭ, şi Dobrotforul care vine din com. Stănişescĭ, udă satele: Belciunésa, Benescĭ şi Valea-Babeĭ, merge spre S şi se varsă în Zeletin.

Comuna este străbătută de şoséua judeţénă, care merge la Stănişescĭ paralel cu Dobrotforul, împărţindu-se la satele Beneşcĭ, Belciunésa şi Crăeşcĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Stănişeşcĭ, la S. cu com. Motoşenĭ, la E. cu com. Burdusacĭ, la V. cu com. Vulturenĭ.

Crăeşcĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Pojorâta, şi avênd o lungime de 7 km.

Aicĭ se află reşed. comuneĭ. Are o pop. de 283 capĭ de fam. cu 914 suflete. Sciŭ carte 24 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

Şcóla datézĕ în com. de la 1864, ea se frequentă de 42 copiĭ (41 băeţĭ şi 1 fată), din numĕrul de 118 copiĭ (78 băeţĭ şi 40 fete) în vîrstă de şcólă.

Are o biserică cu hramul «Sf. Voivoḑĭ», care a început a se ḑidi la 1856 şi s'a târnosit la anul 1863, după cum se vede scris pe un lemn ce se află deasupra clopotelor. S'a reparat la 1873.

In locul aceştia a fost alta, din anul 1807, după cum se vede din lemnul ce s'a pus la intrarea bisericeĭ actuale. — Pe clopot se afla anul 1807. Biserica este situată pe dél în partea de V. a satuluĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Răchitósa şi Stănişeşcĭ, la S. cu com. Motoşenĭ, la V. cu com. Vulturenĭ şi la E. cu com. Burdusacĭ.

Satul are o dată fórte veche. Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ.

De aicĭ posed o copie după un uric de la Petru-Rareş, prin care se vede că satul se numea maĭ înainte *Pojorâta*, după numele pîrîuluĭ; se maĭ citesce cum Petru-Rareş întăresce pe *Trifu* şi surorile luĭ *Mărina* şi *Stana*, fiĭ luĭ *Ioan Craiu*, se stăpânéscă acest sat, în urmă numit Crăeşcĭ».

Tot odată le dă şi loc de monastire, care în urmă s'a distrus; astăḑĭ nu se cunósce de cât locul unde a fost şi care era în partea de N. a satuluĭ. (Veḑĭ anexe lit. *b*).

www.dacoromanica.ro

Creţuluĭ, zarea, localitate în partea de apus a com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Crimulescĭ, mahala, în partea de răsărit a satuluĭ Corni-de-sus, pl. Berheciŭ.

Crivina, loc sterp în com. Lieşcĭ, unde a fost satul Şerbănescĭ, pe vale, se întinde pe cósta Bêrladuluĭ până la medénul «Ursarilor», avênd o lungime de 200 m. şi o lăţime de 100 m.

Criveţenĭ, mahala, face parte din oraşul Tecuciŭ. E situată în partea N.-E. a oraşuluĭ, pe stânga Bêrladuluĭ; se numesce ast-fel, din causa situaţieĭ în partea de unde vine «Crivĕţul».

Cristeĭ, dél, situat la V. de satul Răchitósa, se întinde spre N., com. Răchitósa.

Croitor, dél, situat în partea de E. a com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Crucea, pământ arabil, situat în com. Fundenĭ. Are o suprafaţă de 241 hect.; supusă adese-orĭ la inundaţiile Siretuluĭ. — Este proprietatea d-luĭ Verone.

Crucea-luĭ-Oancea, o cruce situată pe drumul Tecuciŭ-Galaţĭ, în raionul com. Barcea.

Crucea Raduluĭ, loc şes, la E. de valea Călmăţuĭ, raionul comuneĭ Barcea, pl. Bêrlad.

Cucueţĭ, dél, în partea de miadă-nópte a com. Buciumenĭ, plasa Nicorescĭ, din sus de schitul Buciumenĭ, acoperit cu pădure şi avênd o înălţime de 230 metri deasupra niveluluĭ Siretuluĭ.

Cucoşuluĭ, rîpă, situată la N. satuluĭ Galbenĭ, com. Valea-Rea.

Cucoş, isvor cu pîrîŭ, ese din rîpa cu acelaş nume şi se varsă în partea dréptă a pîrîuluĭ Zeletin, în raionul com. Valea-Rea.

Cuibăreşcĭ, dél, formézĕ hotarul între satele: Frăţia şi Medelenĭ, com. Godinescĭ, pl. Berheciŭ.

Cuibăreşcĭ, pîrîŭ, isvorĕsce din délul cu acelaş nume, merge spre E. şi se varsă în Berheciŭ.

Curătura-monastireĭ, dél, la V. de satul Răchitósa, pl. Stănişescĭ, lângă monastire.

Cumpărătura, loc arabil, situat între valea Herătăuluĭ şi a Călmăţuiuluĭ, la N. de satul Gri-

www.dacoromanica.ro

viţa, comuna Călmăţuĭ, plasa Bêrlad.

Cuhalm, mică pădure de sălciĭ (răchite) situată pe malul Siretuluĭ la Vest de satul Lieşcĭ între Bêrlad şi Siret. Este proprietatea răşeşilor din satul Lieşcĭ; din acéstă pădurice eĭ îşĭ fac tóte îngrădirile la case şi împrejurimĭ.

Este adese-orĭ supusă inundaţiilor Siretuluĭ.

Cuzóe, viĭ în com Nicoreşcĭ, între satele Nicoreşcĭ şi Piscu-Corbuluĭ, astăţĭ proprietatea familieĭ Popovicĭ.

Cuzóe, viĭ în com. Nicorescĭ, între satele: Nicorescĭ şi Fântânele, astăţĭ proprietatea d-luĭ Anton Cincu.

Cuibăreşcĭ, pădure la apus de satul Tomozeiŭ, com. Onceşcĭ, pl. Berheciŭ, serves e ca margine la S.-V. cu com. Godineşcĭ.

D.

Daia, dél, în marginea de Sud a com. Giurgióna, pl. Zeletin.

Danciu, pîrîŭ, isvorĕsce din délul Zarea Tutoveĭ, com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ, trece prin satul cu acelaş nume şi se varsă pe stânga Zeletinuluĭ, la Sud de Satu-noŭ, com. Colonescĭ.

Danciŭ, sat, face parte din com. Colonescĭ, pl. Stănişescĭ. Situat în partea de Est a rîuluĭ Zeletin, la o distanţă de 5 km. 500 m. departe de reşed. com.

Are o pop. de 39 capĭ de familie cu 135 suflete, locuind în 36 case, cu 35 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sînt răşeşĭ.

Dădeşcĭ, rîpa ce trece prin satul cu acelaş nume, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Dădeşcĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume. — Departe de Vulturenĭ 5 km. şi 340 m. în partea de N.-V. a com. Are o pop. de 56 capĭ de familie cu 246 suflete, locuind în 51 case.

Ca populaţie şcolară are 32 copiĭ (21 băeţĭ şi 11 fete).

Teritoriul cătuneĭ este de 307 hectare.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ, aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864. Eĭ stă-

www.dacoromanica.ro

pânesc 117 hect., iar proprietarii d-l Gh. Demetriade şi d-na Maria Ciucă, aŭ 190 hect.

Biserică n'are, aşijderea nicĭ şcólă.

Dăleşcĭ, dél, situat la V. de satu Ţigănescĭ, com. Godinescĭ, pl. Berheciŭ.

Dămăcuşa, dél, situat în raionul com. Podu-Turculuĭ, la răsărit; pe cósta acestuĭ dél se află situat satul cu acelaş nume.

Dămăcuşa, sat, face parte din com. Podu-Turculuĭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, 500 m. departe de Podu-Turculuĭ, în partea de N. pe malul stâng al Zeletinuluĭ.

Are o pop. de 54 capĭ de fam. cu 175 suflete, locuind în 50 case. Se găsesc şi 3 familiĭ de ebreĭ.

Locuitoriĭ acestuĭ sat se ocupă cu agricultura şi cu grădinăritul, iar femeile cu confecţionarea lucrurilor casnice din lână şi pânză.

In marginea satuluĭ se află o grădinărie.

Satul îşĭ trage numele de la un personaj însemnat cu numele *Dămăcuş*, pe timpul luĭ Petru Rareş (1429).

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Podu-Turculuĭ.

Dâmboĭ, dél, care se întinde în direcţie N.-V. de la Tătăreşcĭ la Corni-de-sus, în partea de apus, în raionul com. Corni, pl. Berheciŭ.

Dâmbóieĭ-valea, desparte satele Corni-de-sus, Corni de-jos, direcţie V.-E. com. Corni.

Dănăilă, sat, face parte din com. Buda, situat la o distanţă de 3 km. şi 156 m. departe de cătuna de reşed. în partea de apus pe malul drept al Zeletinuluĭ.

Are o pop. de 48 capĭ de familie cu 181 suflete, locuind în 55 case, cu 39 contribuabilĭ.

Satul are o suprafaţă de 217 hect. şi 15 arĭi. Locuitoriĭ cultivă tot terenul. Biserică n'are. Şcólă n'are.

Vechimea acestuĭ sat se credea fi de 213 anĭ. Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ. Pórtă numele primuluĭ locuitor stabilit aci, numit *Dănăilă*.

Dănăilă, pîrîŭ, în com. Buda, numit ast-fel după satul ce 'l udă; are direcţie V.-E. şi se varsă în Zeletin, în faţa acestuĭ sat.

Dănceşcĭ, dél, începe din pădurea

www.dacoromanica.ro

Ţigăneşcilor, continuă spre Sud în raionul com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Dănceşcĭ, vale, începe din pădurea Ţigăneşcilor, merge direcţie N.-S., în raionul com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicorescĭ.

Dâncenĭ, rîpă cu pîrîŭ, strĕbate satul Dâncenĭ, curge de la V. spre E. Este format numaĭ din isvóre şi se varsă în partea drĕptă a Zeletinuluĭ, în raionul comuneĭ, Giurgióna, pl. Zeletin.

Dâncenĭ, moşie, proprietatea statuluĭ, cu o suprafaţă de 140 hect., în raionul com. Giurgióna; înainte aparţinea monastireĭ Soveja (jud. Putna).

Dâncenĭ, sat face parte din com. Giurgióna, pl. Zeletin. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la V. de Podu-Turculuĭ, departe de reşedinţa com. 4 km. 400 metri.

Are o pop. de 58 capĭ de fam. cu 211 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 30 (16 băeţĭ şi 14 fete).

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ.

In acest sat a fost o biserică ţidită la 1856 cu cheltuéla monastireĭ Soveja, fiind-că moşia Dăncenĭ aparţinea acesteĭ monăstirĭ. Construcţia însă fiind slabă s'a dărîmat în anul 1860. Astăţĭ nu se maĭ cunósce de cât locul, şi o parte din odórele bisericeĭ se găsesc într'un hambar, la un locuitor din sat.

Locuitoriĭ sînt: parte mocanĭ de la munte, parte Sêrbĭ.

Delenĭ, pîrîŭ, isvorĕsce din délul cu acelaş nume, merge în direcţia N.-V., se unesce cu Stuchenĭ, trece prin partea de E. a satuluĭ Delenĭ, com. Burdusacĭ şi prin satul Burdusacĭ; în urmă se varsă în Zeletin, în faţă cu pîrîul Gunóia.

Delenĭ, sat, face parte din com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat la N. com. 2 km. departe de com. de reşedinţă; între délul Băluşuluĭ şi Tochilelor.

Are o pop. de 8 capĭ de familie cu 32 suflete. Comerciul se face de 1 cârciumar.

N'are biserică Este legat prin un drum de satul Burdusacĭ.— In partea de V. curge pîrîul cu acelaş nume.

Teritoriul căt. este de 34 hectare.

Delenĭ, mahala, la Estul satuluĭ Homocea, cu 65 case şi bordee, compusă esclusiv numaĭ din ţi-

www.dacoromanica.ro

ganĭ, carĭ fac linguri, coveţe (copăĭ), fuse etc în timpul erneĭ; vara însă se ocupa cu agricultura.

Delenĭ, mahala, în partea de E. a satuluĭ Oprişescĭ, com. cu acelaş nume.

Delenĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe dél.

Are o pop. de 9 capĭ de familie cu 25 suflete, locuind în 5 case.

Se numesce astfel pentru că este situat pe dél.

N'are nici biserică, nicĭ şcólă.

Délu, trup din pădurea statuluĭ, în raionul com. Bârcea, plasa Bârlad.

Délul-luĭ-Bălan, dél, la V. de satul Răchitósa, com. cu acelaş nume.

Délu-mare, la V. de satele: *Un gurenĭ*, *Margina* şi *Petrósa*, pe cósta căruia sînt aşeḑate satele cu acelaş nume, în raionul com. Găicéna, pl. Berheciŭ.

Délu-mare, loc isolat, situat la E. de satul Călmăţuĭ, se întinde până în valea Brehóia, comuna Călmăţuĭ.

Délul-Perjuluĭ, sat, face parte din com. Oncescĭ, pl. Stănicescĭ.— Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume.

Cade în centrul com. Aci e şi reşed. comuneĭ Onceşcĭ.

Are o pop. de 68 capĭ de fam. cu 202 suflete, locuind în 63 case, avênd şi o pop. şcolară de 44 copiĭ (27 băeţĭ şi 17 fete).

Se numesce astfel de la un om pe care îl chiema *Perju*, şi care 'şĭ a aşeḑat cel întâiŭ casa pe dél.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeşĭ şi stăpânesc tot teritoriul, care este de 493 hect.

In sat pe délul de la V. se află 2 morĭ de vînt.

Délu-vilĭ, la V. de satul Răchitósa, pl. Stănişescĭ.

Despina, vale, pe teritoriul com. Ţepu, pl. Nicorescĭ, are direcţia de la N.-V. spre S.-E. — Acéstă vale spre apus se numesce *Grigoriu*, iar spre Est *Ipotescĭ*.

Despina, dél în partea de S.-E. a văiĭ cu acelaş nume, com. Ţepu pl. Nicoreşcĭ.

Diaconĭ, sat, face parte din com. Poiana, pl. Nicoreşcĭ. Aşeḑat

www.dacoromanica.ro

pe loc şes, în partea de E. a comunei la o distanţă de 400 m. departe de reşedinţa com.

Are o pop. de 124 capĭ de fam. cu 520 suflete, locuind în 125 case cu 112 contribuabilĭ.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 63 (30 băeţĭ şi 33 fete).

In sat se află: 129 boĭ, 57 vaci, 1 taur, 14 caĭ, 16 epe, 3 armăsarĭ, 156 oĭ şi 3 capre. — Locuitoriĭ aŭ cultivat: 35 hect. şi 40 ariĭ grâŭ, 63 hect. porumb, 57 hect. orz, 4 hect. ovĕz; eĭ maĭ aŭ 19 hect. pădure, 8 hect. vie, 5 stupĭ, 36 pluguriĭ, 3 cazane pentru facerea rachiuluĭ din tescovină şi din prune.

In sat se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Biserica este de ḑid, datézĕ de la 1842, este făcută de locuitorĭ în locul alteia maĭ vechie căruia nu i se cunósce începutul.

Iată de ce satul se numesce *Diaconi*; locul unde este satul aparţinea monastireĭ Răclitósa; administraţia monastireĭ trimetea scutelnicĭ de aĭ sĕĭ ca să îngrijéscă de aceste locurĭ, aceştia nu eraŭ de cât un fel de *rasofori* saŭ *ipodiaconĭ*, carĭ viind aicĭ, se stabileaŭ făcêndu-şĭ case, însurându-se şi nu se maĭ întorceaŭ îndărăt la monastire.

Limbagiul poporuluĭ a lăsat pe *Ipo*, păstrând partea a doua *Diaconi*, numele actual al satuluĭ.

Acest sat maĭ pórtă şi numele de *Roşia*, ce se aude şi astăḑĭ în popor.

Diechenĭ, sat, face parte din com. Buceşcĭ, pl. Bârlad. Situat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Iveşcĭ-Hanu-Conaki, 1 km. departe de reşed. com., care este în Bucescĭ.

Are o pop. de 19 capĭ de fam. împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ la 1864 şi la 1881.

Satul vechiŭ era pe vale între Bârlad şi gârla Bârloviţa. In privinţa numireĭ satuluĭ, iată ce ne spune preotul satuluĭ, Ştefan Lungu:

Locul acesta a fost al unuĭ grec *Iani*, căsătorit cu o moldovéncă. el a avut 2 fiĭ, care eraŭ slujbaşĭ la domnĭ, *Diaci*, de unde numirea Diaci-Iani = *Diechenĭ*.

Unul murind de tînĕr şi celalt neavênd succesorĭ, lăsă moşia danie monastireĭ Nicoriţa din Iaşĭ.

Diechenĭ, moşie, proprietate a statuluĭ, are o suprafaţă de 631 hect., în com. Buceşcĭ. Aparţinea monastireĭ Nicoriţa. Ea se întinde din şoséua naţională până în nisipurĭ spre Est.

www.dacoromanica.ro

Dimeĭ, vale, situată la Est de tîrgul Stănișeștĭ, com. cu acelaș nume, are direcție de la N.-E. spre S.-V., terminându-se în valea Dobrotforuluĭ.

Dobrotforuluĭ, dél, în comuna Buda, pl. Stănișeștĭ. Acest dél este continuare a déluluĭ ce vine din jud. Bacăŭ, strébate com. Colonestĭ, formézá pe o întindere de 9 km. 950 m. marginea între com. Colonești și Buda Culmea acestuĭ dél este acoperită cu pădurĭ și viĭ, și pórtă diferite numirĭ, după localitățile carĭ le strébate.

Dobrotfor, pîrîŭ, isvorésce din pădurea Șandru, pe moșia satuluĭ Slobozia Panu, com. Stănișeștĭ, trece prin Stănișeștĭ, strébate satele: Belciunésa și Benești, merge în direcția de la N. spre S.-E., se impreună cu pîrîul Pojorâta la la Gura-Crăeșciler, de aicĭ merge spre E. și se varsă în Zeletin la *Gura-Țepóicĭ* (com. Motoșenĭ), aicĭ are și un podeț.

Dobrinești, sat, face parte din comuna Nicorestĭ, situat pe malul drept al pîrîuluĭ Căcăina și pe cósta déluluĭ, în legătură cu tîrgul Nicorestĭ. Cel întâiŭ sat când intri în Nicorestĭ, în partea de Sud.

Are o pop. de 96 capĭ de familiĭ cu 327 suflete. Copiĭ în vîrsta de școlă 29 (18 băețĭ și 21 fete).

Aicĭ se află 2 biserici cu hramul «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot și 1 cântăreț, și a 2-a cu hramul «Cuviósa Paraschiva», deservită de 1 preot și 1 cântăreț și care acum e în reparație.

Cea d'întâiŭ e ziditá la 1840 de Ioniță Ghelț. Inainte tot pe acest loc a fost alta de bârne, făcută de Ștefan Ghelțu. Are 8 pogóne de pămênt arabil. A doua e ziditá la 1845 de Arghir Gusgă și Constantin Capniare.

Domnésca, moșie, situată la Est de satul Matca; proprietatea rĕdeșilor din acest sat, vîndută de Calimach. — Este strébătută de Valea-Onésca, com. Matca, pl. Nicorestĭ.

Domnișor, dél, la Est de satul Crăestĭ, continuare a déluluĭ Bobeica, merge în direcție N.-S. până în Apărătură.

Domnița, pădurice lângă rîul Bêrlad, în com. Barcea, pl. Bêrlad.

Domniței, dél, zis și *Zarea Domniței*, la E. de satul Délul-Perjuluĭ, com. Onceștĭ, pl. Stănișeștĭ.

www.dacoromanica.ro

Domniţa, numire dată unei părţi din moşia ce aparţinea Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi, situată în com. Cosmeşci, pl. Nicoreşci.

Doroşi, poiană, situată în faţa satului Ţigăneşci, com. cu acelaş nume, pl. Nicoreşci.

Dorăşci, sat, face parte din com. Barcea. Situat pe ambele laturi ale şoselei naţionale Tecuciu-Ivesci, la o depărtare de 1 km. de com. de reşed.

Are o pop. de 40 capi de familii cu 163 suflete, trăind în 39 case.

Comerţul îl face în acest sat 3 cârciumari. Ştiu carte 9 bărbaţi. Ca meseriaşi avem 1 ferar şi 1 cismar.

N'are nici şcóla, nici biserică.

Teritorul satului este de 800 hect. iar locuitorii stăpânesc numai 300 hectare.

Satul este înfiinţat între anii 1880—81 pe moşia statului *Dorasca*, cu locuitori împroprietăriţi din satele Bucesci, Liesci, Movileni şi Umbrăresci.

Dorăşci, moşie, proprietatea statului în com. Barcea, are 800 hect. pământ arabil, care aduce un venit de 10,000 lei. Pe acéstă moşie este satul cu acelaş nume, şi unde urméză a se mai vinde 500 hectare.

Acéstă moşie aparţinea unei bătrâne numită *Rada*, care a făcut'o danie monastirea Răchitósa.

Dorăşci, pământ arabil, se întinde din şoséua naţională com. Barcea, până în hotarul com. Cudalbi (jud. Covurlui).

Dorasca, pădure, la Est de satul Dorăşci, proprietatea statului, având o suprafaţă de 300 fălci.

Dorofteiu, sat, face parte din comuna Vultureni, pl. Berheciu. Situat pe valea Meleşcanilor, la o distanţă de 2 km. şi 900 m. de la Vultureni la E. comunei.

Teritorul satului este de 275 hect. — Locuitorii foşti clăcaşi, stăpânesc 25 hectare, iar proprietarul, d-l Cuza, stăpânesce 250 hect. N'are nici biserică, nici şcólă.

Are o pop. de 10 capi de fam. cu 44 suflete.

Işi trage numele de la primul locuitor «Dorofteiu».

Dornen, mahala, în partea de E. a satului Ghilăvesci, com. Găicéna, se numesce ast-fel căci locuitorii de aici sînt veniţi din *Dorna*.

www.dacoromanica.ro

Draja, loc arabil, în raionul com. Găicéna.

Drăgeștilor, vale, în satul Drăgescĭ, comuna Condrăchescĭ. — Acéstă vale se maĭ numesce și *Valea oieĭ*.

Drăgănești, moșie, în com. Barcea. — Are o suprafață de 900 hect. pământ arabil, aparține principeseĭ *Maria Gorciacov*, înainte aparținea Domnitoruluĭ *Mihail Sturza*.

Drăgănești, pădure, situată în comuna Barcea la N.-V. de satul cu acelaș nume, are o suprafață de 2937 hectare, compusă din stejar și ulm. Aparține tot prinţeseĭ *Maria Gorciacov*. Impreună cu moșia aduce un venit anual de 70,000 leĭ.

Drăgănești, sat, face parte din comuna Barcea. Așeḑat pe partea stângă a rîuluĭ Bârlad, loc șes, la o distanță de 3 km. departe de reșed. comuneĭ. Primul sat la S. de Tecuciŭ, 3 km.

Are o pop. de 170 capĭ de familiĭ cu 495 suflete, locuind în 126 case și 15 bordee.

Comerțul îl fac 9 cârciumarĭ. Știŭ carte 17 bărbațĭ și 3 femeĭ. Ca industriașĭ sînt: 1 ferras și 4 lemnarĭ.

Are o școlă mixtă cu o învĕțătóre. Școla se frequentă de 19 copiĭ (9 băeţiĭ și 10 fete).

In partea de N. a satuluĭ se află 2 podurĭ peste Bârlad; unul al căiĭ ferate și altul al șoseleĭ naţionale. Tot aicĭ se află și un iaz sistematic, cu móră.

Biserica are patronul «Archidiaconul Ștefan». Ea este ḑidită de Domnitorul Moldoveĭ *Mihaĭl Sturdza*. S'a reparat în 1886 După legea rurală are 8 fălcĭ de pământ arabil. — Locuitoriĭ clăcașĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 și stăpânesc 620 hect. iar Principesa Gorciacov are 4380 hectare.

Nu se cunósce anul înființăreĭ acestuĭ sat, nicĭ de unde 'șĭ-a luat numele; se știe însă că înainte de acest sat a fost un altul spre N. sub numele de *Răstóca*, pe malul Bârladuluĭ, unde astăḑĭ se numesce *Malul-alb*.

Drăgaica, rîpă între Crăinicenĭ și satul Homocea, com. cu acelaș nume, pl. Berheciŭ.

Drăgeșcĭ, sat, face parte din com. Condrăchescĭ, situat în partea de V. a comuneĭ, pe ambele laturĭ ale *Văiĭ-oieĭ*, la o distanță de 3 km. și 340 m. departe de reșed. comuneĭ și străbătut de pîrîul Drăgeșcĭ, care se unesce

www.dacoromanica.ro

la S. cu Gherdana. Are o populaţie de 100 capĭ de fam. cu 375 suflete, carĭ locuesc în 93 case; pe lângă aceştia maĭ sînt 2 ebreĭ şi 2 ţiganĭ. — Teritorul cătuneĭ este de 814 hectare. — Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Copiĭ în vîrstă de şcólă 39 (17 băeţĭ şi 22 fete)

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», făcută de locuitorĭ la 1770, de lemn cu temelie de piatră. S'a reparat de 2 orĭ. Are 8 fălcĭ de pământ date la 1864. Satul comunică cu cele-l'alte prin şoséua ce vine din Floreşcĭ şi trece la Corbasca.

Druţescĭ, pîrîŭ, isvorĕsce din rîpa cu acelaş nume, la N. de Călimănésa în com. Valea-Rea, şi se varsă în partea stângă a Zeletinuluĭ, în raionul aceleiaşĭ comunĭ.

Druţescĭ, mică pădure, pe moşia defunctuluĭ proprietar Costache Nicolau, în satul Călimănésa, com. Valea-Rea, pl. Zeletin.

Druţescĭ, moşie, proprietatea luĭ Costache Nicolau, în com. Valea-Rea. Pórtă acest nume de la fostul proprietar cu numele de *Druţu*.

Drumu-mare, drum natural ce merge din Tecuciŭ la Galaţĭ pe hotarul com. Barcea.

Drumu-moreĭ, loc şes, la V. de satele: Puţenĭ şi Mândrescĭ, com. Puţenĭ, pl. Nicorescĭ.

Drumu-mare, pădure la N.-E. de satul Brătuleşcĭ, lângă hotarul jud. Covurluĭ, face parte din com. Corod.

Dumbravă, pădure, situată la S.-V. de satul Lehacea, com. Giurgióna, pl. Zeletin.

Dumbravă, pădure, la N. de satul Tătăreşcĭ, comuna Corni, plasa Berheciŭ.

Dumbravă, sat, face parte din com. Hurueşcĭ. Situat la E. com. pe valea Căpoteşcĭ, departe de reşed. com. 3 km. şi 700 m. — Are o pop. de 15 capĭ de fam. cu 75 suflete, locuind în 10 case.

Teritoriul satuluĭ este de 78 hectare.

Copiĭ în vîrstă de şcólă: 18 (10 băeţĭ şi 8 fete).

N'are nicĭ biserică, n'are nicĭ şcólă.

Satul şĭ-a luat numele de la locul şes şi frumos ce îl ocupă; maĭ înainte aicĭ a fost pădure.

www.dacoromanica.ro

Dumbravă, loc arabil şes, maĭ înainte a fost o pădure de stejar; acum 60 anĭ s'a tăiat şi a rĕmas un loc fórte productiv. — Este proprietatea rĕdeşilor din satul Liescĭ, pl. Bêrlad, în partea de E. a satuluĭ şi în legătură cu satul prin un drum ce plécă din «Hăţaş».

Dunĕvăţul, pîrîŭ, isvorĕsce la N. com. Onceşcĭ, pl. Stănişescĭ şi se varsă în Berheciŭ, pe partea dréptă, în mijlocul comuneĭ.

E.

Edera, dél, la N. de satul Gunóia, com. Burdusacĭ, pl. Stănişescĭ.

Din el plécă o ramificaţie în interiorul com. Crăescĭ, în direcţia spre N.-V. şi se numesce *Gura-Bâşteĭ*

Epurésca, moşie, situată la Nord de satul Matca, pl. Nicorescĭ, pe partea stângă a pîrîuluĭ Corodel.

F.

Făgădău, dél, situat între satele Ghiloveşcĭ şi Aninósa, comuna Găicena. Continuă spre N. în jud. Bacău, com. Parincea.

Pe ambele cóste ale déluluĭ se află satele Ghiloveşcĭ şi Aninósa.

Fântâna-mare, lac în com. Negrilescĭ, pl. Nicorescĭ.

Are o suprafaţă de 20 m. p. Se maĭ numesce şi Rĕsuflătóre de pămênt», fiind-că e un loc fórte adânc.

Fântâna-mare, pîrîŭ, isvorĕsce din lacul cu acelaş nume în com. Negrilescĭ şi se varsă în Bêrlădel.

Fântânele, pîrîiaş, isvorĕsce din rîpa cu acelaş nume şi se varsă în partea dréptă a pîrîuluĭ Zeletin în raionul comuneĭ Valea-Rea.

Fântânele, rîpă, în com. Valea-Rea. De aicĭ isvorĕsce pîrîul cu acelaş nume.

www.dacoromanica.ro

Fântânele. sat, face parte din com. Nicorescĭ. Situat pe cóstă, în partea de V. a com., în faţă cu satul Grozăvescĭ. Are o întindere de 1 km. şi posedă un teritoriŭ de 492 hect., din care 290 hect. sînt plantate cu viĭ.

Are o pop. de 204 capĭ de familie cu 819 suflete, carĭ locuesc în 194 case.

Aicĭ se află 2 bisericĭ: 1 cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», numită şi biserica «Cenuşă». Actuala biserică este făcută de *Zamfir Săndulescu* la 1851 Oct. 20, după cum se vede din inscripţie. — In locul eĭ a fost alta făcută nu se ştie când de *Ursu Cenuşă*, acésta este confirmată prin un pomelnic din 1777, în fruntea luĭ se află Ursu Cenuşă, de aicĭ şi denumirea şi astăḑĭ a bisericeĭ de «Cenuşă».

A doua are patronul «Cuviósa Paraschiva», căreia îĭ maĭ ḑice şi biserica «Domnéscă».— Actuala este facută de locuitorĭ în 1865, după cum se vede pe piatra ce se află în mijlocul bisericeĭ.

In locul eĭ era alta, despre care ni se spune, că era făcută de Ştefan-cel mare, după cum s'a găsit scris pe o piatră ce se află acum sub sfînta masă. Se maĭ constată şi din inscripţia ce se găsesce pe o icónă. — Satul se numesce ast-fel, din causa multor fântânĭ, care aŭ o apă fórte bună de bĕut.

Fântâna Bițoiuluĭ, fântână, pe valea cu acest nume în partea de V. a satuluĭ Podolenĭ, comuna Barcea.

Fântâna-Teilor, sat (neoficial), face parte din com. Buciumenĭ, aşeḑat pe partea drépiă a şoseleĭ ce duce din Tecuciŭ la Buciumenĭ.

Locuitorĭĭ sînt ţiganĭ, avênd ca ocupaţie musica. Iarna staŭ acasă, vara însă părăsesc locuinţele voiajând din sat în sat. Locuinţele lor sînt numaĭ bordee. Isvórele ce se află în acest sat conţine apă fórte curată şi bună de bĕut.

Fântâna Teilor, numire dată de locuitorĭ, isvórelor din satul cu acelaş nume.

Fărcaş (Fărcaşa), sat, face parte din com. Buda, pl. Stănişeşcĭ. Situat la o distanţă de 2 km. şi 156 m. departe de căt. de reşed. în marginea de S. V. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 63 hect. 50 arĭĭ şi o pop. de 48 capĭ de familie cu 177 suflete şi 32

www.dacoromanica.ro

contribabilĭ. Ştiŭ carte 2 bărbaţĭ, 2 femeĭ, 10 băeţĭ şi 2 fete. — Locuitoriĭ sînt răşeşĭ şi stăpânesc tot teritoriul care este de 63 hect. Se ţice că 'şĭ trage numele de la *Fărcaş*, care a fost staroste de Tecuciŭ.

Farfara, dél, în raionul comuneĭ Muncel, are o întindere de 24 m. şi o înălţime de 60 m. Se numesce ast-fel de la un om cu acest epitet.

Ferăstrăuluĭ, lac, situat în raionul com. Matca, pl. Nicorescĭ. — Acest lac în timpul vereĭ secă cu desĕvîrşire.

Filaret, via luĭ, o parte din pădurea statuluĭ, la V. de satul Pogleţ, com. Corbasca.

Fleondoróia, numire veche dată de locuitorĭ loculuĭ unde astăţĭ se află satul «Griviţa», comuna Călmăţuĭ, pl. Bêrlad.

Floreşcĭ, sat, face parte din com. Colonescĭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume. Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. — Teritoriul satuluĭ este de 506 hectare.

Are o pop. de 42 capĭ de fam. cu 154 suflete, carĭ locuesc în 39 case.

Aicĭ se află o şcólă mixtă care datéză de la 1867, localuĭ e închiriat de com. în stare rea, se frequentă de 30 copiĭ (29 băeţĭ şi 1 fată).

In sat se află o biserică cu hramul «Sf. Dimitrie», care este făcută la 1822 de locuitorĭ, cu ajutorul «Catincăĭ Vărnav». — Acésta se vede din o inscripţie ce se află deasupra uşeĭ. S'a reparat la 1845.

Satul îşĭ trage numele de la fostul proprietar cu numele de *Florea*.

Floresciloŕ, vale, situată la V. de satul cu acelaş nume, merge direcţie N.-S. şi continuă până în com. Hurueşcĭ.

Focşa, suburbie a oraşuluĭ Tecuciŭ, în partea de N.-E. pe malul drept al Bêrladuluĭ.

Fofaza, trup din moşia statuluĭ în com. Corbasca, pl. Berheciŭ.

Fofaza, sat, face parte din com. Corbasca. Aşeţat pe valea cu acelaş nume, la o distanţă de 1 km. şi 400 m. departe de cătunul de reşed.

Are o pop. de 37 capĭ de fam. cu 163 suflete, carĭ locuesc în 35 case. Comerţul se face de un cârciumar. — Teritorul căt. este de 140 hect.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii sînt împroprietăriți în 1864.

N'are nicĭ biserică, nicĭ școlă. Copiiĭ merg la școla din Corbasca. Comunicația se face prin o șosea ce vine de la Corbasca pe valea Rogózeĭ.

Forcășeștĭ, numele vechiuluĭ sat, situat în «Valea Mĕruluĭ», com. Hurueștĭ. Satul astădĭ nu maĭ există, se cunósce însă locul, care a devenit pămînt arabil.

Forturile Nămolósa-Focșanĭ. Incepe din malul Siretuluĭ la S. de satul Șerbănești, com. Lieștĭ; se rădică spre E., trece șoséua națională și calea ferată Iveștĭ-Hanu-Conachi, se întórce prin pădurea Hanu-Conachi, merge spre S.-V. până la tîrgul Nămolósa. Are 6 bateriĭ: în malul Siretuluĭ (Chităróia), la șoséua națională, la Berca (în pădurea Hanu-Conachi), la stația Hanu-Conachi, la Talabasca și la Nămolósa.

Din șoseua națională, și spre N. de stația Hanu-Conachi plécă un drum ce duce la Năneștĭ (jud. Putna). Acest drum merge pe la S. de satul Lungociu, aicĭ are un pod sistematic pe Siret, făcut de Ministerul de rĕsboiŭ. El légă satul Lungociŭ cu Năneștĭ (jud. Putna).

Frăția, dél, la V. de satul cu acelaș nume, pe cósta căruia este așeḑat, com. Godinești, plasa Berheciŭ.

Frăția, pîrîŭ, curge la V. de satul Frăția, comuna Godinești și se varsă în Berheciŭ.

Frăția, sat (neoficial), face parte din com. Godinești. Cade la N.-V. comuneĭ, la o distanță de 1 km. 400 m. departe de reședința com. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaș nume.

Are o pop. de 5 capĭ de familie cu 18 suflete, locuind în 5 case.

Frumușelu, sat, face parte din com. Muncel, pl. Zeletin. Situat pe pîrîul Apa-négră la o distanță 2 km. și 575 m. departe de reșed. comuneĭ.

Are o pop. de 184 capĭ de fam. cu 734 suflete.

Aicĭ se află și o școlă, care datéză din anul 1865, localul e închiriat de com. Se frecuentă de 60 copiĭ (59 baeți și 1 fată).

Locuitorii sînt rĕḑeșĭ, și stăpânesc 568 hect.; iar d-l Corbitan stapânesce moșia Fundeștĭ, în mărime de 114 hect.

Are o biserică cu hramul «Sfinții Voivoḑĭ, deservită de 1 preot și 3 cântăreți. Biserica

www.dacoromanica.ro

este făcută la 1858 de locuitorĭ, înaintea acesteia a fost alta care s'a dărâmat. Actuala este reĕdidită în 1892 cu spesele locuitorilor.

Satul 'şĭ trage numele de la locuitorul numit *Frumuşelu* tatăl luĭ *Glăvan*.

Fruntesĕcĭ, dél, situat la N. jud., formézĕ limita între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ, la N. de satul Barna, com. Godineşcĭ.

Fruncésca, pădurice, la S. de pădurea Ţigăneşcĭ, comuna Ţigăneşcĭ, pe locul numit Valea de mijloc».

Fundóia, sat (neoficial), ar face parte din com. Condrăcheşcĭ. Situat pe vale la o distanţă de 2 km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 62 capĭ de fam. cu 254 suflete.

Comerţul se face de 2 cârciumarĭ. — Situaţia 'ĭ-a dat numele.

Fundóia, vale, situat la N. com. Condrăcheşcĭ. Pe acéstă vale se află situat satul cu acelaş nume.

Fundenĭ, com. rur. pl. Bêrlad, compusă din 3 cătune: Fundenĭ, Hanu-Conachi şi Lungociŭ.

Situată pe partea stângă a Siretuluĭ, la o distanţă de 46 km. departe de capitala jud. şi 26 km. de reşed. plăşeĭ.

Are o pop. de 1255 suflete, din care 309 bărbaţĭ, 329 femeĭ, 350 băeţĭ şi 276 fete, carĭ locuesc în 309 case cu 302 contribuabilĭ.

In com. se află o şcólă care datézĕ din anul 1866, localul e de gard în stare rea. Se frequentă de 35 copiĭ, din numĕrul de 160 copiĭ (93 băeţĭ şi 67 fete) în vîrstă de şcólă.

In comună sînt douĕ bisericĭ: una în Fundenĭ şi alta în Lugociu, deservite de 1 preot cu 3 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ ocupêndu-se cu agricultura şi crescerea vitelor eĭ aŭ: 621 boĭ, 349 vacĭ, 7 taurĭ, 73 caĭ, 95 epe, 3 armăsarĭ, 855 oĭ, 22 capre, 1 asin; se maĭ găsesc: 200 plugurĭ de fer, 5 maşinĭ de secerat, 2 de semănat, 2 de treerat, 4 de vînturat şi 1 de bătut porumb.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 6651 hect., care este repartisată ast-fel: 1853 hect. 88 ariĭ grâŭ, 696 hect. porumb, 333 hect. orz, 274 hect. 43 ariĭ ovĕz, 225 hect. 75 arĭ secară, 2 hect. 85 ariĭ meiŭ, 240 hect. 81 ariĭ pering, 179 hect. 15 ariĭ viĭ, 143 hect. 30 ariĭ fêneţe, 53 hect. 99 ariĭ liveḑĭ, 1479 hect. 43 ariĭ emaş,

www.dacoromanica.ro

429 hect. 65 arĭ nisipurĭ, 213 hect. 13 arĭ mlăştinĭ, 583 hect. 3 arĭ bălţĭ, 1500 hect. pădure de stejar, şi 255 hect. 65 arĭ vatra satuluĭ. Dın acestea 1109 hect. 68 arĭ aparţine locuitorilor din Fundenĭ şi Lungociŭ, iar 5542 hect. 73 arĭ proprietatea D-lor Gheorghiade şi Verone.

Natura terenuluĭ din acéstă com. este şes, nisipos şi în mare parte băltos.

In com. se maĭ găsesc 5 cazane de făcut rachiŭ, o móră de foc, 2 stânĭ. Comerţul îl fac 9 cârciumarĭ.

Com. fiind situată pe malul Siretuluĭ, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pescăria, iar femeile se îndeletnicesc cu cultura gândacilor de mătase şi cu ţesutul cânepeĭ şi inuluĭ.

Bugetul com. se urcă la cifra de 7240 leĭ iar cheltuelile numaĭ la 4890 leĭ.

Este străbătută de calea ferată Galaţĭ-Mărăşeşcĭ, care trece prin partea de Est a com., avênd şi o staţie în pădure, (staţia Hanu-Conache), şi 4 şosele: 1. şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ care merge paralel cu calea ferată; 2. o şosea judeţiană de la N.-E. către S.-V. la com. Năneşcĭ (jud. Putna); 3. o şosea comunală ce vine de la Hanu-Conachi la Fundenĭ; 4. şoséua forturilor.

Bătrânĭ spun că comuna este una din cele maĭ vechĭ ale judeţ.

Limitele sale sînt: la Nord satul Şerbăneşcĭ (com. Lieşcĭ), despărţit prin proprietatea d-luĭ Gheorghiade, la S. şi la V. cu rîul Siret, la E. cu com. Tudor-Vladimirescu, despărţit prin şoséua naţională şi o şosea ce duce la podu de la Călienĭ (jud. Putna), şi care desparte com. de satul Şerbăneşcı.

Fundenĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe malul Siretuluĭ. Aicĭ Siretul face o curbă spre Est până aprópe de satul Tudor-Vladimirescu de unde trece în jud. Covurluĭ.— Aicĭ se află reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 773 suflete: 194 bărbaţĭ şi 203 femeĭ, care trăesc în 199 case, avênd 200 contrib. Aci se află o şcólă mixtă care se frequentă de 35 copiĭ.

Are şi o biserică cu patronul «Înălţarea Domnuluĭ».—Acéstă biserică este făcută de logofétul *Costache Conachi* la 1829, fiind proprietarul moşieĭ pe acel timp. S-a reparat la 1861, 1881 şi 1887. Are 17 fălcĭ de pământ donate la 1864.

Satul îşĭ trage numele de la situaţia sa în partea extremă a judeţuluĭ, la miază-ḑi.

Bătrânĭ spun că locuitoriĭ a-

www.dacoromanica.ro

cestuĭ sat sînt veniţĭ din alte părţĭ dovadă deosebirea în vorbire. Atraşĭ de adăpostul ce 'l presintă acest colţ, fiind un loc retras, fiind-că pe aicĭ eraŭ numaĭ păduriĭ seculare, s'aŭ aşeḑat în acest colţ. In urmă o mare secetă 'ĭ-a făcut ca să-şĭ vîndă o parte din pămênt familieĭ Conachi.

La 1864 s'aŭ împroprietărit din noŭ.

Fundenĭ, moşie în com. Tudor-Vladimirescu, aprópe de Siret. Are o suprafaţă de 715 hect. 68 arĭ. Din acestea 4 fălcĭ şi 57 prăjinĭ sunt livadă părăsită, 267 fălcĭ şi 16 prăjinĭ loc arabil, iar o parte se lasă pentru suhat de vite. Are ca propietar pe d-l Verone.

Fundătura, sat, face parte din com. Muncel. Situat pe pîrîul Apa-négră, la o distanţă de 3 km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 245 capĭ de fam. cu 1096 suflete, carĭ locuesc în 239 case.

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ. — Locuitorĭĭ sînt vechĭ rĕḑeşi şi se ocupă cu agricultura. Ei au un teritoriŭ de 674 hectare.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑi», deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ. Este ḑidită la 1878, în locul alteia care era fórte veche, şi a căreĭ dată nu se cunósce precis. Stuaţia satuluĭ 'ĭ-a dat denumirea. — Locuitorĭĭ sînt veniţĭ din satul «Frumuşelu».

Fundătura, sat, face parte din com. Răchitósa, pl. Stănişeşcĭ. Situat în fundul văiĭ, ceea ce 'ĭ-a adus numele, la o distanţă de 800 m. departe de reşedinţa com. Teritoriul satuluĭ este de 277 hect. Locuitorĭĭ sînt împroprietăriţĭ.

Are o pop. de 65 capĭ de familiĭ cu 209 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 49 (26 băeţĭ şi 23 fete).

Comerţul se face de 2 cârciumarĭ.

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Fundu-Blăgeĭ, pădure, la N. de satul Blaga, com. Neguleşcĭ. De aicĭ isvorĕşce pîrîul «Blaga».

Fundul-luĭ-Cotin, pădure, în com. Coloneşcĭ, raionul satuluĭ Valeamare.

Fundătura, sat, face parte din com. Motoşenĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat în fundul văiĭ Ţepóia şi udat de pîrîul Trecătóreĭ. Cade la o distanţă de 4 km. şi 400

www.dacoromanica.ro

m. departe de reşedinţa com. Are o pop. de 39 capĭ familiarĭ cu 158 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă 19 (10 băeţĭ şi 9 fete).

Aicĭ se află şi o biserică cu hramul «Adormirea Maicei Domnuluĭ», făcută de locuitorĭ la 1874 şi deservită de un preot cu un cântăreţ. — Comerţul îl face un cârciumar.

Furceníĭ, sat, face parte din com. Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Situat pe ţĕrmul stâng al Siretuluĭ, pe un platoŭ frumos; maĭ înainte era situat pe valea Siretuluĭ. Cade la o depărtare de 4 km. de reşed. comuneĭ, spre apus de Tecuciŭ.

Are o pop. de 153 capĭ de familie cu 688 suflete, carĭ locuesc în 148 case.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 105 (54 băeţĭ şi 51 fete).

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sf. Nicolae». Pe platoul Furceníĭ în apropiere de pădurea *Nemţénca* se vede şi astădĭ locul uneĭ alte bisericĭ, a căreĭ ţidire nu i se cunósce precis anul.

Locuitoriĭ sînt răzeşĭ. Eĭ stăpânesc 419 hectare.

Furceníĭ, moşie, proprietatea statuluĭ cu trupurile Nemţénca ţis de locuitorĭ şi Furcénca. Înainte aparţinea monastireĭ Némţu.

Furceníĭ, lagăr (tabără), unde adese-orĭ se fac manevrele tómna. La E. de satul Furceníĭ se întinde un vast platoŭ. Pe acest platou a fost un cuartier militar, făcut la 1868. Astădĭ s'a distrus şi nu se maĭ văd de cât dărămăturĭ din acel mic palat, care era situat în mijlocul pădureĭ. De curênd aicĭ s'a înfiinţat o grădină zoologică.

Furcénca, trup din moşia statuluĭ Furceníĭ, în com. Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, pe malul Siretului.

G.

Galbeni, sat, face parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletin. Situat pe cósta déluluĭ Vladnic, în centru comuneĭ şi în partea dréptă a rîuluĭ Zeletin.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ Valea-Rea.

Are o pop. de 77 capĭ de familiĭ cu 266 suflete.

Aicĭ se află şcóla care datéză

www.dacoromanica.ro

de la anul 1859, localul este închiriat de com., construcţia de gard, în stare mediocră. Se frequentă de 34 copiĭ (29 băeţĭ şi 5 fete).

In acest sat se află o biserica cu hramul «Sf. Nicolae», este făcută de ḑid cu spesele locuitorilor la 1833, s'a reparat în 1872.

Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ. Comerţul îl fac 3 cârciumarĭ.

Satul are o vechime de 163 anĭ şi 'şĭ trage numele de la *Fâtu Galben* nepotul luĭ *Ursu Vartic*, după cum se probéză din copia uriculuĭ ce îl posed şi care datéză din timpul luĭ Grigore Ghica (Veḑĭ anexe l. *f* şi *c*).

Galbenĭ, pîrîu, isvorĕşce din rîpa Cucoşuluĭ, udă satul Galben în partea de S.-E. şi se varsă în partea dréptă a Zeletinuluí, în raionul com. Valea-Rea.

Galbenĭ, rîpă formată din maĭ multe isvóre, începe din partea de Vest a satuluĭ Galbenĭ şi dă în pîrîul cu acelaş nume. Este acoperită de o parte şi de alta cu sălcií marĭ.

Galben, pîrîiaş, curge în raionul com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ.

Ganea, loc arabil, situat la E. de satul Lieşcĭ, com. Lieşcĭ. Acest loc fiind cam înalt se maĭ numesce şi *Grindu-Ganeĭ*, avênd în mijloc şi o movilă naturală.

De aicĭ se vede fórte bine în partea de E. valea Călmăţuĭ.

Gavriliţă, moşie, situată pe valea Călmăţuiuluĭ-sec, în raionul comuneĭ Lieşcĭ, pl. Bêrlad.

Găgeşcĭ, loc isolat, situat între satul Corod şi pădurea Mândreşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Găicéna, pîrîŭ, curge la Est de tîrgul Găicéna, trece în comuna Vulturenĭ şi se varsă în Berheciŭ.

Găicéna, o vale frumósă, începe de la satul Huţu, continuă în partea de E. a com. Găicéna, până în valea Berheciuluĭ. Pe acéstă vale curge pîrîul cu acelaş nume.

Găicéna, com. rur., pl. Berheciŭ, compusă din 12 cătune: Găicéna, Ghiloveşcĭ, Huţu, Lunca, Marginea, Petrósa, Popeşcĭ, Recea, Ungurenĭ, Valea-Moreĭ şi Zlătărésa.

Situată în partea N.-V. a judeţuluĭ la o distanţă de 64 km. departe de capitala judeţuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Privită din dĕlul Ochenilor, ne înfăţişĕză o frumósă privelişce; tîrguşorul Găicĕna la mijloc, iar satele pendinte aşeḑate în semi-cerc în partea vestică, se întind până în fundul văi unde este satul Ungurenĭ, locuit numaĭ de ungurenĭ, în partea de Nord.

In Găicĕna este reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Berheciŭ.

Are o pop. de 590 capĭ de familie cu 2110 suflete.

Contribuabilĭ sînt 485.

In com. se află 2 şcolĭ: 1 în Găicĕna şi a 2-a în satul Huţu.

Cea din Gaicĕna dateză de la 1868. Localul e propriŭ, de ḑid, în stare bună. Se frequentă de 78 copiĭ (63 baeţĭ şi 15 fete) din care 6 ebreĭ. Numĕrul copiilor în vîrstă de şcólă sînt 251 (123 băeţĭ şi 128 fete).

In com. se maĭ află 5 biserică: în Găicĕna, Huţu, Ghiloveşcĭ, Valea-Moreĭ şi în Zlătărĕsa, deservite de 3 preoţĭ cu 5 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă ceĭ din tîrguşor, carĭ sînt numaĭ ebreĭ, cu comerţul; iar ceĭ-l'alţĭ cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ aŭ: 460 boĭ, 845 vacĭ, 370 viţeĭ, 63 caĭ, 750 oĭ, 1651 porcĭ, 95 capre, 26 bivolĭ.

Suprafaţa terenuluĭ cultivabil e de 1219 hectare, din care aŭ cultivat 346 hectare diferite cereale şi 240 hectare porumb.

Veniturile com. se urcă la suma de 6163 leĭ, care egalĕză cheltuelile.

Com. e brăsdată de delurile: Dĕlul-mare la Vest, formênd limita de Vest a satelor Recea, Opreşcĭ, Făgădăŭ, şi strĕbătută de văile: Huţu, Larga, Găicĕna cu pîrîul care pórtă acelaş nume.

Şosĕua ce vine din Tecuciŭ strĕbate tîrguşorul Găicĕna; de aci se împarte la satele ce se află la Vest, iar o parte continuă spre N. prin satele Recea, Valea-Moreĭ, Huţu şi Ghilovescĭ, şi de aicĭ trece în jud. Băcăŭ; o şosea ce vine din satu Ochenĭ.

Intre satele Popescĭ şi Zlătărésa a fost în vechime o biserică, care — spun bĕtrânii — s'a cufundat cu totul în pămênt, rĕmâind în loc o grópă care se vede şi astăḑĭ şi căreia poporul ĭĭ ḑice *la ţintirim*» (cimitir).

Comuna se mărginesce la N. cu jud. Bacăŭ, la S. cu com. Condrăcheşcĭ, la E. cu com. Vulturenĭ şi la V. cu comuna Corbasca.

Găicĕna, tîrguşor, face parte din com. cu acelaş nume. Situat în centrul com. pe o vale. Aicĭ este reşedinţa sub-prefectureĭ şi a primărieĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 22 capĭ de fam. cu 87 suflete. Mai toţĭ locuitorii sînt ebreĭ, care se ocupă cu comerţul.

Aicĭ se află şcóla care se frequentă de 77 copii (63 băeţĭ şi 14 fete).

Aicĭ se află şi o biserică cu hramul «Sfînta Treime ; nu se cunósce precis anul construireĭ, s'a reḑidĭt însă la 1838 de Alexandru Sturdza Miclăuşanu.

Astăḑi fiind crăpată şi ḑidul ameninţând se cadă, nu se maĭ face într'însa serviciul divin.

Tîrguşorul este întemeiat de 70 anĭ şi 'şĭ trage numele de la primul locuitor, aşezat aicĭ cu numele de Găicean».

Maĭ pórtă şi numele de *Beciu*, care se aude şi astăḑĭ la locuitoriĭ din împrejurime.

Găleşcĭ, sat, face parte din com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta délului cu acelaş nume, la o depărtare de 7 km. şi 70 m. de reşed. com. Cade la S. comuneĭ, între satul Prădaeş la apus şi délul Hurueşcĭ la răsărit. Teritoriul satuluĭ este de 93 hectare.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864 şi stăpânesc 35 hectare.

Are o pop. de 45 capĭ de familie cu 134 suflete, locuind în 30 case.

Ca pop. şcólară are 8 copiĭ (5 băeţĭ şi 3 fete).

Are o biserică cu patronul «Sf Gheorghe». Acéstă biserică este făcută de Nicu Gălescu la 1712, după cum se citesce din inscripţia ce se află deasupra uşeĭ bisericeĭ.

Bătrânii spun că aicĭ a fost schit de maicĭ, care s'a desfiinţat, nu se ştie din ce împrejurări.

Satul 'şĭ trage numele de la acest «Nicu Gălescu», care era proprietar. — Inainte se numea *Prădăiş*.

Gâlţu, dél, situat în raionul com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Gâlţu, loc isolat pe moşia «Domnésca», la E. de satul Matca».

Gânduluĭ, ripă fórte adâncă în pădurea statuluĭ din com. Corbasca. Ea merge paralel cu drumul ce vine de la Corbasca la satul Pogleţ. Se numesce astfel de la un ţigan care purta acest nume şi locuia în apropiere.

Gârbovĕţ, pîrîŭ, în com. Negrileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, udă com. în partea de Nord.

Gârnéţă, un loc isolat, situat pe malul stâng al rîuluĭ Bêrlad în

www.dacoromanica.ro

faţa satuluĭ Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Gârla-săpată, gârlă formată din revărsările Siretuluĭ. Situată la S. de Movileniĭ-de-jos în lunca Siretuluĭ, com. Movileniĭ.

Găurenĭ, pîrîiaş, isvorĕşce de sub cósta apusénă a deluluĭ Muncel, merge spre S.-V. şi se varsă în stânga Berheciuluĭ la mijlocul com. Neguleşcĭ.

Găvan, dél, situat în raionul com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Găvănel, baltă, în com. Fundeniĭ. Lângă acéstă baltă se află viile de la Braniştе, proprietatea d-luĭ Verone.

Găvănel, pământ arabil, situat spre E., pe teritoriul com. Lieşcĭ — Se maĭ numesce şi «Grindu luĭ Găvănel». Proprietatea rĕdeşilor din satul Lieşcĭ.

Geru. pîrîŭ, isvorĕşce din pădurea Geroşiţa com. Smulţi, judeţul Covurluĭ, curge prin satele Corneşcĭ (Covurluĭ), Mândreşcĭ, Puţeniĭ (Tecuciu), trece prin satul Cudalbi, prin vecinătatea Mănjineĭ, intră pe teritoriul com. Călmăţuĭ, Lieşcĭ, Fundeniĭ şi Tudor-Vladimirescu şi apoĭ se varsă în Bêrlăţel, lângă satul Piscu, jud. Covurluĭ şi de aicĭ în Siret.

Acest pîrîŭ de la satul Mândreşcĭ şi până la S. de Tudor-Vladimirescu, formézĕ limita între jud. Tecuciŭ şi Covurluĭ.— El are un curs încet şi adeseorĭ sécă în timpul vereĭ; pe proprietatea d-luĭ Verone, în raionul com. Lieşcĭ, este canalisat, avênd o adâncime de 3 m. şi o lărgime de 2 m.

Geru. o vale fórte plăcută, formată de pîrîul cu acelaş nume. Produce fênéţă fórte bună şi în abundenţă. — Vara sînt suhaturĭ de vite carĭ păşunézĕ aicĭ. Locuitoriĭ îĭ maĭ ţic şi «Matca Geruluĭ», tot eĭ spun că s'ar fi aflând isvóre de păcură.

Gheţu, pădure, la Est de satul Tarniţa, comuna Onceşcĭ, plasa Stănişescĭ.

Ghera, dél, continuare a deluluĭ Chetroiu, cuprins între valea Bêrlad şi valea Lupuluĭ, în raionul com. Gohor.

Gherdana, sat, face parte din comuna Condrăcheşcĭ. Situat pe délul cu acelaş nume, în partea de V. a com., la o distanţă de 1 km. şi 700 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 100 capĭ de fam. cu 360 suflete. Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 50 (27 băeţĭ şi 23 fete)

Este străbătut de văile Ţiglineĭ şi Isvóre, şi de drumul ce duce la Corbasca.

Anul acesta (1895) s'a înfiinţat o şcólă mixtă.

Aicĭ se află biserica cu hramul Sf. Dumitru, situată în partea de N. a satuluĭ. Ea este făcută de Alecu Vidraşcu cu soţia sa Iléna la 1854. S'a reparat în 1873. Are 8 fălcĭ de pămînt, date la 1864. Teritoriul căt. e de 100 hectare.

Locuitorii sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Satul îşĭ trage numele de la *Gherdana* sora iuĭ Drăghiciŭ, întemeietorul satuluĭ *Drăgeşcĭ*, carĭ era poprietarul acestor sate.

Satul comunică cu cele-l'alte prin o şosea ce vine de la Floreşcĭ, care se uneşce cu cea care vine de la Drăgeşcĭ şi duce peste dél la satul Corbasca.

Gherdana, pîrîiaş, isvorĕşce din partea de N.-E. a satuluĭ, formézĕ în cursul sĕŭ iazul Vidraşcu, şi după ce primeşce pîrîul Drăgeşcĭ, se varsă în drépta Polocinuluĭ.

Gheseşcĭ, apă fórte mică, isvorĕşce din parte de E. a fostuluĭ sat Vidin, com. Neguleşcĭ, curge spre rĕsărit şi se varsă în drépta Berheciuluĭ.

Ghioca, pămênt arabil, proprietatea locuitorilor din satul Giurgióna, pl Zeletin.

Ghiloveşcĭ (poporal Ghilăveşcĭ), comuna Găicéna. Situat la N. com. în fundul văiĭ Larga, 18 km. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 74 capĭ de familiĭ cu 290 suflete, iar ca pop. şcolară 15 băeţĭ şi 16 fete.

Teritoriul satuluĭ este de 442 hectare.

Biserica cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», este situată în partea de S. a satuluĭ. Ea este făcută de locuitorĭ la anul 1764, cu material de la altă biserică maĭ veche. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi $8^1/_2$ fălcĭ de pămênt.

Satul îşĭ trage numele de la o fată cu numele *Ghilava*. Locuitoriĭ mi a arătat în sat câteva rĕmăşite de ţidirĭ unde ţic că a fost curţile tatăluĭ feteĭ.

Satul are o vechime de 300 de anĭ.

Locuitorĭ sînt împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Ghilăveşcilor, vale, se întinde din

www.dacoromanica.ro

valea Lărguța, merge spre Est de satul cu acelaș nume până în jud. Bacău.

Ghiolu, baltă, care se formézĕ din revărsările Siretuluĭ. Situată pe malul luĭ în partea răsăriténă, pe moșia d-luĭ L. Nicolescu, în raionul comuneĭ Bucești, plasa Bârlad.

Ghioldum, pădure, proprietatea statuluĭ. Are o întindere de 10 falcĭ, pendinte de comuna Tudor-Vladimirescu, în partea de apus.

Ghioldumu-Ciofrești, moșie, proprietatea statuluĭ. Are o întindere de 335 hectare, situată pe malul Siretuluĭ, în raionul com. Tudor-Vladimirescu.

Revărsarile Siretuluĭ o face mlăștinósă și în acelaș timp fără nicĭ un avantaj Aparținea monastireĭ Némțu.

Ghionóia, sat, face parte din comuna Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat la N. com., despărțit prin o vale în Ghionóia-de-sus și Ghionóia-de-jos, 2 km. și 845 m. departe de Vulturenĭ.

Are o pop. de 17 capĭ de familiĭ cu 67 suflete, carĭ locuesc în 15 case; iar ca populație școlară are 13 copiĭ (7 băeți și 6 fete).

Locuitoriĭ sînt împroprietăriți la 1864.

Giorzescĭ, vechea numire a satuluĭ Condrăcheșcĭ.—(Veḑĭ acest nume).

Giurgenĭ, pădure, situată între satele Tătărești și Giurgenĭ, com. Corni.

Giurgióna, com. rurală, pl. Zeletin, compusă din 8 cătune: Bălănești, Dâncenĭ, Giurgióna, Hanța, Lehacea, Plăcințenĭ, Răcușana și Sârbĭ.

Situată pe dél, avênd la Vest valea Berheciuluĭ, și la Est valea Zeletinuluĭ, departe de capitala jud 41 km. spre Nord.

Are o pop. de 535 capĭ de fam. cu 2000 suflete și cu 425 contribuabilĭ.

In com. sînt 3 bisericĭ: în Lehacea, Giurgióna, și în Sârbĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cântăreți.

Locuitoriĭ ocupându-se cu agricultura și crescerea vitelor, eĭ aŭ: 1200 vite cornute, 985 oĭ, 45 caĭ, 10 capre și 900 porcĭ. Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1330 hectare și care a dat: 1876 hectol. grâŭ, 144 hectol. secară, 10 hectol. rapiță, 8280

www.dacoromanica.ro

hectol. porumb, 2872 hect. orz, 20 hectol. cânepă, 2400 hect. fasole, 184 hectol. ovĕz, 36400 hect. fên. Eĭ maĭ aŭ 58 hect. viĭ şi 120 stupĭ carĭ daŭ 100 kilograme miere şi 400 kilograme céră. Produsul munceĭ îl desfac la Podul Turculuĭ şi în capitala judeţului.

In com. se află 2 şcolĭ: în Bălăneşcĭ şi în Sêrbĭ.

Cea din Bălăneşcĭ datézĕ de la 1870, localul este propriu, construcţia de gard, în stare rea. Se frequentă de 48 copiĭ din numĕrul de 109 (73 băeţĭ şi 36 fete) în vîrstă de şcólă.

Cea din Sêrbĭ este înfiinţată la 1891. Localul este închiriat, de gard în stare rea. Se frecuentă de 35 copiĭ din numĕrul de 109 copiĭ (73 băeţĭ şi 36 fete) în vîrstă de şcólă.

Veniturile com. se urcă la suma de 5480 leĭ 72 banĭ, care egaléză cu cheltuelile.

Comuna este brăsdată de maĭ multe deluri: Codru Cuculuĭ, Rădăcineşcĭ, Dâncenĭ, Lehacea, Sêrbĭ şi Coroiŭ, străbătută de văile cu acelaş nume.

Comuna sste situată pe un platoŭ, străbătut de maĭ multe drumurĭ naturale, care se desparte din şoşoséua judeţénă Tecuciu-Podu-Turculuĭ şi din şoséua Tecuciŭ-Găicéna.

Locuitorĭ din Giurgióna şi Răcuşana sînt rĕdeşĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Muncel, la S. cu com. Valea-Rea, la V. cu valea şi pîrîul Bercheciŭ, la E. cu pîrîul Zeletin.

Giurgióna, sat, face parte din com. cu acelaş nume, la o depărtare de 4 km. 523 m. de reşedinţa comuneĭ spre Sud, între délul Giurgióna la V. şi délul Daia la Sud.

Are o pop. de 62 capĭ de familiĭ cu 252 suflete, carĭ locuesc în 61 case, cu 55 contribuabilĭ.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ». Este rezidită de «Costache Ghioca» la 1865 în locul alteia tot de ḑid, dar care era mică. — Este deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ.

Satul în vechime se numea *Mărtineşcĭ;* acest nume se păstrézĕ astăḑĭ numaĭ la moşie.

Teritorul cătuneĭ este de 450 hectare. Locuitorĭ vechĭ rĕdeşĭ stăpânesc 280 hectare, iar proprietarul 170 hectare. — Mare parte din femeĭ se ocupă cu creşcerea vermilor de mătase. N'are şcólă. — Copiiĭ merg la şcóla din Bălăneşcĭ.

www.dacoromanica.ro

Giurgióna, del, la E. de satul cu acelaş nume, în raionul com. Giurgióna.

Giurgióna, rîpă cu pîrîu, plécă din sat, merge direcţie V.-E. şi se varsă în Zeletin.

Glăvăneşcĭ, sat, face parte din com. Muncel, pl. Zeletin. Situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Zeletin, care străbate satul prin centru, de la N. la S. Aicĭ se află reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 259 capĭ de fam. cu 968 suflete.

Aicĭ se află o şcólă mixtă care datéză din anul 1879. Localul este închiriat, construcţia de gard în stare rea. Se frequentă de 28 copiĭ (27 băeţĭ şi 1 fată), din numerul de 151 copiĭ (90 băeţĭ şi 61 fete) în vîrstă de şcólă.

Biserica cu hramul «Sf. Nicolae», ce se află situată pe o rădicătură în mijlocul satuluĭ, este făcută la 1876 de obştia satuluĭ, după cum se constată pe inscripţia de pe cruce. Anul acesta s'a reparat radical, dându-i se un aspect frumos. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi $8^1/_2$ fălcĭ de pământ.

Teritorul cătuneĭ este de 2636 hectare.

Locuitoriĭ fost clăcaşĭ aĭ monastireĭ Răchitósa, aŭ tot teritorul după ce a fost împroprietăriţĭ în 1864 şi 1893.

Tradiţia locală spune că satul 'şĭ-a luat numele de la primul locuitor numit *Glăvan* fiul luĭ *Frumuşelu*. Acest Frumuşel a avut 3 copiĭ: *Glăvan, Senătescu* şi *Dămăcuş*, care a dat numele la 3 sate. Satul *Senătescĭ* nu maĭ există astăḑĭ; el a fost situat la N. de Glăvăneşcĭ, şi a fost distrus din causa holereĭ, astăḑĭ nu se maĭ cunósce aicĭ de cât câte-va rădicăturĭ de pământ şi un iaz numit *Iazul Senăteşcilor* pe pîrîul Zeletin.

Locuitoriĭ acestuĭ sat se deosibesc de ceĭ din împrejurime, atât prin port cât şi prin vorbire.— Locuitoriĭ satelor din apropiere îĭ numesc *Mocani*.

Tótă gospodăria, cum şi hainele bărbaţilor şi ornamentarea caselor o fac numaĭ femeile carĭ sînt de o hărnicie demnă de admirat.

In partea de Est a satuluĭ în mal se află stâncĭ de piatră, un fel de carieră de piatră. Printre aceste pietre s'a găsit o falcă pe care o posedă părintele I. Andreescu. Falca are o lungime de 30 centimetri şi o laţime de 16 centimetri. Când s'a găsit a avut o lungime maĭ mare, dar a distrus'o cu ciocanu, creḑênd a fi alt-ceva.

www.dacoromanica.ro

Glăvăneşcĭ, moşie, proprietatea statuluĭ, are o suprafaţă de 768 hectare cu trupul: Năfundeşcĭ saŭ Capu-Délului în com. Muncel. Aparţinea maĭ înainte monastireĭ Răchitósa.

Glăvăneşcĭ, pădure, proprietatea statuluĭ cu o întindere de 380 fălci, cu trupurile Plopu 80 fălcĭ şi Sohodunul 300 fălcĭ, pendinte de com. Muncel.

Gliga, vale, la V. de satul Blânḑi, com. Corod, merge în direcţie N.-S.

Glodurele, dél, se întinde la N.-V. de satul Brătuleşcĭ, comuna Corod şi trece în jud. Tutova.

Glodului, vale cu pîrîu, isvorĕşce din satul Boboş, com. Vulturenĭ, merge spre Sud până în pîrîul Berheciŭ.

Godineşcĭ, com. rurală în plasa Berheciu, compusă din 11 cătune: Barna, Godineşcii-de-jos, Godineşcii-de-sus, Medelenĭ, Năstăsenĭ, Poenĭ, Ţiganeşcĭ, Valea Lupuluĭ, Valea-sălcieĭ şi Vărlăneşcĭ. Situată pe partea drépta a riului Berheciŭ, la o depărtare de 75 km. de capitala judeţuluĭ spre Nord.

Are o pop. de 472 capĭ de fam. cu 1529 suflete, cu 330 contribuabilĭ, care locuesc în 350 case.

In com. sînt 5 biserică: în Godineşciĭ-de-jos, Medelenĭ, Ţigăneşcĭ, în Poene şi în Valea-Sălcieĭ, deservite de 3 preoţĭ cu 3 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ aŭ: 420 boĭ, 690 vacĭ, 80 caĭ, 100 epe, 1355 oĭ, 760 porcĭ.

Intinderea pămêntuluĭ arabil e de 2817 hect.

Locuitoriĭ parte rĕḑeşĭ, stăpânesc 881 hect., ceĭ împroprietăriţĭ la 1864 stăpânesc 160 hect., iar proprietariĭ 1712 hect. Viile ocupă un teritoriŭ de 52 hectare.

In com. se află o şcólă de la 1866, localul e de gard în stare rea. Se frequentă de 44 copiĭ (37 băeţĭ şi 7 fete) din numĕrul de 199 copiĭ (97 băeţĭ şi 96 fete) în vîrstă de şcólă.

Sciŭ carte 73 bărbaţĭ şi 19 femeĭ, din un numĕr destul de mare.

In com. se maĭ găsesc: 205 stupĭ, 2 morĭ de vînt şi 2 de apă.

Bugetul com. se urcă la suma de 3963 leĭ, egal cu cheltuelile.

Eĭ îşĭ desfac produsul munceĭ în tîrguşorul Găicéna şi oraşul Tecuciŭ

E brăsdată de délurile: Se-

www.dacoromanica.ro

cătura, Scaun, Caracal la Vest; Pleşa, Bălura la Est; Todia, Cornăţel şi Cuibăreşcĭ precum şi maĭ multe văĭ: Valea-merilor, Ţigăneşcilor, Lupuluĭ, Sălcieĭ, Stânieĭ şi pîrîele: Reprivĕţ, Roic, Urzică, Isvoruluĭ, ce trece prin Ţigăneşcĭ.

Şoséua judeţénă ce merge la Onceşcĭ, se bifurcă la capul déluluĭ Godineşcilor, mergênd la: Godineşciĭ-de-jos, Godineşciĭ-de-sus şi la satele de la Nord carĭ sînt strĕbătute de drumurĭ ce vin din şoséua naţională.

Se mărginesce la N. cu jud. Bacăŭ, la S. cu com. Găicéna, la E. cu com. Oncescĭ şi la V. cu jud. Bacăŭ şi com. Găicéna.

Godineşciĭ-de-jos, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat în centru com. pe vale.

Aci este reşedinţa comuneĭ. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Pornitura-de-pe-vale, care dă în Reprivĕţ.

Are o pop. de 74 capĭ de fam. cu 251 suflete, carĭ locuesc în 72 case.

Teritorul căţuneĭ este de 407 hect. Locuitoriĭ vechĭ rĕşeşĭ stăpânesc 227 hectare.

Aicĭ se află scóla care se frequentă de 44 copiĭ (37 băeţĭ şi 7 fete).

Se maĭ află şi o biserică cu patronul «Sfinţii Voivoşi», situată pe dél, în partea de Est, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Biserica veche a fost de lemn făcută la 1782 de Pamfilie Samson; la 1835 a ars, în 1837 s'a construit alta din nou de locuitorĭ şi ast-fel ni se înfăţişează astădĭ.

Comerciul îl fac 4 cârciumarĭ.

Godineşciĭ-de-sus, sat, face parte din comuna Godineşcĭ şi despărţit de Godineşciĭ-de-jos prin pîrîul Maluluĭ, la o distanţă de 725 m. departe de reşedinţa comuneĭ, în partea de V. pe malul drept al Rĕprivĕţuluĭ.

Are o pop. de 42 capĭ de fam. cu 187 suflete, carĭ locuesc în 42 case. Ca pop. şcolară sînt 26 copiĭ (14 băeţĭ şi 12 fete).

Comerciul îl fac 2 cârciumarĭ.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Goguluĭ, dél, în raionul satuluĭ Lehacea, la marginea de Vest a com. Giurgióna, pl. Zeletin.

Gohor, com. rurală, plasa Zeletin, compusă din 5 cătune. Gohor, Irésca, Nărteşciĭ-de-jos, Nărteşciĭ-de-sus şi Poşta. Situată pe délul care se termină la Nărteşciĭ-de-jos, la o distanţă de 26 km. departe de capitala jud. şi

www.dacoromanica.ro

20 km. departe de Podu-Turculuĭ reşed. plăşeĭ.

Are o pop. de 794 capĭ de familie cu 3061 suflete, cu 714 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 795 case. Maĭ sînt şi 98 streinĭ.

In com se află 4 bisericĭ: 2 în Gohor. 1 în Irésca şi 1 în Năr-teşciĭ-de-sus, deservite de 3 preoţĭ cu 6 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor, eĭ au 649 boĭ, 710 vacĭ, 562 oĭ, 495 caĭ şi 5 taurĭ.

Terenul cultivabil produce: 2465 kile grâu, 4112 kile porumb, 1965 kile orz, 1594 kile ovĕz, 567 kile secară, 689 kile rapiţă, 429 kile meiu.

In comună se află 2 şcolĭ: 1 în Gohor şi alta în Nartesciĭ-de-sus.

Cea din Gohor datéză de la 1866, localul propriu, construcţia de gard, în stare mediocră. Se frecuentă de 89 copiĭ (86 băeţĭ şi 3 fete) din numĕrul de 346 copiĭ în vîrstă de şcólă.

Cea din Nartesciĭ de-sus, a fost înfiinţat în anul 1864, localul propriu, construcţia de ḑid, în stare bună; se frecuentă de 44 copiĭ (43 baeţĭ şi 1 fată) din numĕrul de 125 copiĭ (72 băeţĭ şi 53 fete) în vîrstă de şcólă.

In comună se maĭ află 145 stupĭ, 2 morĭ de aburĭ şi 1 de apă.

Veniturile com. se urcă la cifra de 7270 leĭ 40 banĭ, egalând cheltuelile.

Intréga com. este situată pe un dél, care merge până la Năr-tesciĭ-de-jos şi care pórtă numele satelor ce sunt aşeḑat pe el.

Este strĕbătută de rîul Bêrlad în partea de Est, care la satul Irésca intră în jud. Tecuciŭ; iar în partea de Vest este udată de rîul Berheciŭ care se uneşce cu Zeletin în faţa satuluĭ Gohor, merge spre Sud la gara Berheciŭ şi în faţa Negrileşcilor se varsă în Bêrlad.

Comuna este strĕbătută de drumurĭ naturale, carĭ vin din şoséua ce ducc la Podu-Turculuĭ în partea de Vest şi din şoséua ce duce la oraşul Bêrlad în partea de Est.

Se mărginesce la N. cu com. Bogheşcĭ, la S. cu com. Negrileşcĭ, la E. cu rîul Bêrlad şi la V. cu rîul Berheciŭ.

Gohor, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe del avênd o lungime de 5 km. Aicĭ este şi reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 316 familiĭ 285 bărbaţĭ, 296 femeĭ, 392 băeţĭ, 309 fete, cu 898 suflete, care ne dă o medie de 4 suflete de fie-care familie. Eĭ locuesc în 320 case.

www.dacoromanica.ro

In sat se află 2 biserici, una cu hramul «Sfinții Voivoḑi», este făcută de locuitorĭ în anul 1868. Catapetésma este dăruită de locuitorii din Muncel de la o biserică a lor ruinată. Se întreține de locuitorĭ, având și 8 fălcĭ de pământ pentru preoți.

A doua cu patronul «Sf. Nicolae» este făcută la 1705 după cum ne arată inscripția ce se află deasupra ușeĭ.

A fost reparată în 1820 și 1863. Se întreține de locuitorĭ.

Tot aicĭ se află și școla înființată la 1865, care se frequentă de 89 copiĭ (83 băeți și 6 fete) din 316 copiĭ în vîrstă de școlă (166 băeți și 160 fete).

Comerțul se face de 6 cârciumarĭ — Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeșĭ. Chiar satul ne presintă un aspect bĕtrânesc, străḑi micĭ și neregulate, case vechĭ cu viĭ și grădinĭ de jur-împrejur. Istoricul acestuĭ sat păstrat de archivele satuluĭ, sună ast-fel:

Satul la început purta numele de *Otovăeșcĭ*, și era situat pe vale lângă pîrîul Zeletin. In acest loc fiind des expus năvălirilor tătăreșcĭ și turcești, saŭ împrăștiat: o parte s'a ridicat pe délul răsăritén, având în capul lor pe un om numit *Gohol;* iar o parte s'aŭ ridicat pe dé. lul opus în partea vestică peste Berheciŭ, având ca conducător pe *Brahăș,* de unde satul *Brăhășeșcĭ.* In locul unde s'a făcut satul Gohor, eraŭ păduri seculare, bune de adăpost.

Gohor, dél, pe care este situat satul cu acelaș nume.

Gohor, pîrîiaș ce isvorĕșce de sub cósta déluluĭ *Coroiu,* merge spre Vest și se varsă în stânga Zeletinuluĭ.

Gorgheșcĭ, dél, la Est de satul cu acelaș nume, com. Onceșcĭ, pl. Stănișeșcĭ.

Gorgheșcĭ, sat, face parte din comuna Onceșcĭ, pl. Stănișeșcĭ. Situat pe pîrîul cu acelaș nume, la Estul comuneĭ.

Are o pop. de 47 capĭ de fam. cu 153 suflete, carĭ locuesc în 42 case. Locuitoriĭ stăpânesc 179 hectare și 74 ariĭ, tot teritorul.

Are o biserică cu hramul «Sfinții Voivoḑi», este făcută de locuitorĭ la 1812.— Actuala este rezidită la 1862 în locul celeĭ vechĭ. S'a reparat la 1881. Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeșĭ. — Școlă n'are. Copiĭ în vîrstă de școlă sînt 30 (26 băeți, 4 fete).

Gorgheșcĭ, pîrîŭ, trece prin mij-

www.dacoromanica.ro

locul satuluĭ cu acelaş nume, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Gornit, vale, la Est de satul Délul-Perjuluĭ, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Grădeşcĭ, dél, la Est de satul Grădeşcĭ, com. Vulturenĭ.

Grădeşcĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la Vestul com., la o distanţă de 5 km. 500 m. departe de Vulturenĭ.

Are o pop. de 15 capĭ de fam. cu 59 suflete, carĭ locuesc în 15 case.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ, aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864.

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», situată pe un platoŭ. — Biserica este de lemn, bine conservată, nu se specifică nicĭ o dată ca să ne arate înfiinţarea eĭ. Se întreţine de locuitorĭ, reparându-se din când în când. Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din Vulturenĭ.

Grecu, del, în partea de Est a com. Buda, pl. Stănişeşcĭ.

Grigoriu, vale, în partea de Nord a com. Ţepu, pl. Nicoreşcĭ.

Greci, sat vechiŭ, care a dispărut, era în raionul com. Gohor, pl. Zeletin. *Paul de Alepo,* în călătoria sa prin Moldova, ne spune că, de la Tecuciŭ mergênd înainte, a ajuns într'un sat de *grecĭ*, care eraŭ aduşĭ din Rumelia de Vasile Lupu şi care în timpul detronăreĭ luĭ, Moldoveniĭ 'ĭ-aŭ jefuit şi 'ĭ-aŭ împrăştiat. (Arch. Ist., tom. I, pag. 109).

Locul unde a fost satul se cunósce şi astăḑĭ, în depărtare de 26 km. în sus de Tecuciŭ, pe cósta déluluĭ Nărteşcĭ, lângă gara Berheciŭ. De la dênşiĭ a rĕmas şi până astăḑĭ *Via grecilor,* care produce unul din vinurile cele maĭ bune ale Moldoveĭ (Descr. Moldoveĭ de D. Cantemir, pag. 56). Via astăḑĭ este a d-luĭ Nicolae Chrisoveloni, cumpărată de la Dimitrie Mavrocordat sînt vr'o 13 anĭ, împreună cu moşia Ghidigenĭ (jud. Tutova), una din moşiile cele maĭ frumóse din partea de jos a Moldoveĭ. (Cf. Scrisóre despre Tecuciŭ, Pap. Calimach).

Greculuĭ, vale, la Estul pădureĭ Dorasca, teritorul com. Barcea, pl. Bêrlad.

Grinduri, loc arabil, situat la Est de satele: Buceşcĭ şi Lieşcĭ, paralel cu calea ferată Iveşcĭ-Hanu-

www.dacoromanica.ro

Conachi. La E. de satul Lieşcĭ este acoperit de viĭ şi nisipurĭ. Pórtă acéstă numire căcĭ e format din rădicăturĭ şi micĭ văĭ, continuă până aprópe de pădurea Hanu-Conachi.

Griviţa (pop. pronunţă Criviţa), sat, face parte din com. Călmăţuĭ. Situat pe valea Călmăţuiuluĭ, la o depărtare de satul Călmăţuĭ 3 km. şi 150 m., spre Est de tîrguşorul Iveşcĭ, reşed. plăşeĭ.

Are o pop. de 1221 suflete: 288 bărbaţĭ, 285 femeĭ, 342 băeţĭ, 312 fete, carĭ locuesc în 300 case şi 3 bordee. Comerţul se face de 2 cârciumarĭ.

Are o şcólă care se frequentă de 47 copiĭ (46 băeţĭ şi 1 fată).

Tot aci se află şi o biserică cu patronul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», făcută de obştia locuitorilor.

Satul este înfiinţat la 1879 cu ocasia legeĭ însurăţeilor; locuitoriĭ sînt veniţĭ din tóte satele de prin prejur.

Pórtă acest nume în amintirea victorieĭ câştigate de Românĭ înaintea reduteĭ *Griviţa,* în rĕsboiul de la 1877.

Grópa-luĭ-Neghină, loc isolat, în satul Fofaza, com. Corbasca, pl. Berheciŭ.

Gropile-luĭ-Conachi, loc isolat, lângă valea Coroḑeluluĭ la N. de com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Grópa-Ursuluĭ, puntul de unde isvorĕşce pîrîul Căuia, com. Neguleşcĭ.

Grozăveşcĭ, sat, face parte din com. Nicoreşcĭ. Situat la N.-E. de Nicoreşcĭ, pe cósta unuĭ dél înalt de 24 m. şi la o distanţă de 858 m. departe de reşedinţa comuneĭ, pe malul stâng al pîrîuluĭ Căcăina.

Are o pop. de 40 capĭ de fam. cu 150 suflete, şi cu o pop. şcolară de 34 copiĭ (20 băeţĭ şi 14 fete).

Comerţul îl fac 2 cârciumarĭ. Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeşĭ.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Teritoriul satuluĭ este de 10 hectare

'Şĭ trage acest nume de la vestitul hatman al luĭ Ştefancel-mare, *Grozav.* Acest nume se păstrézĕ şi astăḑĭ, avêndu-l maĭ multe familiĭ.

Gunóia, sat, locuitoriĭ îĭ maĭ ḑic şi *Cârna,* face parte din comuna Burdusacĭ, situat la N.-V. com. la o distanţă de 4 km. 100 m. departe de reşed. com.

Are o pop. de 26 capĭ de familiĭ cu 94 suflete, carĭ locuesc în 24 case.

www.dacoromanica.ro

Ca pop. şcolară are: 12 copiĭ (5 băeţĭ şi 7 fete).

Este străbătut de pîrîul cu acelaş nume, care trece prin partea de Est a satuluĭ. Locuitoriĭ sînt parte rĕdeşĭ, parte clăcaşĭ.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Teritorul căt. este de 202 hectare.

Gunóia, pîrîŭ, isvorĕşce la Nord de satul Gunóia, din localitatea numită *Fundul-Gunóeĭ*, trece prin satul cu acelaş nume, intră în satul Oprişeşcĭ, se uneşce cu pîrîiaşul Oprişeşcĭ şi se varsă în Zeletin în faţa satuluĭ Burdusacĭ.

Gunóia, vale, în partea de Sud a satuluĭ Oprişeşcĭ, comuna Burdusacĭ.

Gunóia, numit şi *Bahna* saŭ *Bâhniţa*, sat, face parte din com. Răchitósa. Situat într'o grópă la Sudul com. 4 km. 600 m. departe de reşed. comuneĭ, între délurile Moşoiu la V. şi Gunóia la Est.

Are o pop. de 104 capĭ de fam, cu 347 suflete; iar ca pop. şcolară are: 58 copiĭ (24 băeţĭ şi 34 fete).

Are o biserică cu hramul «Sf. Dumitru», este făcută la 1847 de un om numit *Iancu Popovicĭ*.

Şcólă n'are, copiiĭ merg la şcóla din Răchitósa, distanţa de 4 kilometri.

Teritorul căt. este de 355 hect. Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Gurgueta şi Ranete, loc arabil, în partea de Est a com. Lieşcĭ, cu o suprafaţă de 658 hect. şi 21 ariĭ, proprietatea d-luĭ Verone. Se dă cu dijmă la locuitoriĭ satelor: Lieşcĭ, Buceşcĭ, Tudor-Vladimirescu, Fundenĭ şi Şerbăneşcĭ.

Gura-Blăgeĭ, locul unde se varsă pîrîul Blaga în Berheciŭ, în raionul com. Neguleşcĭ.

Gura-Crăeşcilor, sat (neoficial), face parte din com. Motoşenĭ. Situat la unirea Pojorâteĭ cu Dobrotforul, pe o vale, 5 km. 400 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 11 capĭ de fam. cu 34 suflete, locuind în 10 case.

Este străbătut de pîrîul Dobrotfor şi de şoséua ce duce la tîrgul Stănişeşcĭ, reşed. sub-prefectureĭ.

Gura-Sohodoluluĭ, sat (neoficial), face parte din com. Burdusacĭ.

www.dacoromanica.ro

Situat la Sudul comuneĭ la o distanţă de 3 km. şi 540 m. departe de reşed. somuneĭ.

Are o pop. de 3 capĭ de familiĭ cu 10 suflete. — Satul s'a înfiinţat de curênd. Se numeşce ast-fel, fiind la gura văieĭ cu acest nume.

H.

Hanţa, sat, face parte din comuna Giurgióna, pl. Zeletin. Situat pe délul cu acelaş nume, în partea de S.-E. a comuneĭ, la o depărtare de 1 km. 800 metri departe de reşedinţa com.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕdeşĭ şi stăpânesc 127 hectare.

Are o pop. de 16 capĭ de fam. cu 60 suflete, carĭ locuesc în 15 case.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 10 (7 băeţĭ şi 3 fete).

Comerciul se face de 2 cârciumar.

N're nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Are la Sud valea Răcuşaneĭ, iar la apus délul Hanţa.

Hanu-Conachi, pădure, în com. Fundeni. — Are o suprafaţă de 665 hect. şi 779 ariĭ. Cuprinde multe poenĭ şi nisipurĭ, aşa că pădure de stejar nu este de cât 130—200 fălcĭ, restul nisipurĭ.

Printr'însa trece: calea ferată Tecuciŭ-Galaţĭ şi şoséua naţională.

Pădurea este proprietatea d-lor Verone şi I. Gheorghiade.

Hanu-Conachi, staţie de cale ferată pe linia Tecuciŭ-Galaţĭ, situată în mijlocul pădureĭ cu acelaş nume, la o depărtare de 269 km. de Bucureşcĭ, iar de Tecuciŭ 32 km. spre Sud.

Hanu-Conachi, sat, locuitoriĭ îĭ maĭ ḑice şi «Rateşul luĭ Conachi», face parte din com. Fundeni, pl. Bêrlad. Este situat pe şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ, la N.-Estul comuneĭ, 6 km. departe de Fundeni şi 1 km. departe de gara cu acest nume spre rĕsărit; şi spre Sud de Tecuciŭ.

Are o pop. de 21 capĭ de familiĭ cu 97 suflete, din care 27 bărbaţĭ, 27 femeĭ, 36 băeţĭ şi 3 fete, locuind în 16 case. Vatra satuluĭ e de 9 hectare.

Pórtă acest nume de la logofĕtul şi poetul *Costache Conache*, care era proprietar al acesteĭ moşiĭ. El a făcut aicĭ un han,

www.dacoromanica.ro

care pórtă până astăḑĭ numele sĕŭ; acum este transformat în curte boerésc㎠, unde stă proprietarul moşieĭ, d l Verone. — Satul ca si curtea este situat într'o posiţie frumósă.

Hanu-luĭ-Cincu, han, situat pe şoséua ce duce din Tecuciŭ la Nicoreşcĭ. — Aicĭ se desparte drumul în douĕ: o şosea merge spre Nord la Nicorescĭ, iar a doua merge la Cosmeşcĭ şi Ionăşeşcĭ.

Hăghiac, sat, face parte din com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat pe cósta estică a déluluĭ cu acelaş nume, la hotarul comuneĭ, 1 km. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 16 capĭ de familie cu 58 suflete, locuind în 14 case.

Locuitoriĭ vechĭ răḑeşĭ stăpânesc 107 hectare.

Este străbătut de douĕ drumurĭ carĭ se unesc în sat, unul din com. Crăeşcĭ şi altul din Oprişeşcĭ, carĭ unite daŭ în şoséua judeţénă Tecuciŭ-Stănişeşcĭ.

Hăghiac, dél la Vest de satul cu acelaş nume, merge în direcţia N.-S. şi continuă până în valea Sohodoluluĭ, com. Burdusacĭ.

Halăbuena, pîrîŭ, la isvor ni se presintă ca o rîpă, în urmă se preface în pîrîŭ, trece pe la rĕsărit de satul Marvila, comuna Corbasca şi se varsă în Siret.

Hărniceni, mahala, în partea de N. a satuluĭ Perchiu, com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ.

Hânţeşcĭ, sat, face parte din com. Buciumenĭ pl. Nicoreşcĭ. Este aşeḑat pe valea pîrîuluĭ Tecucel în partea S.V. a comuneĭ la o distanţă de 3 km. departe de reşedinţa com. carĭ e în Buciumenĭ; spre N.-V. de Tecuciŭ.

Are o populaţie de 80 capĭ de familiĭ cu 400 suflete, carĭ locuesc în 75 case.

Locuitoriĭ sînt răḑeşĭ şi se ocupă cu viticultura.

Are o biserică cu patronul «Sf. Gheorghe». Nu se cunóşce positiv data construireĭ. După spusele bătrânilor ar fi construită pe la anul 1810; pe o icónă se găseşce inscripţia din anul 1828. S'a reparat de maĭ multe orĭ şi astăḑĭ s'a refăcut din cărămidă.

Se întreţine de locuitorĭ. Teritorul satuluĭ e de 410 hect. Şcólă n'are.

Hânculuĭ, vale, lângă satul Tomozeĭ com. Onceşcĭ. Aicĭ se află o biserică ruinată.

www.dacoromanica.ro

Hârtop, dél, între satele: Măldăreşcĭ la N. şi Lărgăşenĭ la S. com. Neguleşcĭ.

Hârbuluĭ, rîpă cu pîrîŭ, între satele Perchiŭ şi Hurueşcĭ, merge în direcţia E.-V. şi se varsă în Polocin. In partea de rĕsărit se află şi pădure.

Hârcioróba, dél, la E. de satul Ochenĭ com. Condrăcheşcĭ, desparte satul Ochenĭ de Căuia com. Neguleşcĭ

Hârcioróba, pădure situată la E. de satul Ochenĭ, comuna Condrăcheşcĭ.

Hinteĭ, vale la S. de satul Popeşcĭ, com. Găicéna, pl. Berheciŭ, spre N. de Tecuciŭ.

Herătăuluĭ. dél, situat între valea Călmăţuĭ şi valea Herătăuluĭ, la Est de satul Călmăţuĭ, plasa Bêrlad.

Herătăuluĭ, vale cu pîrîŭ, începe din teritorul com. Barcea, din localitatea, numită «La Crucea Raduluĭ», continuă spre S. paralel cu Călmăţuiul şi se uneşce amândouĕ la S. de satul Călmăţuĭ.

Pîrîul se formédă adese orĭ numaĭ primă-vara şi vara din causa ploilor, cel-l'alt timp e uscat.

Herătăuluĭ, vale maĭ mică, începe din şesul Chepeiŭ, merge spre S.-V. pînă în Valea-Geruluĭ, com. Cudabli, jud. Covurluĭ.

Hotaruluĭ, dél, ramificat din zarea Tutoveĭ, străbate com. Coloneşcĭ de la E. la S.-V.

Hotarul, pîrîŭ, isvoreşce din délul Piperuluĭ şi se varsă în rîul Zeletin în faţa satuluĭ Zăpodia, com. Coloneşcĭ, pl. Stanişeşcĭ.

Homocea, com. rur. pl. Berheciŭ, compusă din 2 cătune: Homocea şi Lespeḑĭ, situată pe drumul ce vine din Nicoreşcĭ la Găicéna, pe malul Siretuluĭ la o distanţă de 43 kilometri departe de capitala judeţuluĭ, spre N.-V. Are o populaţie de 437 capĭ de familie cu 1660 suflete, din care 130 familiĭ sînt ţiganĭ.

Ştiŭ carte 130 bărbaţĭ şi 45 femeĭ, contribuabilĭ se găsesc 420. Teritorul comuneĭ este de 2615 hect.

In comună sînt 2 bisericĭ: câte una în fie-care sat, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

Se maĭ găsesc 2 şcolĭ: Cea din Homocea, are localul propriŭ, construcţie de gard, în stare mediocră şi se frequentă de 50 copiĭ (46 băeţĭ şi 4 fete), cu

www.dacoromanica.ro

o învățătóre ; cea din Lespedĭ, datéză din anul 1879, localul propriŭ, construcția de gard, în stare rea, se frecventă de 44 copiĭ (34 băeți și 10 fete) din numĕrul de 213 copiĭ (104 băeți și 109 fete) ce se află în com. în vîrstă de școlă.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, desfăcêndu-și produsul muncei la Ajud (jud. Putna), trecênd pe un pod umblător pe Siret, la locul numit la «Companie».

In com. sînt: 330 boĭ, 310 vacĭ. 600 oĭ, 60 caĭ și 18 capre. Intinderea terenuluĭ arabil e de 1698 hect., viĭ are 29 hect. și 75 ariĭ.

Bugetul com. atinge cifra de 7145 leĭ = cu cheltuelile. Comuna are la răsărit dĕlul Munténuluĭ, Cetățuia, Lespedĭ; este udată de Siret în partea de V. și de Polocin care trece prin Homocea și se varsă în balta Orghidan; iar de aicĭ în Siret, în raionul com. spre apus

Este străbătută prin mijlocul de șoséua județénă ce vine din Nicorești și duce la Găicéna pe o vale frumósă.

Locuitoriĭ parte sînt rĕdeșĭ, parte împroprietăriți la 1864.

Să mărginesce: cu com. Hurueștĭ la N., Ploscuțenĭ la S., rîul Siret la V., com. Corbița la E.

Homocea, baltă, formată din revĕrsările Siretuluĭ la marginea de S.-V. a satuluĭ cu acest nume.

Homocea, sat, face parte din comuna cu acelașĭ nume, situat pe cósta de V. a dĕluluĭ Cetățuia, pe stânga Polocinuluĭ. Aicĭ este reședința comuneĭ pl. Berheciŭ.

Are o suprafață de 1869 hectare.

Populațiunea este de 300 capĭ de familie cu 921 suflete, carĭ locuesc în 288 case și câte-va bordee, compusă din românĭ, ungurĭ și câți-va ruși.

Aicĭ se află școla care datéză de la 1880. Se frecventéză de 50 copiĭ (46 băeți și 4 fete) din numĕrul de 125 copiĭ (60 băeți și 65 fete) în vîrstă de școlă.

Are o biserică cu hramul «Sf. Gheorghe» și care datéză de la 1834 făcută de *Alexandru Balș*, proprietarul moșieĭ pe acel timp. Acésta se vede în o inscripție ce se află pe o cruce în biserică.

Satul se numea maĭ înainte «Poenarĭ», după cum probéză și astădĭ o mahala din sat. Acéstă numire a purtat'o până la 1862 când i s'a dat numele de *Homocea*, după îngrijitorul moșieĭ luĭ Alexandru Balș, care purta numele de *Homocénu*.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii sînt împroprietăriți la 1864

In sat se află reședința companiei a III-a, regimentul IV No. 24 Tecuciŭ

În partea de E. a satului se află localitatea numită «Cetățue». In apropiere spre N. în dĕlul numit Cioára la marginea pădurei se află o cruce de pĕtră înaltă de 1 metru, pusă în amintirea unei omucideri.

Hrubă, dĕl la Vest de satul Oprișescĭ, com. Burdusacĭ, se numește ast-fel căcĭ aicĭ a fost maĭ multe pivnițĭ pentru conservarea vinuluĭ.

Pivnițele fórte adâncĭ și lungĭ se numesc în tot jud. Tecuciŭ «Hrube».

Hudeĭ, dĕl, se întinde între satele Mândrescĭ și Puțenĭ, paralel cu valea Mândreĭ, com. Puțenĭ.

Huiban, trup de moșie pe teritorul satuluĭ Onceșciĭ-Noĭ, în mărime de 398 hect., proprietatea D-neĭ Ilinca Țară-Lungă.

Hurueșcĭ, com. rurală, plasa Berheciŭ, compusă de 8 cătune: Căpotescĭ, Dumbrava, Găleșcĭ, Hurueșcĭ, Nedelcu, Perchiŭ, Prădaeș și Șarba.

Situată pe partea stângă a Polocinuluĭ, la o depărtare de 56 km. de capitala județuluĭ, spre N. Vest.

Are o populație de 349 capĭ de familie cu 1506 locuitorĭ, carĭ aŭ 293 case, cu 301 contribuabilĭ.

In comună sînt 4 bisericĭ: în Căpotescĭ, Găleșcĭ, Hurueșcĭ și în Șendreșcĭ, deservite de 2 preoțĭ și 5 cântărețĭ, care posed 3 hect. și 79 arĭ pămênt cultivabil.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cultura vieĭ, eĭ desfac produsul munceĭ la Ajud (jud. Putna) și la tîrgușorul Găicéna, care e la distanța de 3 km.

Eĭ aŭ: 409 boĭ, 891 oĭ, 30 caĭ, 200 vacĭ, 2 taurĭ, 20 epe și 14 capre.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1645 hect., care a produs în anul 1893—94 5468 hectolitri grâŭ, 68411 hectolitri porumb, 3918 hectolitri orz, 2852 hectol. ovĕz, 145 hectol. meiŭ.

Teritorul com. este de 5506 hect.

In comună se află o școlă, care datézĕ de la 1878, localul e propriŭ, construcția de gard în stare rea. Se frequentă de 35 copiĭ (34 băețĭ și 1 fată) din numĕrul de 185 (91 băețĭ și 94 fete) în vîrstă de școlă.

Șciŭ carte în com. 43 băețĭ, 6 femeĭ și 50 copiĭ. A luat

www.dacoromanica.ro

parte la rĕsboiul de la 1877 13 soldaţĭ, din carĭ unul a murit. Este strebătută de şoséua judeţénă ce vine de la Lespedĭ, trece pe valea Polocinuluĭ, şi intră în satul Hurueşcĭ; din ea se ridică maĭ multe drumurĭ: la Găleşcĭ, Nedelcu, Şarba şi la Căpoteşcĭ peste dél.

Este străbătută de văĭ ce pórtă numele satelor prin care trec şi se varsă tóte în Polocin.

Brăsdată de un dél ce se întinde de la N. la S.; pe cósta acestuĭ dél sînt aşeḑate satele în linie de la S. la Nord: Găleşcĭ, Prădaeş, Perchiŭ, Nedelcu, Şendreşcĭ, Hurueşcĭ, Căpoteşcĭ şi Şarba, acest dél pó·tă numele fie căruĭ sat ce este aşeḑat pe el, avênd o lungime de 9 km.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2587 leĭ tot atât şi la cheltueliĭ. Venitul maĭ mare provine de la căile de comunicaţie şi de la fonciere.

In partea de V. este străbătută de pîrîul Polocin. Se mărgineşce cu com. Condrăcheşcĭ la N., com. Neguleşcĭ la Est, la Sud cu com. Homocea; comuna Corni şi Condrăcheşcĭ la V.

Hurueşcĭ, sat, face parte din com. Hurueşcĭ. E situat la Nordul comuneĭ, pe malul stâng al Polocinuluĭ şi udat de pîrîiaşul Hurueşcĭ. Aicĭ se află şi reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 79 capĭ de familie cu 320 suflete carĭ locuesc în 62 case.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «S-ţiĭ Voivoḑĭ». Biserica veche nu i se cunósce data sigură, bătrâniĭ satuluĭ spune că aşa a apucat'o şi părinţiĭ lor; actuala însă s'a refăcut tot în acel loc la 1862. In cărţĭ se vĕd iscăliturĭ cu data de 1783 şi 1802 de la vechea biserică; se întreţine de locuitorĭ, avênd şi pămênt dat după legea rurală. Şcólă n'aŭ; copiĭ merg la şcóla din Perchiŭ, distanţă de 3 km. şi 360 m.

Locuitoriĭ sînt parte rĕḑeşĭ parte împroprietăriţĭ la 1864. Satul 'şĭ trage numele de la un om *Huru*, acéstă aserţiune se certifică şi de D-nul Papadopol Calimach, când spune că satul a luat numele de la *Huru*, mare Vornic al ţĕreĭ de jos şi vitéz sub Petru Rareş (1535), care a fost proprietar al acestor locurĭ.

Huleşcĭ, sat, face parte din com. Poiana pl. Nicoreşcĭ. Situat pe malul Siretuluĭ la o depărtare de 100 m. departe de reşedin-

www.dacoromanica.ro

ţa com., în partea de S.-V. Teritorul este de 378 hect.

Are o populaţie de 85 capĭ de familie cu 338 suflete, carĭ locuesc în 85 case cu 83 contribuabilĭ. Şi cu o populaţie şcolară de 42 copiĭ (21 băeţĭ şi 21 fete). Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ (moşneni).

Locuitoriĭ aŭ: 105 boĭ, 34 vacĭ, 9 caĭ, 9 iepe, 135 oĭ, 45 capre, cultivând 10 hect. 20 ariĭ grâŭ, 84 hect. 15 ariĭ porumb, 22 hect. orz, 9 hect. ovĕz; având şi 30 pluguriĭ şi 4 cazane de făcut rachiŭ. N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă. 'Şĭ trage numele de la un óre-care Hulea.

Huţu, pîrîŭ, trece prin mijlocul satuluĭ cu acelaşĭ nume, comuna Găicéna.

Huţanuluĭ, dél, la marginea de E. a com. Colonescĭ, pe care o separă de comuna Tuleşcĭ, jud. Tutova.

Huţu, sat, face parte din com. Găicéna. Situat pe o vâle. La o distanţă de 12 km. departe de reşedinţă comuneĭ.

Are o populaţie de 72 capĭ de familie cu 285 suflete, carĭ locuesc în 70 case cu 66 contribuabilĭ.

Aicĭ se află o şcólă care datézĕ de la 1892, care are localul sĕŭ propriŭ, construcţia de gard în stare mediocră, se frequentă de 38 copiĭ (37 băeţĭ şi 1 fată). Biserica ce se află în acest sat are hramul «Cuviósa Paraschiva». Ea este făcută de un om numit *Nichita Rusu* la 1799 dupe cum se vede în inscripţia ce se află pe Catapetésmă.

S'a reparat la anul 1853. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi 8½ fălcĭ de pământ arabil.

Satul datézĕ de 360 anĭ. El 'şĭ trage numele de la 2 fraţĭ cu acest nume, pe care 'l pórtă şi astădĭ jumătate din locuitoriĭ din sat.

Este străbătut de un drum ce vine din Găicéna şi trece în jud. Bacăŭ.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864 şi stăpânesc 327 hect., iar proprietarul moşieĭ, D-nul Dimitrie A. Sturdza, are 2409 hect., din care mare parte pădure.

www.dacoromanica.ro

I.

Iaz, pîrîŭ, udă partea de E. a satului Puţenĭ, mergre spre S.-E. şi se varsă pe partea dréptă a pîrîuluĭ Geru, com. Puţenĭ.

Iaz, pîrîŭ, format din isvóre, curge printre satele Barna şi Poéna, com. Godineşcĭ. Intr'ênsul se află peşcĭ. Conduce şi o móră de apă.

Iaz, o baltă cu peşce în comuna Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Iazul-luĭ-Balos, un loc isolat la S. de satul Corbasca pe pîrîul Corbasca. Aicĭ a fost un iaz cu móră a proprietaruluĭ de atuncĭ Balş, acum însă creşce fânéţă.

Iazul-luĭ-Epure, ĭaz, situat în comuna Matca, pe proprietatea D-luĭ Tache Anastasiu.

Iezerilor, vale la E. de satul Tătăreşcĭ, comuma Cornĭ, pl. Berheciŭ.

Iepurésca, dél, situat în raionul com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Ilincăĭ, vale, la marginea de S.-V. a comuneĭ Stănişeşcĭ pe partea dréptă a Dobrotforuluĭ.

Inconjurătórea, moşie, proprietatea statuluĭ, în com. Răchitósa. Se maĭ numeşce «Inconjurătórea Monastireĭ», o parte din acéstă moşie este acoperită cu pădurĭ.

Ionăşeşcĭ, com. rurală plasa Nicoreşcĭ, n'are alipită nicĭ o cătună, dar acelaşĭ sat se află împărţit de Siret în 3 : Ionăşeşci-din-Dél, Ionăşeşci-de-pe-Vale, Ionăşeşci-dincolo-de-Siret, care a rĕmas actualmente în judeţul Putna.

Este situată pe malul stâng al Siretuluĭ, la o depărtare de 15 km. de capitala jud. spre V. şi 6 km. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 130 capĭ de faınilie cu 469 suflete, care locuesc în 130 case.

In acéstă com. se află o biserica cu patronul «S-ţiĭ Voivoḑĭ» care s'a ḑidit la 1870 de locuitoriĭ de carĭ se şi îngrijeşce, având şi 11 hect. şi 44 arĭ pământ cultivabil.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 17,970 hect., din carĭ se cultivă 579 hect. porumb, 26 hect. orz, 24 hect. ovĕz, 3 hect. secară, 35 hect. pering, 10 hect. pepenĭ, 121 hect viĭ şi pomĭ

www.dacoromanica.ro

roditorĭ, 91 hect. este acoperit cu pădurĭ de stejar, iar restul este ocupat de vatra satuluĭ, rămânând şi câte-va locurĭ mlăştinóse. Cantitatea aproximativă în anul 1893—94 produsă pe hectarul de porumb a fost 4 — 5 kile, iar la cele-l'alte cereale de la 8—19 kile pe hectar. Cantitatea de vin produsă în anul 1892 este: 29,180 decalitrĭ vin alb şi 14,360 vin roşŭ si vîndut la cules cu 1 leŭ decalitru.

Contribuabilĭ în acéstă com. sunt 128.

Locuitorĭĭ ocupêndu-se cu agricultura aŭ: 283 vite, din carĭ 162 boĭ, 105 vacĭ, 11 caĭ, 5 epe şi 111 oĭ.

In com. se maĭ găsesc 85 stupĭ, 13 plugurĭ de fer, 35 plugurĭ de lemn şi 5 cazane de preparat rachiŭ. Tot aci se află o mică fabrică de cogniac proprietatea d-luĭ Negroponte, care stăpânesce 592 hect. pământ arabil.

In com. se află o şcólă, care datéză de la 1865; localul este închiriat de comună, construcţia de gard în stare rea, se frequentă de 51 copiĭ (28 băeţĭ şi 13 fete) din numĕrul de 60 (42 b. şi 18 f.) în vîrstă de şcólă.

Veniturile comuneĭ ating cifra de 1606 leĭ, tot atât şi cheltuelile.

Prin com. trece şoseaua naţională Tecuciŭ-Mărăşeşcĭ pe un pod de lemn. Inainte aicĭ era un pod mare de fer, care a fost stricat de revărsările Siretuluĭ. Are şi o şosea comunală Ionăşeşcĭ-Cósta Lupeĭ, com. Nicoreşcĭ, spre Est.

Locuitorĭĭ acesteĭ com. până la 1864 eraŭ pontaşĭ la d. Costin Catargiu. La 1864 s'a împroprietărit.

Se mărgineşce la N. cu căt. Piscu-Corbuluĭ (com. Nicoreşcĭ), la E. cu com. Nicoreşcĭ, la S. cu com. Cosmeşcĭ şi la V. cu rîul Siret care desparte întrĕga com. de jud. Putna.

Ionăşeşci-de-pe-vale, sat situat în marginea Siretuluĭ. Are o pop. de 23 capĭ de familie cu 74 suflete, care locuesc în 21 case.

Aci a fost satul vechiŭ, dar din causa inundaţiilor Siretuluĭ satul a început să se despopuleze aşeḑându-se pe dél.

Ionăşeşci-din-dél, sat, situaţiunea îĭ dă denumirea. Aci se află reşedinţa comuneĭ. Tot aci se află şi şcóla. Are o pop. de 99 capĭ de familiĭ cu 369 suflete. Acest sat s'a format din locuitorĭĭ strămutaţĭ din satul de pe vale, din causa revărsărilor Siretuluĭ.

Ionăşeşci-dincolo-de-Siret, sat,

www.dacoromanica.ro

este situat într'o insulă, înconjurat de tóte părţile de Siret, pot să mérgă numaĭ în parţea de V. Are o pop. de 8 capĭ de familiĭ cu 25 suflete carĭ locuesc în 7 case.

Partea acésta de sat a fost unită cu cea de pe vale; Siretul însă abătându-şĭ cursul a separat satul de partea integrantă, ast-fel că astăḑĭ a rĕmas în jud. Putna. Locuitoriĭ ca să vină la reşedinţa comuneĭ, trebue să facă o distanţă de 1 klm., trecând maĭ întâĭ Siretul cu barca; în cas de revărsare a apeĭ eĭ se duc pe la podul de la Cosmeşcĭ făcând o distanţă de 16 km. până la reşedinţa comuneĭ.

Locuitoriĭ de aicĭ se îndeletnicesc mult cu pescuitul, avênd fie-care unelte pentru aşa ceva.

In vechime, pe lunca Siretuluĭ unde se afla astăḑĭ satul Ionăşeşci-din-vale, a fost 2 cătune: *Sclipoteşcĭ* la N. şi *Tomulesca* la S. Din causa deselor revărsărĭ a Siretuluĭ s'au distrus formându-se în urmă tot în acéstă luncă, maĭ spre E., satul *Ionăşeşcĭ*, după numele primuluĭ locuitor *Ionaşcu*.

Ionăşeşcĭ, dél, are forma unuĭ platou, spre E. Pe acest dél este situat satul cu acelaş nume, iar o parte este acoperit cu viĭ, pădure de ştejar şi parte cu semănăturĭ; el are o înălţime de 60 metri.

Ión-Ilie, dél în raionul comuneĭ Matca, plasa Nicorescĭ, după numele unuĭ om din sat care a fost omorât aicĭ.

Ipoteşcĭ, pîrîiaş ce îşĭ ea naşcere din câte-va isvóre de pe valea cu acelaş nume, curge spre E. de com. Ţepu şi se varsă în drépta Berheciuluĭ, în faţa satuluĭ Ţepu.

Irésca, dél, continuare a déluluĭ Gohor, pe dênsul se află aşeḑat satul cu acelaş nume.

Irésca, sat, face parte din com. Gohor, pl. Zeletin. Situat pe Valea-Lupuluĭ, în partea de E., la o distanţă de 2 km. 200 m. departe de reşedinţa com., care e în Gohor.

Are o pop. de 384 suflete, din care 90 bărbaţĭ, 85 femeĭ, 126 băeţĭ, 93 fete, care locuesc în 84 case. Teritoriul satuluĭ e de 438 hect. şi 79 a. Copiĭ în vîrstă de şcólă sunt: 41 (21 b. şi 20 fete).

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Sf. Nicolae» căria nu i se cunósce precis data înfiinţării. Satul este u lat în partea de E.

www.dacoromanica.ro

de rîul Bêrlad care intră în jud. Tecuciŭ în raionul acestuĭ sat, la punctul numit *Gura Irèscăĭ*.

Comerţul îl face 1 cârciumar. Şcólă n'are.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ la anul 1864.

Iuga, loc isolat în com. Godineşcĭ, pl. Berheciu. Aicĭ se crede că a fost sat, care ş'a desfiinţat, nu se şcie când.

Iuga, pîrîŭ, isvorăşce din locul cu acest nume, în raionul comuneĭ Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Isvoran, pîrîŭ, isvorăşce din délul Floreşcilor, com. Condrăcheşcĭ, se uneşce cu Iartaganul la «capul Pisculuĭ» avênd un podeţ, şi ast-fel trec în com. Hurueşcĭ şi se varsă în Polocin în partea stângă.

Isvóre, vale cu pîrîŭ, trece prin satul Gherdana şi se scurge în valea Polocinuluĭ, are apă numaĭ primă-véra şi în timpurĭ ploióse.

Isvóre, vale cu pîrîŭ, vine din valea Mălurenilor şi se varsă în Bêrlad.

Isvoru-Costeĭ, rîpă, situată la S. de satul Ghiloveşcĭ, com. Găicéna, are isvóre cu apă bună de bĕut.

Itul, dél în raionul com. Crăeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Ivan-Craiu, fântână, numită «*Şipótul luĭ Ivan*», se află în comuna Răchitósa. Acest Ivan-Craiu este acela care a dat numele satuluĭ «*Crăeşcĭ*».

Iveşcĭ, staţie, pe calea ferată Tecuciŭ-Galaţĭ, la o distanţă de 256 km. departe de Bucureşcĭ, şi 19 km. de Tecuciŭ. Este situată pe un loc şes, la 300 m. spre N. de tîrgul Iveşcĭ. Are câte-va sălĭ şi maĭ multe magazieĭ pentru cereale.

Iveşcĭ, com. rurală, pl. Bêrlad, situat între rîul Bêrlad spre V. şi calea ferată la E.; departe de capitala judeţului 19 k. în partea de Sud.

Are o populaţiune de 360 capĭ de familie cu 1498 suflete, din aceştia 202 familiĭ cu 455 suflete sînt românĭ, iar 168 capĭ de familie cu 743 suflete sînt evreĭ şi alte naţionalităţĭ, ca armeni, nemţĭ şi ungurĭ. Lo-

www.dacoromanica.ro

cuitorii plătesc bezmă proprietaruluĭ.

Are o biserică cu hramul *Sf. Gheorghe,* deservită de un preot şi 2 cântăreţĭ. Biserica a purtat şi pórtă şi astă-qĭ numele de *Biserica Florcĭ.* Acest Florea este întemeitorul bisericeĭ şi primul locuitor care s'a aşeqat aicĭ.

Pe la 1700, Florea face o biserică de gard maĭ spre N. de actuală, căreia i se cunóşce şi astă-qĭ locul, însă acésta la 1812 sa ruinat. La 1812 sa făcut alta, care a fost în locul celeĭ de astăqĭ, acésta n'a durat de cât până la 1828 când turciĭ în trecerea lor pe aicĭ i-a dat foc. Cu mult maĭ pe urmă s'a făcut actuala cu sprijinul d-luĭ Panaite Ciucă.

S'a reparat de locuitorĭ în 1883 şi se îngrijeşce de obştia tîrguluĭ, ajutêndu-se şi de proprietarul moşieĭ D-l M. Balş.

Invĕţămêntul public se face în 2 şcolĭ: una de băeţĭ şi alta de fete, cea dintâĭ datéză de la 1865, cea de a doua de la 1870, ambele în acelaş local, care aŭ o construcţie de zid în stare bună. Actualmente s'a făcut de stat o şcólă frumósă cu 4 sălĭ.

Şcóla de băeţĭ se frecuentă de 116 (88 românĭ şi 16 streinĭ) din numĕrul de 137 în vîrstă de şcólă.

Cea de fete se frecuentă de 81 (44 romînce şi 37 ebreice) din numĕrul de 105 fete în vîrstă de şcólă, cu 2 învĕţătóre.

Bugetul comuneĭ se urcă la cifra de 16,470 leĭ, cheltuindu-se tot atâta.

Românĭĭ ocupêndu se cu agricultura, eĭ cultivă: 60 hect. grâŭ, 82 hect. 22 a. porumb, 20 hect. orz, 62 hect. 76 a. secară, 77 hect. 70 a. pering, maĭ aŭ şi 2127 hect. păşiune, 105 hect. nisip, 117 hect. 28 a. pădure cu diferiţĭ copacĭ şi 18 hect. viĭ. Aŭ şi 25 pluguri de fer.

In comună se găsesc 60 caĭ. 85 boĭ, 114 vacĭ, 2 taurĭ, 18 capre şi 105 porcĭ.

Ebreiĭ se ocupă cu comerţul de cereale; pe lângă acésta tóte industriile sînt în mâna lor, ca: cismăria, lemnăria, fierăria, croitoria, tinichigeria, etc.

Afară de bâlciurile din fiecare Duminică, se maĭ fac şi 4 iarmaróce, (bâlciurĭ) anuale; la 23 Aprilie, (Sf. Gheorghe), la 20 Iulie (Sf. Ilie), la 15 August (Sf. Maria) şi la 14 Septembre (Inălţarea Sf. Crucĭ). La aceste iarmaróce iaŭ parte toţĭ locuitoriĭ din satele de prin

www.dacoromanica.ro

apropiere; comerţul constă în cumpĕrărĭ de vite ca: caĭ, boĭ, vacĭ, etc., şi pe urmă fel de felurĭ mărunţişurĭ necesare iconomieĭ casnice.

Iveşci este un punt remarcabil pentru comerţ, cu timpul va deveni un frumos orăşel; posiţiunea frumósă, situaţia sa topografică avênd calea ferată Tecuciŭ-Galaţĭ, la E. şos. naţională care trece prin mijlocul tîrguluĭ, tóte acestea contribue la ridicarea şi înfrumuseţarea luĭ. In partea de N. se află şi spitalul judeţian.

Aicĭ se află reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Bêrlad, reşedinţa primărieĭ, avênd localurile sale proprĭĭ; o cazarmă a companieĭ I-iŭ, reg. 6, No. 24 Tecuciŭ; oficiu telegrafo-postal, o farmacie, piaţa pentru zarzavat şi alte mărunţişurĭ, iar spre N. pe un frumos platoŭ se află Gara Iveşci.

Têrgul Iveşci este înfiinţat la 1855—56 de proprietarul moşieĭ *Panaite Balş*, tatăl d-luĭ *Mihail Balş;* acéstă înfiinţare este întărită prin hrisov Domnesc ce se află depus la primărie şi publicat în anul 1856 în *Buletinul Moldoveĭ* No. 52.

Iveşcĭĭ maĭ înainte nu avea de cât câte-va case situate pe cósta Bêrladuluĭ, şi carĭ ţineaŭ de Blăjeriĭ-de jos; tot de acest sat ţinea şi biserica făcută de *Florea,* care era renumit prin vitejia sa — spun bĕtrânĭĭ —; şi locul acesta se numea *tîrgul Floreĭ.* Locuitorĭĭ şi astăḑĭ îĭ ḑice «*tîrgul biserica Floreĭ*», acéstă denumire a păstrat'o până la anul 1875.

Iveşcĭ este aşeḑat pe 2 rînḑurĭ de case, strĕbătut prin mijloc de şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ, la Est de calea ferată şi la Vest de rîul Bêrlad, care face o cotitură spre Est, iar de aicĭ spre S. în direcţie aprópe dréptă până la vĕrsare în Siret.

In Iveşcĭ se maĭ află află 2 sinagogĭ ebraice, o şcólă şi 2 cimitire, unul ortodox şi altul ebraic.

Se mărgineşce la N. cu com. Torceşcĭ, la S. cu com. Buceşcĭ, de care se desparte prin un drum, la E. cu com. Torceşcĭ (căt. Blăjeriĭ-de-sus) şi la V. cu rîul Bêrlad. Proprietarul tîrguluĭ şi a moşieĭ este familia «Balş», representată prin domnul Mihail Balş.

Familia Bălşeşcilor fiind una din cele maĭ vechĭ care aŭ avut un rol istoric în Moldova, d-l B. P. Hasdeŭ în «Magnum Etimologicum» (tom. III, pag. 2392—2395 şi Addenda) ne dă o frumósă descriere genealogică a acesteĭ familiĭ, genealogie basată pe documente şi acte autentice.

www.dacoromanica.ro

Tot astfel şi prinţul Gh. Bibescu în opera sa întitulată *Domnia luĭ Bibescu*, la pag. 715, vol. II, are o tabelă arătând *Genealogia familieĭ Balşilor*.

J.

Joseni (Gioseni), fost schit de călugărĭ în satul Corni-de-jos, com. Corni. Astădĭ nu maĭ există. Iată ce ştiŭ privitor la acéstă monastire:

La 1813 i se dă prin un act oficial un strein, scutindu-l în acelaş timp de tóte contribuţiunile.

In 1830 se dă o parte din moşiile monastireĭ să le lucreze locuitoriĭ din satele apropiate, (Ist. Mitrop. Moldoveĭ, p. 461).

Joseni, o vâlcică în satul Corni-de-jos, aicĭ a fost monastirea.

Jilaveĭ, valea cu pîrîŭ, în comuna Ţepu, pl. Nicoreşcĭ, continuare a văiĭ Măţuluĭ, merge spre S.-E. şi se varsă în Berheciŭ în partea de S.-E. a comuneĭ.

Jilava, dél, la marginea de S.-V. a com. Ţepu, pl. Nicoreşcĭ.

L.

Lacu, dél, situat la Vest de Brăhăşeşciĭ-de sus, com. cu acelaş nume, pl. Zeletin.

Laculuĭ-drumu, la marginea de S.-E. a com. Negrileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Lacul-Epeĭ, loc isolat, situat la E. de com. Ţigăneşci, lângă valea Stupineĭ, com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Lacul-raţeĭ, pădure, situată în raionul com. Bogheşcĭ, pl. Zeletin.

Larga, vale, trece prin pădurea Lunca, ce se află situată în partea de Est a satuluĭ Blăjeriĭ-de-sus, com. Torceşcĭ, pl. Bêrlad.

www.dacoromanica.ro

Larga, vale, începe din satul Huţu, merge spre N., avênd de o parte şi de alta o pădure seculară, proprietatea domnuluĭ Dimitrie Sturdza. Pe dênsa se află drumul ce duce din Huţu la Ghilăveşcĭ; cu cât merge spre N. se îngustéză maĭ mult, numindu-se «Lărguţa».

Lazu, numire ce o dă poporul satuluĭ Onceşciĭ-noĭ, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Lărguţa, vale, continuare a văiĭ «Larga», în raionul com. Găicéna. Continuă spre N. până în satul Ghiloveşcĭ; aicĭ se desparte în douĕ: Valea Arinósa, spre N.-V. şi Valea Ghiloveşcilor spre N., continuând în jud. Bacăŭ.

Lărgăşenĭ, sat, face parte din comuna Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ. Situat la S. comuneĭ, la o distanţă de 8 km. şi 466 m. de Neguleşcĭ.

Are o pop. de 45 capĭ de fam. cu 129 suflete, carĭ locuesc în 44 case. — Comerciul se face de 2 cârciumarĭ.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 20 (8 băeţĭ şi 12 fete).

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», făcută de vornicul Costache Conachi la 1785, după cum se vede din un pomelnic. In clopotniţă se află o piatră frumósă, pe mormêntul luĭ Gavril Conachi şi a familieĭ sale.

După 50 anĭ de la mórtea luĭ Conachi, o soră a luĭ a luat osemintele familieĭ şi le-a dus la Piciorogani (jud. Iaşĭ). Pe clopot se află inscripţia: «Auḑĭ Dómne glasul robilor tĕĭ Gavriil şi soţieĭ sale Maria».

Şcólă n'are.

Lăzureşcĭ, mahala în centrul satuluĭ Poiana, comuna cu acelaş nume, pl. Nicoreşcĭ.

Lehacea, vale cu pîrîŭ, strĕbate satul cu acelaş nume de la Est la Vest (com. Giurgióna), şi se varsă în stânga Berheciuluĭ, la apus de satul Lehacea.

Lehacea, sat (poporul îĭ ḑice Lehancea), face parte din comuna Giurgióna, pĭ. Zeletin. Situat pe ambele laturĭ ale văiĭ cu acelaş nume. Aicĭ este reşedinţa comuneĭ, departe de Podu-Turculuĭ 6 km. spre Sud.

Are o pop. de 127 capi de familiĭ cu 431 suflete, iar ca pop. şcolară 52 copiĭ (28 băeţi şi 24 fete).

Copiiĭ merg la şcola din Bălăneşcĭ.

Are o biserică cu hramul Sfin-

www.dacoromanica.ro

ţiĭ Voivoḑĭ», deservită de un preot şi 2 cântăreţĭ. — Biserica este făcută de bârne în 1806, cu spesele obştieĭ satuluĭ. S'a reparat la 1848 şi 1891. Se întreţine de locuitorĭ.

Satul îşĭ trage numele de la un om cu acelaş nume.

Teritorul satuluĭ este de 244 hectare.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeşĭ.

Lescău, rîpă pe malul drept al pîrîuluĭ Geru, la E. de com. Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Lespeḑĭ, moşie, proprietatea statuluĭ, în com. Homocea. Are o întindere de 392 hect., pămînt arabil.

Lespeḑĭ, pădure, proprietatea statuluĭ, în com. Homocea. Are o suprafaţă de 300 fălcĭ, cu trupurile: Délu-Cióra 200 fălcĭ şi Lunca Cheosu 100 fălcĭ.

Lespeḑĭ, sat, face parte din com. Homocea, pl. Berheciŭ, situat la o distanţă de 3 km. şi 380 m. departe de reşed. comuneĭ. Cade la Nordul com., 43 km. departe de Tecuciu, spre Nord.

Are o pop. de 137 capĭ de fam. cu 669 suflete, carĭ locuesc în 132 case, cu 114 contribuabilĭ.

Aicĭ se află o şcólă mixtă care datéză de la 1879. — Se frequentă de 44 copiĭ (34 băeţĭ şi 10 fete).

Biserica din acest sat are patronul «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ». — Nu i se cunósce anul înfiinţăreĭ, neavênd nicĭ o inscripţie. Lângă biserica actuală tot pe dél în partea de E. a fost un schit ale căreĭ urme se véḑ şi astăḑĭ.

In Lespeḑĭ se face un bălciŭ la 8 Septembre, pentru cumpărărĭ, schimburĭ de vite, şi alte unelte de gospodărie. La acest iarmaroc vin şi locuitorĭ din jud. Putna.

Satul îşĭ trage numele de la lespeḑile de piatră ce se găsesc pe dél în partea de E. şi în albia rîpeĭ sécă care străbate satul.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţi la 1864.

Leşi, loc isolat, la Est de com. Negrileşcĭ, dincolo de satul Slobozia-Blănésa.

Leoa, dél, la V. de satul Tarniţa în raionul com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Lichitişeni, pîrîu, curge pe teritoriul com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ, de la N. spre V. şi se varsă în partea stângă a Berheciuluĭ,

www.dacoromanica.ro

după ce a udat satul cu acelaș nume.

Lichitișenĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Este situat la Nord-Estul com., departe de Vulturenĭ, unde este reședința, 4 kilom. și 500 m. Prin sat curge pîrîul Sarica la S.; iar la N. este udat de pîrîul Lichitișenĭ.

Are o populație de 52 capĭ de familie cu 210 suflete, carĭ locuesc în 50 case; iar copiĭ în vîrstă de școlă sunt: 24 (10 b. și 14 fete). In sat nefiind școlă, copiiĭ merg la satul Vulturenĭ.

Teritorul satuluĭ este 724 h. Locuitoriĭ foștĭ clăcașĭ și împămînteniți la 1864 stăpânesc 124 h.; iar proprietariĭ d-na Maria Ciucă și d. Gheorghe Demetriade 600 h.

Locuitoriĭ cultivă: 75 h. grâŭ, 175 h. popușoiŭ, 50 h. orz, 40 h. ovĕs, 200 h. secară, 10 h. meiŭ, maĭ aŭ și 5 h. vie; iar satul ocupă 9 hectare.

Vite sunt: 95 boĭ, 75 vacĭ, 4 taurĭ, 22 caĭ, 6 bivolĭ, 156 oĭ și 14 capre. Se maĭ găsesc și 200 stupĭ.

Unelte de agricultură aŭ: 20 pluguri de fer și 22 de lemn.

In acéstă cătună se află o biserică cu hramul «S ții Voivoдĭ», de lemn, nu i se cunósce sigur data construireĭ. Se scie că tot materialul de lemnărie a fost dăruit de Alexandru Sturdza de la vechea biserică din târgul Găicéna, care era în locul celeĭ actuale. Pe icóne și pe strănĭ se găsesc datele de 1774 și 1778, care pot arĕta data când s'a făcut biserica din tîrgul Găicéna.

Lieșcĭ, com. rur., pl. Bêrlad, este formată din 2 cătune: Lieșcı și Șerbănești, situate pe ambele părțĭ ale șoseleĭ naționale Tecuciŭ-Galațĭ pe o întindere de 4 km., avênd reședința com. în satul Lieșcĭ.

Intréga com. este situată pe un frumos platoŭ avênd înălțimea de 16 m. deasupra niveluluĭ Bêrladuluĭ; în p rtea de S. a jud., la o depărtare de 27 km. de la Tecuciŭ și 7 km. departe de Ivescĭ, reședința sub-prefectureĭ.

Hotarul amĕnunțit al comuneĭ este următorul: la N. o linie convențională ce plécă din malul Siretuluĭ merge spre E. pe lângă moșia d-luĭ Nicolescu, dă în gârla Bêrlovița până face o cotitură spre S., se rădică pe dél pe șoséua comunală, trece prin sat, se ridică tot spre E. trecênd Nisipurile, Dumbrava, Călmățuiu pâna ajunge în matca Geruluĭ. Spre E. pîrîul Gerul în linie aprópe dréptă de la N. spre S.

www.dacoromanica.ro

până în moşia d-luĭ Verone. La S. o linie de învoélă începe din matca Geruluĭ, trece pe moşia d-luĭ Gheorghiade, merge prin pădurea Hanu-Conachi până a-junge în malul Siretuluĭ la locul numit Chităróia. La V. rîul Siret care intră în raionul comuneĭ la punctul numit «la Morel», merge spre S. până la *odaia Popeĭ*, apucă spre E. până la Córdele, iar de aicĭ spre S.-V. până la Călienĭ (jud. Putna) şi Chităróia unde trece în com. Fundenĭ făcênd o curbă spre apus.

Răzeşiĭ satuluĭ Lieşcĭ trec peste hotarul natural, care e Siretul în partea de apus, căcĭ eĭ aŭ proprietăţĭ şi dincolo de Siret până în rîul Putna, (jud. Putna) care în vechile hotărniciĭ se identifica cu numirea *Ruginosu*, după cum se aude şi astăzĭ între locuitorĭ.

Terenul e aprópe şes, în partea de răsărit se rădică vre-o câte-va déluri, care o brăzdéză de la N. spre S. Cel maĭ însemnat este délul Călmăţuiuluĭ.

Apele care udă comuna sunt: Siretul, în partea de apus formênd şi limita între jud. Tecuciŭ şi Putna. Gârla Bârloviţa, care plécă din Siret, merge în direcţie de la N. spre S.-E., şerpueşce prin vechiul sat Lieşcĭ şi se varsă în Bârlad, în raionul satuluĭ. Bârladul în partea de apus, merge în direcţie N.-S. şi se varsă în Siret în raionul acesteĭ com. Călmăţuiul, în partea de E. a com., merge de la N. spre S. avênd o albie adâncă şi format numaĭ din isvóre. Gerul, forméză limita de resărit a comuneĭ, merge în direcţie N.-S. şi forméză o vale frumósă, acoperită cu fânéţă. Clima este sănătósă, platoul pe care este aşeḑată comuna face să fie scutită de multe bolĭ de care era bântuită când era pe vale între Siret şi Bârlad pe un loc jos unde de multe orĭ era expusă la inundaţiĭ şi bolĭ contagióse.

Populaţia comuneĭ este de 934 capĭ de familiĭ cu 3763 suflete, carĭ trăesc în 885 case. Pe lângă aceştia maĭ sunt 5 familiĭ de Ebreĭ, 3 Grecĭ şi 2 Nemţĭ. Contribuabilĭ sunt 843. Şciŭ carte 450 bărbaţĭ, 120 femeĭ şi aprópe toţĭ copiiĭ; bătrâniĭ şciŭ scri şi citi cirilica pe care o numesc în limbagiul lor *Moldovenésca*.

Teritoriul comuneĭ este de 7512 hect. şi 62 ariĭ. Locuitoriĭ din Lieşcĭ carĭ sunt vechĭ răzeşĭ stăpânesc 1646 hect.; vechiĭ clăcaşĭ din Şerbăneşcĭ şi o parte din Lieşcĭ stăpânesc 1194 hect.; iar proprietarul 7672 h.

Calitatea soluluĭ e mediocră,

www.dacoromanica.ro

în parte nisipósă; se caută însă a se îngrăşa pământul prin gunere şi prin schimbarea alternativă a semănăturilor.

In anul 1893 s'a cultivat diferite cereale pe o întindere de 4672 hect. 72 arĭ, repartisate în modul următor: 758 h. grâŭ, 1915 h. porumb, 902 h. orz, 600 h. ovĕz, 605 h. 82 arĭ secară, 170 h. meiŭ, 147 h. pering, 143 h. rapiţă, 43 h. pepenĭ, 35 h. fânéţă; mai are 922 h. păşune, 163 h. viĭ, 430 h. pădure de ştejar şi plopĭ, 194 h. cuhalm (pădure de răchite) în malul Siretuluĭ.

Ocupaţiunea locuitorilor este în prima linie agricultura, pentru acésta eĭ aŭ 3527 capete de vite, din carĭ 1768 boĭ, 1328 vacĭ, 7 taurĭ, 263 caĭ, 125 epe, 4 catârĭ, 7 bivolĭ, 4103 oĭ şi 43 capre.

Eĭ se maĭ ocupă şi cu pescăria, cu deosebire ceĭ din satul Lieşcĭ, şi aŭ următórele unelte pentru prins peşcĭ: mreja, răstăfolul, plasa, ciorpacul, vologul şi cârlige.

In comună se maĭ găseşce şi 440 stupĭ, în timpurĭ maĭ vechĭ însă mulţĭ locuitorĭ se ocupaŭ cu apicultura.

Locuitoriĭ aŭ 558 plugurĭ de fer, 14 de lemn, 14 casane de făcut rachiŭ; iar proprietariĭ aŭ: 4 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de bătut porumb, 4 maşinĭ de semănat, cum şi 2 morĭ de foc una în Lieşcĭ şi ceal'altă în Şerbăneşcĭ, care funcţionéză numaĭ iarna.

Cultul. In comună se află 3 bisericĭ: una în Lieşcĭ şi 2 în Şerbăneşcĭ, deservite de 4 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

Instrucţia e representată prin 3 şcolĭ: 2 în Lieşcĭ una de băeţĭ şi alta de fete şi a treia mixtă în Şerbăneşcĭ. Şcóla de băeţĭ din Lieşcĭ este înfiinţată la 1865, localul propriŭ, construcţia de gard în stare mediocră; se frecuentă de 96 copiĭ din numĕrul de 170 băeţĭ în vîrstă de şcólă.

Şcóla de fete este înfiinţată în 1881 şi se frecuentă de 29 fete din 167 în vîrstă de şcólă, construcţia de gard, închiriată, în stare bună.

Şcóla din Şerbăneşcĭ este înfiinţată la 1881, localul e închiriat, de gard, în stare rea, se frecuentă de 42 copiĭ.

Numĕrul total al copiilor în vîrstă de şcólă sînt: 460 (222 băeţĭ şi 238 fete).

Bugetul comuneĭ se urcă la suma de 9953 leĭ şi 29 banĭ, care e egal cu cheltuelile.

Comerţul se face de 18 cârciumarĭ, din aceştia 3 vînd

www.dacoromanica.ro

băcănie şi mărunţişurĭ pentru viaţa casnică, iar cei-l'alţĭ vînd numaĭ rachiŭ, vin şi micĭ obiecte.

Pe teritorul acesteĭ comunĭ în partea de rĕsărit se află o fâşie de pămênt nisipos care începe din comuna Torceşcĭ şi continuă până în pădurea Hanu-Conachi în direcţie N.-Sud.; d. Gr. Ştefănescu în cartea sa de *geologie* ḑice că aicĭ a fost apă; astă-ḑĭ locuitorĭĭ fac plantaţiunĭ de plopĭ şi sălciĭ.

Locuitorĭĭ din Lieşcĭ sînt vechĭ răḑeşĭ; iar ceĭ din Şerbăneşcĭ parte sînt răḑeşĭ parte împroprietăriţĭ la 1864.

Căile de comunicaţie din această com. sînt: Şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ care trece prin mijlocul satelor Lieşcĭ şi Şerbăneşci; calea ferată Iveşci-Hanu-Conachi, care formeḑă limita de E. a satelor; şoseaua judeţénă Lieşci-Lungociu şi Călienĭ (jud. Putna) uneşce satul Şerbăneşci cu Călienĭĭ prin un pod de vase umblător. Aicĭ se află prima baterie a forturilor Năməlósa-Focşanĭ.

Intréga com. de la 1881, se află situată pe deal în urma inundaţiilor Siretuluĭ şi Bêrladuluĭ. Ea ne presintă un aspect modern, avênd străḑĭ drepte şi largĭ, case maĭ igienice şi bine făcute, învelite mare parte cu tablă şi şindrilă.

Bunul traiŭ e fórte desvoltat, locuitorĭĭ sînt viguroşĭ şi harnicĭ, femeile de asemenea, ele daŭ mare desvoltare ţesutuluĭ inuluĭ şi cânepeĭ, precum şi lucrăreĭ lâneĭ din care fac tótă gospodăria caseĭ cum şi îmbrăcămintea necesară.

Locuitorĭĭ desfac produsul munceĭ la tîrgul Iveşcĭ, iar tómna la Gălaţĭ; transportul îl fac pe şoseaua naţională cu carele cu boĭ saŭ cu căruţe cu caĭ.

Se mărgineşce la N. cu com. Buceşci de care se desparte printr'o stradă largă numită «Hăţaş», la S. cu com. Fundeni, la V. cu rîul Siret şi la E. cu jud. Covurluĭ despărţit prin rîul «Geru».

Liesci, sat face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe un platoŭ, între rîul Bêrlad la V. şi calea ferată, la E., avênd o poziţiune frumósă. Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Satul actual datéză de la 1881, strămutat din vale.

Are o populaţie de 590 capĭ de familie cu 2355 suflete, carĭ locuesc în 569 case, la aceştia se maĭ adaogă şi 10 ebreĭ. Comerţul se face de 10 cârciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Cuviósa Paraschiva , făcută de obştia satuluĭ la 1886. Pentru a se pune în lucrare această biserică s'a format un comitet din ceĭ maĭ bunĭ gospodarĭ puşĭ sub prezidenţia maĭ întâĭ a preotuluĭ Ioniţă Ciuntu, şi după trecerea acestuia în veciníca fericire, a trecut sub presidenţia preoţilor Vasile şi Ştefan Ciuntu carĭ aŭ dus lucrarea până la terminare. Biserica este mare, încăpătóre, avênd o catapetésmă de un aspect frumos, lucrată cu multă artă.

Biserica este deservită de 2 preoţĭ şi 2 cântăreţĭ.

Aicĭ se află 2 şcolĭ: una de băeţĭ, plătită de stat, şi alta de fete întreţinută de comună, acum a trecut la stat.

Şcóla de băeţĭ se frecuentă de 96 băeţĭ, iar cea de fete de 29, din numĕrul de 337 copiĭ (170 băeţĭ şi 167 fete) în vîrstă de şcólă.

Istoricul satuluĭ este următorul:

Satul 'şĭ trage numele de un om numit «Ilie» frate cu «Şerban». Inceputul luĭ se urcă până în secolul al XV-lea.

In vechime satul era situat tot pe deal, în locul unde se află astădĭ, acésta se probézĕ prin urmele bisericeĭ ce se vede şi astădĭ la «Vadul Păuşeşcilor» spre Sud.

Din causa deselor invasiunĭ Tătăreşcĭ şi Turceşcĭ, fiind-că pe aicĭ le era drumul spre Moldova, locuitoriĭ saŭ strămutat pe vale în unghiul ce 'l face Siretul cu Bêrladul.

Aicĭ aŭ stat până la anul 1881. Eĭ saŭ întins din malul Bêrladuluĭ până în al Siretului pe ambele laturĭ ale gârleĭ Bêrloviţa. Aicĭ ş'aŭ făcut o biserică pe malul Siretuluĭ, care era aprópe .să fie dărâmată de Siret; locu toriĭ vĕdênd că biserica va cădea de malul Siretuluĭ aŭ luat o parte din lemnăria aceştia şi aŭ dus-o la satul Negrea, care pe la 1866 depindea de com. Lieşci.

Maĭ înainte eĭ făcuse o altă biserică în mijlocul satuluĭ pe malul gârleĭ Bêrloviţa. Construcţia de gard, data nu i se cunósce precis, se urcă însă la o vechime de 100 anĭ — spun bătrâni. — Cu strămutarea satuluĭ la 1881 ea a fost părăsită, şi astădĭ e aprópe ruinată. Satul de pe vale ni se înfăţişédă astă-dĭ ca o grădină frumósă avênd diferiţĭ pomĭ fructiferĭ şi viĭ şi străbătută de şos. comunală care duce la Siret.

www.dacoromanica.ro

Are un aspect frumos şi aer răcoros cu deosebire în timpul verei din causa mulţimii arborilor.

La anul 1881 o revărsare mare a Siretului unită cu Bârladul, a făcut că nu numaĭ satul Lieşci, dar şi Buceşci, Vultureni, Blăjeri-de-jos şi Şerbăneşci să se ridice pe deal unindu se aprópe tóte, şi avênd un aspect frumos când mergĭ pe şoseaua Naţională Tecucĭ-Galaţĭ.

Lieşci, trup de moşie în raionul satuluĭ Tătăreşci, com. Corni, proprietatea d-luĭ Gh. Păun.

Lieşci, loc isolat pe valea Floreşcilor ce se întinde în partea de V. a satuluĭ Floreşci, com. Condrăcheşcĭ.

Lieşci-Miclescului, mahala, face parte din com. Lieşci, situată între şoseaua naţională şi rîul Bârlad, despărţeşce satul Lieşci de Şerbăneşcĭ prin o şosea.

Pórtă acest nume de la fostul proprietar C. Miclescu.

Locuitoriĭ îĭ maĭ ţice şi *Păuşeşcĭ*. Eĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Loxinca, sat, face parte din com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşci. Are o pop. de 28 capĭ de familie, cu 100 suflete, carĭ locuesc în 26 case.

Este situat la N. comuneĭ. Are o pop. şcolară de 14 copiĭ (8 b. şi 6 fete). Comerţul se face de 1 cârciumar.

Lucan, deal, situat la E. de satul Vultureni, com. cu acelaş nume.

Lungociu, sat, pendinte de com. Fundenĭ, situat pe valea Siretuluĭ la N. de Fundenĭ şi departe de reşedinţa com. 2 k. 665 m.

Are o pop. de 338 suflete, cu 100 familiĭ, locuind în 94 case.

Satul este des expus inundaţiilor Siretuluĭ, maĭ cu sémă că rîul Putna se varsă în Siret în partea de V. a satului; repeţiciunea Putneĭ isbeşce dese orĭ până în sat, locuitoriĭ aŭ făcut un şanţ mare cu rădicăturĭ spre a fi apăraţĭ de desele inundaţiĭ.

In partea de S. a satuluĭ lângă biserică se află un pod de fer peste Siret, avênd 5 picióre şi care e făcut de ministerul de resboiŭ în avantajul fortificaţiilor Nămolósa-Focşanĭ. El uneşce satul Lungociu cu Năneşcĭ (jud. Putna), avênd o şosea care vine din pădurea Hanu-Conachi.

www.dacoromanica.ro

In sat se află o biserică cu patronul «Adormirea Maicei Domnului». Ea este zidită la 1846 de Logofătul Costache Conachi, după cum ne arată inscripţia ce se află deasupra uşei. Se întreţine de locuitori, având şi 8 fălci de pământ arabil.

Şcólă n'are, copii sînt: 56 (32 băeţi şi 24 fete) în vîrstă de şcólă. Comerţul 'l face 2 cârciumari.

Vechiul sat a fost mai spre N. dar din causa deselor inundaţii sa retras mai spre S. Unii din locuitori spun că: locuitorii de aici aŭ venit din satul Măxineni (jud. Putna).

Nu se ştie când şi din ce causă s'a retras aici.

Ei a avut o biserică pe deal, căria i se cunósce şi până astăḑi locul. Locuitorii sînt împroprietăriţi la 1864.

Satul se mai numea în vechime *Călienii Ghicăi*.

Lunca-Chiosu, trup din pădurea statului Lespeḑi, comuna Homocea.

Lunca, pădure a statului în com. Barcea, lângă rîul Bêrlad.

Lunca, pădure, situată la E. de satul Blăjeri-de-sus, com. Torceşci. Are o suprafaţă de 450 hect. şi aparţine d-lui Mihail Balş.

Lunca, pădure, situată în partea de S. a satului Torceşci, com. cu acelaş nume. Are o suprafaţă de 1266 hec. Aparţine d-lui M. Balş.

In partea de S. a pădurei pe rîul Bêrlad se află un iaz având şi o móră sistematică cu apă şi vapori.

Lunca, sat, face parte din com. Găicéna. Situat în partea de S. a comunei, pe lunca déluluĭ Petrósa.

Are o pop. de 41 capi de familie cu 162 suflete, locuind în 58 case.

Ca pop. şcolară are 19 copii (11 băeţi şi 8 fete).

Posiţiunea loculuĭ îi dă denumirea.

Lunca-Lazu, pădure, în raionul com. Onceşci, pl. Stănişeşci.

Lunca-odăii, vale, la N. de satul Délul-Perjului, se întinde până în pădurea Gheţu.

Lunga, vale, începe din satul Ţepu, continuă spre Sud până în partea de Sud a satului Ţigăneşci, com. cu acelaş nume.

www.dacoromanica.ro

Lunga, vale, începe din satul Slobozia-Blănésa și continuă spre S.-E. com. Negrileșcĭ.

Lupa, dél, situat la Est de pădurea Dorasca, continuă spre Sud, până în valea cu a elaș nume; la împreunare drumuluĭ ce vine din Tecuciŭ cu cel ce vine din Drăgăneșcĭ. aicĭ se află o cârciumă (han).

Lupa, trup de moșie, fost proprietatea statuluĭ, situat în raionul com. Barcea, pl. Bârlad.

Lupa, fântână, pe valea cu acelaș nume, com. Umbrăreșcĭ, plasa Bârlad.

Lupărie, la, o parte din pădure, situată pe malul Siretuluĭ, la S. de Movileniĭ-de-jos, com. Movilenĭ.

Lupeĭ, vale, începe din partea de Est a pădureĭ Dorasca, merge spre S. până pe moșia locuitorilor din Umbrăreșcĭ, și continuă cu valea Cioreĭ.

Lupeĭ, pîrîŭ, în com. Ionășeșcĭ, pl. Nicoreșcĭ, se formézĕ din apa ploilor.

Acest pîrîŭ vine din satul Cósta-lupeĭ, com. Nicoreșcĭ, merge paralel cu șoseua comunală și se varsă în Siretu-noŭ, în partea de Sud a com. Ionășeșcĭ.

Lupeĭ, vale, pe unde curge pirîul cu acelaș nume, com. Ionășeșcĭ, pl. Nicoreșcĭ.

Lupuluĭ, vale, în com. Gohor. Cuprinsă între délurile Chetroiŭ, Gera și Pătrășcana la E. și délurile: Gohor și Irésca la Vest.

Lupuluĭ, pîrîŭ, în raionul com. Gohor. — Curge direcție N.-S., străbate șoséua națională și calea ferată și se varsă în gârla Pătrășcana, o formațiune a Bârladuluĭ. Acest pîrîŭ în timpul verei sécă.

Lupuluĭ, vale, începe din satul Homocea, merge spre E. până la Cetățue.

Lupoĭ, délul, la E. de satul Răchitósa.

Lupuluĭ, vale, trece prin satul Valea-Lupuluĭ, com. Godineșcĭ.

Lupta, vale, la Est de pădurea Dorasca, com. Barcea, se împreună cu valea Greculuĭ.

Lutariu, del, la V. de satul Răchitósa, com. cu acest nume.

www.dacoromanica.ro

M.

Macurelora, vale, situată la N.-V. de satul Mândreşcĭ, com. Puţenĭ, merge până aprópe de satul Mândreşcĭ.

Magazia, sat, face parte din com. Buda, la o distanţă de 2 km. şi 150 metri departe de reşed. comuneĭ.

Are o suprafaţă de 137 hect. şi 50 arĭĭ, şi cu o populaţie de 18 capĭ de fam. cu 70 suflete, carĭ locuesc în 20 case, cu 13 contribuabilĭ. Ştiŭ carte 5 locuitorĭ.

Locuitorĭĭ aŭ fost clăcaşĭ şi pórtă acest nume de la magasiile ce le avea arendaşiĭ statuluĭ aicĭ, înainte de împărţirea pământuluĭ. Satul s'a înfiinţat la 1878.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Maluluĭ, pîrîŭ, isvorĕşce din partea de N.-V. a satuluĭ Godineşcĭ, desparte Godineşciĭ-de-sus de Godineşciĭ-de-jos şi se varsă în Reprivĕţ, în raionul acesteĭ comunĭ.

Malul-Albu, dél, pe stânga rîuluĭ Bêrlad, la N. de satul Drăgăneşcĭ, com Barcea. Aicĭ a fost satul Răstócă şi după distrugerea acestuia s'a înfiinţat satul Drăgăneşcĭ maĭ spre Sud.

Malul-Albu, loc arabil, la N. de Drăgăneşcĭ, pe lângă délul cu acelaş nume.

Manole, la târla, loc şes la Sud de com. Puţenĭ, lângă drumul ce vine din Tecuciŭ. Aicĭ a fost o târlă de oĭ.

Marvila, sat, face parte din com. Corbasca, pl. Berheciŭ. — Este situat pe un dél, pe malul stâng al Siretuluĭ, 6 km. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 68 capĭ de familiĭ cu 246 suflete, locuind în 64 case. Pe lângă aceştia maĭ are şi 1 familie de ebreŭ.

Ca populaţie şcolară are 23 copiĭ (11 băeţĭ şi 12 fete).

Comerţul îl face 1 cârciumar. Şcólă n'are.

Are o biserică cu hramul «Cuviósa Paraschiva», care s'a făcut la 1863 de monahul Lavrentie din schitul «Pogleţ». — Acésta se adevereşce prin inscripţia ce se află deasupra uşeĭ. Satul a fost situat maĭ pe vale, unde se vĕd şi astăḑĭ câte va ri-

www.dacoromanica.ro

dicăturĭ de pămênt; maĭ pe urmă s'a ridicat pe dél.

Aicĭ intră Siretul în jud. Tecuciŭ. Pîrîul Pogleţ care curge la N. de sat formézĕ hotarul între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ.

Marvila, trup din moşia statuluĭ Corbasca.

Marginea, sat, face parte din comuna Găicéna. Situat la vestul com. Posiţiunea topografică îĭ dă denumirea.

Are o pop. de 36 capĭ de familie cu 144 suflete, locuind în 34 case.

Copiĭ în vîrsta de şcólă sînt 51 (31 băeţĭ şi 20 fete).

Satul este întemeiat o dată cu satul Petrósa.

Mare, delul, vine din com. Răchitósa, strĕbate raionul comuneĭ Burdusacĭ, merge paralel cu pîrîul Zeletin şi se termină la satul Oprişeşcĭ şi la satele din prejur. In faţa Oprişeşcilor pe acest dél se află biserica şi cimitirul satului.

Marghiolul, del, la V. de satul Belciunésa, com. Crăeşcĭ, merge în direcţie N.-S.; numit ast-fel de la numele unuĭ locuitor.

Marghiolul, vale, la Est de satul Belciunésca, com. Crăeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Magnicĭ, pădurice, la Sud de satul Ţepu, pe valea numită de Mijloc.

Matca, com. rur., pl. Nicoreşcĭ, n'are nicĭ o cătună alipită. Situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Coroţel, care trece prin centru, 6 km. departe de capitala jud. şi 21 km. de a plăşeĭ spre rĕsărit.

Are o pop. de 510 capĭ de fam. cu 2260 suflete, locuind în 594 case, cu 479 contribuabilĭ. Intre aceştia intră 2 fam. de ebreĭ cu 5 suflete.

In com. se află treĭ biserecĭ: douĕ de ţid şi una de gard.

Cea de ţid cu patronul «Sf. Nicolae», s'a făcut pe moşia «Odaia», fostă rĕţeşie a locuitorilor; la început de gard, în 1830 s'a reparat şi în 1872 s'a făcut de ţid. Se întreţine de locuitorĭ.

A doua tot de ţid, cu patronul Cuviósa Parascheva», s'a făcut la 1833 cu spesele obşteşcĭ, la început de lemn, până la 1837 când s'a refăcut de ţid.

A treia de gard, cu patronul «Sfinţiĭ Voivoţĭ», s'a făcut în 1825 cu ajutorul locuitorilor; la 1860 s'a reparat, ast-fel ne în-

www.dacoromanica.ro

tîmpină actualmente. Tóte sînt deservite de 3 preoţĭ şi 5 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ ocupêndu se cu agricultura şi crescerea vitelor, aŭ: 620 boĭ, 489 vacĭ, 360 caĭ, 1016 oĭ, 15 capre, 3 taurĭ, 890 porcĭ.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 6124 hect., repartisat astfel: 566 hect. grâŭ, 865 hect. 20 ariĭ porumb, 590 hect. orz, 482 hect. 20 ariĭ ovĕz, 411 hect. secară, 116 hect. rapiţă, iar restul e ocupat de vatra satuluĭ şi de păşiune.

In com. se maĭ găsesc şi 420 stupĭ. In vechime aveaŭ fórte mulţĭ stupĭ.

Aicĭ se află o şcólă, care datézĕ de la anul 1864, localul e de gard, în stare rea, închiriat de com. Se frecuentă de 65 băeţĭ din numĕrul de 360 copiĭ (181 băeţĭ şi 179 fete), în vîrstă de şcólă.

Veniturile com. se urcă la suma de 5350 leĭ care egalézĕ cu cheltuelile.

E brăsdată în partea de E. de délurile: Găvan, Iepurésa, Gâlţu, Cierul luĭ Goroveiŭ, Délul luĭ Vede, Stan, Cuichilă, Croitor, Mănăilă şi Chicereĭ.

Udată de Coroţel care trece prin centru de la N. la S. In acéstă com. maĭ sînt şi câte-va lacurĭ: Lacul Troianuluĭ, Porculuĭ şi Ferăstrăuluĭ, care în timpul vereĭ sécă. In partea de V. se află valea Rârâŭ.

Şoséua judeţiană înlesneşce comunicaţia cu oraşul Tecuciŭ. Locuitoriĭ îşĭ desfac produsul munceĭ în oraşul Tecuciŭ. Eĭ sînt vechĭ rĕdeşĭ.

Comerţul se face de 5 cârciumarĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Ţigăneşcĭ şi Corod, la S. cu com. Puţenĭ, la E. cu judeţul Covurluĭ şi la V. cu oraşul Tecuciŭ.

Matceĭ, vale, situată între délul Bordeiului şi valea Bordeiuluĭ, spre E. de com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Mazanariŭ, pîrîu, în com. Buda, isvorĕşce din délul cu acelaş nume, ia direcţiunea spre Est şi se varsă în Zeletin, maĭ jos de pîrîul Salahor.

Mazanariu, dél, în raionul com. Buda, pl. Stănişeşcĭ.

Măgura, dél, la V. de satul Onceşciĭ-vechĭ, com. Onceşcĭ.

Mălurenĭ, loc isolat pe malul Bêrladuluĭ, la N. de Tecuciu, între rîul Bêrlad şi şoséua ce duce la

www.dacoromanica.ro

orașul Bêrlad, aicĭ a fost sat, locuitoriĭ s'aŭ mutat în mahalaua «Periĭ», din orașul Tecuciŭ.

Mălărĭ, dél, la S.-E. de satul Corbasca, se unește cu délul Măţcanĭ și continuă spre Nord.

Mălăeșcĭ, dél, situat la S. de satul Mândreșcĭ, com. Puţenĭ, pl. Nicoreșcĭ.

Mălurenĭ, mahala, face parte din Tecuciŭ. Situată pe malul stâng al Bêrladuluĭ, la E. de oraș.

Măldăreșcĭ, sat, face parte din com. Neguleșcĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta délului cu acelaș nume, la Sudul comuneĭ 4 km. departe de reșed. comuneĭ.

Are o populație de 50 capĭ de familie cu 177 suflete, carĭ locuesc în 50 case, se maĭ adaogă încă 2 familiĭ de ebreĭ. Ca populație școlară are: 29 copiĭ (15 băeţĭ și 14 fete). Are o biserică cu patronul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ». Ea este făcută la 1800, Maiŭ 9. Acéstă dată ne întîmpină în Penticostariŭ, tot aci ni se arată că satul pe la 1800 se numea «Bejănărița» și maĭ în urmă a luat numele «Măldăreșcĭ». Se întreține de locuitorĭ avênd și 87 stânjenĭ de pământ dăruite de Iôn Iconomu la 1802.

In biserică se găsesc multe cărţĭ greceșcĭ și slavone, pe dânsele se véd datele de 1803 și 1807.

Mănăila, dél, în raionul com. Matca, numirea și-a luat-o de la un «hoţ».

Mândra, dél, situat la N. de satul Mândreșcĭ, com. Puţenĭ, se intinde până în pădurea Blânzi.

Mândra, vale, pe lângă délul cu acelaș nume, continuă până în satul Puţenĭ com. Puţenĭ.

Mândreșcĭ, pădure, la N.-V. de satul cu acest nume, com. Puţenĭ, se întinde spre S. până în pădurea «Copaciĭ Bazatuluĭ».

Mândreșcĭ, moșie, com. Puţenĭ, are o suprafață de 3220 fălcĭ, din care 900 sînt a locuitorilor clăcașĭ din satul Mândreșcĭ.

Mândreșcĭ, sat, pendinte de com. Puţenĭ pl. Nicoreșcĭ. Situat la N. comuneĭ.

Are o populatie de 160 capĭ de familie cu 650 suflete, care locuesc în 156 case.

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Adormirea Maiceĭ Dom-

www.dacoromanica.ro

nuluĭ» ḑidită la 1867 cu spesele Dómneĭ Ecaterina Ghica.

Aicĭ se maĭ găseşce şi o şcólă mixtă care datéză de la anul 1892, localul e închiriat, construcţie de ḑid în stare mediocră, se frequentă de 50 copiĭ (46 băeţĭ şi 4 fete). Comerţul se face de 3 cârciumarĭ.

Pe lângă sat trece pîrîul Geru, care formézĕ limita între jud. Tecuciŭ şi Covurluĭ.

Locuitoriĭ sînt rĕḑeşĭ.

Mărtineşcĭ, numire veche a satuluĭ Giurgióna, com. Giurgióna.

Mărtineşcĭ, moşie, proprietatea locuitorilor rĕḑeşĭ din satul Giurgióna.

Mâţuluĭ, vale, în partea de V. a comuneĭ Ţepu, continuă spre S.-E. purtând diferite numirĭ. Pe dânsa se aflá multe fântânĭ.

Mâţuluĭ, vale, în raionul com. Negrileşcĭ pl. Nicoreşcĭ.

Mâţa, loc arabil spre E. de satul Huţu, proprietatea locuitorilor din satul Huţu com Găicéna.

Măroulescĭ, pădure, în raionul comuneĭ Bogheşcĭ plasa Zeletin.

Măruluĭ, valea, în com. Barcea, începe din şesul Chepeiŭ şi continuă până in valea Geruluĭ.

Măţcanĭ, pădure, vine din judeţul Bacăŭ continuă spre S. pe lângă satul Corbasca până la Gherdana.

In dreptul satuluĭ Gherdana, sub rădăcinele arborilor seculari, s'a găsit resturĭ de animale, de arme şi cărămiḑĭ. Pădurea împreună cu moşia a fost a luĭ Duca-Vodă de la el a trecut la vistiernicul Ilie Catargiu şi maĭ pe urmă la Constantin Balş care a făcut şi schitul Pogleţ.

Mâţcanĭ, valea, la E. de satul Gherdana com. Condrăcheşcĭ.

Medelenĭ, sat, face parte din com. Godineşcĭ. Situat la N. com. la o depărtare de reşedinţa 3 km. şi 50 m.

Are o populaţie de 48 capi de familiĭ cu 195 suflete, carĭ locuesc în 47 case. Are o populaţie şcolară de 18 copiĭ (12 băeţĭ şi 6 fete). Satul 'şĭ trage numele de la un om numit «Medeleanu .

Are o biserică cu patronul «S-ţiĭ Voivoḑĭ , ḑidită de Stolnicul Ion Tacu la 1820. Se întreţine de locuitorĭ. Eĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

www.dacoromanica.ro

Meleşcanĭ, sat, face parte din comuna Vulturenĭ. Situat pe vale, la N.-E. comuneĭ, departe de Vulturenĭ 4 km. şi 250 m.

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Intrarea în Biserică», făcută de fostul proprietar Ştefănache Abaza. Nu i se cunóşce precis data. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi 8 1/2 fălcĭ de pământ cultivabil.

Melinteşcĭ, vale, străbate satul Corni-de-Sus prin mijloc, merge în direcţie N.-V. şi se varsă în Siret în raionul com. Corni.

Mĕrulуĭ, vale, situată în raionul com. Hurueşcĭ. In acéstă vale se află satul Fărcăşeşcĭ, astăḑĭ acet sat nu maĭ există. Se află numaĭ casa proprietaruluĭ.

Merilor, vale, trece prin satul cu acelaş nume, com. Godineşcĭ, pl. Berheciu.

Melcióra, pădure, situată la N. de satul Galbenĭ, com. Valea-Rea.

Merişescu, rîpă, între délu Bleoj şi délu Lacu, com. Brăhăşeşcĭ, pl. Zeletin.

Mijloc, valea, începe la S. de satul Ţepu, trece prin pădurele Maşnicĭ şi Fruncesca şi continuă spre S. până în şesul Tecuciuluĭ.

Miclésca, moşie la N. de Tecuciu în partea de V. a satuluĭ Ţigăneşcĭ, pe lângă drumul ce merge la gara Berheciŭ.

Miclésca, sfóră de moşie, numita şi Păuşésca. Astă-ḑĭ este proprietatea D-luĭ Anton Cincu. Este situată între cătunele Lieşcĭ şi Serbăneşcĭ, şi se dă în arenda locuitorilor din satul Lieşcĭ-Miclesculuĭ. O parte din acéstă moşie cuprinsă intre Siret şi Vălcica a fost rescumpărată de locuitoriĭ din Lieşcĭ şi pe dênsa s'a format satul cu acelaşĭ nume.

Mirăeşcĭ, moşie, situată la S. comuneĭ Lieşcĭ, proprietatea D-luĭ Gheorgiade. Pórtă acest nume de la proprietarul eĭ.

Mitoc, în partea de V. a Nicoreşcilor lângă pădurea Catargiŭ. Aicĭ a fost un schit de călugărĭ, astăḑĭ acest loc este acoperit cu viĭ.

Mitoc, dél, în raionul com. Valea-Rea, la S. de satul Vladnic. Este acoperit cu viĭ, pădure şi pomĭ fructiferĭ. Intinderea acestuĭ dél este de 1 km. şi 100 m.

www.dacoromanica.ro

Mirdăreşcĭ, veche numire a satuluĭ Măldăreşcĭ, com. Neguleşcĭ.

Mocanuluĭ, rîpă, merge de la N. la S. în partea de E. a satuluĭ Diaconĭ, com. Poiana, şi se varsă în Rîpa-Roşie.

Mohorâţĭ, sat, face parte din comuna Motoşenĭ. Situat pe cósta răsăriténă a déluluĭ cu acelaş nume, la o distanţă de 4 km. departe de reşedinţa com. Are o populaţie de 57 capĭ de fafamilie cu 255 suflete, carĭ locuesc în 52 case, şi cu o populaţie şcolară de 50 copiĭ (26 băeţĭ şi 24 fete).

Comerţul se face de 1 cârciumar. Pe délul Mohorîţĭ se află 4 morĭ de vânt.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Moga, moşie la S. de com. Tudor-Vladimirescu, pl. Bêrlad.

Moghila, dél, la S. de satul Floreşcĭ, com. Condrăcheşcĭ.

Moişoieĭ, rîpă, numită şi Borşeĭ», în timpurĭ ploióse, are o apă formată din isvóre, în partea de Sud a satuluĭ Chicera, com. Motoşenĭ.

Moreĭ, dél, în satul Scărişóra, comuna Corbasca.

Moreĭ, dél, situat în faţa satuluĭ Tăvădăreşcĭ, com. Vulturenĭ.

Moreĭ, dél, în partea de Est a satuluĭ Glăvăneşcĭ, com. Muncel. Aicĭ se găsesc bucăţĭ de piatră pentru construcţie.

Morişca, pîrîŭ, trece prin satul Brăhăşeşciĭ-de-jos şi se varsă în Berheciŭ.

Moreĭ, dél, la apus de satul Valea Bouluĭ, com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Móra-Dediuluĭ, loc arabil, în raionul com. Neguleşcĭ. Aicĭ s'a găsit o măsea pe care o posed eŭ; are o lungime de 1 deget şi o lăţime de 2 deget.

Motoşeşcĭ, veche numire a satuluĭ Motoşenĭ.

Motoşenĭ, com. rur., compusă din şépte cătune: Burlug, Chicerea, Fundătura, Mohorâţĭ, Motoşenĭ, Negóia şi Ţepóia, situată pe valea Zeletinuluĭ şi a Dobrotforuluĭ, la 61 km. departe de reşedinţa judeţuluĭ spre Nord.

Are o pop. de 416 capĭ de fam. cu 520 suflete, carĭ locuesc în 412 case.

In comună se află 4 bisericĭ: în Chicera, în Burlug, Ţepóia

www.dacoromanica.ro

şi în Fundătura, deservite de 3 preoţi şi 5 cântăreţi.

Locuitorii se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor, ei au: 105 boi, 278 oi, 59 cai, 100 vaci. Ei mai au: 90 stupi şi 90 hect. şi 40 arii vie.

Pământ arabil se cultivă: 500 hect. grâu, 100 hect. orz, 750 hect. secară, 700 hect. ovĕz, 960 hect. porumb.

Locuitorii îşi desfac produsul munceĭ la tîrgul Podu Turculuĭ şi la oraşul Bêrlad.

In raionul comuneĭ se află 4 morĭ de vînt.

In com. se află o şcólă care datéză de la 1868, localul este închiriat, construcţia de gard, în stare mediocră. Se frequentă de 30 băeţi, din numĕrul de 247 copii (121 băeţi şi 126 fete) în vîrstă de şcólă.

Veniturile com. se urcă la 2400 leĭ, tot atât şi cheltuelele.

E brăsdată de délurile: Chicera, Fătăciune, Burlug la Est; Ţepóia, Gornet la Vest şi strĕbătută de pîrîul Zeletin, care trece prin centru.

Se mărginesce la N. cu com. Burdusacĭ, la S. cu com. Muncel, la V. cu com. Crăeşcĭ, la E. cu jud. Tutova.

Motoşenĭ, sat, face parte din comuna cu acelaş nume. Locuitorii îĭ maĭ ḑic şi «Ursa», vechea numire a satuluĭ.

Situat pe partea dréptă a Zeletinuluĭ, pe cóstă.

Aicĭ se află reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 64 capĭ de fam. cu 226 suflete carĭ locuesc în 60 case.

Are o biserică cu hramul «Sf. Dumitru». Este făcută de cărămidă la 1864, Martie 28, după cum ne întîmpină inscripţia de pe uşorul uşeĭ. Cu sprijinul şi iniţiativa Protoiereuluĭ Ión Spirescu, avênd şi concursul locuitorilor. Inainte de acésta a existat o altă biserică de lemn care a ars.

Aicĭ se află şi şcóla care datéză de la 1868. Se frequentă de 30 băcţi.

Satul se numea «Ursa»; legenda spusă în acéstă privinţă nu póte fi câtu-şi de puţin verosimilă; în urmă s'a numit «Motoşeşcĭ» şi «Motoşenĭ», de la un proprietar numit «Motoş».

Satul n'a fost unde este astăḑi, el era în partea rĕsăriténă, pe malul stâng al Zeletinuluĭ, unde se cunosc şi astăḑi urme de construcţiĭ vechĭ.

Locuitorii sînt vechĭ răḑeşi.

Moţoc, pădure, la Nordul comuneĭ Poiana, situată între drumul

www.dacoromanica.ro

ce duce la Ploscuțenĭ și cel ce vine din Buciumenĭ.

Acéstă pădure se întinde până în valea Runculuĭ.

Moș-Mihaĭ, movilă, lângă valea Geruluĭ, com. Călmățuĭ, plasa Bêrlad.

Movilenĭ, moșie, proprietate a statuluĭ în com. Movilenĭ. Inainte aparținea monastireĭ Némțu.

Movilă, dél, la Est de satul Răchitósa, com. cu acelaș nume.

Movilénca, pădure a statuluĭ, în com. Movilenĭ, pl. Bêrlad.

Movila-Stancăĭ, movilă, pe șoséua națională ce vine din Tecuciŭ, spre Iveșcĭ, la o distanță de 2 km. spre Sud de satul Barcea. Insemnată mai înainte prin desele primejdiĭ din causa tîlharilor.

Movila-cu-piatră, una din cele 7 movile carĭ se află la N. de Cetățue, com. Poiana. Acésta este tocmaĭ în malul Siretuluĭ, dărîmarea maluluĭ o va distruge cu desĕvîrșire.

Movilenĭ, com. rur. pl. Bêrlad, compusă din 2 cătune: Movilenĭi-de-jos și Movilenĭi-de-sus. Este situată pe malul stâng al Siretuluĭ, la o distanță de 15 km. departe de capitala județuluĭ spre Vest.

Are o pop. de 155 bărbațĭ, 159 femeĭ, 20 vĕduvĭ, 44 băețĭ și 39 fete, 134 femeĭ măritate și 25 vĕduve. În Movilenĭi-de-jos sînt: 144 bărbațĭ, 140 femeĭ, 21 vĕduvĭ, 2 streinĭ, 4 ebreĭ și 4 bulgarĭ, 37 băețĭ, 50 fete, 127 femeĭ măritate, 13 femeĭ vĕduve, carĭ ne represintă suma de: 229 bărbați, 299 femeĭ, 40 vĕduvi, 81 băețĭ, 89 fete, 261 femeĭ măritate, 48 femeĭ veduve.

Locuitorĭ împroprietărițĭ în 1864 sînt 183, iar în 1879 sînt 30.

Eĭ locuesc în Movilenĭi-de-sus în 169 case și 4 bordee, iar în Movilenii-de-jos 146 case și 14 bordee, avênd 60 gradinĭ.

Comerțul îl fac 6 cârciumarĭ.

In comună sînt două biserici: una în Movilenĭi de-sus și alta în Movilenĭi-de-jos, deservite de 2 preoțĭ și 4 cântareți.

In Movilenĭi-de-jos, se află o școlă care datéză din anul 1866, întreținută de stat, construcția de gard. Se frequentă de 55 copiĭ, din numĕrul de 161 copii (81 băețĭ și 80 fete) în vîrstă de școlă.

Știu carte 47 bărbațĭ și 3 femeĭ în Movilenii-de-sus și 20

www.dacoromanica.ro

bărbaţĭ şi 3 femeĭ în Movileniĭ-de-jos.

Media morţilor se urcă la 34 0/0 iar a născuţilor la 61 0/0 Miliţieniĭ 130, rezerviştĭ 14, contribuabilĭ 242.

Bugetul com. se urcă la cifra de 3139 leĭ 35 banĭ = cu cheltuelile.

Locuitoriĭ ocupêndu-se cu agricultura şi crescerea vitelor eĭ aŭ: 512 boĭ, 235 vacĭ, 63 caĭ, 98 epe, 95 mânzaţĭ, 65 mânzate, 127 viţeĭ, 3 taurĭ, 2 armăsarĭ, 1149 oĭ, 83 berbecĭ, 180 porcĭ. Se maĭ găsesc: 150 pluguri de fer, 5 de lemn, 4 cazane de fabricat rachiŭ, 150 stupĭ cu albine, carĭ produc 75 kgr. céră şi 85 kgr. miere, avênd şi 2 stânĭ pe moşia Movilenilor-de-sus, care aduc 1200 kgr. brânză.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 2506 hect. şi 30 arĭ, din care: 85 hect. grâŭ, 22 hect. secară, 223 hect. orz, 23 hect. ověz, 9 hect. meiŭ, 616 hect. porumb, carĭ produc: 2083 hectol. grâŭ, 2014 hectol. secară, 3548 hectol. orz, 95 hectol. ověz, 180 hectol. meiŭ şi 18320 hectol. porumb.

Intinderea viilor este de 45 hect. şi 55 arĭ, carĭ produc 938 hectol. vin alb şi 2147 hectol. vin roş.

La 1875 com. ţinea de Cosmeşcĭ, unde era şi reşedinţa.

Comuna este străbătută de o şosea ce trece prin mijlocul Movilenilor-de-sus, avênd o întindere de 6 km. şi 200 m., în direcţie N.-S.—Acésta are maĭ multe ramificaţiĭ în interiorul comuneĭ şi în diferite sate lăturaşe la Nord şi Sud.

Locuitoriĭ sînt vechĭ răşeşĭ.

Se mărgineşce la N. cu com. Cosmeşcĭ, despărţită prin un drum, la S. cu com. Umbrăreşcĭ, la V. cu riul Siret în tótă întregimea comuneĭ şi la E. cu com. Barcea, de care se desparte prin valea adâncă.

Movileniĭ-de-jos, sat, face parte din com. cu acelaş nume, plasa Bêrlad, aşeşat sub malul stâng al Siretuluĭ, pe lunca luĭ în partea de Sud.

Are o pop. de: 144 bărbaţĭ, 140 femeĭ, 21 văduvĭ, 37 băeţĭ, 50 fete, 127 femeĭ măritate, 13 femeĭ vĕduve, 2 ebreĭ şĭ 4 bulgarĭ, carĭ locuesc în 146 case şi 16 bordee. — Ştiŭ carte 20 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Comerţul se face de 3 cârciumarĭ.

Aci se află o şcólă cu 1 învĕţător, care se frequentă de 33 copiĭ (29 băeţĭ şi 4 fete). Copiĭ în vîrstă de şcólă se află 37 băeţĭ şi 50 fete.

Aicĭ se află o biserică cu

www.dacoromanica.ro

hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ». Nu i se cunóşce precis data construireĭ; dar mi s'a spus următórele date ca sigure: La început, acéstă biserică era în satul *Poşta*, astăḑĭ desfiinţat, şi biserica de acolo, era făcută de epitropia monastireĭ Răchitósa.

Locuitoriĭ din satul *Foşta*, neputênd sta acolo din causa deselor năvălirĭ vrăşmaşe (căcĭ pe aicĭ era drumul cel maĭ scurt între Tecuciŭ şi Focşanĭ), s'a mutat în satul Furcenĭ. In acest timp s'a ruinat şi biserica. Cu o parte din ea şi cu material noŭ, epitropia a făcut o biserică, pe dél, în partea de Est a satuluĭ Movileniĭ-de-jos, care e actuala, în stare bună.

In Movileniĭ-de-sus eraŭ maĭ puţinĭ locuitorĭ; cu timpul s'aŭ maĭ înmulţit venind de la satele din prejur.

Satul se numeşce ast-fel, pentru că lângă el, în malul Siretuluĭ eraŭ maĭ multe movilĭ, pe carĭ actualmente le-aŭ dărîmat apa.

Fapte importante petrecute aicĭ, se găsesc menţionate la *Istoricul Tecuciuluĭ*.

Movileniĭ-de-sus, sat, face parte din com. cu acelaş nume.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Este situat pe dél, 600 m. spre N. de Movileniĭ-de-jos. De aicĭ se deschide o privire frumósă spre Nord şi Vest. Spre Nord şesul Furcenilor, iar spre Vest lunca Siretuluĭ, până în jud. Putna.

Are o pop. de 640 suflete, (155 bărbaţĭ, 159 femeĭ, 21 vĕduvĭ, 44 băeţĭ, 39 fete, 134 femeĭ măritate şi 25 vĕduve). Eĭ locuesc în 169 case şi 4 bordee. Ştiŭ carte 47 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Comerţul se face de 3 cârciumarĭ.

Copiĭ în vîrstă de şcólă 87 (37 băeţĭ şi 50 fete).

Are o biserică cu patronul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», ḑidită la 1862 de un călugăr grec. S'a reparat de 2 orĭ. Se întreţine de locuitorĭ. Satul Movileniĭ-de-sus se maĭ numea şi «Ungurenĭ»; astăḑĭ acest nume nu se maĭ aude.

Muchea, loc arabil, situat în com. Buceşcĭ, continuă spre S. până în com. Lieşcĭ, merge paralel cu Nisipurile. In com. Lieşcĭ se află o movilă naturală numită «Movila Mucheĭ».

Muncel, dél, la N. de satul Dâncenĭ, com. Giurgióna, plasa Zeletin.

Muncel, dél, la S. de com. Corbasca.

www.dacoromanica.ro

Muncel, dél, se întinde in partea de V. a satuluĭ cu acelaș nume, avênd o înălțime de 125 m. și o întindere de 800 m. Merge direcție N. S., formênd și limita com. spre Vest.

Muncel, com. rurală, pl. Zeletin, compusă din 5 cătune: Glăvăneșcĭ, Frumușel, Fundătura, Poiana-luĭ-Stan și Muncel. Situată pe ambele laturi ale pîrîuluĭ Zeletin, la o depărtare de 49 km. de capitala jud. spre Nord.

Are o pop. de 489 capi de fam. cu 3328 suflete.

Din punctul de vedere financiar com. numĕră 410 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 439 case.

In com. sînt 4 bisericĭ: în Glavăneșci, Muncel, Fundătura și în Frumușel, deservite de 3 preoțĭ și 4 cântărețĭ.

In com. se afla 2 școlĭ: 1 în Frumușel și a 2-a în Glăvăneșcĭ. Cea din Frumușel datézĕ de la 1866, localul este propriu, construcția de gard, în stare rea. Se frequenta de 60 copiĭ (59 băeți și 1 fată).

Cea din Glavăneșci este înființată la 1878, localul este închiriat, construcția e de gard, în stare mediocră. Se frecuentă de 28 copii (27 băeți și 1 fată). Numerul total al copiilor în vîrstă de școlă sînt 472 (286 băeți și 186 fete).

Locuitoriĭ ocupându-se cu agricultura și crescerea vitelor, ei aŭ: 160 boĭ, 240 vacĭ, 104 caĭ, 486 oĭ; pe lângă acestea se maĭ găsesc și 350 stupĭ.

Intinderea terenuluĭ arabil e de 2460 hectare din care rĕmâne: 43 hect. fênețe, 1510 hect. pășiune, 68 hect. viĭ, 1680 hect. pădure și 24 hect. pruni, iar restul se ară.

Locuitoriĭ din Frumușel, Fundătura și Muncel sînt rĕdeșĭ, și vechimea satelor se urcă la 450 anĭ, iar ceĭ din Poiana-luĭ-Stan, sînt împroprietăriți la 1864.

Veniturile com. se urcă la suma de 5853 leĭ 40 banĭ, care egaléză cu cheltuelile.

In com. se află 13 ebreĭ.

Comuna este brăsdată de délurile: Sohodoluluĭ, Muncel, Rușceĭ, Șipotelor și Farfara. Străbătută de pîrîul Zeletin, pe o întindere de 600 metri, și pîrîul Apa-négră, care în raionul com. are o întindere de 5 km. 700 metri.

Prin comună trece șoséua județénă pe o întindere de 569 m.; un drum care duce la Frumușel, avênd o întindere de 2 km. 575 m., un altul care duce la Fundătura 2 km. 10 m., și al treilea care légă Muncelu cu

www.dacoromanica.ro

Glăvăneşcĭ, avênd o întindere de 3 km. 500 m.

Se mărginesce la N. cu com. Motoşenĭ, la S. cu com. Podu-Turculuĭ, la V. cu com. Vulturenĭ şi la E. cu jud. Tutova.

Muncelu, sat, face parte din com. cu acelaş nume, la pólele délului Muncel, în partea de V. a com., la o depărtare de 4 km. 750 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 68 capĭ de familiĭ cu 278 suflete.

Eĭ locuesc în 59 case. Comerţul se face de 3 cârciumarĭ.

Are o biserică cu hramul «Înălţarea Domnuluĭ». Este făcută de «Simion Oprişan» la 1839, Octombrie 9. Acésta se vede din inscripţia ce se află deasupra uşeĭ, şi după un pomelnic rĕmas de atuncĭ.

Locuitoriĭ acestuĭ sat sînt rĕdeşi. Satul datéză de 450 anĭ.

Muntenĭ, sat, face parte din com. Ţigăneşcĭ, se maĭ numeşce şi «Ţigăneşciĭ-nouĭ», spre deosebire de Ţigăneşciĭ-vechĭ. Este situat în partea Nord Vestică a comuneĭ. Spre Vest de el trece şoséua judeţiană şi calea ferată Tecuciŭ-Bêrlad.

E despărţit de restul comuneĭ prin rîul Bêrlad, din care causă comunicaţia între acéstă cătună şi restul comuneĭ e fórte dificilă, maĭ ales în timpul primă-vereĭ şi când plouĕ împedică mult circulaţia şi face marĭ stricăciunĭ.

Are o pop. de 324 capĭ familiarĭ cu 1620 suflete, carĭ locuesc în 314 case.

Satul are o suprafaţă de 3627 hect. 79 ariĭ, din care 2506 sînt agricole. Numĕrul vitelor este de 2334

Aicĭ se află o biserică cu patronul Buna Vestire». Este făcută de «Costache Conaki la 1820, care era proprietarul com. Ţigăneşcĭ. Lângă dênsa a fost alta, după cum se vede trecut în Sinodicul bisericeĭ. Se constată şi prin movila de pă mênt care se află lângă biserică. Construcţia e de ţid. S'a reparat de locuitorĭ în 1872. Are şi $8^1/_2$ fălcĭ de pămênt.

Tot ai ĭ se află şi o şcólă care datéză de la anul 1863, dar distrugêndu se prin foc, i s'a întrerupt cursul până la 1892, când a reînceput iarăşĭ. Se frequentă de 50 copiĭ (45 băeţi şi 5 fete).

Acest sat pórtă numele primilor lui locuitorĭ «Muntenĭ». Eĭ au fost aduşĭ aicĭ de Eustatiŭ Dabija la 1662. (Veḑĭ Sloboziĭ, P. Calimach).

www.dacoromanica.ro

Munténuluĭ, dél, la Est de com. Homocea, acoperit cu pădurea numită Cióra.

Munténuluĭ, del, la Est de com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ. Acest del formează hotarul între comuna Hurueşcĭ şi comuna Corbiţa.

Murguluĭ, rîpă, la marginea de N. a com. Stănişeşcĭ; merge de la Est la Vest şi se termină pe partea stângă a Dobrotforului.

N.

Năneşcĭ, pîrîŭ, isvorĕşce din rîpa cu acelaş nume, curge prin mijlocul satuluĭ Năneşcĭ, de la V. la E. şi se varsă în partea dréptă a Zeletinuluĭ, în raionul com. Valea-Rea.

Năneşcĭ, rîpă, situată în satul cu acelaş nume, com. Valea-Rea, pl. Zeletin.

Năneşcĭ, sat, face parte din com. Valea Rea. Situat pe cósta déluluĭ Vladnic, în partea de Sud a com., la o distanţă de 1 km. 580 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 85 capĭ de fam. cu 309 suflete, carĭ locuesc în 78 case.

Numele sĕŭ, după cum se spune, vine de la un betrân numit «Nanu», ce era mare proprietar în aceste locurĭ.

Locuitoriĭ toţĭ sînt răzeşĭ.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Intrarea în biserică» făcută de obştia satuluĭ în anul 1742. Construcţia e de gard. Se întreţine de locuitorĭ şi s'a reparat la 1803, 1875 şi 1891.

Teritorul cătuneĭ este de 128 hectare, pe care locuitoriĭ îl stăpânesc în întregime.

Data înfiinţăreĭ acestuĭ sat nu se cunósce precis; tot ce se ştie, după spusele bĕtrânilor, este că satul se urcă la o vechime de 200 anĭ.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din satul Galbenĭ.

Nărteşcĭ, dél, continuare a déluluĭ Gohor. El se termină aprópe de gara Berheciŭ. Pe dênsul sînt satele Nărteşciĭ-de-jos şi Nărteşciĭ-de-sus şi viile Grecilor.

www.dacoromanica.ro

Nărteşciĭ-de jos, sat, face parte din com. Gohor. Situat la Capul-déluluĭ», în partea de Sud a comuneĭ la o distanţă de 8 km. departe de reşedinţa com. care e în satul Gohor.

Are o populaţie de 61 capĭ de familiĭ cu 222 suflete, carĭ locuesc în 67 case.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕdeşĭ şi stăpânesc tot teritoriul căt. care e de 292 hectare.

Ca populaţie şcolară are 21 copiĭ (9 băeţĭ şi 12 fete).

Comerţul se face de 3 cârciumarĭ, avênd şi 2 cazane pentru facerea rachiuluĭ din tescovină şi prune.

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Nărteşciĭ-de-sus.

In partea de Sud pe cóstă se află «Viile Grecilor», unde a fost şi satul «Greci».

Nărteşciĭ de-sus, sat, face parte din com. Gohor. Situat pe délul cu acelaş nume, 5 km. departe de reşed. comuneĭ, şi despărţit de Nărteşciĭ-de-jos prin o rîpă.

Are o pop. de 160 capĭ de fam. cu 563 suflete.

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Intrarea în biserică». Este făcută de locuitorĭ în 1834, după cum se vede în inscripţia ce se află deasupra uşeĭ. S'a reparat în anul 1882 de locuitorĭ, carĭ o şi întreţin.

Tot aicĭ se află şi o şcólă mixtă înfiinţată în anul 1875. Se frequentă de 44 copiĭ (43 băeţĭ şi 1 fată).

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ. Locuitoriĭ sînt toţĭ rĕdeşĭ şi stăpânesc tot teritorul, care e de 580 hectare.

Satul este strebătut de un drum care 'l uneşce cu satul Gohor.

Nărteşcĭ, rîpă cu pîrîŭ, desparte satele cu acest nume, merge direcţie N.-V. şi se varsă în partea stângă a Berheciuluĭ.

Năfurdeşcĭ, trup din moşia statuluĭ în com. Muncel. Are o suprafaţă de 155 hect. Maĭ pórtă numele de «Capu-déluluĭ».

Năfurdeşcĭ, vechiŭ sat care s'a distrus, depindea de comuna Godineşcĭ.

Năstăseni, sat, face parte din com. Godineşcĭ. Pe acest loc a existat o dată satul *Năfurdeşcĭ*. Locuitoriĭ de aicĭ aŭ format satul Bicheşcĭ, pl. Zeletin.

Situat la Nordul com., la o distanţă de 7 km. şi 680 m. departe de reşedinţa comuneĭ, la

www.dacoromanica.ro

marginea de apus a déluluĭ Medelenĭ.

Are o pop. de 44 capĭ de familie cu 174 suflete, locuind în 50 case, şi cu o pop. şcolară de 21 copiĭ (12 băeţĭ şi 9 fete). Pe lângă aceştia se maĭ adaogă 2 familiĭ de ebreĭ şi 4 ungurĭ.

Teritorul satuluĭ este de 168 hectare.

Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ. Satul se numeşce astfel de la primul luĭ locuitor, numit «Năstase».

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Năzărióia (Năzăróea), sat, face parte din com. Vulturenĭ, plasa Berheciŭ. Situat pe cósta apusénă a deluluĭ cu acelaş nume, la o depărtare de Vulturenĭ de 5 km. în partea de Nord-Vest.

Are o pop. de 21 capĭ de familie cu 82 suflete, carĭ locuesc în 18 case.

Teritoriul satuiui este de 166 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ clăcaşĭ stăpânesc 76 hectare, iar proprietarul 90 hectare.

Acest sat, 'şĭ trage numele de la nevasta unuĭ locuitor numit «Năzare», care murind a lăsat acest loc soţieĭ sale. Locuitoriĭ îĭ maĭ ḑic satului şi «Năzăroia» saŭ «Satul luĭ Năzare .

Neogotă, pîrîu, afluente al Rogózeĭ, com. Corbasca, curge de la N. spre S. şi se varsă în pîrîul Corbasca.

Nedelcu, sat, face parte din comuna Hurueşcĭ. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la o distanţă de 6 km. şi 700 m. departe de reşed. comuneĭ, care e Hurueşcĭ.

Are o pop. de 35 capĭ de familiĭ cu 134 suflete, carĭ locuesc în 30 case.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 25 (15 băeţĭ şi 10 fete).

Satul Nedelcu purta şi numele de «Chiţeşcĭ», după cum se vede în actele de hotărnicie. Locuitoriĭ de aicĭ sînt o parte veniţĭ din satul Şendreşcĭ, care s'a desfiinţat.

Negrea, sat desfiinţat, în valea Geruluĭ, com. Călmăţuĭ. Acest sat a fost înfiinţat de *Costache Negri*, care era proprietarul moşieĭ. Făcea parte din comuna Lieşcĭ, avênd şi o biserică adusă din satul Lieşcĭ din locul numit «Gura Bêrladuluĭ».

Unde a fost satul şi biserica nu se maĭ vede astăḑĭ de cât o cruce ; alăturĭ de ea este un loc isolat numit «Cerdac», unde era casa luĭ Costache Negri ; astăḑĭ în aceste locurĭ nu sînt

www.dacoromanica.ro

de cât 2 case ale proprietaruluĭ actual, d-l Tache Anastasiu.

Negrea, numire dată de locuitorĭ moşieĭ «Slobozia-Negrea», unde a fost satul cu acelaş nume, comuna Călmăţuĭ.

Negru, pîrîiaş, afluente al pîrîuluĭ Delenĭ.

Negóia, sat, face parte din com. Motoşenĭ. Situat pe cósta déluluĭ Mohorîţĭ, la o distanţă de 4 km. şi 500 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 19 capĭ de familiĭ cu 78 suflete, carĭ locuesc în 17 case. Comerţul se face de 2 cârciumarĭ.

Locuitoriĭ sînt clăcaşĭ. Satul este strèbătut de şoséua ce duce la Stănişeşcĭ, în partea de Est. N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă. Copiiĭ se duc la şcóla din Motoşenĭ.

Negrilă, vale, la E. de satul Mândreşcĭ, com. Puţenĭ, formézĕ limita jud. Covurluĭ.

Negriţă, pădure pe teritorul com. Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ, în partea de Nord-Est.

Nemţénca, pădure, proprietatea statuluĭ, în partea de S. a com. Cosmeşcĭ. Are o suprafaţă de 720 fălcĭ, cu trupurile: Nemţénca 60 fălcĭ, Furcenĭ 60 fălcĭ, Délu, 300 fălcĭ şi Lunca 300 fălcĭ.

Lângă acéstă pădure se cunóşce locul unde a fost biserica de la Furcenĭ. In mijlocul pădureĭ se vĕd ruinele lagăruluĭ.

Néguluĭ, dél, situat la Est de satul Răchitóva.

Negru, lac, situat la S. de staţia Hanu-Conachi, com. Fundenĭ, conţine stuf, în timpul verei sécă de tot.

Negrileşcĭ, com. rur., pl. Nicoreşcĭ, situată în valea Bêrlădéluluĭ, la o distanţă de 17 kilometri departe de capitala judeţuluĭ, şi 32 km. de a plăşeĭ.

Este compusă din 4 cătune: Negrileşcĭ, Slobozia-Bănésa, Slobozia-Corni şi Slobozia-Tălpigi.

Are o populaţie de 361 capĭ de familie cu 2206 suflete, din care 418 contribuabilĭ. La aceştia se maĭ adaogă 1 ebreŭ, 4 ungurĭ şi vre-o 150 ţiganĭ.

Producţia agricolă se practică pe o scară întinsă. Recolta anuală a fost acésta: 10,000 hectol. grâŭ, 17,500 hectol. orz, 10,000 hectol. ovĕz, 70,000 hectol. porumb.

www.dacoromanica.ro

In com. se găsesc 1780 vite cornute, 420 caĭ, 2073 oi.

Tot aci se maĭ găsesc 2 morĭ de apă şi 1 cu vapoi, 4 maşinĭ de treerat, 7 de secerat, 1 de bătut porumb, 2 vânturătorĭ şi 1 maşină de legat snopĭ; tóte proprietatea d-lui Iordache Giurgea, fost prefect al judeţului.

In comună sînt 2 bisericĭ: una în Neguleşcĭ şi a doua în Tălpigĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

In acéstă comună se află 2 şcóle, una în satul Negrileşcĭ, înfiinţată la 1868, construcţia de gard, în stare bună, local propriu, se frequentă de 37 băeţĭ, iar cea din Tălpigĭ, local propriŭ, construcţia de gard în stare bună, se frequentă de 44 copiĭ; numĕrul copiilor din întréga comună în vîrstă de şcólă sunt: 518 copii (216 b. şi 202 f.).

Veniturile comunei se urcă la cifra de 8306 lei şi 50 b. carĭ egaléză cu cheltuelele

Prin com. trece şoseaua comunală, care vine din şoseaua naţională Tecuciu-Bêrlad şi trece prin satele: Ţigăneşcĭ noĭ, Ungurenĭ, Slobozia-Blanesa, Negrileşci, Slobozia-Corni şi se termină în satul Tălpigĭ.

Se mărgineşce la N. cu pîrîul Bêrlăţelul-vechiŭ, la S. cu pîrîul Blănésa, la E. cu délul Tălpigĭ, la V. cu pădurea Cârlig.

Negrileşcĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe valea Bêrladuluĭ. Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are 195 capĭ de familiĭ cu 700 suflete. Aicĭ se află o biserică cu patronul «Sf. Nicolae, făcută din cărâmidă în anul 1854 de defunctul Iancu Giurgea, tatăl d-luĭ Giurgea. In biserică se află o piatră mormêntală al cărui epitaf sună ast-fel:

«Aicĭ sub acéstă piatră zac fericiţiĭ întru pomenire robiĭ luĭ D-ţeŭ marele postelnic Iordache Giurgea reposat la 3 Aprilie 1834 şi soţia sa Zoiţa născută de Panaite, reposat la 14 Febrarie 1814, maĭele Vornic Iancu Giurgea, reposat la 3 Februarie 1857, să ĭ ţicem Dumneţeŭ să-ĭ ierte».

Comerţul se face de 4 cârciumarĭ.

Neguleşcĭ, pîrîŭ, plécă din Fundul Blageĭ, la N. de Căpoteşci, merge pe o vale frumósă în direcţie N.-E., trece prin satul Neguleşcĭ şi se varsă în Berheciu, la E. de satul Măldăreşcĭ.

Neguleşcĭ, com. rur., plasa Berheciu, compusă din 7 cătune:

www.dacoromanica.ro

Blaga, Căuia-de-jos, Căuia-de-sus, Largăşenĭ, Măldăreşcĭ, Neguleşcĭ şi Rĕspochĭ. Situată pe valea Berheciuluĭ, la o depărtare de capitala judeţuluĭ 50 km. iar de a plăşeĭ 6 km.

Are o pop. de 377 capĭ de familie cu 1314 suflete, în care intră 4 familiĭ ţiganĭ plus 3 ebreĭ.

In comună se află 4 biericĭ: în Blaga, Lărgăşenĭ, Măldăreşcĭ şi Rĕspochĭ, maĭ este şi o a 5 ruinată, în satul desfiinţat Şerbóia.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor; eĭ aŭ: 434 boĭ, 380 vacĭ, 39 caĭ, 2139 oĭ, 470 porcĭ.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1878 hectare, repartisat ast-fel; 490 h. grâŭ, 851 h. porumb, 423 h. orz, 121 h. ovĕz, 11 h. fâneţe, 77 h. cânepă. Eĭ maĭ au 250 stupĭ. In raionul com. se află o móră de apă pe pîrîul Certienĭ.

Şcóla datézĕ în comuna de la 1868, localul propriŭ, construcţia de gard în stare rea, se frequentă de 32 copiĭ, din numĕrul de 163 (92 b. şi 71 f.).

Ştiŭ carte 96 bărbaţĭ şi 18 femeĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitурĭ 5782 leĭ; tot atât şi cheltuelele.

Comuna e brăsdată de délurile carĭ se continuă de la N. la S. în partea de V. a com., purtând numele satelor ce sunt aşedate pe cóstă.

Fie-care sat este străbătut de pîrîiaşe carĭ tóte se varsă în Berheciu şi care formedă limita com. la E.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşĭ, parte împroprietăriţĭ.

Se mărgineşce la N. cu com. Vuiturenĭ, Corbiţa la S., pîrîul Berheciŭ la E., la V. cu com. Hurueşcĭ şi Condrăcheşcĭ.

Neguleşcĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, în partea de S. a com., la o distanţă de 2 km. şi 720 m. departe de reşedinţă.

Are o pop. de 100 capĭ de familie cu 367 suflete, carĭ locuesc în 95 case. Comerţul se face de 3 cârciumarĭ. Copiĭ în vîrstă de şcólă sunt 39 (21 b. şi 18 fete).

Are o biserică cu patronul S-ţiĭ Voivodĭ», construcţie de gard, făcută de Iancu Plitos, la 1851, acésta se vede din o notiţă în Triod; s'a reparat la 1880. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi $8\frac{1}{2}$ fălcĭ de pămênt.

Nicoreşcĭ, com. rur., pl. cu acelaş

www.dacoromanica.ro

nume. Este formată din 7 cătune: Nicoreşcĭ, Cósta-Lupu, Piscu-Corbuluĭ, Fântânele, Sêrbĭ, Grozăveşcĭ şi Dobrineşcĭ. Departe de Tecuciŭ 15 km. spre N.-V. Aicĭ este reşedinţa plăşeĭ şi a comuneĭ.

Are o pop. de 945 capĭ de familie cu 3869 suflete din care 889 românĭ, cu 3568 suflete, şi 56 familiĭ streinĭ din carĭ majoritatea Ebreĭ cu 301 suflete.

In com. sunt 9 bisericĭ: 3 în Nicoreşcĭ, câte una în fie-care din cătunele: Cósta-Lupei, Dobrineşcĭ, Fântânele, Piscu-Corbuluĭ, Sêrbĭ şi în aşa ţişiĭ Nicoreşci-de-sus, deservite de 6 preoţĭ, cu 11 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi cu viticultura.

In com. se află: 760 boĭ, 894 vacĭ, 532 caĭ, 149 epe, 14 capre, 1045 oĭ, 670 porcĭ. Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1216 hectare, care aduce un produs anual de 8645 kile grâŭ, 9100 kile porumb, 895 kile orz, 565 kile ovĕz, 118 kile meiŭ; iar viile aŭ o suprafaţă de 1437 hectare carĭ în anul 1892 a produs 67691 hectolitri vin alb şi 28190 hectolitri vin roşu. Cazanele de rachiu fabrică de asemenea câte 1233 hectolitri de rachiŭ anual.

In com. se află 3 şcóle: 2 în Nicoreşcĭ, una de băeţĭ şi alta de fete, şi una mixtă în Cósta-Lupeĭ.

Cea de băeţĭ din Nicoreşcĭ, datézĕ de la 1864, localul propriŭ, construcţia de gard, în stare mediocră, se frequentă de 70 băeţĭ din numĕrul de 217 copiĭ în vîrstă de şcólă. A doua, de fete, este înfiinţată la 1867, localul este închiriat, construcţia de ţid în bună stare, se frequentă de 51 fete, din numĕrul de 246.

A treia, în Cósta-Lupeĭ, datézĕ din 1868, localul este închiriat, de ţid, în stare mediocră, se frequentă de 83 copiĭ (71 b. şi 12 f.) din numĕrul total de 426 (194 b. şi 232 f.) în vîrstă de şcólă.

Veniturile comuneĭ ating cifra de 19,314 leĭ şi 66 banĭ, care egaléză cu cheltuelele.

Acestă comună avênd cele maĭ frumóse şi productive locurĭ pentru viticultură, face un mare comerţ, nu numaĭ în ţara, dar şi în străinătate. Podgoriile de la Piscu-Corbuluĭ şi Cósta-Lupeĭ produc o calitate de vin negru care póte rivalisa cu vinurile cele maĭ bune din străinătate.

Tot aci se fabrică şi rachiu pe o scară întinsă.

Comuna este situată pe un loc accidental şi rădicat. E brăsdată

www.dacoromanica.ro

de mai multe déluri, cari pórtă numele satelor pe lângă care sunt aşeḑate.

Ea e străbătută de pîrîul Tecucel în partea de E., şi de o mulţime de rîpi, pîrîiaşe şi văi, cari aŭ isvóre cu ape reci şi bune de bĕut.

Comuna mai este străbătută de şoseaua judeţénă care vine din Tecuciŭ, merge la Poiana, Buciumeni spre N.; iar şoséua comunală din Nicoreşci se împarte la Cósta-Lupei, la Ionăşeşci, la Piscu-Corbului, avênd şi mai multe drumuri naturale.

Se mărgineşce la N. cu com. Poiana, la S. cu com. Cosmeşci, la E. cu com. Ionăşeşci şi la V. cu com. Buciumeni.

Nicoreşci, tîrg, face parte din com. cu acelaş nume. Situat în centru comunei, pe cóstă şi pe vale. Se urcă la o vechime de 400 ani, şi'şi deduce numele de la *Nicoră*, mare vornic al ţerei-de-jos.

Are o pop. de 296 capi de familie cu 951 suflete.

Aci se află reşedinţa subprefecturei care până la 1892 era unită cu plasa Bêrlad, avênd un singur subprefect cu reşedinţa în Ivesci. Aici se află 4 biserici:

1. Cu patronul Sf. Nicolae, numită şi Mănăstire, se întreţine de stat. Este făcuta la 1807 de Nicolae Banu, închinată după mórtea lui Monastirei Némţului; a avut călugări până la 1868. Este înconjurată şi astăḑi de un ḑid, avênd şi chilii de jur împrejur. S'a reparat în 1892. Se mai numeşce şi biserica «Banu.

2. Cu patronul Adormirea Maicei Domnului. Nu se cunóşce precis anul înfiinţărei, tradiţia spune că este făcută de un óre-care Manolache Serdariu.

3. Numită şi biserica Cenuşă este reḑidită de Pitarul Zamfir Săndulescu la 1851, 20 Oct., după cum se vede din inscripţie. In locul ei a fost alta făcută de Ursu Cenuşă, nu se ştie când, dar se vede de pe un pomelnic care se păstréḑă şi în fruntea căruia este pus Cenusă. Pomelnicul este făcut la 7285=1777. De atunci şi până astăḑi se numeşce biserica Cenuşă.

4. Biserica cu hramul Sf. Gheorghe», este făcută la 1820 de familia Ghelţu, după cum ne adeverésce inscripţia de pe mormênt.

S'a reparat la 1865 şi 1884. Se întreţine de locuitori.

Tot aci se afla şcolele: 1 de băeţi şi alta de fete, cea de băeţi înfiinţată la 1864 se frecuentă de 60 băeţi; iar cea de fete înfiinţată la 1867, se frecuentă de 54 fete. Comerţul în acest tîrg e

www.dacoromanica.ro

află în mâna ebreilor, carĭ vînd diferite mărunţişurĭ casnice.

Aicĭ se află un oficiŭ poştal, spitalul «Cincu» înfiinţat la 1892, o farmacie; spitalul este întreţinut de donator, d-l Anton Cincu.

Tîrgul Nicoreşcĭ a ars de 3 orĭ, aprópe în întregime.

Relativ la Nicoreşcĭ găsim un Uric din anul 1677 dat de Ion Antonie Ruset Voivod, prin care întăreşce pe Muşat şi Ivanc, pe a patra parte din Nicoreşciĭ-de-sus şi Nicoreşciĭ-de-jos, ca fiind propriĭ lor de la moşiĭ-strĕmoşĭ. — (Acest Uric se află la d-l Papadopol Calimach şi publicat de d-l V. A. Urechiă în «Opere complecte» Miron Costin, tom. I, pag. 221).

Nicoreşcĭ, plasă, situată în centrul judeţuluĭ. Işĭ trage numele de la tîrgul cu acelaş nume.

Limite. Se mărginesce la N. cu plăşile: Berheciŭ şi Zeletin, la S. cu plasa Bêrlad, la E. cu jud. Covurluiu şi la V. cu rîul Siret.

Se compune din 12 comune: Buciumenĭ, Corod, Cosmeşcĭ, Ionăşeşcĭ, Matca, Negrileşcĭ, Nicoreşcĭ, Poiana, Puţenĭ, Tecuciŭ, Ţepu şi Ţigăneşcĭ. Cătune sînt 40.

Are o pop. de 22,165 suflete şi o suprafaţă de 626 hectare.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în tîrgul Nicoreşcĭ.

Acéstă plasă până la 1892 a fost unită cu plasa Bêrlad.

Invĕţămêntul public. În acéstă plasă funcţionézĕ 21 şcólĭ, din care 19 de băeţĭ, 2 de fete.

Din punctul de vedere al materialuluĭ, construcţiile şcolare se împart ast-fel: 6 de zid, iar cele-l'alte de gard. Din aceste localurĭ, 10 sînt proprie ale comunelor iar restul închiriate de comune.

Din punctul de vedere al stărilor le putem divide: 6 în stare bună, 4 mediocre şi 11 în stare rea.

Bogăţia. Agricultura se cultivă pe o scară întinsă.

Viticultura se cultivă maĭ mult ca în cele-l'alte plăşĭ, avênd şi pămênt prielnic şi o întindere maĭ mare, după cum se vede din acest tabloŭ:

COMUNA	Hect.	Arĭ
Corod.	161	75
Matca.	20	50
Buciumenĭ. . .	625	50
Cosmeşcĭ . . .	43	25
Negrileşcĭ . . .	41	—
Nicoreşcĭ . . .	1437	75
Ionăşeşcĭ . . .	123	50
Poiana	79	50
Puţenĭ.	115	75
Tecuciu	13	75
Ţepu	176	—
Ţigăneşcĭ . . .	26	50

www.dacoromanica.ro

Cultul. In acéstă plasă s'a făcut următórea împărţire bisericéscă:

1. Parochia *Buciumenĭ* cu biserica parochială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din satele: Argea, Buciumenĭ şi Tecucel-sec, deservite de 1 preot paroch şi 2 cântăreţĭ.

Parochia *Vizureşcĭ*, compusă din satele Braniştea, Hânţeşcĭ şi Vizureşcĭ cu biserica parochială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», cu 3 biericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

In com. *Corod* 3 parochiĭ: 2 în satul Corod, una cu hramul «Cuviósa Paraschiva», şi a 2-a cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», deservite de 3 preoţĭ cu 5 cântăreţĭ.

Parochia *Blânḑĭ*, cu biserica parochială «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din satele Blânḑĭ şi Brătuleşcĭ.

Parochia *Cosmeşcĭ*, cu biserica parochială «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din satele: Băltăreţ, Cosmeşciĭ-noĭ şi Cosmeşciĭ-vechĭ.

Parochia *Furcenĭ*, cu biserica parochială «Sf. Nicolae», cu satele Furcenĭ şi Satul-noŭ.

Parochia *Ionăşeşcĭ*, cu biserica parochială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Parochia *Matca*, cu satul Matca, avênd biserica parochială «Sf. Nicolae», deservită de 3 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

Parochia *Negrileşcĭ*, cu biserica parochială «Sf. Nicolae», compusă din: Negrileşcĭ şi Slobozia-Blănésa, deservită de 1 preot paroch şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Tălpigi* (com. Negrileşcĭ), cu bis. parochială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din Slobozia-Corni şi Slobozia-Tălpigi, deservită de un preot paroch şi 3 dascălĭ.

Parochia *Nicoreşcĭ*, cu biserica parochială «Sf. Nicolae», compusă din Nicoreşcĭ şi Grozăveşcĭ, deservită de 2 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

Parochia *Cósta-Lupeĭ*, cu biserica parochială «Intrarea în biserică», compusă din Cósta-Lupuluĭ şi Piscu-Corbuluĭ, deservite de 2 preoţĭ cu 3 cântăreţĭ.

Parochia *Fântânele*, cu biserica parochială «Cuviósa Paraschiva», compusă din Nicorescĭ-de-sus şi Fântânele, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Parochia *Dobrineşcĭ*, cu biserica parochială «Cuviósa Paraschiva», compusă din satele Dobrineşcĭ şi Sêrbĭ.

Parochia *Poiana*, cu biserica parochială «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din satele

www.dacoromanica.ro

Diaconĭ, Hulĕşcĭ şi Poiana, deservită de 2 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Homocea*, cu biserica parochială «Sf. Gheorghe», compusă din Homocea şi Lespedĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Puţenĭ*, cu biserica parochială «Nascerea Maicĕĭ Domnuluĭ», compusă din Puţenĭ şi Mândreşcĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

Parochia *Ţepu*, cu biserica parochială «Sf. Nicolae», compusă din Ţepu-de-sus şi Ţepu-de-jos, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

Parochia *Muntenĭ*, com. Ţigăneşcĭ, cu bis. «Buna Vestire», deservită de 1 preot şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Ţigăneşcĭ*, cu biserica parochială «Schimbarea la faţă», compusa din Ţigăneşcĭ şi Ungurenĭ, deservită de 1 preot paroch şi 2 cântăreţĭ.

Nicoreşciĭ-de-sus, mahala, în partea-de-sus a Nicoreşcilor.

Nicoriţa, pădure, situată în raionul com. Valea-Rea, proprietatea rĕşilor din satul Galben şi o parte a rĕşilor din Vladnic.

Nicoriţa, sfóră de moşie, pendinte de com. Valea-Rea, la N. de satul Gohor, în direcţie de la E. spre Vest, maĭ înainte a fost proprietatea monastireĭ Răchitósa până la 1862, de atuncĭ s'a vîndut locuitorilor din Gohor şi Valea-Rea.

Nicoriţa, pîrîŭ, isvorĕşce din rîpa cu acelaş nume şi se varsă în partea dréptă a Berheciuluĭ.

Nicoriţa, rîpă, în pădurea cu acelaş nume, com. Valea-Rea, curge de la Vest spre Est.

Nisipărie, loc şes, la Vest de satul Puţenĭ, comuna cu acelaş nume.

Nisipurilor, vale, la Vest de satul Mândreşcĭ, în partea de Est a déluluĭ cu acelaş nume, com. Puţenĭ.

Nisipurilor, dél, la Est de Mândreşcĭ, se ıntinde din valea Macurelor până în délul Hudeĭ, com. Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Nisipurĭ, dune de nisipurĭ, carĭ încep la Sud de pădurea Torceşcĭ, com. Torceşcĭ, continua spre Sud paralel cu calea ferata Iveşcĭ-Hanu-Conachi până în pădurea Hanu-Conachi, trece calea ferată, apucă spre S.-V. pe lângă viile Braniştea până

www.dacoromanica.ro

în malul Siretuluĭ, în faţa tîrguluĭ Năməlósa.

Pe aceste dune cresc diferiţĭ pomĭ ca: salcâmĭ, sălciĭ, pleopĭ, etc. etc.

D-l Gr. Ştefănescu — în tratatul sĕŭ de Geologie — ḑice că, aicĭ a fost un fluviŭ mare, alt-fel nu se póte explica aceste enorme mese de nisipurĭ.

Astăḑĭ se găsesc în aceste nisipurĭ: cremene, săgeţĭ, óle nearse, etc.

In raionul satuluĭ Şerbăneşcĭ există o pădure mare de sălcii, proprietatea domnuluĭ I. Gheorghiade.

O.

Ochenĭ, dél, se întinde la N. de satul Ochenĭ, separă com. de tîrguşorul Găicéna.

Ochenĭ, sat, face parte din com. Condrăcheşcĭ. Situat pe délul cu acelaş nume, înconjurat de tóte părţile de văĭ, la o depărtare de 1 km. şi 770 metri de reşed. com., spre Nord.

Are o pop. de 88 capĭ de familiĭ cu 440 suflete, locuind în 84 case.

Ca pop. şcólară are 48 copiĭ (19 băeţĭ şi 29 fete).

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ.

Are o biserică cu patronul «Sfinţiĭ Apostolĭ». S'a făcut la 1780, după cum se vede scris în Mineiŭ. A fost reparată de două orĭ, în urmă s'a ruinat şi anul acesta (1894), se ḑideşce alta cu spesele d-luĭ Teodor Sturdza, proprietarul satuluĭ Ochenĭ, şi cu ajutorul obştieĭ locuitorilor. Are o Evanghelie şi sfinte vase donate de Maria, fiica luĭ Alexandru Moruzi, fost Domn al Moldoveĭ.

In partea de Est şi Vest a satuluĭ, pe vale, se găsesc isvóre cu ape uşóre şi excelente de bĕut.

Poziţiunea topografică a satuluĭ i-a adus denumirea.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ s'au împroprietărit la 1864.

Teritoriul satuluĭ este de 663 hectare, din care locuitoriĭ stăpânesc numaĭ 230 hectare, iar partea cea-l'altă o stăpâneşce d-l Th. Sturdza.

Ocheşeĭ, dél, la V. de satul Răchitósa, com. cu acelaş nume, se întinde de la Nord spre Sud.

www.dacoromanica.ro

Ocheşeşcĭ, sat, face parte din comuna Corbiţa, pl. Zeletin. Satul s'a format în anul 1893. — Situat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ ce duce din Tecuciŭ la Podu-Turculuĭ.

Are o pop. de 14 capĭ de fam. cu 50 suflete, carĭ locuesc în 10 case. Eĭ sînt veniţĭ din comunele din apropiere.

Ocheşeşcĭ, dél, situat pe malul stâng al Bêrladuluĭ, face parte din com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Pe acest dél a fost satul cu acelaş nume.

Ocheşeşcĭ, fo·t sat pe malul Bêrladuluĭ; locuitoriĭ de aicĭ după desfiinţarea satuluĭ s'aŭ aşeḑat în mahalaua Cernicarĭ şi Peri, pendinte de oraşul Tecuciŭ.

Satul a existat nu se ştie până când, dar aflăm că la 1663 *Cocéla* şi femeea sa *Grăjdéna*, vînd satul «Ţigăneşcĭ» şi «Ocheşeşcĭ» luĭ *Eustaţiŭ Dabija*.

(Documentul moşieĭ Ţigăneşcĭ, se află la Creditul Funciar rural, face parte din documentul moşieĭ Iteşcĭ, actul No. 8).

Odaia, moşie rĕḑăşéscă a locuitorilor din com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Odaia, moşie, proprietatea statuluĭ, com. Negrileşcĭ. Aparţinea monastireĭ Răchitósa.

Odaia, pădure, proprietatea statuluĭ, cu o întindere de 4 fălcĭ, pendinte de monastirea Răchitósa.

Odaia, trup de moşie, proprietatea statuluĭ, în partea de N. a oraşuluĭ Tecuciŭ. In anul 1881 s'a împărţit la locuitorĭ formênd o mahala a oraşuluĭ sub numele de suburbia Tecuciul-Noŭ.

In documentele vechĭ acéstă parte de loc se numea «Odaia de beilic» din causă că servea de staţie când treceaŭ Turcĭĭ în Moldova.

Odaia, moşie pe teritoriul cătuneĭ Dobrineşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, în mărime de 2404 h. şi 75 arĭ, proprietatea d-luĭ A. Cincu.

Odaia, baltă în partea de apus a satuluĭ Homocea, care se formézĕ din revărsările Siretuluĭ.

Odaia, pîrîĭaş pe teritoriul com. Coloneşcĭ; curge de la N. spre E. şi la mijlocul com. se varsă în drépta Zeletinuluĭ.

Odăeĭ, dél, cu o întindere de 5 km. 626 m., merge în direcţie de la N.-V. spre S.-E, în partea

www.dacoromanica.ro

de resărit a com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Odăeĭ, vale, se întinde la E. de satul Griviţa, merge spre S. până la Odaia Călmăţuiŭ, lângă satul Călmăţuiŭ.

Oda'a-Prival, un punct isolat, pe drumul ce ducea la satul Prival. Pe aicĭ era calea ferată Hanu-Conachi-Prival, com. Tudor-Vladimirescu. Actualmente aicĭ este pământ arabil şi nu se maĭ cunóşce nimic.

Oluluĭ, pîrîiaş, format din alte 2 pîrae maĭ micĭ: Recea şi Chiţcanĭ, curge pe teritorul com. Bogheşcĭ şi se varsă în partea stângă a Zeletinuluĭ, în raionul com. Bogheşcĭ, pl. Zeletin.

Onceşcĭ, com. rur., pl. Stănişeşcĭ, situată la N. judeţuluĭ, la o depărtare de 75 km. ḑeparte de Tecuciŭ. Este formată din 10 cătune: Bărbósa, Délul-Perjuluĭ, Gorgheşcĭ, Lozinca, Taula, Tarniţa, Tomozeĭ, Onceşci-Noĭ, Onceşci-Vechĭ şi Valea-Bouluĭ.

Are o populaţie de 663 capĭ de familiĭ cu 1470 suflete, carĭ locuesc în 624 case, plus încă 5 familiĭ de Ebreĭ, cu 648 contribuabilĭ. In com. se află 4 bisericĭ: în Bărbósa, Tomozeĭ, Onceşci-noĭ şi Tarniţa, deservite de 3 preoţĭ cu 6 cântăreţĭ. Teritorul comuneĭ este de 7955 hectare şi 21 ariĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşcerea vitelor. In comună se află: 69 boĭ, 562 vacĭ, 7 taurĭ, 56 caĭ, 56 epe, 15 armăsarĭ, 3 bivolĭ, 1385 oĭ şi 16 capre.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 7258 h. 90 ariĭ, repartisat ast-fel: 1060 h. 30 ariĭ grâu, 1179 h. 21 a. porumb, 440 h. 30 a. orz, 145 h. 42 a. ovĕz, 204 h. 14 a. secară, 90 ariĭ meiŭ, 7 h. rapiţă, 10 h. 71 a. fasole, 102 h. 23 ariĭ viĭ, 259 fâneţe, 8 h. 02 a. prunĭ.

Comuna ocupă 1005 h. numaĭ vatra satelor. Răzeşiĭ au o suprafaţă de 3736 h. 85 ariĭ, clăcaşiĭ 382 h.; iar statul şi proprietariĭ aŭ 2840 h. 11 ariĭ.

In comună se maĭ găsesc 46 pluguri de fer, 266 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb, 4 de vênturat, 12 cazane de făcut rachiŭ, 8 morĭ de apă, 15 de vênt.

Tot aci se află 3 şcolĭ mixte: 1 în Onceşci vechĭ, a 2-a în Onceşci-noĭ şi a 3-a în Tarniţa. Câte şi trele sunt plătite de comună. Cea din Onceşci-vechĭ datéză de la 1868, construcţia de gard în stare rea, se frequentă de 32 copiĭ. Cea din Onceşci-

www.dacoromanica.ro

noĭ, datézĕ de la 1869, localul închiriat, construcţia de gard în stare mediocra, se frequentă de 57 copiĭ (39 băeţĭ şi 18 fete).

A treia în Tarniţa datézĕ din 1892, construcţie rea, se frequentă de 43 copiĭ (41 băeţĭ şi 2 f.). Intrega com. are 490 copiĭ în vîrstă de şcólă (282 b. şi 208 f.).

Veniturile comuneĭ se urcă la cifra de 3937 leĭ 95 banĭ, iar cheltuelele 3760 leĭ. Comerţul se face de 6 cârciumarĭ.

Comuna e brăsdată de délurile: Perjul, Onceşcĭ, Lazu şi Gorgheşci, străbătută de rîul Berheciŭ şi de maĭ multe pîrîiaşe carĭ se varsă în Berheciŭ.

Căile de comunicaţie. Şoséua judeţenă o uneşce cu com. Godineşci şi merge până în Délul-Perju, de aicĭ se desparte în maĭ multe drumurĭ naturale la satele din prejur şi la Nord.

Se mărgineşce la N. cu jud. Bacău, la S. cu com. Neguleşcĭ, la V. cu com. Godineşcĭ şi la V. cu com. Stănişeşcĭ.

Istoricul. Acéstă comună fiind délurosă şi în mare parte acoperită cu pădurĭ seculare a fost adăpostul ómenilor prigoniţĭ de împrejurări. Ei se aşezau în aceste pădurĭ facêndu-şi locuinţe şi în urma deveniau stăpânĭ. Aşa ne întâmpină numirĭ ca: *Curătura Grosuluĭ*, *Poiana luĭ Antohe*, etc.; din aceste familiĭ s'a formát satele din prejur. Ni se spune că pe moşia satuluĭ Tarniţa, a fost un sat vechiŭ care s'a distrus de administraţia monastireĭ Rachitósa. Astădĭ nu se ved de cât urmele unuĭ drum, care trece prin pădure şi care se numeşce *drumul potecelĭ*. Locul unde a fost satul se numeşce *Valea Cişmeleĭ*.

Onceşci-noĭ, sat, face parte din comuna cu acelaş nume. Situat în partea de N. Poporul îĭ maĭ ţice şi «Laţu». Are o pop. de 115 capĭ de familiĭ cu 493 suflete. Se maĭ adaogă 7 suflete de Ebreĭ, care se ocupă cu comerţul.

Aicĭ se află o şcólă care se frequentă de 57 copiĭ (40 băeţĭ şi 17 fete).

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», a fost făcută la 1772, a durat 20 anĭ, până la 1792, când s'a construit alta tot pe acel loc; actuala a fost reţidită la 1834. S'a reparat de 2 orĭ, se întreţine de locuitorĭ. Comerţul aicĭ se face de 6 cârciumarĭ.

Onceşci-Vechĭ, sat, face parte din com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat pe cósta de E. a déluluĭ

www.dacoromanica.ro

Medelenilor, pe malul drept al Berheciuluĭ.

Are o pop. de 58 capĭ de familiĭ cu 190 suflete, carĭ locuesc în 48 case cu 42 contribuabilĭ.

Aicĭ se află o şcólă înfiinţată la 1872 şi care se frequentă de 62 copiĭ din 101 în vîrstă de şcólă.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Comerţul se face de 2 cârciumarĭ. Teritorul cătuneĭ este de 1129 hectare.

Onésca, vale, începe din Valea-Sécă, com. Corod, continuă spre S. până pe teritorul com. Barcea, pl. Bêrlad.

Oprişeşcĭ, pîrîiaş, isvorăşce din délul Oprişeşcilor, merge în direcţie V.-E. prin mijlocul satuluĭ cu acelaş nume, şi se varsă în pîrîul Gunóia, în satul Oprişeşcĭ, com. Burdusacĭ.

Oprişeşcĭ. rîpă, în partea de V. a déluluĭ cu acest nume, merge direcţie E.-V. până în Pojorîta, la S. de satul Crăeşcĭ, comuna cu acelaş nume.

Opt-ḑecĭ, sfóră de moşie în raionul comuneĭ Gohor, se întinde din rîul Berheciŭ, până în muchia déluluĭ Şipan.

Oprişeşcĭ, sat, face parte din com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat în partea de V. a comuneĭ, pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la o distanţă 1 km. şi 700 m. departe de reşedinţa comuneĭ, care e în Burdusacĭ.

Are o pop. de 110 capĭ de fam. cu 393 suflete. Ştiŭ carte 20 bărbaţĭ şi 5 femeĭ.

Este străbătut de pîrîul Gunóia, ce se uneşce cu Oprişeşcĭ, după ce străbat unite satul, se varsă în Zeletin.

Aicĭ se află 3 bisericĭ: Cea cu hramul «Sfinţiĭ Apostolĭ», situată pe un loc înalt la Vest, este ḑidită de Episcopul de Roman Ionichie la 1759, acésta se vede din inscripţia ce se găseşce deasupra uşeĭ bisericeĭ. S'a reparat de locuitorĭ la 1839, astăḑĭ se află în bună stare.— Are 34 stînjenĭ de pămênt, donate de episcopul fondator.

Locuitorĭ sînt vechĭ răḑeşĭ şi stăpânesc tot teritorul cătuneĭ, care e de 1129 hectare.

Şcólă nu există. Copiiĭ merg la şcóla din Burdusacĭ, distanţă de 1 km. şi 680 m., numaĭ 12 băeţĭ din 28 şi nicĭ o fată din 28.

A doua biserică cu patronul Sf. Gheorghe», ḑidită la 1874 de Iancu şi Petrache Zota, proprietar în sat.

www.dacoromanica.ro

A treia situată pe Delul-mare, la E., este făcută de locuitorĭ în 1872; în locul eĭ a fost încă alte 2 biserici, una făcută la 1680 şi alta maĭ înainte. Acésta este cea maĭ veche biserică din sat. Aicĭ se află şi cimitirul.

Este străbătut de un drum ce vine din şoséua naţională. Satul este vechiŭ. De aicĭ s'a trimis Museuluĭ din Bucureşcĭ câte-va zapise de la anul 1660, ce s'a găsit la locuitorĭ.

Satul 'şĭ trage numele de la un om numit *Oprişan,* după cum spun bătrâniĭ satuluĭ.

Oarzelor, dél, la răsărit de satul Crăeşcĭ. Numit ast-fel, căcĭ pe acest del a fost pădure, şi după distrugerea eĭ s'a cultivat cu orz şi alte cereale.

Orzărie, loc isolat, la S. de satul Movileniĭ-de-jos, com. Movileniĭ, pl. Bârlad.

Orghidan, baltă, la V. de satul Homocea; în acéstă baltă se varsă pîrîul Polocin, com. Homocea.

Otovăeşcĭ, vechea numire a satuluĭ Gohor.

Oţeleşcĭ, veche numire a satuluĭ Corod.

Oţeleşcĭ, sat, aşeḑat în valea pîrîuluĭ Berheciŭ, fostă moşie răḑăşéscă, care ţinea de jud. Tecuciŭ (Uricarul Codrescu, vol. VII, p. 316), astăḑĭ com. Oţeleşcĭ este în jud. Bacăŭ.

P.

Palanca, pîrîŭ, curge la Vest de satul cu acelaş nume, com. Condrăcheşcĭ, pl. Berheciŭ.

Palanca, sat, face parte din com. Condrăcheşcĭ. Situat la N. judeţuluĭ, în hotarul judeţuluĭ Bacăŭ. Are o populaţie de 6 capĭ de fam. cu 18 suflete: 3 românĭ şi 3 ungurĭ. Numit ast-fel după rîul ce 'l străbate. Are la N. Délu-mare, acoperit de pădurea Petreşcĭ, jud. Bacăŭ.

Panuluĭ, dél, situat în raionul comuneĭ Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, este o ramificaţie din zarea Dobrotforuluĭ, separă com. Coloneşcĭ de com. Antoheşcĭ din jud. Bacăŭ.

www.dacoromanica.ro

Paruluĭ, dél, începe din comuna Buciumenĭ, merge spre Sud paralel cu valea Băieĭ şi continuă până aprópe de oraşul Tecuciŭ.

Paruluĭ, vale, în partea de Est a déluluĭ cu acelaş nume, com. Buciumenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Papacioc, cóstă de dél, în com. Puţenĭ, începe din aşa numitul «Piscu-Bălan», spre Est de pădurea Bazatuluĭ, com. Puţenĭ.

Papureĭ, pisc de dél, la N. de satul Vulturenĭ, com. cu acelaş nume.

Pastia, han vechiŭ, aşeḑat pe partea dréptă a şoseleĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ, la 1 km. spre S de Tecuciŭ, astăḑĭ e o casă în ruină. In faţă e o grĭdinărie.

Pădurenilor, délul, situat în raionul com. Colonescĭ, ramificaţie din zarea Dobrotforuluĭ.

Paraónĭ, pîrîŭ, isvorĕşce din rîpa cu acelaş nume, curge pe lângă satul Nicoreşcĭ şi se varsă în partea dréptă a Zeletinuluĭ, în raionul com. Valea-Rea.

Părăónĭ, rîpă, situată între satele Năneşcĭ şi Cosiţenĭ. Din acéstă rîpă isvorĕşce pîrîul cu acelaş nume, în com. Valea-Rea, el se varsă în Berheciŭ, la S. de Brăhăşeşcĭ.

Părăónĭ, numire dată de locuitorĭ uneĭ părţĭ de pămênt arabil, situat la Sud de satul Năneşcĭ, proprietatea rĕḑeşilor din satul Galbenĭ, com. Valea-Rea.

Părăgină, dél, la Est de satul Onceşcĭĭ-noĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Pătrăşcana, dél, continuare a déluluĭ Ghera, în partea de Vest a satuluĭ Gohor.

Pătrăşcana, gârlă, în partea de Est a déluluĭ Gohor, este o formaţiune a rîuluĭ Bêrlad.

Pânceşcĭĭ-monastireĭ-Ocneĭ, sat, ţinea de jud. Tecuciŭ, ocolul Polocinuluĭ, astăḑĭ în jud. Bacăŭ. Este udat de pîrîul Dieneţ saŭ Pănceştĭ, care se varsă în Siret. Pe délul Dieneţ, se află urmele unor întărituri vechĭ numite «Apărătórea» şi 2 movile. (Uricarul Codrescu, vol. VII, p. 314).

Păuşeşcĭ, numire dată de locuitorĭ mahalaleĭ din com. Lieşcĭ; i se maĭ ḑice şi Lieşcĭĭ-Miclesculuĭ .

Părlitura, dél, situat în raionul com. Corbiţa, pl. Zeletin.

www.dacoromanica.ro

Pârliturilor, dél, în partea de N.-V. a satuluĭ Tătăreşcĭ, comuna Corni.

Perjuluĭ, dél, lângă satul cu acelaş nume, com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Perjóia, rîpă ce strĕbate satul Bogheşciĭ-de-jos, com. Bogheşcĭ.

Perjóia şi Horjeştĭ, 2 sate vechĭ, carĭ astăzĭ nu maĭ există. — In locul acestora s'a înfiinţat satul «Bogheşcii-de-jos», comuna Bogheşci, pl. Zeletin.

Perchiu, sat, face parte din com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ. Situat pe cósta de Vest a déluluĭ cu acelaş nume, la o depărtare de 4 km. 70 metri depărte de reşedinţa com.

Are o pop. de 72 capĭ de fam. cu 332 suflete, carĭ locuesc în 62 case.

Aicĭ se află o şcólă care se frequentă de 35 copiĭ (34 băeţĭ şi 1 fată) din numĕrul de 185 copiĭ în vîrstă de şcólă.

N'are biserică.

Partea de sus a «Perchiuluĭ» se maĭ numeşce şi *Hărnicèni*.

Comerţul îl fac 2 cârciumarĭ.

Teritorul satuluĭ este de 862 hectare. Locuitoriĭ parte foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 22 hect. şi 99 ariĭ; parte vechĭ rĕzeşĭ stăpânesc 120 hect. şi 90 ariĭ; iar proprietarul moşieĭ numită *Fărcăşeşcĭ*, d-l Tache Anastasiu, are 719 hectare.

Istoricul satuluĭ sună ast-fel: Data înfiinţăreĭ ar fi din timpul luĭ Ştefan-cel-mare; locul acesta a fost dat unuĭ vitéz al luĭ, anume Balş, care împreună cu cumnatul sĕŭ a înfiinţat satele: Perchiŭ, Nedelcu, Fărcăşeşcĭ şi Şendreşcĭ.

Petrósa, sat, face parte din com. Găicéna, pl. Berheciŭ. Situat în partea de S.-V. a comuneĭ, la pólele déluluĭ cu acelaş nume, care are o consistenţă pietrósă, ceea ce 'ĭ-a adus numele satuluĭ.

Are o pop. de 72 capĭ de fam. cu 286 suflete, locuind în 68 case.

Ca pop. şcolară are: 39 copiĭ (23 băeţĭ şi 16 fete).

Periĭ, mahala, face parte din oraşul Tecuciŭ. Situat în partea de N.-E. a oraşuluĭ, pe malul stâng al Bârladuluĭ. Locuitoriĭ acesteĭ mahalale sînt veniţĭ aprópe toţĭ de la satul *Ocheşeşcĭ*, care astăzĭ nu maĭ există.

Petriş-Cernicarĭ, dél, situat la S.

www.dacoromanica.ro

de Tecuciŭ, în partea de Est a dêluluĭ Rotunda.

Piscu-Corbuluĭ, sat, face parte din com. Nicoreşcĭ. Situat pe malul Siretuluĭ, în partea de Vest a comuneĭ, despărţit de Cósta-Lupeĭ prin o rîpă.

Are o întindere de 3 1/2 km. şi departe de Nicoreşcĭ 3 km. şi 254 metri.

Are o pop. de 143 capĭ de familiĭ cu 639 suflete, carĭ locuesc în 140 case.

Aicĭ se află o biserică cu hramul «Ovidenie» (2 Februarie). Biserica actuală este ţidită la 1826. In locul eĭ au maĭ fost încă alte treĭ bisericĭ, care aŭ fost arse de Tătarĭ — spune tradiţia locală.

Pisera şi Gropana, moşiĭ, pendinte de spitalul din Tecuciŭ. Situate în raionul com. Brăhăşeşcĭ. Aceste moşiĭ cu pădurea ce se află pe dênsele, aduc un venit anual de 1222 leĭ şi 40 banĭ.

Piperuluĭ, dêl, situat în raionul com. Coloneşci, se ramifică din zarea Tutoveĭ.

Piscu-Roşu, douĕ dêluri, în com. Onceşci, pl. Stanişeşcĭ.

Piscu-luĭ-Romaniţă, dêl, la Vest de satul Ţepu, pl. Nicoreşcĭ.

Plăcinţenĭ, dêl, la Vest de satul cu acelaş nume, comuna Giurgióna.

Plăcinţenĭ, sat, face parte din comuna Giurgióna. Situat pe şesul Zeletinuluĭ, la o distanţă de 8 km. şi 125 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 18 capĭ de familiĭ cu 72 suflete.

Copiĭ în vîrstă de şcólă: 8 (7 băeţĭ şi 1 fata).

Locuitoriĭ aŭ 14 case şi 3 bordee.

Satul este înfiinţat la 1879, pe moşia statuluĭ numită Răchitos., care maĭ înainte depindea de mănăstirea Răchitósa.

Este străbătut de maĭ multe drumurĭ naturale.

Plăvan, dêl, la V. de satul Gorgheşcĭ, com. Onceşcĭ.

Plăvan, vale cu pîrîŭ, în comuna Onceşcĭ, se uneşce cu pîrîul Tomozeĭ şi se varsă în Berheciu, în partea de răsărit a satuluĭ Tomozeĭ, com. Onceşci.

Plesa, dêl, la Vest de satul Godineşcii-de-jos, comuna cu acela nume.

www.dacoromanica.ro

Pleşeĭ. loc şes, la Vest de satul Hulescĭ, com. Poiana, pe malul stâng al Siretuluĭ.

Pleşeĭ, vale, între delul Pleşeĭ şi delul Stârculuĭ, com. Onceşcĭ, pl. Stăniceşcĭ.

Pleş, loc arabil, în raionul com. Găicena, la V. de satul Huţu, com. Găicéna.

Plopósa, dél, la Est de satul Răchitósa, com. cu acelaş nume.

Plopĭ, baltă, lângă viile Branişcea, com. Fundenĭ, pl. Bêrlad.

Plopasca, pîrîu, la Est de satul Lărgăşanĭ, merge direcţie E.-V. şi se varsă în Berheciŭ, pe moşia Lărgăşenĭ.

Ploscuţenĭ, com. rur., pl. Berheciu. N'are nicĭ o cătună alipită. Situat pe valea Siretuluĭ, în partea de Est a şoseleĭ ce duce din Nicoreşcĭ la Homocea. La o distanţă de 34 km. departe de capitala judeţuluĭ şi 24 km. de reşed. plăşeı, în partea de N.-V. a judeţului.

Are o pop. de 245 capĭ de familie cu 900 suflete, şi cu 194 contribuabilĭ.

Toţĭ locuitorii sînt ungurĭ, avênd şi o biserică catolică, situată în partea de N. a satuluĭ. Eĭ îşĭ păstrézĕ portul şi vorbirea, de asemenea căsătoriile nu se fac de cât între dênşiĭ. — Sînt unĭĭ carĭ vorbesc şi românesce fórte greŭ.

In comună se află o şcólă care datézĕ de la 1879, localul propriŭ, construcţia de gard, în stare mediocră. Se frecuentă de 33 copiĭ din numĕrul de 92 (42 băeţĭ şi 50 fete) copiĭ în vîrstă de şcólă.

In com. se află 240 boĭ, 224 vacĭ, 94 caĭ, 12 capre, 498 oĭ, 224 porcĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1045 hect., care produce: 9405 kile porumb, 685 kile grâŭ, 498 kile orz, 316 kile ovĕz, 14 kile meiŭ, o parte este ocupată de valea Siretuluĭ.

Veniturile com. se urcă la cifra de 3012 leĭ 13 banĭ, egalând cheltuelile.

O şosea judeţénă légă Ploscuţenĭ cu Homocea la Sud, şi Poiana şi Buciumenĭ la Nord.

E brăsdată de un singur dél cu numele satuluĭ care trece în partea de rĕsărit şi continuă în com. Buciumenı.

Un pod de vase umblător légă satul Ploscuţenĭ cu Ajudu trecênd pe Siret la punctul numit la *Compane*.

www.dacoromanica.ro

Se mărginesce la N. cu com. Homocea, la S. cu com. Buciumenĭ, la E. cu dĕlul Cucueţilor, şi la V. cu rîul Siret.

Ungurĭ de aicĭ sînt aduşĭ la 1820 de Alex. Balş, din com. Vălenĭ (jud. Bacău).

Plăcinţenĭ, moşie, proprietate a statuluĭ, face parte din moşia Şerbăneşcĭ, com. Giurgióna.

Plăcinţenĭ, trup din pădurea statuluĭ Corbiţa.

Plop, pădure, trup din pădurea statuluĭ Muncel. Are o întindere de 80 fălcĭ.

Plop, sat, face parte din com. Motoşenĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Are o pop. de 14 capĭ de fam. cu 56 suflete.

La o distanţă de 3 km. şi 570 m. departe de reşed. comuneĭ. Acest sat este noŭ, înfiinţat pe moşia statuluĭ.

Plopuluĭ, lac, situat la S. de comuna Corod, lângă hotarul comuneĭ Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Plopu-luĭ-Agapie, pădure, situată la Sud de Movileniĭ-de-jos, pe malul Siretuluĭ, în partea de N. a Cuhalmuluĭ.

Podolenĭ, moşie, com. Barcea. — Are o suprafaţă de 1042 hect. de pămênt arabil şi 150 hect. de pădure de stejar şi ulm.

Fostă proprietatea d-luĭ Al. Ghica, astădĭ este a d-neĭ Maria Popovicĭ.

Podolenĭ, sat, face parte din com. Barcea, despărţit de satul Barcea vechie, prin rîul Bêrlad.

Populaţiunea este de 75 capĭ de familie cu 349 suflete, la carĭ se maĭ adaogă şi 4 ebreĭ, carĭ locuesc în 125 case şi 6 bordee.

Comerţul în acest sat îl fac 2 cârciumarĭ.

Ştiu carte 25 bărbaţĭ. Ca meseriaşĭ sînt 2 lemnarĭ.

Are o biserică cu hramul «Sf. Dimitrie».

Iată cum sună inscripţia de la intrarea acesteĭ bisericĭ:

«La 1845, s'a început acéstă sfîntă biserică, cu tótă cheltuiala dumisale boeruluĭ mare vornic «Alex. Ghica, proprietarul moşieĭ Podolenĭ, şi cu ajutorul ce aŭ dat locuitoriĭ.

Biserica este de cărămidă, cu temelie de piatră.

Inainte de acésta biserică a existat alta facută de nuele şi învălită cu stuf.

Satul Podolenĭ se maĭ numea înainte şi *Bêrlădenĭ*

www.dacoromanica.ro

Porculuĭ, lac, situat în raionul comuneĭ Matca. In timpul vereĭ sécă cu desăvârşire.

Porcărie, baltă în com. Fundeni, în partea de S.-V. a staţieĭ Hanu-Conachi.

Porcăreţ, sat, face parte din com. Corbasca. Este aşeḑat pe cósta déluluĭ Frăsinel, la o distanţă de reşedinţa comuneĭ de 3 km. 211 m. care e la Sud.

Are o pop. de 52 capĭ de familiĭ cu 207 suflete.

Acest sat este compus numaĭ din ţiganĭ numiţĭ *Lingurarĭ*, pentru că se ocupă cu facerea lingurilor, coveţilor etc.

In partea de V. a satuluĭ, din locul numit *Tabără* isvoresce pîrîul Porcăreţ sub numele de *Negotă*. In partea de E. a satuluĭ se află un punct strategic numit Cetăţue sau după propria lor expresie *Cetăţele*.

Podu-Turculuĭ, com. rur., plasa Zeletin, formată din 2 catune: Tîrgu Podu-Turculuĭ şi Dămăcuşa. Isĭ trage numele de la un pod ce a fost construit de Turcĭ în trecerea lor peste pîrîul Zeletin. In locul acestuĭ pod care era mic şi rĕu, comuna a construit altul. Ea este situată pe şes, la o distanţă de 43 km. departe de reşedinţa capitaleĭ. Privită în relief are o formă drept-unghiulară, de la N. la S. avênd în partea de E. a tîrguluĭ o colină de déluri cu priviri frumóse, formênd şi limita judeţuluĭ.

Are o pop. de 1973 locuitorĭ (880 bărbaţĭ, 1096 femeĭ) în care intră 927 Românĭ, 8 Grecĭ, 2 Bulgarĭ, 11 Ungurĭ şi 1025 suflete de Ebreĭ, carĭ locuesc în 940 case cu 1525 contribuabilĭ.

In comună se află o biserică cu patronul «Sf. Proroc Ilie», ḑidită la 1830 de vechiul proprietar al tîrguluĭ Mihaĭ Emandi. Pe clopot se află data de 1813. Se întreţine de locuitorĭ.

După profesiune locuitoriĭ se împart ast-fel: 100 agricultorĭ, 100 meseriaşĭ, 250 comersanţĭ, 48 profesiĭ libere, 10 muncitorĭ, 142 servitorĭ.

In comună sunt 2 şcolĭ: una de băeţĭ cu 2 învĕţătorĭ, care datéză de la 1868, iar cea de fete s'a înfiinţat la 1870. Ambele localurĭ sunt propriĭ, construcţia de ḑid în stare bună.

Cea de băeţĭ se frequentă de 91 baeţĭ din care 41 Românĭ, şi 55 Ebreĭ, din numĕrul de 162 copiĭ în vîrsta de şcólă.

Cea de fete are 2 învĕţătóre, şi se frequentă de 88 fete (35 Romînce şi 53 Ebreice) din numarul de 132 fete. Şcólele fac

www.dacoromanica.ro

pregrese, aşa că jumĕtate din populaţie ştiŭ carte.

In com. se află: 110 boĭ, 6 bivolĭ, 215 vacĭ, 23 epe, 90 caĭ, 374 oĭ, 125 porcĭ, 45 capre.

Stupĭ sunt 150 dând 50 kgr. miere şi 60 kgr. céră.

Locuitoriĭ maĭ cultivă un teren de pămînt care produce: 246 kile grâŭ, 55 kile secară, 84 kile grâŭ, 304 kile porumb, 44 kile ovĕz şi 14 kile meiŭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la cifra de 21,132 leĭ, la cheltueliĭ asemenea. Gândacĭ de mătase se cultivă pe o scară maĭ întinsă.

Comuna are o lungime de 2 1/2 km. şi o lăţime de 1 1/2 km.

Comuna este străbătută de şoséua judeţénă care o légă de comuna Giurgióna la S. şi com. Muncel la N. In partea de V. curge pîrîul Zeletin care formédă limita comuneĭ în partea apusană.

E brăsdată la E. de délul Bicheşcĭ.

Comuna s'a înfiinţat la 1840. Pe la 1827 şi 1830 pe acest loc eraŭ 3 cârciumĭ cu numele de rateşe, şi în urmă se maĭ numea la tîrg la iarmaroc, fiind-că aicĭ locuitoriĭ satelor vecine veneaŭ de schimbaŭ între eĭ vite şi obiecte casnice.

La 1840 aŭ venit din satele vecine maĭ mulţĭ locuitorĭ, în acelaş timp şi un numĕr de Ebreĭ, şi aŭ înfiinţat tîrgul Podu-Turculuĭ, plătind *besmă* (embatic) proprietaruluĭ de atuncĭ, M. Iamandi, şi celuĭ de astădĭ I. Gheorghiade.

Se mărgineşce la N. cu com. Muncel, la S. cu com. Giurgióna, la E. cu jud. Tutova, la V. cu com. Giurgióna.

Podu-Turculuĭ, tîrg, reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume. Aicĭ se află reşedinţa tuturor autorităţilor plăşeĭ Zeletin şi a judecătorieĭ de ocol. Aicĭ se maĭ găseşce un Palat Administrativ în care sunt autorităţile subprefectureĭ şi ale primărieĭ.

In tîrg se află un spital făcut de d. Vasile Teodor şi care se întreţine de judeţ.

Se maĭ află o biserică, 2 şcolĭ, un oficiŭ telegrafo-postal şi reşedinţa companieĭ 6 a reg. 6 No. 24 de Infanterie.

In fie-care Lunĭ se face bâlciŭ (iarmaroc), în care se vênd şi se schimbă vite şi alte mărunţişurĭ.

Comerţul îl fac numaĭ Ebreiĭ, carĭ sunt cismarĭ, tinichigiĭ, zidarĭ, neguţătorĭ de cereale etc.

Tîrgul este situat pe vale, avênd la E. şi la V. délurĭ. In centru se află ocolul de cereale.

Poiana, dél, la E. de satul Taula, com. Onceşcĭ.

www.dacoromanica.ro

Poiana, vale, la N. de com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Poiana, pădure, la E. de satul Onceşci-noĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Poenarĭ, mahala în satul Homocea, pl. Berheciŭ.

Poenarĭ, vechea numire a satuluĭ Homocea.

Poenele, sat, face parte din com. Godineşcĭ. Este situat la N. comuneĭ, la o distanţă de 9 km. 214 m.

Are o populaţiune de 16 capĭ de familie cu 70 suflete şi cu o populaţiune de 27 copiĭ (15 băeţĭ şi 12 fete) în vîrstă de şcólă.

Posiţiunea topografică i-a dat numele satuluĭ.

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ» deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ. Este construită la 1840 de Costache Crăescu, refăcută de ţid la 1872 de Emanoil Crăescu. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi $8^1/_2$ fălcĭ de pămênt arabil.

Poenele, pîrîŭ, trece prin satul cu acelaş nume, com. Godineşcĭ. El se varsă în pîrîul Reprivĕţ.

Poiana, loc arabil, situat între satele Blânţi şi Corod, pl. Nicoreşcĭ.

Poiana, pîrîŭ, udă satul cu acelaş nume, el isvorăşce din zarea Dobrotforuluĭ şi se varsă pe partea dréptă a Zeletinuluĭ, între satele Analog şi Poiana, com. Colonescĭ.

Poiana, sat, face parte din com. Colonescĭ. Situat pe pîrîul cu acelaş nume, la o distanţă de 12 km. departe de reşedinţa comuneĭ spre Nord.

Are o pop. de 54 capĭ de familie cu 195 suflete, carĭ locuesc în 52 case, şi cu 40 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ.

Poiana, com. rur., pl. Nicoreşcĭ, situată pe malul Siretuluĭ, la o distanţă de 28 km. departe de capitala judeţuluĭ şi 14 km. de a plăşeĭ. Este formată din satele: Diaconĭ, Huleşcĭ şi Poiana.

Are o pop. de 442 capĭ de familie cu 1884 suflete, carĭ locuesc în 438 case, avênd 123 băeţĭ şi 123 fete în vîrstă de şcólă, cu 416 contribuabilĭ.

In com. sunt 3 bisericĭ: în Diaconĭ, în Poiana propriŭ ţisă şi în mahalaua Ţicăŭ, deservite de 2 preoţĭ.

Aicĭ se află o şcólă înfiinţată

www.dacoromanica.ro

la 1862, localul închiriat, în stare mediocră. Se frequentă de 46 copiĭ (42 băeţĭ şi 4 fete) din 237 (128 băeţĭ şi 119 fete) în vîrstă de şcólă.

Locuitoriĭ ocupându-se cu agricultura şi creşterea vitelor aŭ: 561 boĭ, 208 vacĭ, 7 taurĭ, 49 caĭ, 48 epe, 7 armăsarĭ, 634 oĭ, 111 capre şi 64 stupĭ.

Semănăturĭ fac: 45 h. şi 50 ariĭ grâŭ, 451 h. şi 65 a. porumb, 251 h. orz, 29 h. ovĕz, 10 h. secară; pădure posedă 132 h., viĭ 73 h. Maĭ aŭ şi 210 pluguri şi 11 cazane de făcut rachiŭ.

Ea este străbătută de văile: Roşie, Puţurile, ce desparte Diaconĭ de Poiana, şi Valea Lupeĭ.

Prin comună trece şoséua care vine de la Nicoreşcĭ, de la S. la N. în lungime de 2 km. 224 m.; drumul spre Ploscuţenĭ, drumul la Buciumenĭ, trecênd prin Poiana, în lungime de 3 k. şi 430 m. şi drumul de la Cósta-Lupeĭ ce merge prin Huleşcĭ, în lungime de 1 km. şi 543 m.

Moşiile de pe lângă comună pórtă numele de: Batca, Bulbóca, Pletea şi Sbiera.

In partea de V. a com., lângă mahalaua Ţicăŭ, se află ridicătura de pământ numită *Cetăţue*, care cu timpul va fi dărâmată de Siret.

Hotarele comuneĭ sunt: la N.-E. com. Buciumenĭ, la S. com. Nicoreşcĭ, la V. rîul Siret.

Poiana, sat, face parte din com. cu acelaş nume. Situat pe şes, în centrul comuneĭ. Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 233 capĭ de familie cu 1006 suflete, carĭ locuesc în 228 case cu 222 contribuabilĭ. Aicĭ se află o şcólă care este frecuentată de 46 copiĭ.

In sat se află: 324 boĭ, 117 vacĭ, 6 taurĭ, 26 caĭ, 23 epe, 4 armăsarĭ, 322 oĭ, 64 capre, 30 stupĭ, 144 pluguri şi 5 cazane de făcut rachiŭ.

Eĭ cultivă: 28 h. grâŭ, 63 h. porumb, 57 h. orz, 10 h. secară şi 10 h. vie.

Aicĭ se află 2 biserici: una cu patronul «Sf. Nicolae, care se află în mahalaua Ţicăŭ şi care se crede a fi cea maĭ veche, nu se şcie positiv de când este făcută. Se întreţine de obştia locuitorilor.

Alta în Poiana propriŭ ţisă, cu patronul «Adormirea Maicеĭ Domnuluĭ», făcută de locuitorĭ în 1853. S'a reparat de 2 orĭ. Se întreţine de locuitorĭ.

Satul e vechiŭ, bătrâniĭ spun că locuitoriĭ: Bulbóca, Pletea şi Stahie aŭ fost primiĭ locuitorĭ carĭ s'aŭ aşeḑat în mijlocul pădureĭ ce era pe aicĭ, în mijlocul

www.dacoromanica.ro

pădurei era şi o poiană. In acéstă poiană s'a înfiinţat satul căruia i-a rĕmas numele de satul *Poiana*.

Poenilor, dél, situat la N. de Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Poiana-Chiórĕ, trup de moşie din proprietatea Statuluĭ Corbasca, com. Corbasca, pl. Berheciŭ.

Poiana-Maluluĭ, dél, la V. de satul Fundătura, com. Răchitósa.

Poiana-luĭ-Stan, sat, face parte din com. Muncel. Situat la N. comuneĭ, la o distanţă de 3 km. 200 m.

Are o pop. de 74 capĭ de familie cu 345 suflete, carĭ locuesc în 60 case. Işĭ trage numele de la un om numit *Stan* care gonit de Grecĭ 'şi-a găsi refugiul aicĭ în mijlocul pădureĭ Locuitoriĭ sunt împroprietăriţ la 1864.

Poiana-Popeĭ, poiană în mijlocul pădureĭ dintre satele Ghiloveşcĭ şi Arinósa. Aicĭ se află o cişmea făcută de un popă, din care isvoreşce apă fórte bună de bĕut.

Pogleţ, trup de moşie, din proprietatea statuluĭ, com. Corbasca.

Pogleţ, sat, face parte din com. Corbasca. Situat pe dél, în partea de N. a com., la o distanţă de 4 km. 730 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 17 capĭ de familiĭ cu 69 suflete, carĭ locuesc în 15 case.

Satul are o posiţiune fiorósă şi singuratică; din tóte părţile înconjurat de păduriĭ şi déluriĭ; ca să te ducĭ acolo trebue să mergĭ jumĕtate de oră prin o pădure seculară. La N. de sat, pe lângă biserică este hotarul jud. Bacăŭ.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕdeşĭ, parte aŭ fost ómeniĭ schituluĭ, care se află în acest sat.

Pogleţ, fost schit de călugărĭ, în satul cu acelaş nume. Astădĭ biserică de mir. Aci a fost călugărĭ până la 1864, căcĭ se vĕd şi astădĭ chiliele din jurul bisericeĭ, însă sînt în ruină.

Biserica este de lemn, frumos făcută şi bine conservată.— Nu se cunósce data construireĭ. — După o inscripţie ce se află în altar pe o icónă se vede anul 1774. — Bĕtrâniĭ spun că aşa a apucat'o şi că ar fi făcută de Constantin Balş, care a fost mult timp proprietarul moşieĭ.

La 1880 s'a maĭ mirimitisit puţin cu spesele locuitorilor.

Situată pe dél, ea ne presintă

www.dacoromanica.ro

un aspect frumos şi ca exterior şi ca interior.

Pojorîta, dél, în partea de Est a satuluĭ Crăeşcĭ, formézĕ limita între Crăeşcĭ şi Răchitósa. Numit ast-fel, fiind-că pîrîul Pojorîta isvorĕşce din el.

Pojorîta, pîrîŭ, isvorĕşce din délul cu acelaş nume, la Nordul satuluĭ Crăeşcĭ, are o adâncime de 5 m. şi o lăţime de 3 m., fórte prăpăstios, avênd maluri drepte, trece prin mijlocul satuluĭ Crăeşcĭ, pe care îl udă în tótă întregimea, continuă spre Sud, iar la gura Crăeşcilor, se uneşce cu Dobrottorul, şi unite se varsă în partea drépt̆ă a Zelctinuluĭ.

Pojorîta, mahala, la Nordul satuluĭ Crăeşcĭ, aicĭ a fost satul în vechime care purta acest nume. (Veḑĭ Crăeşcĭ).

Polocin, pîrîŭ, isvorĕşce din délul Măţcanĭ, pădurea Condrăcheşcĭ, udă com. Condrăcheşcĭ în partea de Vest, Hurueşcĭ tot la Vest, purtênd numele satelor pe unde trece, strĕbate satul Lespeḑĭ şi Homocea, unde se varsă în balta Orghidan, care şi ea se revarsă în Siret, la Sud de satul Homocea.

Popeĭ, valea, între Tătăreşcĭ şi Ungurenĭ, com. Corni.

Popeĭ, rîpa, între satul Blânḑĭ şi pădurea cu acest nume, comuna Corod, pl. Nicoreşcĭ.

Popondoo, pămênt arabil, în partea de N.-E. de Nicoreşcĭ.

Popeşcĭ, dél, la Vest de satul Popeşcĭ, com. Găicéna.

Popeşcĭ, vale, care vine de la Nord, continuă spre Sud până în valea Găicéneĭ.

Popeşcĭ, sat, face parte din comuna Găicéna. Situat la Nordul comuneĭ, pe cósta déluluĭ cu acelaş nume. Teritorul satuluĭ e de 507 hect.

Are o populaţie de 35 capĭ de familie cu 125 suflete.

Satul datézĕ de 200 anĭ.

Ca populaţie şcolară are: 15 copiĭ (7 băeţĭ şi 8 fete).

Pornitura-de-pe-vale, pîrîŭ, isvorĕşce din partea de Vest a satuluĭ Godineşcĭ, şi se varsă în Reprivĕţ, com. Godineşcĭ.

Poşta, sat, face parte din com. Gohor. — Situat pe şoséua ce duce din Tecuciŭ la Bêrlad. Aci era o staţiune a trăsurilor de

www.dacoromanica.ro

poştă ce plecaŭ din Tecuciŭ spre Bêrlad, înainte de a se face calea ferată. Astăḑĭ n'a rĕmas de cât cu numele, înfiinţându-sĕ un sat şi avênd o populaţie de 33 capĭ de fam. cu 93 suflete. La o distanţă de 9 km. departe de reşed. comunei, spre Súd.

Poşta, fost sat, pe drumul ce duce din Tecuciŭ la Focşanĭ. Aci era un conac al voiajorilor, înainte de a trece Siretul. — Cu timpul s'a desfiinţat cu desĕvîrşire. Tot aicĭ a fost şi o biserică. Locuitoriĭ din acest sat s'a mutat în satul Furcenĭ.

Poşta-veche, loc isolat, între Tecuciŭ-Iveşcĭ, la 2 km. la S. de satul Barcea. Aicĭ staţionaŭ trăsurile carĭ plecaŭ din Tecuciŭ spre Galaţĭ, acésta înainte de construirea linieĭ ferate Tecuciŭ-Galaţĭ. Astăḑĭ aicĭ nu se află de cât un plop înalt şi în faţă cantonul şoseleĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ.

Prădăiş, pîrîiaş cu rîpă, isvorĕşce din satul Prădăiş, com. Hurueşcĭ, merge direcţie E.-V. şi se varsă în Polocin, lângă satul Gălcşcĭ.

Prădăiaş, sat, face parte din com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ. — Este situat pe cósta vestică a déluluĭ cu acelaş nume în partea de Sud a comuneĭ.

Are o pop. de 35 capĭ de familiĭ cu 186 suflete, locuind în 27 case.

Ca populaţie şcolară are 31 copiĭ (16 băeţĭ şi 15 fete).

Satul Gălcşcĭ se numea înainte tot Prădaiş, în urmă s'a numit «Gălescu», după numele proprietaruluĭ acestuĭ sat Nicu Gălescu.

Prival, fostă staţie de cale ferată lângă satul cu acelaş nume. — Acéstă staţie a fost până la 1881, când din causa deselor inundaţiĭ ale Siretuluĭ, s'a mutat şi satul şi gara. Locuitoriĭ s'aŭ mutat în com. Tudor-Vladimirescu, iar staţia «Prival» la Vameş, pe linia Hanu-Conachi-Galaţĭ.

Privalul-vechiŭ, fost sat, pe malul Siretuluĭ. Puntul sudic al judeţuluĭ Tecuciŭ. Situat pe valea Siretuluĭ, cea maĭ mică revĕrsare inunda tot satul, ceea ce a făcut ca la 1881 locuitoriĭ să 'şĭ părăséscă locuinţele şi să se ducă în noul sat «Tudor-Vladimirescu».

Satul era fórte vechiŭ, căcĭ se pomeneşce de el în Letopiseţe pe la 1600. — Aicĭ era un popas al călĕtorilor ce veneaŭ

www.dacoromanica.ro

din Galaţi, şi intraŭ în judeţul Tecuciŭ.

Tot aicĭ era şi gara cu acelaş nume. Astăţi nu se maĭ vĕd de cât grădinĭ şi viĭ, fără a se cunóşce urme de sat.

Posiţiunea sa topografică în valea Siretuluĭ, 'ĭ-a dat numele.

Privălenĭ, mahala, la Sudul com. Tudor-Vladimirescu, despărţită de restul comuneĭ prin calea ferată Hanu-Conachi-Vameş.

Locuitoriĭ de aicĭ sînt veniţĭ din fostul sat Prival».

Prisacăĭ, vale, trece prin satul cu acelaş nume, com. Godineşcĭ.

Prisacăĭ, delul, în raionul comuneĭ Ţigăneşcĭ, com. cu acelaş nume, la Vestul satuluĭ, merge în direcţie Nord-Sud.

Prisacăĭ, pădure la Vest de satul Scărişóra, com. Corbasca.

Pruténca, pădure particulară, la Sud de satul Şerbăneşcĭ, com. Lieşcĭ.

Putinele, pîrîŭ, curge prin satul cu acelaş nume, comuna Buda, merge în direcţie de la Nord la Sud, şi în faţa satuluĭ Putinele se varsă în Zeletin.

Putinele, sat, face parte din com. Buda, pl. Stănişescĭ, situat la o distanţă de 3 km. şi 265 metri departe de reşed. comuneĭ.

Are o suprafaţă de 340 hect. şi 25 arĭ, şi cu o pop. de 98 capĭ de fam. cu 339 suflete, cu 71 contribuabilĭ.

Maĭ înainte aicĭ a fost reşedinţa comuneĭ.

Aicĭ se află o şcólă mixtă care datéză de la 1892, întreţinută de comună, localul închiriat, construcţie de gard, în stare mediocră şi se frequentă de 28 copiĭ (25 băeţĭ şi 3 fete).

Tot aicĭ se află şi o biserică cu patronul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ». Ea este construită la 1880, de obştia satuluĭ, din lemn de stejar. Are vre-o câte-va cărţĭ vechĭ. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi 5 fălcĭ de pămênt arabil.

Comerţul îl face 1 cârciumar.

Puţenĭ, moşie, com. Puţenĭ. Are o suprafaţă de 1500 fălcĭ. A aparţinut maĭ întâiu vorniculuĭ *Costache Conachi*, in urma unuĭ boer numit Razu, astăţi o posedă Alexandru Mavrocordat, fiul luĭ Constantin Mavrocordat.

Puţenĭ, com. rurală, plasa Nicoreşcĭ, compusă din 2 cătune: Mânjrescĭ şi Puţenĭ. Situată pe

www.dacoromanica.ro

valea Geruluĭ, la o depărtare de 16 km. de Tecuciŭ şi 31 km. de reşedinţa plăşeĭ, spre Est.

Are o populaţie de 474 capĭ de familie cu 1860 suflete, la carĭ se maĭ adaogă încă 12 capĭ de familiĭ ebreĭ, cu 60 suflete. — Sînt 470 contribuabilĭ.

In comună sînt 2 biserici: 1 în Puţenĭ şi a 2-a în Mândreşcĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cântăreţĭ.

Producţia agricolă ocupă locul întâiŭ. Comerţul se face numaĭ cu cereale şi acesta stă în mâna ebreilor, care speculéză pe locuitorĭ.

Eĭ aŭ: 470 boĭ, 504 vacĭ, 272 caĭ, 185 epe, 495 oĭ, 3 taurĭ, 4 bivolĭ şi 521 porcĭ.

Teritorul întregeĭ com. este de 24568 hect., din care 1459 hect. cultivabile.

In comună se maĭ găseşce o móră de vênt şi una de abur, a proprietaruluĭ.

Se maĭ află şi 2 şcolĭ: 1 în Puţenĭ şi a 2-a în Mândreşcĭ.

Cea din Puţenĭ, datéză de la 1866, în stare rea. Se frequentă de 50 copiĭ (46 băeţĭ şi 4 fete) din numĕrul de 244 (120 băeţĭ şi 124 fete) în vîrstă de şcólă.

Cea din Mândreşcĭ, înfiinţată în anul 1892, construcţia de ţid. Se frecuentă de 24 copiĭ din numĕrul de 83 (47 băeţĭ şi 36 fete) în vîrstă de şcólă.

Bugetul com. atinge cifra de 7500 leĭ = cu cheltuelile.

In partea de S.-E. a satuluĭ Puţenĭ se află un monument de piatră de o formă piramidală, avênd o înălţime de 2 metri, sub care se află rĕmăşiţele generaluluĭ rus *Alexandru Vasilievicĭ*, mort la 1770.

Puţenĭ, sat, pendinte de comuna Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ. Situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Geru.

Are o populatie de 314 capĭ de familie cu 1210 suflete.

Aicĭ se află o biserică ţidită la 1812, cu spesele locuitorilor. Se întreţine de locuitorĭ, avênd şi 15 fălcĭ pămênt arabil.

Comerţul îl fac 12 ebreĭ, avênd şi 6 prăvăliĭ; cârciumĭ sînt 6. O şosea judeţénă légă comuna de oraşul Tecuciŭ.

Satul se numea înainte «Puţurenĭ», din causa multor puţurĭ. Un óre-care Gheraki, fost proprietar, a dat moşia feteĭ sale, măritată cu Moruzi.

Puţurilor, vale adâncă, între satele Diaconi şi Poiana.

Puiciĭ, vale, pe malul Bêrladuluĭ, în comuna Ţigăneşcĭ, plasa Nicoreşcĭ.

www.dacoromanica.ro

Puiuluĭ, dél la V. de satul Lozinca, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Puşcaruluĭ, rîpă, pe malul Siretuluĭ, unde a fost maĭ înainte satul Scărişóra, com. Corbasca.

Puţu-luĭ-Cionta, puţ, pe valea Călmăţuiuluĭ, com. Fundenĭ.

Puturósa, gârlă la Sud de satul Corcovenĭ, formată din pîrîul Berheciŭ.

R.

Racoviţóia, loc arabil, în comuna Tudor-Vladimirescu, pl. Bêrlad, cu o suprafaţă de 282 hect. şi 85 arĭĭ, este proprietatea d-luĭ Verone.

Ranete, moşie, situată în raionul com. Tudor-Vladimirescu. — Se dá cu dijmă la locuitorĭ. Proprietatea d-luĭ Verone.

Răráŭ, vale, situată în raionul com. Matca, pl. Nicoreşcĭ. In timpul ierneĭ şi când plouĕ, produce marĭ stricăciunĭ.

Rateş, loc isolat, la împreunarea drumuluĭ ce vine din comuna Matca cu cel din com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, com. Corod. Aicĭ a fost un han numit «Rateş».

Rateş (v. satul Hanu-Conachi).

Raţeĭ, valea, în com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ; acéstă vale se întinde până în satul Taula, com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Răchitósa, monastire, situată în partea de N.-V. a satuluĭ cu acelaş nume, într'o vale frumósă, şi avênd la Vest şi Est 2 déluri marĭ, acoperite cu pădurĭ seculare.

Iată ce ne relatéză defunctul episcop Melchisedec, relativ la acéstă monăstire, în *Notiţe istorice şi archeologice:*

«La finele véculuĭ al XVII-lea, marele clucer Ianaki, a făcut la Răchitósa o biserică mică de lemn de stejar, care există şi astăzĭ lângă monăstire, servind de biserică a cimiteriuluĭ sătesc.

«In anul 1697, fiul boeruluĭ Ianaki, marele spătar Ilie Ianaki şi cu soţia sa Tofana saŭ Teofana, fiica mareluĭ vornic Ión Racoviţă şi sora Domnitoruluĭ Mihaiŭ Racoviţă, a ţidit monăstirea actuală şi a înze-

www.dacoromanica.ro

strat'o cu moşiĭ şi cu tot ce trebue uneĭ monăstirĭ».

Acéstă ctitorie se vede atât din inscripţia ce este pe peretele din afară al biserice ĭ în partea de miază-ḑi, cât şi prin testamentul pe care îl vom reproduce.

Inscripţia sună ast-fel:

«In ḑilele luĭ Ion Antioch Constantin Voivod, ḑidit'a acéstă biserică dumnéluĭ Ilie vel stolnic, cu giupinésa dumisale Teofana.—Hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ». Anul 7206 şi 1697 Oct. 24».

In acéstă inscripţie, se arată amêndouĕ datele, şi tot-odată se vede lămurit că autorul inscripţieĭ începea anul de la 1 Septembrie, căcĭ ca să dobândim anul de la Christos, trebue să scădem 5509 din 7206.

Iată şi testamentul spătaruluĭ Ilie Ianaki, conceput în vechea limbă românéscă, avênd un stil frumos şi precis:

«Ilie Ianaki vel Spătariŭ şi cu soţia mea Tofana, fata luĭ Ion Racoviţă, ce aŭ fost vornic mare, facem şcire tuturor cuĭ se cade a şci, pentru o bisericuţă, care din munca şi ostenéla nóstră am făcut'o de pétră, unde întâĭ şi din început aŭ descălecat şi aŭ făcut biserică de lemn tatăl meŭ Ianaki, ce aŭ fost clucer mare. Acum în urma părinteluĭ nostru, miluindu-ne Dumneḑeŭ, noĭ am maĭ ḑidit: una pentru foc, alta pentru traiŭ; că lemnul petrece viaţa maĭ scurtă, iar piatra viaţa maĭ lungă. Decĭ avênd noĭ şi un cucon din trupul nostru, anume Gavriil, carele îl lăsăm să fie slugă şi paznic biserice ĭ aceştia ce'ĭ numele Răchitósa, şi hramul Adormirea Maice ĭ Precista, ce este la ţinutul Tecuciuluĭ, pe o despărţitură a Zeletinuluĭ. Cum şi noĭ pe urma părinteluĭ nostru cu acele ce s'aŭ cuvenit am făcut, aşa şi el în urma nóstră şi după a nóstră viaţă, să facă şi să întăréscă, şi pe orĭ-ce moşie s'ar întêmpla de ale nóstre, să are plugurile monăstire ĭ, nimenea ḑeciuială să nu ea. Şi încă şi eŭ am socotit din moşiele mele şi am dat sânteĭ monăstirĭ satul *Motăşeşcĭ*, ce'ĭ la ţinutul Tecuciuluĭ, pe apa Bêrladuluĭ; însă la vadul moreĭ ce este în Bêrlad, să nu aibă trébă; căcĭ este în hotarul Seseşcilor vadul moreĭ şi este a Seseşcilor. . . . .

«De s'ar prileji fiuluĭ nostru Gavriil mórte, şi să nu aibă feciorĭ să-ĭ rămâe în urma luĭ, la moşiele mele ce's de pe tatăl meŭ, să n'aibă trébă ruda mea de pe tatăl meŭ a se amesteca. Aşişderea şi la moşiele

www.dacoromanica.ro

cele de pe maica mea, să n'aibă trebă ruda mea de pe maică a se amesteca. Aşişderea şi pe moşiele ce am cumpĕrat eŭ în viaţa mea, iarăşĭ nime să nu se amestece. Aşişderea şi la moşiele soţieĭ mele, a Tofaneĭ, ce va fi partea mea, să n'aibă trebă fraţiĭ saŭ rudele mele. Şi când ne-ar pedepsi Dumneḑeŭ cu acésta maĭ sus pomenită, tóte moşiele nóstre să fie a sfinteĭ monăstirĭ a Răchitóseĭ; că aceea ne rămâne de aicĭ fecióră. Iar cine s'ar amesteca a strica a nóstră tocmélă şi aşeḑare ce am făcut, să fie triclet şi proclet afurisit. Aşişderea şi pe tóte casele méle pun epitrop pe soţia Tofana, să aibă a o asculta până va fi şi ea vie. Aşişderea şi din odóre şi alte ale caseĭ agoniselĭ iarăşĭ tóte să fie pe séma soţieĭ mele Tofana, ca să aibă a griji sufletul meŭ şi al eĭ, şi a istovi ḑidul la Monăstire, şi un rând, doueĭ, saŭ câte a putea, să fie nevoitóre să facă chiliĭ de piatră, vrênd Dumneḑeŭ şi dându'ĭ putinţa. Iar rudele méle la nimica să nu se amestice, căcĭ fecior las pe Monastire. Iar pe Tofana şi pe copilul şi casa mea o las pe ajutorul Mărieĭ sale Michaiŭ Voevod, să le pórte de grijă şi sânteĭ Monăstirĭ tij. Şi pentru ca bună şi credincióşă să fie acéstă diată a mea, am iscălit şi eŭ şi soţia mea Tofana. Insă şi soţia mea Tofana să nu se mărite în urma mea, ci cu cinste să petrécă ca şi alte jupânese deosebit pentru cinstea caseĭ ce este. Iar cine ar eşi dintr'acéstă aşezare şi tocmélă cum şi maĭ sus am ḑis, să fie blestemat de Domnul Dumneḑeŭ şi de toţĭ sânţiĭ amin. Şi eŭ singur cu mâna mea am scris. Let. 7212 Maiii 16».

Subscrişĭ: «Ilie Ianaki vel spătariŭ. Tofana spătăréșa».

După mórtea luĭ Ilie Ianaki, Epitropia închină biserica şi averea eĭ M-reĭ Vatoped de la muntele Athos. Acésta se constată din actul boerilor din 7237 =1729 Ghenarie 10.

Cu doueĭ ḑile înainte Grigorie Ghica le dă un hrisov prin care aprobă hotărârea lor.

In 1742, Oct. 26, administraţia M-reĭ Vatoped iea şi de la Mihaiŭ Racoviţă, care era domn în Muntenia, şi de la fratele Tofaneĭ, un alt hrisov de întărire.

Acéstă M-re a fost dărâmată de un cutremur în 1739, Maiu 31.

Biserica actuală s'a reparat de Egumenul Daniil. Ea este frumos zugrăvită; catapetésma sculptată şi poleită cu aur. Pe peretele despre apus sunt zugrăviţĭ ctitoriĭ în mărimea lor na-

www.dacoromanica.ro

turală. In partea dréptă Ilie Spătarul, soţia sa Tofana şi fiul lor Gavriil, în costumul lor boeresc, tatăl şi fiul cu işlice; la stânga Ianachi Clucerul, tatăl luĭ Ilie, Michaiŭ Racoviţă, Nicolaĭ Mavrocordat şi Grigori Ghica. In rând cu dênşiĭ sunt zugrăviţĭ împĕraţiĭ bizantinĭ, Arcadie, ctitorul M-reĭ Vatopedul, şi Teodos e cel Mare.

In părete despre méză-nópte al Bisericeĭ este cripta cu mormêntul ctitorilor. Deasupra mormêntuluĭ e o piatră cu următórea inscripţie românéscă:

«Să se şcie că aicĭ sub acéstă piatră este îngropat dumnéluĭ Ilie vel spătar sin Ianake vel clucer şi dimpreună şi fiul dumisale Gavril sin Ilie (an. 7243 Maiŭ 26). Aşişderea şi dumnéeĭ Tofana spătăróe s'aŭ săvêrşit (an. 7235 april 19). Şi s'aŭ săpat în ḑilele Egumenuluĭ Neofit (anul 7245 Noembre 20)».

Sunt încă douĕ micĭ pietre mormêntale isolate, una în biserica mare, alta în biserica cea veche de lemn.

De pe forma lor mică se vede că ele aŭ fost puse pe morminte de pruncĭ aĭ ctitorilor şi familieĭ lor.

Pe cea dintâĭ se citeşce acest epitaf:

«Acéstă piatră o aŭ înfrumuseţat dumnéluĭ Iane Mare Stolnic cuconilor sĕĭ Alexandru şi Sata (a. 7297=1699 Maiŭ 31)».

Pe a doua piatră este epitaful următor:

«Acéstă piatră o aŭ făcut şi o aŭ întrumuseţaţ giupânésa Anna Mare Vornicésă fiuluĭ sĕŭ Irimie în ḑilele luĭ Ión Duca Voevod (anul 7188=1680)».

Aci s'a păstrat o frumósă colecţie de cărţĭ slavoneşcĭ, manuscrise şi tipărturĭ greceşcĭ şi româneşcĭ.

Intre manuscrisele slavone sunt: Minee lunare şi obşteşcĭ, sbornice de predicĭ de ale sânţilor părinţĭ, Tetravanghele, psaltire, Theologia luĭ Damaskin etc.

Iată cele maĭ importante:

1. Mineiul slavon manuscris, în care se spune că s'a scris în anul 7074=1566 de Monachul Macarie, în ḑilele luĭ Alexandru Voevod Lăpuşnénul.

2. O Evanghelie slavonă, tipărită în Liov în anul de la ḑidirea lumeĭ 7152, iar de la nascerea luĭ Christos 1644 Maiŭ 25.

3. Noul Testament, folio, tipărit în Ardél, sub Georgie Racoţi, craiul Ardéluluĭ. Fără frontispiciŭ. Se începe cu o prefaţă dedicată către craiul Racoţi. E tipărită în Belgrad în anul 1648.

4. Psaltirea română tradusă din Evreeşce, tot în Transilva-

www.dacoromanica.ro

nia sub craiul Racoţi. N'are frontispiciŭ, nicĭ sfârşit. Afară de cele indispensabile serviciuluĭ, obiecte de valóre Monăstirea nu posedă; căcĭ în timpul secularizăreĭ cel din urmă egumen grec a transportat peste Dunăre tóte argintăriile şi alte obiecte de valóre ce M-rea le poseda.

De la anul 1872 chiliile din curtea M-reĭ aŭ fost transformate în asil de infirmĭ sub conducerea Statuluĭ.

Răchitósa, com. rur. pl. Zeletin, compusă din 4 cătune: Bărcana, Fundătura, Gunóia şi Răchitósa. Locuitoriĭ cred că'şĭ trage numirea de la multele răchite (sălciĭ) ce se află pe valea Zeletinuluĭ.

Este situată pe valea Zeletinuluĭ la V., departe de 70 kilometri de capitala judeţuluĭ, spre Nord.

Are o pop. de 446 capĭ de familie cu 1605 suflete, locuind în 420 case şi 10 bordee.

In comună sunt 5 familiĭ de Ebreĭ.

Are 2 bisericĭ: una în satul Răchitósa, monăstirea; şi ceal'altă în satul Gunóia.

Sunt deservite de 3 preoţĭ cu 4 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor, o parte cu meşteşugul lemnărieĭ.

Productul munceĭ îl desfac la tîrgurile Coloneşcĭ şi Stănişeşcĭ şi în timpurĭ favorabile la Tecuciŭ.

In acéstă comună se află 300 boĭ, 380 vacĭ, 60 caĭ şi 1325 oĭ. Maĭ se găseşce în sat şi 220 stupĭ.

Locuitoriĭ în acéstă comună parte sunt împroprietăriţĭ prin legea rurală din 1864, parte vechĭ rĕzeşĭ.

Şcóla datéză în comună de la 1864 avênd un local de gard în stare rea, închiriată de comună. Se frecuentă de 62 copiĭ (58 băeţĭ şi 4 fete) din numĕrul de 314 copiĭ (154 băeţĭ şi 160 fete) în vîrstă de şcólă. Comerţul este representat prin 4 cârciumarĭ. Ştiŭ carte 87 bărbaţĭ şi 17 femeĭ.

Intinderea terenuluĭ cultivabil în întréga com. este de 1013 h. şi 63 ariĭ. Teritorul întregeĭ comunĭ este de 5636 h. şi 22 ariĭ.

Prin acéstă comună trece şoséua vecinală ce merge pe valea rîuluĭ Zeletin ducênd în com. Buda, spre Coloneşcĭ.

Budgetul comuneĭ se urcă la cifra de 4178 leĭ, atât la venitурĭ cât şi la cheltuelĭ.

E străbătută prin centru de valea Răchitósa şi udată în par-

www.dacoromanica.ro

tea de E. de rîul Zeletin în direcţie de la N. la Sud.

Se mărgineşce la N. cu com. Buda, la Ş. cu com. Burdusacĭ, la E. cu Valea Zeletinuluĭ, jud. Tutova şi la N. cu comunele Stănişeşcĭ şi Crăeşcĭ.

Răchitósa, sat, face parte din com. rur. cu acelaş nume, pl. Zeletin.

Este aşedat pe valea cu acelaş nume, între 2 déluri, şi străbătută de pîrîul Răchitósa.

Are o pop. de 182 capĭ de familie cu 552 suflete, care locuesc în 170 case şi 2 bordee. Cum intri în sat, mergênd spre N.-V. pe vale, se află mănăstirea Răchitósa.

Aicĭ e reşedinţa comuneĭ şi o şcólă care se frecuentă de 62 copiĭ (58 băeţĭ şi 6 fete).

Satul are o vechime cam de 200 anĭ, şi este înfiinţat de o familie numită *Alexe*, venită din Bucovina.

Răchitósa, pădure, situată la E. de satul cu acelaşĭ nume, se întinde până în com. Burdusacĭ.

Răchitósa, pîrîu, isvorăşce din fundul văiĭ Răchitósa, trece prin satul Fundătura şi prin mijlocul satuluĭ Răchitósa şi se varsă în rîul Zeletin, pe partea dréptă, în faţa satuluĭ.

Răchitosu, moşíe a Statuluĭ, pendinte altă dată de M-rea Răchitósa. Pe acéstă moşie se află actualmente satul Griviţa, com. Călmăţuĭ, pl. Bêrlad.

Răchitos, numire dată loculuĭ pe care se află situat satul Plăcinţenĭ, com. Giurgióna.

Răcuşana, sat, face parte din com. rur. Giurgióna, pl. Zeletin. Este aşedat pe cósta déluluĭ cu acelaşĭ nume, la o depărtare de 3 km. 420 m. de reşedinţa com. Teritorul satuluĭ e de 180 h. Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Are o pop. de 27 capĭ de familie cu 108 suflete, locuind în 26 case. N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Copiĭ în vârstă de şcólă sunt 19 (10 băeţĭ şi 9 fete), eĭ merg la şcóla din Bălăneşcĭ.

Răcuşana, vale, situată între satele Hanţa şi Răcuşana, com. Giurgióna.

Rădăcineşcĭ, dél, în raionul com. Corbiţa, pl. Zeletin.

Rădăcineşcĭ, sat, face parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin. Este aşedat pe partea dréptă a rîuluĭ Berheciŭ, la o distanţă de 800 m. de reşedinţa com. spre N.-V.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 122 capĭ de familie cu 446 suflete, locuind în 114 case Teritorul satuluĭ este de 689 h. 9 arĭ.

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ D-luĭ» făcută de lemn în 1772 cu spesele locuitorilor, care pe atuncĭ eraŭ fórte puținĭ. S'a reparat în 1854 și se află în bună stare.

Locuitorĭ sunt rezeșĭ și stăpânesc 644 h.; iar familia Plitos 40 h., moșia numită *Petrosu*.

Răgaz, pîrîiaș, isvorește din com. Bogheșcĭ și se varsă în pîrîul Vlejuluĭ, în raionul aceleașĭ comunĭ, pl. Zeletin.

Raicu, odaia, localitate la marginea de Sud a com. Buda, pl. Stănișeștĭ, unde Zeletinul trece în com. Răchitósa.

Răraŭ, vale, se întinde în direcție N.-S., în partea de V. a satuluĭ Matca, pl. Nicoreștĭ.

Răstóca, sat vechiŭ, ce a existat pe lângă malul stâng al rîuluĭ Bêrlad, în punctul unde astăḑĭ se numește «Malul Alb», com. Barcea, la N. de satul Drăgănești.

Rîmnicu-luĭ-popa-Iosif, pronunțat *Iosup*, mic lac, situat în satul Bărbósa, com. Onceștĭ, pl. Stănișeștĭ.

Iată ce înțeleg ómenĭ de aci, prin rîmnic; un mic lac făcut artificial, și în care se varsă un isvor. — In acest lac pun peștĭ carĭ se înmulțesc, și la necesităț imperióse îl întrebuințéză. In partea de sus a județuluĭ, am observat maĭ multe rîmnice de acest fel.

Rîpa-séca, rîpă, începe din satul Bogheșcĭ-de-sus, pl. Zeletin, și se continuă în direcție E.-V., până în șoséua județiană.

Pórtă acest nume fiind-că nu are apă de cât în timpurĭ ploióse, formându-se din diferite pîrîiașe ce isvorĕsc din partea de Est din culmea dĕlurilor care se întind de la Nord, formênd limita între jud. Tutova și Tecuciŭ, și care se întind până la Năreștĭ.

Rîpa-adâncă, vale, la Est de satul Onceșciĭ-noĭ, com. Onceștĭ, pl. Stănișeștĭ.

Rîpă, vale cu pîrîŭ, trece prin satele Cósta-Lupeĭ. în partea de V. a tîrguluĭ Nicoreștĭ, continuă prin pădurea Catargiuluĭ, plasa Nicoreștĭ și se varsă în Siret, lângă satul Ionășeștĭ.

Rîpă, vale cu pîrîŭ, trece prin mij-

www.dacoromanica.ro

locul satelor: Nicoreşcĭ, Fântâni şi Dobrineşcĭ. Este format din isvóre numite «Budóie», şi care sînt în numĕr de 15, situate în partea Nord-Estică a Nicoreşcilor.

Rîpa-roşie, pîrîŭ, isvorĕşce din pădurea Ploscuţenĭ, com. Ploscuţenĭ, pl. Berheciŭ, şi se varsă în pîrîul Tecucel. S'a numit astfel, după malurile sale de pămênt roşiŭ.

Recea, pîrîŭ, în raionul comunĕĭ Bogheşcĭ, pl. Zeletin şi se varsă în «Olul». V. a. n.

Rediu, pădure, situată la Est de tîrgul Iveşcĭ. Are o suprafaţă de 36 tălcĭ.

Rediu, vale, începe din satul Brătuleşcĭ, merge spre Sud, până în pădurea Blânzĭ, com. Corod, pl. Nicoreşcĭ.

Recea, pîrîŭ, trece prin satul cu acelaş nume, com. Găicéna, pl. Berheciŭ. Are isvóre de apă fórte bună de bĕut.

Recea, sat, face parte din com. Găicéna, pl. Berheciŭ. Situat în partea de Nord a comunĕĭ, pe delul cu acest nume, la o distanţă de 5 km. departe de reşedinţa comunĕĭ.

Are o pop. de 63 capĭ de familie cu 250 suflete.

Are o biserică cu hramul «Adormirea Maicĕĭ Domnuluĭ», este construită de Ecaterina Sturdza cu ajutorul poporuluĭ. — Acésta se vede din o inscripţie ce se află deasupra uşeĭ.

La intrare în sat, în partea de Sud, se află câte-va isvóre cu apă fórte bună de bĕut. — Locuitorĭ ne avênd nicĭ o cârciumă saŭ alt loc de distracţie, sĕrbătorile şi în alte timpurĭ favorabile, se adună aicĭ sub umbra unor sălcĭ pletóse, lângă isvórele cele delicióse şi se consfătuesc asupra diferitelor daraverilor ce 'ĭ interesézĕ.

Repedea, pîrîŭ, trece prin satul Délul-Perjuluĭ, com. Onceşcĭ, şi se varsă in rîul Berheciŭ.

Repedea, vale, în satul Délul-Perjuluĭ, com. Onceşcĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Repedea, trup de moşie, pe teritorul cătunĕĭ Corni-de-sus, proprietatea domnuluĭ Leon Vidraşcu.

Reprivĕţ, pîrîŭ, isvorĕşce din satul Barna, com. Godineşcĭ, pl. Zeletin, merge spre S.-E. şi se varsă în rîul Berheciŭ. In cursul

www.dacoromanica.ro

sĕŭ primeşce 2 pîrîiaşe: Valea Sălcieĭ şi Godineşcĭ.

Rĕspochĭ, pădure, lângâ satul cu acelaş nume, com. Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ.

Rĕspochĭ, dél, situat la E. de satul Blaga, merge în direcţie N.-E. spre S.-E., pe o lungime de 4 km. şi 800 m., şi continuă până în valea rîuluĭ Berheciŭ.

Rĕspochĭ, sat, face parte din comuna Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ. Situat la Nordul comuneĭ, la o distanţă de 4 km. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 35 capĭ de fam. cu 150 suflete, carĭ locuesc în 30 case, avênd şi 3 familiĭ de ebreĭ.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Are o biserică cu hramul «S-ţiĭ Voivoţĭ». Biserica este de ţid, şi se cunósce data fondăreĭ după un pomelnic care sună ast-fel: «Pomelnicul luĭ *Simion Oprişan,* ginerele luĭ Neculae Serucerescu, ce a prefăcut biserica din Rĕspochĭ la 1833, fondată de Nicolae Serucerescu la anul 1775».

Alte date nu se maĭ găsesc.

Teritorul satuluĭ este de 534 hectare şi 84 ariĭ. — Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ stăpânesc 178 hect. şi 28 ariĭ, iar proprietarul, d-l I. Zarifopol, stăpâneşce 356 hect. şi 56 ariĭ.

S'a cultivat în anul 1893: 161 hect. grâŭ, 130 hect. porumb, 11 hect. orz, 32 hect. ovĕz, 14 hect. secară şi 9 hect. pering.

In sat se află 10 pluguriĭ de fer, 2 de lemn, 1 maşină de secerat şi 1 de treerat.

Comerţul se face de 2 cârciumarĭ, care pe lângă vin şi rachiŭ, maĭ vênd şi alte mărunţişurĭ necesare economieĭ casnice.

Aicĭ nu este, şcólă, copiiĭ în vêrstă nu merg nicĭ unul la şcólă.

Istoricul acestuĭ sat, după spusele bĕtrânilor, sună ast-fel: Locuitoriĭ de aicĭ sînt bejenarĭ, veniţĭ pe timpul luĭ Serucerescu, care se trăgea din familia unuĭ *rĕspopă;* acest Serucerescu avea drept, după un hrisov, asupra uneĭ părţĭ din teritorul Căuieĭ-de-jos; Succesorul luĭ Serucerescu, numit *Oprişan,* care a avut cârciumă în Muncel, a luat actele vechĭ de la locuitorĭ şi 'ĭ-a desmoştenit, aşa că eĭ aŭ devenit clăcaşĭ până la 1864.

Satul înainte a fost pe cósta dĕluluĭ Vidin; de la 1864 Iancu Busdugan a stăruit de s'a coborât maĭ pe vale.

www.dacoromanica.ro

Robilor, pronunță *roghilor,* drum, com. Barcea, pl. Bârlad, situat la Est de șoséua națională Tecuciŭ-Iveșcĭ. Se crede că îșĭ trage numele de când Turciĭ, robind ómeniĭ, aŭ trecut și prin aceste locurĭ, mergênd spre Dunăre.

Robilor, vale, ese din pădurea Dorasca, com. Barcea, merge în direcție N.-S. și se împreună cu valea Arcaciŭ.

Rogóza, pîrîŭ, isvorĕșce din puntul numit «Tabăra țiganilor» sub numele de «Neagotă», trece prin partea sudică a comuneĭ Corbasca, udând satele Fofaza și Rogóza, primește pe stânga pe pîrîul Corbasca și pîrîul Zăpodia și se varsă în Siret în partea de V. a satuluĭ Rogóza.

Rogóza, sat, face parte din com. rur. Corbasca, pl. Zeletin. Este așezat pe valea cu acelaș nume, pe malul stâng al Siretuluĭ, la o distanță de 2 km. 100 metri departe de reședința comuneĭ, spre Sud.

Are o populație de 44 capĭ de familie cu 166 suflete.

Copiĭ în vîrstă de școlă sînt 10 băețĭ și 8 fete, eĭ merg la școla din Corbasca.

Teritorul căt. este de 707 hect. Locuitoriĭ sînt parte împroprietărițĭ, parte rĕșeșĭ, eĭ stăpânesc 153 hectare, iar d-l D. Simionescu 551 hectare.

Lângă sat la Vest, se află un pod de vase peste Siret, pe aicĭ locuitoriĭ îșĭ duc produsul agricol la tîrgul Adjud (jud. Putna).

A avut o biserică care s'a stricat în 1864. Parte din icóne și candelabre se găsesc și astădĭ în biserica din satul Scărișóra.

Acest sat se numea înainte «Găuréna», din causa positiuneĭ sale. Acésta se probézĕ și din actele de parcelare unde se numește ast-fel. — Locuitoriĭ spun că în urmă, din causa fênețeĭ ce se face în mare cantitate pe valea satuluĭ, i s'a dat numele de «Rogóza».

Roic, vale, situată la Nord de satul Lichitișenĭ, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Roic, pîrîŭ, isvorĕșce la Sud de satul Țigănești, com. Godinești, și se varsă în rîul Berheciŭ.

Roic, dél, la Nord de Lichitișenĭ, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Roșia, rîpă, se formézĕ din împreunarea a 2 pîrîiașe, merge prin partea de Est a satuluĭ Diaconĭ, com. Poiana, în direcție Vest-Estică și trece în comuna Buciumenĭ. Se numește ast-fel

www.dacoromanica.ro

după numele vechiŭ al satuluĭ, căcĭ «Diaconi» se maĭ numea şi *Roşia*.

Roşia, veche numire a satuluĭ Diaconĭ, comuna Poiana, plasa Nicoreşcĭ.

Roşie, vale şi rîpă, la Vest de délul Horna, merge până în valea Macurelor, com. Puţenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Rotariu, sfóră de moşie, în raionul com. Gohor, pl. Zeletin; începe din rîul Zeletin, mergênd paralel cu moşia Răchitósa, care a aparţinut până la 1862 monastireĭ Răchitósa. — In anul 1868 statul a vêndut'o locuitorilor din Gohor.

Rotunda, dél, începe din partea de V. a oraşuluĭ Tecuciŭ, continuă spre Sud, până aprópe de satul Podolenĭ, com. Barcea, pl. Bêrlad.

Ruget, sat, face parte din com. rur. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. — Situat pe un dél la Estul com. 1 km. 500 m. departe de Vulturenĭ, unde se află şcóla.

Are o pop. de 13 capĭ de fam. cu 62 suflete, carĭ locuesc în 13 case.

Teritorul cătuneĭ este de 164 hect. Locuitoriĭ vechĭ rĕdeşĭ stăpânesc tot teritorul.

Şcólă n'are, copiiĭ merg la şcóla din Vulturenĭ.

Are o biserică cu hramul «Inălţarea sfinteĭ Crucĭ». Este zidită în 1838, după cum se vede din inscripţia ce se găseşce deasupra uşeĭ.

Ruginosu, dél, la Vest de satul Drăgeşcĭ, com. Condrăcheşcĭ, plasa Berheciŭ.

Runcu, pădure, în raionul com. Poĭana, pl. Nicoreşcĭ, se întinde din valea Runculuĭ, până în délul Cucueţilor.

Runcu, numire dată de locuitorĭ uneĭ părţĭ, din pădurea Buciumenilor, com. Buciumenĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Runculuĭ, vale, lângă pădurea cu acelaş nume, com. Poiana, pl. Nicoreşcĭ.

Runculuĭ, vale cu pîrîŭ, isvorĕşce din partea de N.-V. a comuneĭ Buciumenĭ, merge în direcţie S.-E. şi se varsă în Tecucel în com. Buciumenĭ.

Ruset, pămênt arabil, servind şi de hotar la Sudul comuneĭ Poiana, pl. Nicoreşcĭ.

www.dacoromanica.ro

Ruseĭ, dél, la marginea de Est a comuneĭ Muncel, pl. Zeletin.— Are o înălţime de 150 m. şi o întindere de 976 m.

Rusenilor, dél, ramificat din délul Zarea Tutoveĭ, com. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Ruşceĭ, vale, situată la N. de satul Crăeşcĭ, pl. Stănişescĭ, continuând spre Vest până în valea Dobrotforuluĭ.

Ruşĭ, mahala, în satul Homocea, numit încă şi «Cotul ruşilor», fiind locuită de ruşĭ, veniţĭ din Basarabia, astăţĭ nu maĭ sînt de cât 2 ruşĭ.

Se crede că aceştia aŭ venit din Galiţia pe la anul 1798.

S.

Sac, pădure la marginea de mézánópte a com. Giurgióna, spre rĕsărit de délul Viilor şi spre Nord de delul Bisericeĭ.

Salahor, del, în colţul de N.-V. a com. Buda, este o ramificaţie a deluluĭ Dobrotfor.

Salahor, pîrîŭ, în com. Buda, pl. Stănişeşcĭ, isvorĕşce din délul cu acelaş nume, curge de la Vest spre Est şi se varsă în rîul Zeletin, la Sud de satul Salahor, după ce îl strĕbate.

Salahor, sat, face parte din comuna Buda, pl. Stănişeşcĭ. Este situat la o distanţă de 5 km. 760 m. departe de reşedinţa comuneĭ, pe malul drept al Zeletinuluĭ.

Are o populaţie de 33 capĭ de familie cu 54 suflete, carĭ locuesc în 51 case.

Teritoriul satuluĭ este de 152 hectare.

Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ.

Satul s'a înfiinţat în anul 1700 şi pórtă numele primuluĭ locuitor stabilit aicĭ, probabil un salahor.

Comerciul îl face 1 cârciumar.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Salcia, sat, face parte din com. rur. Umbrăreşcĭ, pl. Bêrlad, la o distanţă de 4 km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 154 capĭ de fam. cu 489 suflete, carĭ locu-

www.dacoromanica.ro

esc în 134 case. Ca pop. şcolară sînt 64 copiĭ (40 băeţĭ şi 24 fete).

Şcólă n'are. Copiĭ merg la şcóla din Condrea; de asemenea locuitoriĭ merg la biserica din Condrea, pe care aŭ făcut'o în tovărăşie în anul 1892.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕdeşĭ şi stăpânesc tot teritoriul cătunuluĭ care e de 187 hectare.

Satul-noŭ, sat, face parte din comuna rur. Coloneşcĭ. Este aşezat pe partea stângă a rîuluĭ Zeletin, la o depărtare de 6 km. de reşed. comuneĭ, spre Nord.

Teritorul satuluĭ e de 148 hectare.

Are o pop. de 42 capĭ de familiĭ cu 170 suflete, care locuesc în 43 case. Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Satul-noŭ, sat, face parte din com. Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Este aşezat pe partea stângă a Siretuluĭ, la o distanţă de 3 km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 53 capĭ de familiĭ cu 229 suflete, carĭ locuesc în 40 case.

Acest sat s'a înfiinţat cu locuitoriĭ împroprietăriţĭ în anul 1878, pe moşia statuluĭ Furcenĭ, locuitorĭ veniţĭ aicĭ aŭ fost din Ionăşeşcĭ şi Cosmeşcĭ. Teritorul satuluĭ este de 394 hectare.

Sălcuţeĭ, valea, în raionul comuneĭ Corbiţa, pl. Zeletin.

Sălcieĭ, dél situat la Est de satul Ghiloveşcĭ, com. Găicéna.

Săreĭ, rîpă şi pîrîŭ, în partea de Nord-Est a com. Bogheşcĭ, pl. Zeletin.

Sărata, baltă, în com. Fundenĭ, pl. Bêrlad, situat la Sud-Vest de staţia Hanu-Conachi.

Sărica, pîrîŭ, curge spre Sud de satul Lichitişenĭ, comuna Vulturenĭ, pl. Berheciu, şi se varsă în Berheciŭ. Peste el se află un podeţ, pe drumul ce duce la Godineşcĭ.

Sbereĭ, vălcică, la Nordul comuneĭ Poiana, pl. Nicoreşcĭ, între malul Siretuluĭ şi drumul ce duce la Ploscuţenĭ.

Scaun, dél, la Vest de Godineşciĭ-de-jos, comuna cu acelaş nume, pl. Berheciŭ.

Scărişóra, trup din moşia statuluĭ. (Veḑĭ Corbasca).

Scărişóra, sat, face parte din comuna rurală Corbasca, plasa Berheciŭ.

Este aşeḑat pe ambele laturĭ

www.dacoromanica.ro

ale văiĭ cu acelaş nume, care îl strĕbate de la Nord la Sud.

Are o pop. de 92 capĭ familiarĭ cu 277 suflete, carĭ locuesc în 50 case. Se maĭ găsesc şi 2 ebreĭ.

Ca pop. şcolară are 446 copiĭ (226 băeţĭ şi 220 fete).

Are o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», făcută de lemn, cu temelia de piatră, în anul 1862. In anul 1879 s'a reînoit catapetésma, cu spesele locuitorilor.

Satul are un teritoriŭ de 425 hect. 90 arĭĭ. — Locuitorĭĭ foştĭ clăcaşĭ, sînt împroprietărĭţĭ de la 1864. Eĭ stăpânesc tot teritorul.

In acest sat se află un mic atelier de frânghie.

Satul pe dél datéză de 60 anĭ. Inainte de acesta a existat altul tot cu acest nume, pe valea Siretuluĭ, în puntul numit «Rîpa Puşcaşuluĭ».

S'a numit ast-fel din causa scărilor făcute în malul Siretuluĭ, care serveaŭ de suiş şi coborîş.

Este situat la o distanţă de 2 km. şi 500 metri departe de reşedinţa comuneĭ, spre Vest şi strĕbătut de valea cu acest nume.

Sclipoteşcĭ, sat care astădĭ nu maĭ există; era însă situat pe lunca Siretuluĭ, la Nord de satul Ionăşeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Scănelele, dél, în partea Estică a comuneĭ Buda, pl. Stănişeşcĭ, se prelungeşce în délul Tutoveĭ.

Scaunuluĭ, dél, în partea de apus a comuneĭ Godineşcĭ, este o prelungire a déluluĭ Găicéna, separă com. Godineşcĭ de Găicéna, continuă spre Nord până în jud. Bacăŭ, avênd o lungime de 10 km.

Scrofenĭ, vechiŭ sat, care nu maĭ există, şi care cădea în raionul com. Boghesçĭ, pl. Zeletin.

Scrofenĭ, pîrîiaş, isvorĕşce din délul cu acelaş nume, curge spre Vest şi se varsă în stânga Zeletinuluĭ.

Scrofenilor, dél, în partea de N.-V. a com. Boghesçĭ.

Scumpieĭ, drum, în raionul com. Puţenĭ, în marginea de Nord a comuneĭ.

Sĕculuĭ, pîrîŭ fórte mic, la marginea de N.-V. a comuneĭ Stănişeşcĭ; curge spre Sud-Est. şi se varsă în drépta Dobrotforuluĭ, la Nord-Vestul comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Secătură dél, la Vest de Godineşciĭ-de-jos, pl. Berheciŭ.

Senăteşcilor, iaz, în partea de N. a satuluĭ Glăvăneşcĭ, comuna Muncel, pl. Zeletin. Aicĭ a existat satul «Senăteşcĭ».

Sĕrborşa, vale, la Est de délul Blănesa, com. Negrileşcĭ, plasa Nicoreşcĭ, merge în direcţie N.-V. şi continuă cu Valea-lungă, la Sud.

Sălcuţa, sat, face parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletin. — Situat pe valea cu acelaş nume, la o distanţă de 5 km. 800 m. departe de căt. Galbenĭ, unde e reşed. comuneĭ. Numele acestuĭ sat vine de la mulţimea sălciilor, ce sînt pe acéstă vale.

Are o pop. de 58 capĭ de fam. cu 219 suflete, carĭ locuesc în 50 case şi 6 bordee.

Locuitoriĭ sînt parte rĕdeşĭ şi parte clăcaşĭ. După cum spun bĕtrâniĭ, satul s'ar fi înfiinţat în 1820, din ómenĭ adunaţĭ de prin satele Buda şi Ţiţu, com. Corbiţa. Teritorul satuluĭ e de 116 hectare şi 90 ariĭ. Locuitoriĭ stăpânesc tot teritorul.

Ca ocupaţie maĭ principală a locuitorilor, este rotăria, căruţăria, şi o parte se ocupă cu agricultura.

Sĕrbĭ, dél, la Est de satul Lărgăşenĭ, comuna Neguleşcĭ, plasa Berheciŭ.

Sĕrbilor, dél, la rĕsăritul satuluĭ cu acelaş nume, com. Giurgióna, pl. Zeletin, se întinde spre N. până în com. Muncel.

Sĕrdaruluĭ, viĭ, la Sud de satul Şerbăneşcĭ, com. Lieşcĭ, plasa Bĕrlad. — Are o suprafaţă de aprópe 20 pogóne şi daŭ un vin bun.

Aceste viĭ aŭ fost proprietatea unuĭ «Serdar» din vechime, astădĭ sînt proprietatea d-luĭ Neculaĭ Iorist.

Sĕrbĭ, sat, face parte din comuna Nicoreşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Este aşezat pe cósta déluluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 km. de tîrgul Nicoreşcĭ, unde este reşedinţa comuneĭ.

Teritorul satuluĭ e de 2290 hectare.

Are o populaţie de 67 capĭ de familiĭ cu 266 suflete, carĭ locuesc în 66 case.

Are o biserică cu patronul «S-ţiĭ Voivodĭ». — La 1815 s'a ruinat cea veche, făcută de Stolnicul Ifrim, maĭ pe urmă cu ajutorul rĕdeşilor s'a reĕdidit din noŭ alta în 1853 care a durat până în 1869, când iarăşĭ s'a

www.dacoromanica.ro

refăcut după cum există actualmente.

Satul îşĭ trage numele de la o familie sêrbă ce stăpânea acéstă moşie.

Comerciul se face de 3 cârciumarĭ. — Locuitorĭĭ sînt toţĭ rĕdeşĭ.

Sêrbĭ, sat, face parte din comuna Giurgióna, pl. Zeletin. Este situat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la o distanţă de 5 km. 415 m. departe de reşedinţa comuneĭ, în partea de Nord Vest.

Are o populaţie de 102 capĭ de familie cu 369 suflete.

Aicĭ se află şcóla care se frequentă de 32 copiĭ (31 băeţĭ şi 1 fată), din numĕrul de 110 copiĭ (55 băeţĭ şi 55 fete) în vîrstă de şcólă.

Satul Sêrbĭ până la 1734 a fost maĭ spre Nord de actualul 1 km. şi 500 m. La 1734 s'a mutat spre Sud. In acelaş timp s'a făcut şi o biserică de bârne de Mihail Iamandi, proprietarul moşieĭ, cu hramul «Sf. Nicolae». In 1856 s'a reparat cu lemnăria de la biserica din satul Dămăcuşa.

Lângă biserică în partea de Nord se află ruina uneĭ alte biserică de ĝid, care are o grosime de 1 m. şi 15 cm. şi înalt de 3—4 m.

Nu se ştie data construireĭ, dar poporul spune că Mihaiŭ Iamandi a început să facă o biserică mare, mórtea răpindu-l, a rĕmas fiul sĕŭ Costache Iamandi, care neînţelegându-se cu locuitorĭĭ, n'a maĭ voit s'o termine; el a făcut maĭ pe urmă biserica din Podu-Turculuĭ.

Séca, rîpă şi pîrîŭ, începe din partea de E. a satuluĭ Lespezĭ, comuna Homocea, merge spre V. şi se varsă în rîul Polocin. — Are malurĭ fórte prăpăstióse şi curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

Séca, vale, începe la Sud de satul Blânzĭ, com. Corod, şi continuă prin pădurea Mândreşcĭ şi satu Corod spre S.-E. până în valea Coroĝeluluĭ, com. Corod, pl. Nicoreşcĭ.

Siliştea, sat, face parte din com. rur. Umbrăreşcĭ, pl. Bêrlad. — Situat pe partea de Vest a Bêrladuluĭ, la o depărtare de 3 km. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ, care e în Umbrăreşcĭ.

Are o populaţie de 72 capĭ de familiĭ cu 276 suflete, carĭ locuesc în 72 case şi 2 bordee.

Teritorul căt. este de 882 hectare. Locuitorĭĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc tot teritorul.

www.dacoromanica.ro

Populaţia şcolară este de 58 copiĭ (30 băeţĭ şi 28 fete).

Şciŭ carte în căt. 14 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Comerciul îl fac 2 cârciumarĭ.

Are o biserică de zid cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită de Gavril Conaki în 1826 şi după mórtea luĭ a fost îngrijită până la 1869 de «Elena Sutzu». La 1883 s'a reparat de obşte. — Pe icóne se află data de 1793, care după spusele «archivelor satuluĭ», aceste icóne aŭ fost luate de la altă biserică care era alăturĭ şi care astăḑĭ nu maĭ există. Pe Apostol se află următórea inscripţie: «Acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă carte, ce se numeşce Apostol, este cumpĕrată de dumnéluĭ Manolachi Costachi, vel logofét, şi este dată bisericeĭ d-sale din sat de la Umbrăreşcĭ, unde se pomeneşce «Prea Curata Născătóre de Dumnezeŭ şi a fost acéstă carte róbă la tătarĭ, împreună cu alte cărţĭ şi s'a găsit la anul de la Adam 7277 (1765) Maiŭ 21.

«Şi spre şciinţă a scris acésta cucernicul între preoţĭ slujitoriŭ acesteĭ sfinte biserici».

Popa Ión.

Satul îşĭ trage numele de la locul care era siliște.

Siliște, moşie a Statuluĭ. (Veḑĭ Ţepóia)

Siliște, loc isolat, lângă iazul luĭ Balş (Baloş), com. Corbasca, pl. Berheciŭ. Aci se află o piatră în lungime de 3 m. şi în grosime 2 m. Bĕtrâniĭ satuluĭ spun că aicĭ a existat un sat avênd şi biserică.

Siliștea-Prival, loc isolat, unde a existat satul Prival, extremul sat spre Sud, lângă Siret. — (Veḑĭ Prival).

Sineşoĭ, cuhalm (pădure de răchite), pe malul Siretuluĭ, com. Umbrăreşcĭ, pl. Bêrlad.

Siretul[1]), rîŭ, isvorĕşce din culmea Cimirneĭ, din muntele Lungu în Bucovina, maĭ spre Sud de satul Bursucheŭ.

Curge maĭ întâiŭ printre culmea Rahoveĭ şi printre a Cimirneĭ, tot spre N până la satul Berhometele, apoĭ spre N.-E. până la vĕrsarea Mihodreĭ, de unde apoĭ apucă spre V. până la vĕrsarea Sucéveĭ, apoĭ spre S.-E. până la vĕrsarea Buzĕuluĭ, de unde apoĭ se îndreptéză spre Est până la vĕrsarea sa în Du-

[1]) Dicţionarul geografic al judeţuluĭ Roman.

www.dacoromanica.ro

năre la Sud de Galaţĭ şi la o depărtare de vre-o 3 kilometri de el. — Basinul acestuĭ rîŭ este cel maĭ important dintre tóte basinurile din masivul oriental al Carpaţilor, pentru că el ocupă împreună cu afluenţiĭ sĕĭ, aprópe întréga regiune a Moldoveĭ şi a Bucovineĭ. Siretul ar presenta cel maĭ mare volum după Tisa, dacă solul prin care curge n'ar fi permeabil până la vĕrsarea Trotuşuluĭ.

Principalele basenurĭ ce se descind în basinul acestuĭ rîŭ şi carĭ constitue împreună basenul sĕŭ, sînt: basenul Sucéveĭ, al Moldoveĭ, al Bistriţeĭ, al Trotuşuluĭ, al Putneĭ, al Râmniculuĭ Sărat şi al Buzĕuluĭ, pe drépta: saŭ basenurĭ constituite în zona munţilor, şi basenul Bêrladuluĭ pe partea stângă a rîuluĭ, situat în zona délurilor.

Rîul Siret primeşce pe drépta următórele rîurĭ şi pîrîe: pe Mihova, Siretul mic mărit pe drépta cu Sireţelul şi acesta pe stânga cu Crasna şi Cindin, pe Sucéva, mărit pe drépta cu Brodina, Putna, Solca, Solonek, iar pe stânga Sadeŭ, Falkeŭ, Bâlca-mare, Bâlca-mică, cu Horaia şi cu Hatna (Bucovina), Şomuzu-mic şi mare (jud. Sucéva), pe pîrîul Dragu şi Suţva, pe rîul Modova cu afluenţiĭ sĕĭ, pe stânga Sadova iar pe drépta cu Putna, pe Bistriţa-mare, mărit pe drépta cu Dorna şi acésta mărit pe stânga cu Tesna unită cu Cosua, iar pe drépta cu Şarul-negru, Bernaru-mic şi mare; pe Trotuş, mărit pe drépta de Popoiŭ, de Cotumba, Sulţa, Ciobănaş, de Uz, mărit pe drépta cu Negru, Doftana, Slănic, Oituz, Caşin şi Căiuţ, iar pe stânga Ciodomirul, Asăŭ, Taslăul-mare, unit cu Taslăul-sĕrat, pe Zăbrăuţ. Suşiţa, pe Putna, mărit pe drépta cu Cosa, Zabala, pe stânga primeşce pe Lipşa şi Visantia, pe Râmnic, pe Buzĕŭ, care primeşce pe Bâsca-mare, Bâsca-mică, Slănic, Câlnăŭ, iar pe drépta Sireŭ, Bâsca şi Mâscov.

Pe stânga Siretul primeşce pe Mihodra, Molniţa (Bucovina). pîrîul Ţiganca, Moreĭ, Stârcea, pe Albuia, pe Brătésca şi pe Ciolac (jud. Roman), pe Răcătăŭ şi pe Socĭ (jud. Bacăŭ), pe Bêrlad, încărcat pe drépta cu pîrîile Giurgenĭ, Ciobotă-roşie, Trestiana, Toinav (jud. Roman), pîrîul Sacovĕţul, Gabosna, Vasluĭ, Crasna şi Idricea; pe stânga Stemnic şi Rachova (pe drépta teritoruluĭ jud. Vasluĭ), pe Recea, Trestiana, Bêrzota şi Garbovĕţul, iar pe drépta pe pîrîul Bilavoiŭ şi Tutova (jud. Tutova), pe Berheciŭ, unit cu Zeletin

www.dacoromanica.ro

Tecucelul şi pîrîul Bêrloviţa la vĕrsare, iar pe stânga pîrîul Blănésa, Bêrlăḑelul-vechiŭ şi Coroḑelul (jud. Tecuciŭ).

Siretul intră în ţară la S. de satul Căndeşcĭ, maĭ jos de Mihăilenĭ, udă Moldova prin mijloc şi anume jud. Dorohoiŭ şi Botoşanĭ prin partea de Vest, Sucéva prin partea de Est, intră în jud: Roman, la Nord de satul Volintireşcĭ, udă acest judeţ prin mijloc, eşind pe la satul Ursóia, udă partea de Est a jud. Bacăŭ, face limita între jud. Putna şi Tecuciŭ, începênd de la satul Marvila şi eşind la satul Tudor-Vladimirescu, intră între judeţele Râmnicu-Sărat Covurluĭ şi Brăila.

El udă următórele oraşe şi sate: In Bucovina, Starocinăţ, trece pe la Vest de Mihăilenĭ, udă Litini, trece pe la Est de Paşcanĭ, la 3 km. la Est de Bacăŭ, udă Adjudul, Mărăşeşcĭ, Cosmeşcĭ, Lieşcĭ (jud. Tecuciŭ), Năm̆olósa şi Bărboşĭ.

Până la satul Berhometele, curge printr'un şes fórte îngust, de aci şesul se lărgeşce de 17 km., în urmă cursul sĕŭ n'are de cât o lărgime de 5 km.

Lungimea cursuluĭ sĕŭ este de 355 km.

Lăţimea acestuĭ rîŭ între Siret şi Roman creşce de la 30—60 m., de la Roman până la Bacăŭ este de 80 m., între Bacăŭ şi Adjud 85—100 m, între Adjud şi Mărăşeşcĭ 150 m., între Cosmeşcĭ şl Năm̆olósa 170 m. şi între Năm̆olósa şi Bărboşĭ 180 m.

Adâncimea sa până la Roman este de 2—4 m., între Roman şi Bacăŭ 2—5 m., între Bacăŭ şi Adjud 2—6 m., la Cosmeşcĭ 6 m., la Lieşcĭ-Năm̆olósa 7—8 metri.

Inclinaţiunea albieĭ sale este destul de mică şi cursul sĕŭ destul de înceţ. De la Samihodra şi până la Storocinăţ se observă o pantă de 0,86 pe km., de aci până la Paşcanĭ 0,60 pe km., între Paşcanĭ şi Cosmeşcĭ 0,58 km., la Lieşcĭ 0,50 şi între Lieşcĭ şi Năm̆olósa 0,50 km.

Acest rîŭ era cunoscut în vechime sub numirile de *Tiarantos*, *Siarantos*, *Hierasos*, *Hierasus* şi *Gerasus*.

Siretul-vechiŭ, un braţ al Siretuluĭ, com. Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Pe acest braţ se află un pod ce duce în satul Cosmeşciĭ-vechĭ.

Siretul-noŭ, o gârlă din Siret ce udă com. Ionăşeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, în direcţie de la N.-V. spre S.-E., primind în partea de S.

www.dacoromanica.ro

pîrîul Valea-Lupeĭ. Ómeniĭ îĭ maĭ ḑic şi *Gârla-Moreĭ*.

Siretuluĭ, valea, com. Ionăşeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, situată între Siretul vechiŭ şi noŭ. Acéstă vale este neproductivă în cereale, avênd pe dênsa numaĭ prunḑiş.

Siretuluĭ, délul, formênd ţĕrmul stâng al rîuluĭ Siret, com. Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Sihastru, monăstire de călugărĭ, com. Buciumenĭ, pl. Nicoreşcĭ, situată pe un loc puţin ridicat în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, lângă şoséua ce duce din Buciumenĭ la Ploscuţenĭ.

Singurătatea loculuĭ, frumuseţea aspectuluĭ şi majestatea natureĭ, care domneşce aci în tótă splendórea, pătrunde sufletul de un maĭ adânc sentiment religios; iar obscuritatea pădureĭ e în armonie cu misterile pe care divinitatea le ascunde de ochiĭ muritorilor profanĭ pe carĭ îĭ atrag aceste singurătăţĭ.

Aicĭ a fost o biserică veche făcută de Hatmanul *Şendrea* pe la 1474 şi care s'a distrus. In locul eĭ s'a zidit alta de vre-o câţĭ-va anĭ, o bisericuţă frumósă atât ca exterior cât şi interior, cu spesele proprietaruluĭ şi epitropuluĭ actual P. Şendrea. Chiliile şi locuinţele din jurul bisericeĭ sunt tóte aprópe dărâmate, presentând un aspect sinistru.

Aci s'a păstrat o frumósă colecţiune de cărţĭ slavone şi române, care le-a luat aprópe tóte defunctul episcop al Romanuluĭ Melchisedec, dimpreună şi cu documentul de înfiinţarea monastireĭ, aşa ca astăḑĭ nu se găsesc de cât cărţile indispensabile monastireĭ.

Se întreţine de familia Şendrea, căcĭ este întemeiată din timpul Hatmanuluĭ Şendrea, cumnatul luĭ Ştefan cel Mare, în urma rĕsboiuluĭ ce l'a avut cu Radu cel Frumos, domnul ţereĭ Muntenescĭ. Astă-ḑĭ aicĭ n'a maĭ rĕmas de cât 3 călugărĭ.

In apropiere, spre N., se află o cişmea cu apă fórte bună de bĕut, numită «Costache Albu».

Slatina, baltă, com. Fundenĭ, pl. Bârlad, la S. de satul Hanu-Conaki. Are o suprafaţă de 44 h. a. 98 arĭ.

Slatina, şeş, în partea de V. a satuluĭ Ţigăneşcĭ, com. Ţigăneşcĭ, lângă şoséua ce duce la Bârlad.

Sloboḑia, numire ce o maĭ pórtă satul Brătuleşcĭ, com. Corod, pl.

www.dacoromanica.ro

Nicoreşcĭ. In jud. Tecuciŭ fiind maĭ multe sate cu acest nume vom da o mică explicare: Slobozĭĭ eraŭ satele aĭ căror locuitorĭ, ca să vie în ţară se scuteaŭ de birurĭ şi obligaţiunile în genere impuse pământenilor. Aceste sloboḑiĭ se făceaŭ la început fără formalităţile pe care le găsim maĭ târḑiŭ.

Din secolul XV înfiinţarea uneĭ sloboḑiĭ fu considerată ca o chestiune de stat.

Din acest timp, pentru înfiinţarea uneĭ sloboḑiĭ nu era de ajuns ca cine-va să aibă o moşie stérpă, o silişce veche şi să se învoiască cu locuitoriĭ de peste hotare, ca să-ĭ aducă spre a popula ocină, silişcea, etc.; maĭ trebuia înainte de tóte un hrisov domnesc, autorisând înfiinţarea sloboḑieĭ. Colonisărĭ de acestea nu se făceaŭ numaĭ pe moşiĭ particulare; ci şi în jurul monastirilor, din poslujnicĭ saŭ ómenĭ de serviciŭ aĭ monastirilor.

Coloniştiĭ eraŭ Leşĭ, Ruşĭ, Cazacĭ, Ungurĭ, Turcĭ, Sêrbĭ, Bulgarĭ, Muntenĭ pentru Moldova şi Moldovenĭ pentru Muntenia. Ele maĭ aveaŭ şi scopul rechemăreĭ în patrie a locuitorilor emigraţĭ din causa năvălirilor saŭ altor împrejurărĭ grave.

Sloboḑiile se făceaŭ cu aceste condiţiunĭ:

a) Scutind pe un numĕr de anĭ pe sloboḑenĭ de orĭ-ce dărĭ;

b) Dându-le o jurisdicţiune specială care le garanta pacea şi nesupărarea pe locul unde s'a aşeḑat;

c) Invoindu-le libertatea cultuluĭ şi a limbeĭ. (Notiţe despre Sloboḑiĭ, de V. A. Urechia, Bucureşcĭ 1888).

Sloboḑia-de-sus, sat, face parte din com. Stănişeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. E situat pe valea Dobrotforuluĭ, care trece prin colţul de jos a satuluĭ, la o distanţă de 7 km. 50 m. de reşedinţa comuneĭ, în partea de Nord.

Are o şcólă de băeţĭ frequentată de 28 copiĭ (25 b. şi 3 f.) din numĕrul de 104 copiĭ (54 băeţĭ şi 49 f.) în vîrstă de şcólă.

Are o biserică ḑidită în 1838 de Nichifor Papadopol, după cum se probéză din inscripţia după o icónă.

Pe Mineiŭ se află ḑata de 1815 ce s'a cumpĕrat de d-na Smaranda Calimach de la schitul luĭ Beldiman. In locul acesteia a fost o altă biserică de la 1738 după spusa unuĭ dascăl bătrân şi inscripţia ce s'a găsit la facerea bisericeĭ actuale. Acéstă biserică a ars în anul 1541. La început a fost schit de călugărĭ. Se întreţine din $8^1/_2$ fălcĭ de

www.dacoromanica.ro

pământ şi cu ajutorul obştieĭ locuitorilor.

Sloboţia-de-jos, sat, face parte din com. Stănişeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Este situat pe malul stâng al Dobrotforuluĭ, la o distanţă de 5 km. şi 400 m. de Stănişeşcĭ.

Are o populaţie de 420 suflete şi 110 capĭ de familie, locuind în 98 case, cu 92 contribuabilĭ.

Teritorul satuluĭ e de 1144 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ stăpânesc 443 hect. N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Sloboţia-Panuluĭ, sat, face parte din com. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Este situat pe partea dréptă a rîuluĭ Zeletin la o depărtare de 3 km. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 238 suflete şi 92 capĭ de familiĭ, locuind în 90 case şi avênd un teritoriŭ de 429 hectare.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ sunt împroprietăriţĭ la 1864.

Se numesc ast-fel după numele d-luĭ N. Panu, proprietar aicĭ.

Sloboţia-Cornĭ, sat, face parte din com. Negileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Are o populaţie de 213 suflete şi 58 capĭ de familie carĭ locuesc în 62 case.

Este aşeḑat pe délul cu acelaşĭ nume, la o depărtare de 3 km. de reşedinţa comuneĭ spre Nord.

Teritorul satuluĭ este de 301 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 228 hect. şi 70 ariĭ; iar proprie'arul 173 hectare.

Biserică n'are, asemenea nicĭ şcólă. Copiiĭ în vîrstă de şcólă merg la şcóla din Tălpigĭ, distanţă de 2 km.; urméză numaĭ 12 băeţĭ din 30 şi nicĭ o fată din 24.

Satul comunică cu cătunele din vecinătate prin şoséua comunală ce vine pe malul stâng al Bêrladuluĭ, de la Negileşcĭ, şi duce la Tălpigĭ.

Comerţul este representat prin 3 cârciumarĭ.

Satul are o vechime de 70 anĭ, locuitoriĭ de aicĭ sunt aduşĭ de defunctul M. Tiriachiu, fost proprietar al moşieĭ Tălpigĭ; foştiĭ clăcaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 şi stăpânesc o parte din teritoriŭ.

Slobozia-Cornĭ, dél, în com. Negileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Slobozia-Blănésa, sat, face parte din com. Negileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Poporul îĭ maĭ ḑice *Odaia*.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 37 capĭ de fam. cu 190 suflete, carĭ locuesc în 40 case.

Prin acest sat trece şoseaua comunală ce vine din şoséua naţională Tecuciŭ-Bêrlad, după ce trece prin Ţigăneşcĭ, pe malul stâng al Bêrladuluĭ.

Satul Slobozia-Blănésa are un teritor de 286 hectare, din care locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ, şi împroprietăriţĭ la 1864 pe moşia d-luĭ Giurgea, stăpânesc 140 hectare şi 75 ariĭ; iar proprietarul 135 hect. şi 25 ariĭ.

Pentru lucrarea câmpuluĭ aŭ pe lângă uneltele necesare; 15 pluguri de fer şi 10 de lemn. N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Negileşcĭ, urmênd 15 copiĭ, din numĕrul de 48 (12 băeţĭ şi 36 fete) în vîrstă de şcólă.

Comerţul îl fac 4 cârciumarĭ.

Istoricul satuluĭ sună ast-fel: Intemeietoriĭ sînt 2 capĭ de familiĭ, anume *Bejan* şi *Jugariŭ*, carĭ aŭ fost trimişĭ ca îngrijitorĭ aĭ moşieĭ, în valea Bêrladuluĭ, în locul unde este astădĭ satul întemeiat de Iancu Giurgea; aceştia s'aŭ aşedat aicĭ, îşĭ aŭ făcut case, cu timpul aŭ venit şi alţiĭ pe lângă dênşiĭ, şi ast-fel aŭ întemeiat satul actual. In urmă au fost împroprietăriţĭ la 1864.

Slobozia-Blănésa, pîrîŭ, udă satul cu acelaş nume de la Est spre Sud şi se varsă în rîul Bêrlad.

Slobozia-Negrea, moşie, comuna Călmăţuĭ, pl. Bêrlad. Are o suprafaţă de 416 fălcĭ. Inainte aci a existat sat, având şi o biserică de lemn, adusă din satul Lieşcĭ. A fost proprietatea luĭ «Costache Negri», unde şi făcuse o casă cu un foişor, de unde şi numirea de «Cerdac». Actualmente este proprietatea d-luĭ Tache Anastasiu, aicĭ are o lăptărie şi saivanurĭ pentru vite. Aduce un venit anual de 10,000 leĭ.

Slobozia-Umbrăreşcĭ, sat, face parte din comuna Umbrăreşcĭ, pl. Bêrlad, la o distanţă de 3 km. departe de reşedinţa plăşiĭ Iveşcĭ.

Are o pop. de 100 capĭ de familiĭ cu 340 suflete, locuind în 94 case.

Ştiŭ carte 8 bărbaţĭ.

Aicĭ se află şi reşedinţa comuneĭ.

Şcóla datéză în comună de 28 anĭ.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 81 (45 băeţĭ şi 36 fete).

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Sfinţiĭ Voivodĭ», ţidită de locuitorĭ în 1866. Se

www.dacoromanica.ro

întreține din 4 ½ fălcĭ de pământ arabil.

Satul este așeḑat pe partea stângă a rîuluĭ Bêrlad, care îl desparte de Umbrărești propriŭ ḑișĭ.

Când apa vine mare și maĭ cu semă în timpul primăvereĭ, eĭ rĕmân isolaţĭ de restul comuneĭ, neputând comunica de cât la dél în partea de Est a satuluĭ.

Socĭ, vale, comuna Ţepu, plasa Nicorești, numită ast-fel pentru că creșce pe dênsa mulţĭ socĭ.

Socĭ, pîrîŭ, curge pe valea cu acelaș nume, și se varsă în rîul Berheciŭ.

Sohodonuluĭ, vale, com. Corni, pl. Berheciŭ, este situată între delurile cu aceiaș numire, avênd o direcţie V.-E. și continuând spre Sud.

Sohodoluluĭ, del, continuare a déluluĭ Oprișeștĭ, com. Burdusacĭ, pl. Stănișeștĭ. Are o direcţie de la Nord la Sud, servind și ca limită între com. Burdusacĭ și com. Crăeștĭ.

Sohodoluluĭ, vale, se întinde de la Sud de satul Hăghiac, com. Burdusacĭ între délul cu acelaș nume și șoséua judeţénă ce merge prin mijlocul comuneĭ.

Sohodolul, pădure, pe délul cu acelaș nume, în partea de V. a com. Burdusacĭ, pl. Stănișeștĭ, se întinde până în comuna Motoșenĭ.

Sohodoluluĭ. dél, strĕbate com. Muncel de la Nord la Sud, merge paralel cu rîul Zeletin, întinḑêndu-se până în pîrîul Apa-négră.

Sohodol, pădure, se întinde în partea de Est a déluluĭ cu acelaș nume, com. Muncel, plasa Zeletin.

Sohodunul, pădure a statuluĭ. — (Veḑĭ Glăvănești).

Sohodunuluĭ, dél, desparte satele Ungurenĭ de Costișa, comuna Corni, pl. Berheciŭ, are o direcţie de la Vest la Est.

Sohodoruluĭ, rîpă, între délurile Chiclăŭ și Brăhășeștiĭ-de-sus, comuna Brăhășeștĭ, pl. Zeletin.

Sohodoruluĭ, dél, la Sud-Est de satul Crăeștĭ, com. Crăeștĭ, pl. Stănișeștĭ, formézĕ limita de E. a comuneĭ, trece în com. Burdusacĭ, și continuă până la Gura-Sohodoruluĭ.

www.dacoromanica.ro

Sohodora, vale, se întinde până în satul Ghionóia, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Soveja, pădure, com. Valea-Rea, pl. Zeletiṇ. A fost proprietatea monastireĭ Soveja din jud. Putna. Oamenĭĭ o pronunță *Stoveja*.

Soveja, pîrîŭ, isvorĕșce din délul Cetățuia, com. Corbița, pl. Zeletin, și se varsă în rîul Berheciŭ.

Soveja, pădure. (Veḑĭ Corbița).

Spinósa, dél, la Est de satul Gunóia, comuna Burdusacĭ, plasa Stănișeșcĭ.

Spiridon, vale, continuare a văiĭ Dâmboĭ, care desparte satele Corni-de-sus de Corni-de-jos, mergênd până în apa Siretuluĭ.

Spria-de-sus, sat, face parte din com. Colonești, pl. Stănișeșcĭ. Este situat pe partea stângă a rîuluĭ Zeletin, la o depărtare de 4 km. de reșed. comuneĭ, spre Nord.

Are o pop. de 48 capĭ de familiĭ cu 189 suflete, locuind în 45 case.

Teritoriul satuluĭ este de 625 hect. și 66 ariĭ.

Are o șcólă mixtă care se frequentă de 60 copiĭ (40 băeți și 20 fete) din numĕrul de 95 copiĭ (58 băeți și 37 fete), în vîrstă de șcólă.

Are o biserică cu hramul «Sfinții Voivoḑĭ», construită în 1836 și sfințită în 1857 Decembrie 9. Nu i s'a făcut nicĭ o reparație. Se întreține de obștia locuitorilor.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeșĭ și stăpânesc tot teritorul.

Spria-de-sus, pîrîŭ, isvorĕșce din ramificațiunile déluluĭ Tutoveĭ din puntul numit «Șoimul», udă satul cu acelaș nume și se varsă în rîul Zeletin, mergênd în direcție N.-E.

Spria-de-jos, sat, face parte din comuna Colonești, pl. Stănișeșcĭ. Este așeḑat pe partea drĕptă a rîuluĭ Zeletin, la o distanță de 3 kilometri departe de reședința comuneĭ.

Are o pop. de 41 capĭ de familiĭ cu 163 suflete, carĭ locuesc în 39 case.

Teritorul satuluĭ este de 128 hectare și 89 ariĭ.

Locuitoriĭ foștĭ clăcași aŭ fost împroprietăriți la 1864.

N'are nicĭ biserică nicĭ șcólă.

Spria-de-jos, pîrîŭ, isvorĕșce din délul Botezuluĭ, com. Colonești,

www.dacoromanica.ro

pl. Stănişeşcĭ, udă satul cu acelaş nume şi se varsă pe partea dréptă a rîuluĭ Zeletin, în faţa satuluĭ Călinĭ.

Stan (délul luĭ), dél, situat în raionul comuneĭ Matca, plasa Nicoreşcĭ.

Stancăĭ, movilă lângă şoséua naţională Tecuciŭ-Iveşcĭ la hotarul moşielor Barcea-Umbrăreşcĭ.

Pórtă acéstă numire după o bĕtrână numită «Stanca», care stăpânia moşia Barcea şi pe care a închinat'o bisericeĭ «Dancu» din Iaşĭ.

Stancăĭ, movilă, în com. Matca, pl. Nicoreşcĭ, lângă délul Ocheşeşcĭ.

Stambólă, crucea luĭ, punct isolat în comuna Tudor-Vladimirescu, pl. Bêrlad.

Stănişeşcĭ, com. rur., pl. Stănişeşcĭ, compusă din 3 cătune: Stănişeşcĭ, Slobozia-de-sus şi Slobozia-de-jos.

Este situată pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Dobrotfor, la 80 km. departe de capitala judeţuluĭ, spre Nord.

Are o populaţie de 520 capĭ de familiĭ cu 1923 suflete, în carĭ intră şi 52 familiĭ cu 250 suflete de ebreĭ.

Contribuabilĭ sînt 500, locuind în 480 case.

In com. se află treĭ biserică: 2 în tîrgul Stănişeşcĭ, 1 cu patronul «Sf. Nicolae», făcută în 1810 de Sandu Polcovnicu, şi a căreĭ moşie s'a luat de Nichifor Papadopol. S'a reparat în anul 1868 de Aristide Papadopol.

Iar cea-l'altă ţidită în anul 1793. — Deasupra uşeĭ se află inscripţia următóre: «Lét 1793. In ţilele prea luminatuluĭ domn Alexandru Calimah Voevod. — Amin».

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, cultura vieĭ şi creşcerea vitelor, iar ebreĭ cu comerţul. Meşteşugarĭ sînt: 16 lemnarĭ, 3 tîmplarĭ, 2 ferarĭ şi vr'o 5 cismarĭ.

In comună se află: 480 boĭ, 300 vacĭ, 49 caĭ, 27 epe, 924 oĭ şi 300 porcĭ.

Teritorul comuneĭ este de 4576 hectare.

In raionul comuneĭ sînt 3 morĭ de aburĭ, 2 de vênt, şi 3 iazurĭ cu peşce.

Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864.

In comună sînt 2 şcolĭ de băeţĭ: una în tîrgul Stănişeşcĭ, înfiinţată în 1865, construcţia de gard în stare rea, proprietatea

www.dacoromanica.ro

comunei, și cea-l'altă în cătuna Slobozia-de-sus, datând din 1882, localul de gard în stare rea, închiriat de comună. Se frequentă de 84 copiĭ (67 băeți și 17 fete), din carĭ 22 sînt streinĭ, din numĕrul de 590 copiĭ (392 băeți și 198 fete) în vîrstă de școlă.

Locuitoriĭ aŭ 320 stupĭ cu albine. Gândacĭ de mătase se cultivă puținĭ.

Statistica agricolă pe anul 1892—93, este de 78 hect. 70 ariĭ grâŭ, 305 hect. 95 ariĭ ovĕz, 908 hect. 81 ariĭ porumb.

Veniturile comuneĭ se urcă la cifra de 7820 leĭ, iar cheltuelele 6820 leĭ.

Prin comună trece șoséua județiană care vine din Tecuciŭ și se desparte la gura Crăeșcilor și duce spre Nord în jud. Bacău.

E brăsdată de délurile Dobrotforuluĭ, Gunóia și Daviduluĭ și văile Busuioc, Daviduluĭ.

Este udată de pîrîul Dobrotfor.

Se mărginește la N. cu com. Colonești, la E. cu com. Buda, la S. cu com. Crăești, și la V. cu cătunele Tarnița, Valea-Boluluĭ și Lazu, com. Onceștĭ.

Stănișeștĭ, tîrg, face parte din com. cu acelaș nume.

Are o pop. de 756 suflete români, 113 ebreĭ, carĭ formézĕ 221 capĭ de familie, locuind în 212 case.

Teritorul tîrguluĭ e de 2288 hectare.

Locuitoriĭ foștĭ clăcașĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Este reședința tuturor autorităților administrative și a plășeĭ Stănișeștĭ. Aci se află sub-prefectura plășeĭ, primăria, percepția statuluĭ, reședința companieĭ IV, reg. 6, No.24 de infanterie din Tecuciŭ.

Aicĭ se află o școlă primară înființată la anul 1862, și frequentată de 56 copiĭ (42 băeți și 14 fete), din carĭ 22 sunt ebreĭ.

Se maĭ află 2 biserici: una cu patronul «Sf. Nicolae», pe a căreĭ ușă se găsește inscripția: «In ḑilele prea luminatuluĭ Domn Alexandru Calimah Voevod.— Amin».

Cea-l'altă este ḑidită în anul 1800 de «Sandu Polcovnicu».

Comerțul este representat prin 120 comersanțĭ de diferite mărfurĭ.

Stănișeștĭ, plasă, situată la Nordul județuluĭ, înființată după noua împărțire administrativă. în anul 1892.

Numele sĕŭ vine de la tîrgul Stănișeștĭ.

Se compune din 8 comune:

www.dacoromanica.ro

Buda, Burdusacĭ, Coloneşcĭ, Crăeşcĭ, Motoşenĭ, Onceşcĭ, Răchitósa şi Stănişeşcĭ. — Cătune sînt 54.

Are o pop. de 17,978 suflete şi o suprafaţă de 27,992 hect.

Limite. Se mărginesce la N. cu jud. Bacău, la S. cu plăşile: Berheciŭ şi Zeletin, la E. cu jud. Tutova şi la V. cu jud. Bacău şi pl. Berheciŭ.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în com. Stănişeşcĭ.

Ca comune populate în acéstă plasă sînt: Buda, Burdusacĭ, Coloneşcĭ, Crăeşcĭ, Onceşcĭ şi Stănişeşcĭ.

Invĕţămêntul public. În acéstă plasă funcţionéză 13 şcólĭ rurale mixte.

Din punctul de vedere al materialuluĭ, construcţiile şcolare sînt tóte de gard.

Din aceste 4 sînt construite de comună iar restul închiriate.

Din punctul de vedere al stărilor le putem divide: 3 în stare bunişóră şi 10 în stare rea.

Maşinĭ agricole. In acéstă plasă nu sînt de cât 20 maşinĭ de treerat, 15 de vênturat, 7 de bătut porumb, 215 pluguri, din care 185 sînt de lemn şi restul de fier.

Morĭ de apă sînt 12 pe rîul Zeletin, de vênt sînt 28, şi de abur 2.

Viticultura. In tótă plasa Stănişeşcĭ, via se cultivă după cum se vede din acest tabloŭ:

COMUNA	Hect.	Arĭ
Buda . .	110	—
Burdusacĭ . . .	121	50
Coloneşcĭ .	104	50
Crăeşcĭ . . .	84	—
Motoşenĭ . . .	73	—
Onceşcĭ	84	25
Răchitósa . .	103	—
Stănişeşcĭ . . .	61	50

Cultul. Sfîntul Sinod al bisericeĭ autocefale române a împărţit plasa Stănişeşcĭ în 14 parochiĭ rurale, la care după regulamentul sf. Sinod urméză să fie 14 preoţĭ parochĭ, 8 preoţĭ ajutorĭ şi 25 cântăreţĭ.

Parochiile fixate de sf. Sinod în anul 1894 sînt:

Parochia *Buda*, cu biserica catedrală «Sf. Nicolae», compusă din cătunele: Buda, Brătóia, Dănăilă, Putinele, Salahor şi Fărcaş, avênd 2 biserici, cu 1 preot paroch şi 1 preot ajutor.

Parochia *Burdusacĭ*, cu biserica catedrală «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Bucşa, Burdusacĭ, Delenĭ şi Tochilele, avênd o biserică cu 1 preot şi 1 cântăreţ.

Parochia *Oprişeşcĭ*, cu bise-

www.dacoromanica.ro

rica catedrală «Sfinţiĭ Apostolĭ», compusă din cătunele: Oprişeşcĭ, Gunóia şi Hăghiac, avênd 2 bisericĭ, 1 preot paroh şi 2 cântăreţĭ.

Parochia *Spria-de-sus*, cu biserica parochială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Analog, Corbu, Panu, Spria-de-sus, tîrgul Coloneşcĭ, Valea-Mateiŭ, Valea-Moreĭ şi Zăpodia, avênd 3 bisericĭ cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Valea-Mare*, cu biserica catedrală «Sf. Nicolae», compusă din cătunele: Danciu, Poiana, Satu-noŭ, Spria-de-jos şi Valea-mare, avênd 4 bisericĭ, cu 1 preot paroch şi 1 cântăreţ.

Parochia *Crăeşcĭ*, cu biserica catedrală «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunul Crăeşcĭ, cu o biserică, 1 preot paroch şi 2 cântăreţĭ.

Parochia *Beneşcĭ*, cu biserica catedrală «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Beneşcĭ, Belciunésa şi Valea-babeĭ, avênd o biserică cu un preot paroch.

Parochia *Burlug*, cu biserica catedrală «Invierea luĭ Lazăr» şi «Sf. Dumitru», compusă din cătunele: Burlug, Chicerea şi Motoşenĭ, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroch, 1 preot ajutor şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Ţepóia*, cu biserica catedrală «Buna Vestire», compusă din cătunele: Fundătura, Mohorâţĭ, Negóia şi Ţepóia, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroch, 1 ajutor şi 3 cântăreţĭ.

Parochia *Bărbósa*, cu biserica catedrală «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din cătunele: Bărbósa, Onceşci-vechĭ, Tomozeĭ şi Lozinca. Biserica din Tarniţa, fiind construită tocmaĭ pe hotar între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ, se administréză de protoereul de Bacăŭ. Acéstă parochie are 2 bisericĭ, cu 1 preot paroch, 1 preot ajutor şi 4 cântăreţĭ.

Parochia *Onceşcĭĭ-noĭ*, cu biserica catedrală «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din cătunele: Délul-Perjuluĭ, Gorgheşcĭ, Onceşcĭĭ-noĭ, Taula şi Valea-Bouluĭ, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroch şi 1 cântăreţ.

Parochia *Răchitósa*, cu biserica catedrală «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din cătunele: Bărcana, Fundătura, Gunóia şi Răchitósa, avênd 2 bisericĭ, 1 preot paroch, 2 ajutorĭ şi 4 cântăreţĭ.

Parochia *Stănişeşcĭ*, cu biserica catedrală «Sf. Nicolae», compusă din cătunul Stănişeşcĭ, avênd o biserică, cu 1 preot paroch.

www.dacoromanica.ro

Parochia *Slobozia-de-sus*, cu biserica catedrală «Intrarea în biserică», compusă din cătunele: Slobozia-de-sus şi Slobozia-de-jos, avênd o biserică cu 1 preot paroch, 1 ajutor şi 2 cântăreţĭ.

Stânci (la), maĭ multe lespedĭ de piatră, lungĭ de câte 2—3 m. ce se găsesc în mijlocul pădureĭ satuluĭ Corbasca, pe drumu ce duce din Corbasca la Pogleţ, com. Corbasca.

Stâneĭ, dél, în com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Stârculuĭ, dél, la Vest de satul Bărbósa, com. Onceşcĭ, plasa Stăniceşcĭ.

Stejar, localitate, pe teritorul comuneĭ Puţenĭ, la marginea de Nord-Est a eĭ.

Sticla, vale, la Vest de satul Blânzĭ, se întinde de la Nord la Sud în comuna Corod, plasa Nicoreşcĭ.

Strătulat, dél, la Est de satul Barcea, plasa Bêrlad.

Strâmba, sat, face parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin. Este aşezat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Strâmba, la o distanţă de 2 km. departe de reşedinţa comuneĭ, spre Est.

Teritorul cătuneĭ este de 160 hectare. Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ la 1864.

Are o pop. de 64 capĭ de fam. cu 159 suflete, carĭ locuesc în 50 case.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din satul Şerbăneşcĭ, distanţă de 2 km. 700 metri.

Are o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ şi care se conservă în bună stare.

Satul are o vechime de 70 anĭ. Locuitoriĭ sînt veniţĭ de la munte.

Strâmbeĭ, dél, com. Corbiţa, pl. Zeletin.

Strâmba, pîrîŭ, trece prin mijlocul satuluĭ cu acelaş nume şi se varsă în Berheciŭ, pe partea stângă a luĭ. Are malurĭ fórte prăpăstióse, merge în direcţie de la Est la Vest.

Stuchenĭ, pîrîiaş, isvorĕşce din délul Baloşuluĭ, com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ, merge în direcţie E.-V., se împreună cu pîrîiaşul Delenĭ şi împreună se varsă în rîul Zeletin.

Stuchenĭ, vale, la Sud de pîrîul cu acelaş nume, com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ.

www.dacoromanica.ro

Stuchenĭ, mahala, în partea de Est a satuluĭ Burdusacĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Stupineĭ, vale, continuare a văeĭ Căprióra, com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Sturoiu, moşie situată la Est de valea Călmăţuĭ, com. Fundenĭ, pl. Bêrlad.

Sulger, móră, la iazul ce se află la Nord de comuna Bogheşcĭ, pl. Zeletin.

Surlă, trup din pădurea Statuluĭ, la Est de satul Pogleţ, com. Corbasca, pl. Berheciŭ.

Ş.

Şandru, sat (neoficial), face parte din comuna Stănişeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Are o pop. de 16 capĭ de familiĭ cu 52 suflete, locuind în 8 case.

Este aşezat la extremitatea judeţuluĭ, la o distanţă de 14 km. şi 600 m. departe de tîrgul Stănişeşcĭ, spre Nord.

Şarba, sat, numit şi *Şerbóia*, face parte din comuna Hurueşcĭ. — Cade în partea de N.-E. a comuneĭ, la o distanţă de 1 km. şi 500 m. departe de reşed. comuneĭ. E înconjurat de déluri şi văĭ.

Teritorul satuluĭ este de 240 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 143 hectare.

Are o pop. de 36 capĭ de familiĭ cu 126 suflete, carĭ locuesc în 29 case.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Perchiŭ, distanţă de 5 km.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 26 (16 băeţĭ şi 10 fete). — Comerţul se face de 2 cârciumarĭ.

Şendreşcĭ, sat desfiinţat, comuna Hurueşcĭ. Locuitoriĭ de aicĭ s'a strĕmutat în comuna Nedelcu.

Actualmente în locul unde a fost satul n'a rĕmas de cât biserica şi casele proprietaruluĭ.

Biserica are hramul «Înălţarea Sfinteĭ Crucĭ», este făcută de lemn în anul 1717, de Balş. A fost reparată de locuitorĭ în 1796 şi 1842 şi se îngrijeşte de obştia locuitorilor. Işĭ trage numele de la Şendrea.

www.dacoromanica.ro

Şerbóia, sat desfiinţat, comuna Neguleşcĭ, plasa Berheciŭ. Era situat pe pîrîul Şerbóia.

Locuitoriĭ s'aŭ mutat în satul Măldăreşcĭ, care depinde de comuna Neguleşcĭ.

Avea 50 case de locuit cu 200 suflete.

A avut o biserică care astăḑĭ este în ruină. Nu i se cunóşce precis data fondăreĭ. In locul acestea a existat o alta de lemn, făcută tot de locuitoriĭ satuluĭ, carĭ eraŭ rĕḑeşĭ, şi carĭ aŭ trăit aicĭ până pe timpul Medelniceruluĭ Teodor Bosie, care aşeḑându-se în acest loc, a început să tortureze pe locuitorĭ, după ce le luase documentul rĕḑeşesc, aşa că locuitoriĭ aŭ fost siliţĭ să fugă în satele din apropiere.

Şĕrbóia, pîrîŭ, isvorĕşce din cósta apusénă a déluluĭ Neguleşcĭ, din locul unde a existat satul Şĕrbóia, comuna Neguleşcĭ; curge spre S.-E. şi se varsă în rîul Berheciŭ, lângă satul Lărgăşenĭ.

Şendróia, dél, între satele Ungurenĭ, comuna Corni, şi Perchiŭ com. Hurueşcĭ, pl. Berheciŭ.

Şerbăneşcĭ şi Buda, moşie, proprietate a statuluĭ, cu trupurile Şerbăneşcĭ, 370 hect., Plăcinţenĭ, 59 hect. şi 60 m. com. Corbiţa, pl. Zeletin. Aparţinea altă dată monastirei Soveja.

Şerbăneşcĭ, sat, face parte din comuna Lieşcĭ, pl. Bârlad. Este aşeḑat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Tecuciŭ Galaţĭ, pe platoul ce se ridică la răsărit de rîul Bârlad, şi spre Sud de Tecuciŭ, 28 km.

Are o pop. de 344 capĭ de fam. cu 1408 suflete, carĭ locuesc în 516 case.

Teritoriul satuluĭ este de 5719 hectare, din care locuitoriĭ stăpânesc 1134 hectare, iar proprietarul moşieĭ, d-l I. Gheorghiade, are 4582 hectare.

Are 2 bisericĭ de ḑid. Una cu patronul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», în malul Bârladuluĭ, în satul vechiŭ, zidită la 1834 de locuitoriĭ satuluĭ, cu ajutorul fostuluĭ proprietar al moşieĭ Costache Ghica, şi a unuĭ alt boer, Moruzi. Are 8 fălcĭ de pământ arabil. Se întreţine de obştia sătenilor.

A doua biserică cu patronul «Sf. Nicolae», e ḑidită în 1848 de Costache Ghica, cu soţia sa Ecaterina. A fost reparată de 2 orĭ, în 1878 şi 1889. Pe icónă se află anul 1810.

Aicĭ se maĭ găseşce şi o şcólă mixtă, înfiinţata la 1872, şi frequentată de 42 băeţĭ. Co-

www.dacoromanica.ro

pii în vîrstă de şcólă sînt 467 (229 băeţi şi 238 fete).

In partea sudică a acestuĭ sat se află forturile Nămolósa-Focşanĭ. Tot lângă acest sat în partea vestică în faţa satuluĭ Călienĭ (jud. Putna), se varsă rîul Bêrlad în Siret.

Numele satuluĭ se crede că ar fi de la un vechiŭ locuitor, numit «Şĕrban», frate cu «Ilie», înfiinţătorul satuluĭ Lieşcĭ.

Satul era aşezat până la 1881, în unghiul ce 'l formézĕ rîul Bêrlad cu Siretul şi partea cea maĭ mare a satuluĭ în stânga rîuluĭ Bêrlad; dar din causa deselor inundaţiunĭ şi maĭ cu sémă marea inundaţie din 1881, care a causat marĭ stricăciunĭ, a făcut ca satul să se mute pe dél, între Bêrlad şi calea ferată Iveşcĭ-Hanu-Conachi.

Şerbăneşcĭ, sat, face parte din comuna Corbiţa, pl. Zeletin. Este aşezat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, la o distanţă 965 m. departe de reşedinţa comuneĭ, spre Nord.

Are o pop. de 87 capĭ de fam. cu 312 suflete, locuind în 70 case.

Are o biserică zidită în 1821, cu cheltuiala dómneĭ Elena Plitos şi cu ajutorul locuitorilor.

Aicĭ se află o şcólă înfiinţată la 1866, care se frequentă de 51 copiĭ (50 băeţĭ şi o fată).

Teritorul cătuneĭ este de 1050 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 914 hectare şi 50 ariĭ; printre eĭ sunt şi răzeşĭ, care posed 72 hectare, iar familia «Plitos», posedă 764 hectare.

Şipotele, pîrîŭ, com. Negrileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, curge de la N.-E. spre S.-V. şi se varsă în pîrîul Bêrlăţelul-vechiŭ. Are o lungime de vr'o 100 m.

Şipanuluĭ, dél, continuaţie a déluluĭ Irésca. Are o direcţie N.-S. şi se întinde până la Sud de satul Nărteşcĭ-de-sus. Pe acest dél se află o pădure de stejar şi ulm.

Şipotele, vale cu pîrîŭ, isvorĕşce în raionul com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ şi se varsă în rîul Berheciŭ.

Şipotelor, dél, com. Muncel, pl. Zeletin. Are o înălţime de 65 m. şi o întindere de 634 m.

Şoimuluĭ, dél, ramificaţie din délul Zarea Tutoveĭ, com. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Şoldia, pădure, la Sud de satul

www.dacoromanica.ro

Captalanĭ, com. Motoşenĭ, pl. Zeletin.

Şuta (Ciuta), baltă, în satul vechiŭ Lieşcĭ, pl. Bêrlad. Se alimentéză din ploĭ şi din revĕrsările Siretuluĭ şi ale Bêrladuluĭ. Bĕtrâniĭ spun că se numeşce astfel, căcĭ în vechime prin aceste locurĭ se aflaŭ ciute, capre şi alte animale sĕlbatice. — Vara séca; când Siretul se revarsă, se umple cu apă şi cu peşcĭ; cu timpul va fi un bun pământ cultivabil.

Şonţuluĭ, trup de moşie, pe teritorul satuluĭ Corni-de-jos, proprietatea d-luĭ Leon Vidraşcu.

T.

Tabără, dél, la V. de Ţigăneşcĭ, com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ. Pe acest dél, bĕtrâniĭ spun că a fost un sat.

Tabără, vale, la Vest de délul cu acelaş nume, com. Godineşcĭ; când plouă şi în timpul primăvereĭ, are şi apă.

Tabără, platoŭ, la Est de Cetăţuia, din com. Poiana, pl. Nicoreşcĭ, pe malul Siretuluĭ.

Talabasca, moşie, în com. Fundenĭ, pl. Bêrlad. Are o suprafaţă de 314 hect. 89 arĭ, din care numaĭ 156 hect este loc arabil, iar restul băltos.

Este strĕbătută de calea ferată veche, Hanu-Conachi-Prival.

Pórtă acéstă numire de la un slujbaş al luĭ Ştefan-cel-Mare cu numele de *Talabà*, căruia pentru serviciile sale militare i-a dăruit acéstă moşie, unde a înfiinţat 2 sate : Branişte şi Pielególă, carĭ din causa inundaţiilor Siretuluĭ, s'aŭ distrus; astăḑĭ nu se maĭ cunósce nimic din vechile sate.

Sînt 2 părerĭ în privinţa distrugereĭ acestor douĕ sate : unĭĭ ḑic că s'aŭ distrus prin invasiunile barbarilor, iar alţiĭ prin inundarea Siretuluĭ, părere care pare maĭ plausibilă.

Tarniţa, pîrîaş, isvorĕşce în raionul satuluĭ cu acelaş nume, din maĭ multe isvóre, merge spre Vest şi se varsă în rîul Berheciŭ.

Tarniţa, sat, face parte din com.

www.dacoromanica.ro

Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat în partea de Nord a comuneĭ.

Are o pop. de 90 capĭ de fam. cu 504 suflete.

Teritorul cătuneĭ este de 250 hectare.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 382 hectare şi statul 212 hectare.

Din causă că e aşezat pe maĭ multe rîpĭ, satul e nevoit să se permute.

Aicĭ se află o şcólă mixtă, înfiinţată la 1891. Se frequentă de 43 copiĭ, din 63 în vîrstă de şcólă.

Are o biserică cu patronul «Acoperămêntul Maiceĭ Domnuluĭ», aşezată tocmaĭ pe hotar, între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ. — Este póte singurul cas, unde satul aparţine politiceşce de judeţul Tecuciŭ, iar biserica se administréză de protoiereul judeţuluĭ Bacăŭ.

Satul are o vechime de maĭ bine de 100 anĭ şi locuitoriĭ sînt veniţĭ din Bucovina.

Tarniţa, moşie, proprietate a statuluĭ, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Aparţinea monastireĭ Răchitósa şi avea o suprafaţă de 1205 hectare.

Tarniţa, pădure a statuluĭ, în întindere de 400 fălcĭ, situată în com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, formată din trupurile Valea-Epeĭ (250 fălcĭ) şi Lunca-Laḑu (150 fălcĭ).

Taula, dél, în com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Taula, sat, face parte din com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Situat pe cósta déluluĭ Taula la E., rediul Scafara la S., délul Perju la Nord-Vest.

Are o pop. de 70 capĭ de fam. cu 289 suflete, locuind în 65 case.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeşĭ şi stăpânesc tot teritorul cătuneĭ, care e de 255 hectare.

Tauleĭ, pîrîŭ, udă satul cu acelaş nume, se uneşce cu pîrîul Plăvan şi se varsă în rîul Berheciŭ.

Tălpigĭ, poporul îĭ ḑice *Tălchicĭ*, sat, face parte din com. Negrileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, la o distanţă de 3 km. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 171 capĭ de familie cu 703 suflete, în care intră 1 armean şi maĭ multe familiĭ de ţiganĭ.

Are o şcólă şi o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», deservită de 1 preot şi 3 cântăreţĭ. S'a clădit în 1865 Maiŭ 12, de

www.dacoromanica.ro

către ctitorĭ cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o condică.

Teritorul satuluĭ este de 630 hectare.

Locuitorĭĭ sînt parte rĕdeşĭ, parte clăcaşĭ.

Tălpigĭ, dél, la Estul com. Negrileşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Tămăşanĭ, sat (neoficial [1]), face parte din comuna Umbrăreşcĭ. E aşezat pe partea stângă a Bêrladuluĭ, la o depărtare de 1 km. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 37 capĭ de familie cu 138 suflete.

Tămăşanĭ, gârlă, trece prin partea de Vest a satuluĭ cu acelaş nume, şi se varsă în Bêrlad, în raionul com. Umbrăreşcĭ.

Tâmpeĭ, numire dată văiĭ Mâţuluĭ, com. Ţepu, pl. Nicoreşcĭ, în continuarea eĭ spre Sud-Est. Se întinde până în drumul ce merge pe valea Berheciuluĭ.

Tănăsóie, han, com. Valea-Rea, pl. Zeletin, este situat pe şosea, la punctul unde se varsă isvorul Botóia în Zeletin. Pórtă acest nume după o femee cu numele de Tănăsóia, căreia 'ĭ-a aparţinut acest han.

Tănaruluĭ, vale, la Nord de satul Fundătura, com. Corni, pl. Stănişeşcĭ.

Tătaru, vale, străbate prin mijloc satul Corni-de-sus, şi continuă spre Sud, în raionul acesteĭ comunĭ.

Tătăreşcĭ, dél, în partea de apus a com. Hurueşcĭ, merge în direcţie N.-E. pe o întindere de 9 km., între satele Hurueşcĭ la răsărit, iar la apus Tătăreşcĭ şi Ungurenĭ.

Tătărilor, movilă, în partea de N. a déluluĭ Vidin, teritorul com. Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ.

Tătăreşcĭ, sat, pendinte de com. Corni, pl. Berheciŭ, aşedat în centrul comuneĭ, între délul Cărămiḑilor şi valea Tătăreşcilor, la Est; délul Sonţuluĭ la Sud; délul Dâmbóia şi Pârlituluĭ, la Vest şi valea Pârlituluĭ la Nord.

Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 63 capĭ

[1]) Orĭ de câte orĭ ḑic *sat neoficial*, înţeleg că de şi există, avênd maĭ multe saŭ maĭ puţine case, dar nu se găseşce în împărţirea oficială a judeţuluĭ.

www.dacoromanica.ro

de familiĭ cu 305 suflete, carĭ locuesc în 70 case.

Teritorul căt. este de 726 hectare. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 134 hect. iar proprietarul moşieĭ are 486 hect.

Vatra satuluĭ e de 33 hect. Locuitoriĭ aŭ: 27 plugurĭ de fer, 6 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb şi 2 de vânturat; se maĭ găsesc şi 100 de stupĭ. Pentru facerea rachiuluĭ se găseşce un cazan.

Aicĭ se află o şcólă mixtă cu un singur învĕţător, înfiinţată la 1866. Se frecuentă de 51 copiĭ din 144 în vîrstă de şcólă.

In satul Tătăreşcĭ există şi o biserică de ţid, căreia i s'a pus temelia de *Costache Sturdza* la 1819, şi a fost tîrnosită la 1851, fiind terminată de *Costache Conachi;* este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Tăvădăreşcĭ, dél, situat în partea de Est a satuluĭ cu acelaş nume, com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ.

Tăvădăreşcĭ, sat, face parte din com. Vulturenĭ, pl. Berheciŭ. Este situat în mijlocul com. pe malul drept al rîuluĭ Berheciŭ.

Are o populaţie de 38 capĭ de familiĭ cu 140 suflete, carĭ locuesc în 35 case.

Teritorul satuluĭ este de 544 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 143 hect., iar proprietariĭ, d-niĭ Alecu Talianu şi Gh. Demetriade, stăpânesc 403 hect. Vatra satuluĭ ocupă 17 hect.—

In anul 1893, eĭ aŭ cultivat: 100 hect. grâŭ, 150 hect. porumb, 75 hect. orz, 25 hect. ovĕz, 125 hect. secară, 5 hect. meiŭ şi 6 hect. fasole. — Viĭ sînt 5 hect., păşiune 20 hect. şi mlaştine 15 hect.

Eĭ aŭ: 66 boĭ, 32 vacĭ, 16 caĭ, 8 epe, 5 bivolĭ, 250 oĭ şi 6 capre. In sat se maĭ găseşce 30 stupĭ.

Unelte agricole aŭ: 10 plugurĭ de fer, 15 de lemn, 1 maşină de treerat.

Are o şcólă mixtă, care se frecuentă de 25 copiĭ. — Biserică n'are.

Comerţul în acest sat îl fac 3 cârciumarĭ.

Nu se cunóşce precis anul înfiinţăreĭ acestuĭ sat, bătrâniĭ spun că ar avea o vechime de 200 anĭ şi îşĭ trage numele de la *Tăvădaru*, primul locuitor.

Tecucel, pîrîŭ, isvorĕşce din puntul numit «Fântâna Teiuluĭ», în partea de Nord a cătunuluĭ Buciumenĭ, pl. Nicoreşcĭ. Curge spre Sud-Vest, pe lângă satul

www.dacoromanica.ro

Buciumenĭ, aicĭ primeşce pe drépta pîrîul Runcu, iar spre Sud Rîpa-roşie; trece avênd la stânga satele Tecucelul-sec şi Vizureşcĭ, iar la drépta satul Branişte; de aicĭ intră pe teritorul comuneĭ Nicoreşcĭ, avênd pe malul drept satul Sêrbi, din josul căruia primeşce pîrîul Căcăina, ce vine din Nicoreşciĭ-de-sus, trece pe lângă satul Dobrineşcĭ şi de aicĭ puţin spre Sud, schimbă direcţia spre Sud-Est, intrând pe teritorul comuneĭ Tecuciŭ, udă oraşul Tecuciŭ spre apus, avênd pe drépta mahalaua Bulgarĭ, iar pe stânga mahalaua Branişce, face o cotitură spre Est, udă partea de Sud a oraşuluĭ, şi în partea de Sud a oraşuluĭ Tecuciŭ se varsă în Bêrlad.

Numele sĕŭ în slavoneşce, însemnéză *apă repede*. Acésta se explică prin faptul că mare parte a anuluĭ este aprópe uscat, primăvara şi în timpurĭ ploióse vine cu atâta furie, în cât distruge tot ce găseşce în cale, făcênd marĭ stricăciunĭ.

Tecucelul-sec, pîrîŭ, isvorĕşce din partea de N.-E. a satuluĭ Buciumenĭ, curge spre Sud prin satul cu acelaş nume şi din jos de satul Tecucelul-sec, se varsă în Tecucel. Acest pîrîiaş în timpul vereĭ maĭ tot-d'a-una n'are apă, ceea ce 'ĭ-a adus denumirea.

Tecucelul-sec, sat, face parte din comuna Buciumenĭ, pl. Nicoreşcĭ. Este situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelaş nume, la o distanţă de 2 km. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 158 capĭ de fam. cu 608 suflete, carĭ locuesc în 142 case.

Teritorul satuluĭ este de 496 hect. Locuitorĭĭ vechĭ rĕdeşĭ stăpânesc tot teritorul, iar proprietarul, d-l Gh. Istrate, 100 hectare. In anul 1893, s'a cultivat 6 h. grâŭ, 145 h. porumb, 71 h. orz, 37 h. ovĕz, 11 h. secară, 13 h. pering, 8 h. fasole.

Viĭ sînt 100 hect., păşiune 57 hect. şi pădure de stejar 3 hect.

Vatra satuluĭ ocupă 35 hectare şi 75 arĭĭ.

Vite sînt: 65 boĭ, 63 vacĭ, 22 caĭ, 66 oĭ. Aŭ 10 pluguri de fer, 28 de lemn şi 8 casane pentru fabricarea rachiuluĭ. In sat se găseşce 78 stupĭ.

Şcólă nu există. Copiiĭ merg la şcóla din Vizureşcĭ, distanţă de 1 km.

Cultul este representat prin o biserică făcută în 1866, dată ce se póte vedea din inscripţia ce se află pe strană. Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

www.dacoromanica.ro

Pe pîrîul Tecucel, în punctul numit Silişte, a mai fost o biserică, ale căreĭ urme se cunosc şi astădĭ, şi care s'a ruinat în 1850. Aicĭ a fost un sat vechiŭ. In partea de răsărit a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian, care desparte satul de comuna Ţepu, el merge de la Nord-Est spre Sud-Est.

Tecuciŭ, oraş, capitala judeţuluĭ, pl. Nicoreşcĭ, aşedat pe loc şes în valea Bârladuluĭ, pe ambele malurĭ ale acestuĭ rîŭ şi ale pîrîuluĭ Tecucel.

Teritorul oraşuluĭ se învecinéză: la miază-nópte cu comunele Ţigăneşcĭ şi Nicoreşcĭ, la răsărit cu com. Matca, la miază-di cu com. Barcea şi la apus cu com. Cosmeşcĭ. El este udat de douĕ ape: Bârladul şi Tecucelul.

Bârladul udă partea răsăriténă a oraşuluĭ, în direcţie de la Nord la Sud şi Tecucelul, partea de Vest şi Sud, unde se uneşce cu Bârladul.

Oraşul se împarte în 3 culorĭ saŭ comisiĭ: *Albastră, Galbenă* şi *Roşie*.

Culórea Albastră, coprinde suburbiile de la marginea de răsărit, de pe malul stâng al Bârladuluĭ şi anume:

Crivĕţeniĭ, Mălureniĭ, Periĭ, Buda şi Cernicariĭ. Acéstă din urmă suburbie, Cernicariĭ, este aşezată departe de oraş, la o distanţă de vr'o 3 km., sub cósta apusană a déluluĭ ce mărgineşce spre răsărit, pe valea Bârladuluĭ.

Suburbiile din acéstă culóre sunt unite cu cea-l'altă parte a oraşuluĭ prin douĕ podurĭ: unul la partea de miază-di, în suburbia Buda şi altul la partea de miadă-nópte, în suburbia Crivĕţeniĭ; mai sunt şi câte-va punţĭ.

Culórea Galbenă, ocupă centrul oraşuluĭ, adică partea dintre malul drept al Bârladuluĭ şi calea Bârlad-Galaţĭ (strada Carol I), care străbate oraşul prin mijloc, de la Nord la Sud.

In acéstă culóre, sunt următórele suburbiĭ, pe malul drept al Bârladuluĭ, în direcţie de la Nord la Sud: Sf. Dimitrie, Focşa, Sfinţiĭ Voivodĭ, Sf. Nicolae şi Sf. Ilie, acestea între Bârlad şi strada Ştefan-cel-Mare; iar între stradele Ştefan-cel-Mare şi Carol I, sunt: Ţigănimea, Sf. Gheorghe şi Precista.

Culórea Roşie, cuprinde tótă partea oraşuluĭ la Vest de strada Carol I, care se compune din suburbiile: Poşta, Arestul-vechiŭ, Spitalul, Sf. Ión, Branişte, pe malul stâng al Tecuceluluĭ, la marginea de Sud-Vest a ora-

www.dacoromanica.ro

şuluĭ şi suburbia Bulgarĭ, la marginea de apus a oraşuluĭ, pe malul drept al Tecuceluluĭ.

Tot de culórea Roşie se ţine şi fosta comună rurală Tecuciul-noŭ, aşeḑată la marginea de miaḑă-nópte a oraşuluĭ, de ambele părţĭ ale căiĭ naţionale Tecuciŭ-Bêrlad, situată între malul drept al Bêrladuluĭ şi calea ferată Tecuciŭ-Bêrlad; comună înfiinţată conform legeĭ de la 1879, pe moşia Spitaluluĭ-Odaia (veḑĭ Odaia, moşie), şi care la 1881 a fost alipită la oraşul Tecuciŭ, sub numele de suburbia Tecuciul-noŭ.

Strade maĭ însemnate în oraş, sunt:

Carol I, care strĕbate oraşul prin mijloc, de la Nord la Sud.

Este strada cea maĭ frumósă din oraş, atât ca neregularitate cât şi prin clădirile ce se află pe dênsa.

Ştefan-cel-Mare, care de asemenea strĕbate oraşul prin mijloc de la Nord la Sud, paralel cu strada Carol I.

Pe acéstă stradă sînt magaziile comerciale şi industriale.

Elena Dómna, strĕbate oraşul în partea de apus, şi

Bulevardul Elisabeta, ce plécă din strada Carol I din faţa Tribunaluluĭ şi duce la gara Tecuciŭ, care este situată la marginea de Sud-Vest a oraşuluĭ; acest bulevard are de ambele părţĭ alee fórte frumóse de castanĭ sĕlbaticĭ, salcâmĭ şi teĭ.

In oraş sînt douĕ grădinĭ publice: una în centrul oraşuluĭ pe strada Carol I şi alta la marginea de miază-nópte, tot pe strada Carol I; la partea de apus a acesteĭ grădinĭ, se află cimitirul cu o capelă frumósă, care are patronul «Sf. Ilie».

Douĕ pieţe: una în centrul oraşuluĭ, bine pavată, avênd în mijloc un frumos turn de observaţie; a doua piaţă, unde se află şi pescăria, este aşezată pe strada Ştefan-cel-Mare.

Intre clădirile publice maĭ însemnate sînt:

Tribunalul, situat pe strada Carol I şi din faţa căruia începe Bulevardul Elisabeta.

Primăria, aşeḑată pe stradele Elena Dómna şi Carol I.

Gimnasiul real, situat tot pe strada Carol I, în partea de miază-nópte a oraşuluĭ.

Teatrul, care se află situat în faţa pieţeĭ marĭ, în partea de răsărit a tribunaluluĭ.

Şcóla primară de băeţĭ No. 1, aşezată lângă primărie, pe strada Elena Dómna.

Şcóla primară de băeţĭ No. 2, aşeḑată pe strada Sf. Dimitrie.

www.dacoromanica.ro

Şcóla primară de fete No. 1, aşezată pe strada Sf. George.

Dintre clădirile particulare mai însemnate, sînt: Otelurile Bulevard şi Bogdan, aşezate cel întâiŭ în partea de Sud şi cel al doilea în partea de Nord a pieţeĭ marĭ în centrul oraşuluĭ; Farmacia Racoviţă, pe strada Carol I.

Oraşul Tecuciŭ are cincĭ bariere: bariera Bêrladuluĭ spre Nord, bariera Prutuluĭ spre miază-ḑi, barierile Bacăŭ şi Focşanĭ, spre apus şi bariera de lângă gară.

Tecuciul fiind capitala judeţuluĭ, aicĭ se află prefectura, comitetul permanent, tribunalul judeţuluĭ şi judecătoria ocoluluĭ Tecuciŭ pentru oraş şi plăşile Nicoreşcĭ, Bêrlad şi două comunĭ din plasa Berheciŭ; casieria, protoereul, telegraful şi poşta, spitalul comunalo-judeţian, revisorul şcolar şi reşedinţa regimentuluĭ VI Tecuciŭ No. 24, şi al 3-lea pluton din regimentul 6 Călăraşĭ, cu reşedinţa în Focşanĭ.

Populaţia oraşuluĭ este de 9590 suflete, din carĭ 8513 locuitorĭ românĭ şi 1067 străinĭ, dintre aceştia 790 sînt ebreĭ, forméză 2316 familiĭ cu 1759 contribuabilĭ, avênd 2080 case.

In anul 1892, s'aŭ născut 373, s'aŭ căsătorit 101 şi aŭ murit 456.

Teritorul comuneĭ oraşuluĭ Tecuciŭ este de 12,600 hect., din care proprietatea d-neĭ Ecaterina Sturdza (moşia Cernicarĭ) 5000 hect., proprietatea comuneĭ 1072 hect., raza oraşuluĭ 600 hect. şi moşia statuluĭ Odaia 1430 hect.

In anul 1893, pe teritorul acestor treĭ moşiĭ, s'aŭ cultivat; 1500 hect. grâŭ, 3400 hect. porumb, 600 hect. orz, 300 hect. secară, 160 hect. zarzavaturĭ şi 140 hect. pepenĭ. — Viĭ sunt 8 hect., 514 hect. fênéţe, 1058 hect. păşiune.

In oraş se află:

O primărie, avênd 1 primar cu două ajutóre şi un consiliŭ compus din 11 membri.

Poliţia, compusă din 1 poliţaiŭ, 2 comisarĭ, 5 sub-comisarĭ şi 64 gardiştĭ, pentru care se cheltueşce 55,354 leĭ.

Prefectura judeţuluĭ şi *comitetul permanent.*

Depositul de tutun, timbre, cărţĭ de joc şi *sare.* In Tecuciŭ de la 31 Aprilie 1892, până la 31 Martie 1893, s'a vêndut tutun de 542,070 leĭ, timbre, mărcĭ, colĭ timbrate şi poliţe, de 67,081 leĭ; chibriturĭ pentru 46,600 leĭ; cărţĭ de joc pentru 3,790 leĭ, pulbere de vî

www.dacoromanica.ro

pentru 6,710 leĭ şi sare pentru 70,466 leĭ 25 banĭ.

Un biuroŭ telegrafo-poştal, care, în cursul anuluĭ 1893 (stil nou), a expediat 11,674 telegrame interne, 615 externe, de la care s'a incasat 13,715 leĭ 65 banĭ; asemenea a expediat 2,496 telegrame oficiale.

Scrisorĭ recomandate interne, presentate 5116, externe 456; sosite 5232 interne şi 696 externe.

Mandate poştale, interne presentate:

5126 . .	pentru l.	242,300.96
externe 1104	» »	42,481.—
Total .	»	284,781.96

Mandate poştale achitate:

Interne 2352	pentru l.	123,251.46
externe 105	» »	72,476.12
Total .	»	195,727.58

Scrisorĭ de valóre:

Interne presentate 3960, pentru . . .	l.	2.960,000.—
Gropurĭ interne, presentate 245, pentru . . .	»	73,500.—
Pachete interne, present. pentru	»	72,000.—
Total . .	»	3,105,500.—

Scrisorĭ de valóre, sosite interne:

2880 bucăţĭ, pentru . . .	l.	3,132,000.55
Report . .	»	3,132,000.55
Transport . .	l.	3,132,000.55
Gropurĭ interne, sosite 120 pentru	»	84,000.25
Pachete interne, sosite 3240. .	»	97,000.14
Total	»	3,313,000.94

Scrisorĭ şi gropurĭ externe, presentate:

186 bucăţĭ, pentru	l.	37,205.10
Pachete interne, presentate 65 pentru	»	892.76
Total . .	»	38,097.86

Scrisorĭ şi gropurĭ externe:

Sosite 48, pentru	l.	12,552.45
Pachete externe sosite 1210, pentru	»	1,500.—
Total . . .	»	14,052.45

Timbre vîndute de 1½ banĭ 6460, de 2 banĭ 50,050, de 5 banĭ 21,902, de 10 banĭ 14,500, de 15 banĭ 59,885, de 25 banĭ 20,538, de 50 banĭ 4,693, de 1 leŭ, 50 banĭ şi 2 leĭ 30.

Mandate interne de 25 banĭ 4594.

Mandate externe de 25 banĭ 1016.

Cărţĭ poştale deschise de 5 banĭ 79,796 şi de 10 banĭ 1805.

Cărţĭ poştale închise de 5 banĭ 1021 şi de 15 banĭ 427.

Valórea timbruluĭ franco, a cărţilor şi mandatelor este de 29,405 leĭ 90 banĭ.

Timbre porto (taxa de plată),

www.dacoromanica.ro

vîndute de 5 banĭ 352, de 10 banĭ 795, de 30 banĭ 3179, de 50 banĭ 130 şi de 60 banĭ 17, care costă 1126 leĭ.

Venitul telegrafic pe anul 1893, este de . . l. 13.715,65
Venitul poştal e de » 31,744.10
Total . . . » 45,459.74

Chiria localuluĭ poştal 200 leĭ anual.

Personalul superior compus din 2 oficianţĭ superiorĭ, 3 inferiorĭ şi 4 elevĭ; iar cel inferior are 4 conductorĭ şi alţĭ ómenĭ de serviciŭ.

Cheltuiala anuală de 29,000 leĭ noĭ.

Un spital întreţinut atât din fondurile lăsate de defunctul Teodor Săndulescu (moşiile Pisera şi Gropana), de d-l Anton Cincu (moşia Căpetésa, jud. Râmnicu-Sărat), cât şi din subvenţiĭ acordate de primărie şi consiliul judeţian, care a avut un venit anual de peste 28,250 leĭ pentru anul 1890—94, cu carĭ s'a întreţinut 19 paturĭ; pe lângă acestea se consultă până la 28 de ómenĭ pe ḑi. Localul este proprietatea sa.

Personalul se compune din un medic primar, un farmacist şi personalul necesar.

In anul 1893, de la 1 Ianuarie şi până la 1 Decembrie, aŭ intrat în spital 344 bărbaţĭ şi 140 femeĭ, din carĭ s'aŭ vindecat 239 bărbaţĭ şi 170 femeĭ.

Consultaţiunĭ gratuite s'aŭ dat în acest interval 1865, s'aŭ vaccinat 537 copiĭ şi revaccinat 310.

In oraş s'a maĭ tratat de medicul primar 1825 bolnavĭ şi de medicul de oraş 1864 bolnavĭ.

In anul 1892 s'a introdus în oraş 17,402 decalitri vin şi 7640 decalitri de rachiŭ.

Se consumă pe lună în termen mediŭ 100.000 kilograme pâine.

Vite tăete pentru consumaţia oraşuluĭ în 1892, aŭ fost 2019 boĭ şi vacĭ, 76 viţeĭ, 589 oĭ şi berbecĭ, 6986 meĭ şi eḑĭ şi 363 porcĭ.

Finanţele.

Venitul comuneĭ Tecuciŭ pe anul 1893—94, este de 341,312 leĭ şi 08 banĭ, iar cheltuelile de 296,918 leĭ şi 08 banĭ, rămânând un excedent 45,394 leĭ.

Din fondul drumurilor veniturile sînt 31.115 leĭ 05 banĭ şi tot atât şi cheltuelile.

Venitul statuluĭ pentru oraş, din căĭ de comunicaţie, este de 10,554 leĭ, din fonciar de 25,673 leĭ 50 banĭ şi venitul moşieĭ Odaia 37,000 leĭ.

In oraş se maĭ află casieria judeţuluĭ Tecuciŭ, unde în

www.dacoromanica.ro

cursul anului financiar 1892—1893 s'a incasat în comptul statului, 1,938,033 lei şi 51 bani şi s'a cheltuit 1,899,515 lei 83 bani.

Pentru fondurile consiliului judeţian, s'a incasat 254,877 lei şi s'a cheltuit 245,856 lei 11 bani.

Camera de comerciu: a incasat 16,863 lei 69 bani şi s'a cheltuit 2032 lei 59 bani.

Casa pensiilor militare: s'a incasat 26,863 lei 69 bani şi s'a cheltuit 15,721.

Casa pensiilor civile: a incasat 76,397 lei 44 bani şi s'a cheltuit 70,613 lei 10 bani.

Casa dotaţiei ósteşti: s'a incasat 25,113 lei 50 bani şi s'a cheltuit 19,748 lei 40 bani.

Casa de economie a statului: s'a incasat 147,939 lei 93 bani şi s'a respuns 135.822 lei 52 bani, avênd în circulaţie 964 librete de la 31 Martie 1893 şi un sold de 206,205 lei, cu banii aflaţi la 31 Martie 1892.

Creditul agricol.

In anul 1892, s'a împrumutat 77 omeni, cu 6840 lei.

In oraş sînt 149 comercianţi şi 72 meseriaşi.

Birje sînt 20, cu 96 cai.

Vite sînt 1006 boi, 908 vaci, 476 cai, 282 epe, 12 armăsari, 3 asini, 29 bivoli, 3610 oi şi 51 capre.

Stupi de albine sînt 190.

Unelte agricole, sînt: 216 pluguri de fer şi 120 de lemn, 2 maşini de treerat, 1 de bătut popuşoi şi 6 de vînturat.

Fabrici de unt-de-lemn 2.

Cazane pentru fabricarea rachiului 2 şi pentru măcinatul făinei sînt 2 mori de foc

Cultul.

In oraş sînt 9 biserici şi anume:

Sf. George, catedrală, construită la 1813 de orăşeni.

Sf. Nicolae, fórte veche şi refăcută la 1825.

Sfinţii Voivoḑi-vechi, ḑidită la 1838 de spătarul *Vidra*.

Sfinţii Voivoḑi-noi, ḑidită la 1856 de *Grigore Istrate*, *Dimitrie Vrabie* şi cu ajutorul orăşenilor.

Maica Precista, fórte veche, însă refăcută la 1828.

Sf. Ión, ḑidită de *Tudoran Cincu*, la 1858.

Sf. Dumitru, construită în 1855 de *Miron* şi cu ajutorul poporanilor.

Sfinţii Apostoli, construită la 1886 de *Mihalache Costea*.

Sf. Ilie, construită la 1882 de primărie, cu banii lăsaţi de defunctul Teodor Săndulescu.

www.dacoromanica.ro

La tóte aceste biserică sînt 15 preoţĭ şi 17 cântăreţĭ.

Afară de aceştia se maĭ află în oraş şi protoereul judeţuluĭ.

In anul 1891, din iniţiativa şi stăruinţa actualuluĭ Protoiereu, I. Andreescu, s'a înfiinţat o şcólă de cântăreţĭ.

Instrucţiunea.

Copiĭ în vîrstă de şcólă, în oraş sînt 923 băeţĭ şi 920 fete; din aceştia aŭ urmat la şcólă în cursul anuluĭ şcolar 1893—94, 557 elevĭ şi 291 eleve, cărora li se dă învĕţătura în 4 şcóle primare de băeţĭ şi 3 de fete:

Şcóla No. 1 de băeţĭ, cu 4 clase şi 4 institutorĭ, avênd o populaţie de 242 elevĭ.

Şcóla No. 2 de băeţĭ, tot cu 4 clase şi 4 institutorĭ, frequentată de 166 elevĭ.

Şcóla No. 3 de băeţĭ, cu 3 clase şi 3 institutorĭ, frequentată de 115 elevĭ.

Şcóla No. 4 de băeţĭ, cu 2 clase şi un institutor, frequentată de 34 elevĭ.

Şcóla No. 1 de fete, cu 4 clase şi 4 institutóre, frequentată de 197 eleve.

Şcóla No. 2 de fete, cu 3 clase şi 3 institutóre, frequentate de 86 eleve.

Şcóla No. 3 de fete, cu 1 clasă şi o singură institutóre, frequentată de 8 eleve.

Maĭ sînt 5 scóle israelite, cu 140 copiĭ de ambe sexe.

Afară de cursul primar, se maĭ află în oraş şi un *gimnasiŭ real* cu 4 clase, înfiinţat la 1878 şi întreţinut maĭ întâiŭ de comună până la 1886 şi de la 1886 până la 1893, întreţinut de comună, judeţ şi stat; iar de la acea dată a trecut pe séma statuluĭ. Are local propriŭ, construit de Stat în 1887. — Este frecuentat de 127 elevĭ, cu un personal didactic de 10 profesorĭ. Gimnasiul posedă mobilierul necesar, avênd aparate pentru cabinetul de fisică şi puţin material pentru laboratorul de chimie.

Justiţia.

Un tribunal de prima instanţă, unde, de la 1 Ianuarie până la 1 Decembrie 1893, aŭ intrat 243 afacerĭ civile, 596 corecţionale, 12 comerciale, 42 de divorţurĭ, 3 electorale, şi s'aŭ resolvat: 169 afacerĭ civile, 533 corecţionale, 12 comerciale, 41 divorţurĭ, 2 falimente şi 3 electorale; s'aŭ condamnat 370 corecţional şi achitat 163.

Afacerĭ criminale pentru omuciderĭ cu voinţă 6, lovirĭ din carĭ aŭ resultat mórtea 12, asa-

www.dacoromanica.ro

sinate 8, dărĭ de foc 1, otrăvirĭ 1 şi tîlhărĭ 5, din carĭ s'aŭ achitat 17 şi s'aŭ condamnat 16.

Tutele înfiinţate 25 şi aflate în lucrare din anĭ trecuţĭ 130.

Vînd̨ărĭ imobile zilnice 27 şi voluntare 510.

Hipotecĭ efectuate 97.

Firme individuale înscrise 6, iar sociale 4.

Poliţĭ protestate 101, pentru valórea totală de 36,296 leĭ.

Apuntamentele anuale a tuturor magistraţilor, este de leĭ 53,560.

Judecătoria de ocol. — S'a judecat de la 1 Ianuarie până la 1 Decembrie 1893: 824 afacerĭ, s'a înfiinţat 25 tutele, s'a emancipat un minor şi s'a incasat 250 leĭ amend̨ĭ.

Armata.

In Tecuciŭ este reşedinţa regimentuluĭ VI Tecuciŭ No. 24, care face parte din Brigada 12 Galaţĭ, Divizia a 6 a Focşanĭ, din Corpul al III-lea de armată cu reşedinţa în Galaţĭ.

Tot aci se află şi al 3-lea pluton din regimentul 6 călăraşĭ, cu reşedinţa în Focşanĭ.

Ómenĭ din Tecuciŭ aflaţĭ sub stég, sunt repartisaţĭ ast fel: Dorobanţĭ cu schimbul 47 şi unul în compania 3-a sanitară, din Galaţĭ.

In resbelul din 1877, aŭ murit 2 soldaţĭ.

Comunicaţiunile.

Tecuciul este pus în legătură cu oraşele şi judeţele vecine, prin calea ferată şi şosele.

Din Tecuciŭ, calea ferată duce:

Spre Sud la Galaţĭ, distanţă 90 km.; spre Nord-Vest la Mărăşeştĭ (jud. Putna), 18 km., şi de acolo spre Sud la Focşanĭ încă 18 km., saŭ în totul Tecuciŭ-Mărăşeştĭ-Focşanĭ 36 km.; spre Nord-Est la Bêrlad, distanţa 53 km.

Şoşele sînt în numĕr de 3: Şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ spre Sud, Tecuciŭ-Bêrlad spre Nord-Vest şi Tecuciŭ-Mărăşeştĭ spre Vest; şi 3 şosele judeţene: Tecuciŭ-Puţenĭ spre rĕsărit în jud. Covurluiŭ, şi Tecuciŭ-Furcenĭ spre apus, peste Siret, la Focşanĭ şi Tecuciŭ-Podu-Turculuĭ.

Istoricul.

D-l Papadopol-Calimah, membru Academieĭ Române, ne dă o interesantă descriere istorică a judeţuluĭ şi oraşuluĭ Tecuciŭ[1]).

Tecuciŭ, oraş fórte vechiŭ, pomenit în documente vechĭ, de

[1]) Publicat în «Convorbirĭ Literare», anul XIX, No. 5, «Scrisóre despre Tecuciŭ».

www.dacoromanica.ro

760 anĭ. Numele acesta îl pórtă şi alte localităţĭ din Valachia şi Bucovina; aşa în Bucovina este satul Tecuciŭ (Hurmuzaki, documente, tom. VII pag. 498), în Valachia satul Tecuciŭ şi apa Tecuciŭ în Teleorman; nume care după tóţă probabilitatea, par a fi venite de la oraşul Tecuciŭ; acésta, cu atât maĭ mult că după o tradiţie veche din timpul năvălireĭ Tătarilor, Românĭ din Moldova şi Vrancea, fugênd, s'aŭ adăpostit în Valachia, maĭ cu sémă peste Olt şi de acolo, în unire cu toţiĭ aŭ năvălit asupra Tătarilor (Aricescu, Istoria Câmpu-Lunguluĭ, tom. II, pag. 85).

Acest oraş, în timpurile vechĭ, se afla tot pe locul unde este aşeḑat astăzĭ; cronicarul *Grigorie Ureche* scrie că, la 1475, când Ştefan-Cel-Mare a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt, Tecuciul era aşeḑat spre Ionăşeştĭ, deasupra Siretuluĭ.

Pentru prima óră, se pomenesce de Tecuciŭ la 1134 Maiŭ în 20, într'un hrisov al Domnuluĭ Bêrladuluĭ de pe acele timpurĭ Iancu Rotislavovicĭ, care avea pe atuncĭ, dominaţiune asupra Moldoveĭ de Jos cu oraşele: Bêrlad, Tecuciŭ şi Galaţĭ. Hrisov ce îl dădu negustorilor din Mesemvria, şi unde se spune că le acordă să nu plătéscă vamă, la intrarea mărfurilor lor în oraşul Galaţi ci numai la Bêrlad, Tecuciŭ şi cele-alte oraşe ale Domniei sale.

Acest document cunoscut sub numele de Diploma Bêrlădeană, s'a găsit în Rusia între cărţile Domnuluĭ Moldoveĭ, Dimitrie Cantemir. Aşa dar la 1134 Tecuciul exista şi avea importanţă de tîrg cu scaun de vamă.

In timpurile vechĭ, fiind aprópe de hotarul Moldoveĭ spre Valahia, se numea oraş de margine; ast-fel 'l numeşce şi Joppecourt, ostaş nobil din Lotaringia, care a luat parte la luptele dintre fiĭ luĭ Simeon şi aĭ luĭ Irimia Movilă (1608—1617) pe lângă prîncipiĭ Polonĭ, protectoriĭ familieĭ Movileştĭ, şi care a scris, după şederea şi luptele sale în Moldova, memoriile sale sub titlul: «Histoire sommaire des choses plus mémorables advenues aux derniers troubles de Moldavie», şi le-a tipărit, la 1620 la Paris. Joppecourt numesce Tecuciul oraş de margine destul de bun: «Ticouhe est une ville frontière assez bonne».

Letopiseţul vechiŭ moldovenesc, scris de călugărĭ, de la monăstirea Putna, pe la 1466

www.dacoromanica.ro

de pe care avem numaĭ o fórte mică prescurtare, scrisă în limba Polonă la Iaşĭ la 1566 Octombre 28 şi păstrată de renumitul istoric Polon Adam Naruszewiez, vorbeşce despre ţinutul Tecuciŭ «powiat Tekuczowschi».

In jud. Tecuciŭ, găsim pomenindu-se multe nume de ale vecheĭ aristocraţiĭ Moldoveneşcĭ; pe Nicoară, mare vornic al ţĕrei de jos, în Nicoreşcĭ; familia acestuĭ boier al ţĕreĭ o găsim în fastele Moldoveĭ pe la 1570, 1574, 1615 şi 1624, pe Condrea Bucium, mare vornic al ţĕreĭ-de-jos (1460, 1582 şi 1588) în Buciumenĭ; pe Şendrea viteazul hatman şi cumnat al lui Ştefan cel Mare, în Şendreşcĭ; pe Huru, mare vornic al ţĕreĭ-de-jos şi viteaz vestit (1535) sub Petru Rareş voevod, în Hurueşcĭ; pe Dămăcuşa (1429, 1431, 1422, 1456, 1460) în Dămăcuşa; pe Grozav hatman vestit şi vitéz sub Ştefan cel Mare, în Grozăveşcĭ; pe Berheciu logofĕt mare în ḑilele luĭ Ión Vodă cel cumplit la 1576 în Berheciu; pe Nicoriţa vornic de glótă 1615, în M-rea Nicoriţa, acesta este vornicul Nicoriţa care la 1620 cumpĕrară o casă în Iaşĭ, în uliţa Ungurească de la logofĕtul Vitolt, fiind Şoltuz în Iaşĭ şi iscălind zapisul de cumpĕrătură Glegorcea Lapte-Acru cu 12 pîrgarĭ; pe Margoş Toflea, căpitan de Tecuciŭ (1597), în moşia Toflea, astă-ḑĭ proprietatea familieĭ Crăescu.

Aceştĭ boerĭ aĭ Moldoveĭ aŭ lăsat numele lor citatelor localităţĭ, care le-aŭ fost dăruite de Domniĭ ţĕreĭ pentru vitejia şi slujba lor. Istoricul şi Domnul Moldoveĭ Cantemir ne ḑice: «Nu este nicĭ un neam boieresc în Moldova ca să nu-şi aibă numele sĕŭ împrumutat satuluĭ pe care l'a făcut el întâĭ, fiindu-ĭ dăruit de domnie».

Nu departe de Tecuciŭ, spre Nicoreşcĭ, a fost satul *Bucureşcĭ*. Acéstă localitate păstrézĕ pomenirea vecheĭ familiĭ Bucur, pe care o găsim în analele Moldoveĭ.

Pe la 1820, găsim încă pe un Vasile Bucur vornic de pórtă, pogorâtor din acéstă familie şi unul din poeţiĭ Moldoveĭ de pe atuncĭ.

La marginea de sus a Tecuciuluĭ, este moşia Odaia.

In vechile documente de prin ḑilele urgieĭ Turcescĭ, ea se numesce *Odae de beilic*. Pe acele vremĭ de jale şi de asuprire, Ieniceriĭ aveaŭ etape, adică staţiunĭ prin maĭ multe locurĭ ale ţĕreĭ care se numeaŭ «Odăile

www.dacoromanica.ro

ienicerescĭ», era dar şi aci o odae de beilic, precum era beilicul la Iaşĭ şi în alte locurĭ ale ţĕreĭ.

Têrgul Tecuciŭ la răsărit, merge până în apa Bêrladuluĭ, care curge de la Nord spre Sud şi se varsă în Siret lângă satul Şerbăneşeĭ. La Vest de têrg curge apa Tecuciu, (Tecucel) care se varsă în Bêrlad, la marginea din jos a têrguluĭ, formênd aci un unghiŭ, aceste 2 ape Bêrladul şi Tecucelul în lăuntrul căruia se află têrgul.

In timpurile vechĭ se afla tot ca şi acum, pe Bêrlad după cum dovedeşce o hartă tipărită la Viena, în 1541, de George Reichersdorf, ambasadorul Ungarieĭ de la Curtea luĭ Petru Rareş.

La 1434 când fii luĭ Alexandru Cel Bun Ilie şi Ştefănică, aŭ împărţit ţara între eĭ, se pomeneşte în împărţéla lor şi de Tecuciŭ.

La 3 Iulie 1460, Ştefan Cel Mare, acordă din Suceava, un aşeḑământ negustorilor din Lemberg, cu óre-care privilegiĭ, în care aşeḑământ pomenesce de oraşele: Roman, Bacăŭ, Putna, Vasluĭ şi Tecuciŭ ca să plătéscă câte doĭ galbenĭ de casă.

La 1475, Ştefan Cel Mare, când a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul Inalt şi îĭ a gonit până la Ionăşeştĭ, înecându-ĭ în locul numit şi astă-ḑĭ Vadul Turcilor, s'a oprit la movila cea mare a Tecuciuluĭ care este în partea de apus a oraşuluĭ şi unde s'a odihnit treĭ zile. (Letopiseţe Tom. I, pag. 126).

La 1564, Alexandru Lăpuşneanu venind pentru a doua óră domn cu o armată de 7.000 de spahiĭ şi 3.000 óste de strînsură, ajungênd la cóstele Tecuciuluĭ, unde poposiră la Dumbrava Drăgăneşcĭ în partea de Sud-Est a oraşuluĭ, pe malul Corozeluluĭ, între satul Matca la Apus şi Drăgăneştĭ la Sud-Vest, îĭ aŭ eşit înainte boeriĭ luĭ Tomşa Vodă: Vornicul Moţoc, Postelnicul Veveriţă, Spătarul Spancioc şi Vistierul Stroicĭ; şi închinându-se luĭ Lăpuşnénu, fără a-ĭ săruta póla după cum era obiceiul.

Lăpuşnénu le ḑise:

«Bine aţĭ venit boeriĭ» iar eĭ îĭ răspunse: «Să fiĭ sănătos Măria Ta». Alexandru adaose: «Am auḑit de bântuelile ţăreĭ şi am venit să o mântuĭ». Moţoc ḑise: «Să nu bănueştĭ Măria Ta! Ţara este liniştită şi pentru aceia ne-a trimes pe noĭ să-Ţĭ spunem, că norodul nu Te vra, nici Te iubeşte şi Mă-

www.dacoromanica.ro

ria Ta să Te întorcĭ înapoĭ».— «Dacă nu Mĕ voiţĭ voĭ Eŭ vĕ vreaŭ» ḑise Lăpuşneanu, şi ridicându-se cu óste a mers la Iaşĭ; iar Ştefan Tomşa cu Moţoc, Spancioc şi Veveriţă aŭ fugit în Polonia, unde Regele le-a tăiat capul la toţĭ.

La 1587 Petru Vodă Schiopul, domnind pentru a doua óră în Moldova, în ḑiua de 20 Iunie a făcut nuntă aicĭ în Tecuciŭ, nepotuluĭ sĕŭ Vlad, feciorul luĭ Miloş fratele sĕŭ, care a luat în căsătorie pe fiica luĭ Mircea fost domn al Valahieĭ, la care nuntă a poftit şi pe Mihnea-Vodă Domnul Valahieĭ unchiul sĕŭ.

Nunta a fost însoţită de multe petrecerĭ şi veseliĭ, la carĭ aŭ luat parte mulţĭ Domnĭ de prin prejur.

Intre anĭ 1608 şi 1617, fiind multe lupte între urmaşiĭ Movileştilor pentru domnia Moldavieĭ, carĭ eraŭ ajutaţĭ de cumnaţiĭ lor din Poloria şi fiind-că Ştefan Tomşa cel rînduit de Turcĭ, venea să ocupe scaunul cu ajutorul a 4.000 de Muntenĭ trimişĭ de Mihnea Domnul Valahieĭ.

Alexandru fiul luĭ Eremia Movilă, trimite pe principele Corechy cu 600 călăreţĭ Polonĭ şi Cazacĭ ca să aştepte pe Tomşa la Tecuciŭ, care este un prea bun oraş de margine, iar Alexandru remâne în Iaşĭ cu un cumnat al sĕŭ, principele Visinovski.

Corechy aştéptă la Tecuciŭ, unde primind veste îmbucurătóre că Alexandru a bĕtut pe Orheeni, ce ţineau cu Tomşa, în marginea de Apus a Tecuciuluĭ, pe câmpia ce se mărgineşce cu Siretul (Furceni), şi se întórseră séra la Tecuciŭ, ca să se odihnéscă; dar fiind-că nu putuse să facă pace, împarte armata sa, iar el trece prin Tecuciŭ, Bêrlad, Roman, Vasluĭ şi se întórse la Iaşĭ. (A. P. Laurian, Tesaur de monumente istorice, p. 264—266).

La 1624, a fost din noŭ nuntă în Tecuciŭ; Mihnea Cel Mare, Domnul Moldoveĭ căsători pe fiul sĕŭ Alexandru Domnul Muntenieĭ cu fata unuĭ om bogat din Ţarigrad, Scarlat Telembaşa Beicliceiu, şi la acéstă nuntă, unde amêndoĭ Domnĭ aŭ luat parte cu toţĭ boerĭ lor şi veselia a ţinut 10 ḑile, boerĭ Moldoveĭ şedeaŭ la masă în drépta lor iar ceĭ din Muntenia şedeaŭ în stânga.

Mobile trebuincióse la acéstă masă, s'aŭ lucrat la Movilenĭ (Movileni, com. plasa Bêrlad, jud. Tecuciŭ).

www.dacoromanica.ro

La acéstă veselie veniră solĭ din partea Transilvanieĭ, Ungarieĭ şi Polonieĭ, cu daruri bogate (Miron Costin, Letopiseţele Moldoveĭ, Tom. I, pag. 258).

Intre aniĭ 1650 şi 1660, Arhidiaconul Paul de Alepo, întovărăşind pe Macarie patriarhul Antiohieĭ, în călătoriile sale prin Moldova şi Valahia şi descriind acele călătoriĭ, vorbeşte despre Tecuciŭ, care este un tîrg aşezat pe un rîŭ mare. (Bêrladul).

Că Tecuciul era un tîrg întins şi că avea treĭ biserici cu clopotniţe la pórtă, şi că Pârcălabul de Tecuciŭ întâmpină pe Patriarh aducêndu-ĭ trăsură şi caĭ domneştĭ de la Vasile Lupu Vodă, dându-ĭ şi un boer să îl întovărăşască, şi că de acolo plecând cu tótă suita sa înainte, séra fórte tîrziŭ a ajuns la un alt tîrg numit Bêrlad. (Arhiva Istorieĭ Românilor Tom. III-lea, pag. 60—73).

Cele treĭ biserici eraŭ;

Precista, care este şi astădĭ la partea de miadă-nópte a oraşuluĭ; Sf. Ilie, pe malul Bêrladuluĭ, arsă la 1858, când a ars o mare parte din Tecuciŭ; şi Sf. Nicolae, în mijlocul oraşuluĭ, pe malul drept al Bêrladuluĭ.

La 1711, în urma învingeriĭ la Prut, vizirul Achmed Baltagi, dând voe Tătarilor şi Turcilor să prade ţara, cea maĭ mare parte a Moldoveĭ-de-jos a fost pustiită şi dată pradă foculuĭ; iar locuitoriĭ, parte aŭ fost ucişĭ, parte luaţĭ robĭ la Tătarĭ, iar parte aŭ fugit încotro aŭ apucat.

Intre oraşele pustiite a fost şi Tecuciul, iar locuitoriĭ câţĭ aŭ maĭ rĕmas s'aŭ retras la Nicoreşcĭ, maĭ aprópe de munţĭ şi codri.

Bĕtrâniĭ spun, dice tradiţia, că ocârmuirea ţinutuluĭ se retrăsese la Nicoreşcĭ.

De pe atuncĭ multe familiĭ s'aŭ mutat la Nicoreşcĭ şi aŭ remas până astădĭ.

Pe la 1769, Tecuciul era pustiit din causa acelor devastărĭ; căcĭ în acel an mitropolitul şi boeriĭ Moldoveĭ, după ordinul împĕrăteseĭ Ecaterina, făcênd un raport către generalul rus Elen, şi vorbind în el despre starea ţĕreĭ, pomeneşte şi despre Tecuciŭ, dicênd că: «In acest ţinut a fost tîrg maĭ înainte, numindu-se tîrgul Tecuciuluĭ, dar s'a pustiit ne remânând nicĭ o casă». Iscăliţĭ: *Manolache Bogdan*, vel ispravnic, *Iordachi Iamandi*, vel paharnic.

Pe la 1785, Tecuciul era făcut la loc: căcĭ comitele Hauterive, gentilom de ambasadă

www.dacoromanica.ro

pe lângă ambasadorul Francieĭ, din Constantinopole, venind în acel an în Moldova în calitate de secretar francez al Domnuluĭ Moldoveĭ, Alexandru Mavrocordat, şi descriind acéstă călătorie, ḑice că, ajungênd cu suita domnéscă la Tecuciŭ, ispravnicul de Tecuciŭ era un boer mare, maĭ mare de cât cel de Focşanĭ, că în ţinutul Tecuciuluĭ sint 3 tîrgurĭ ce vin unul după altul, cuprinzênd o vale frumósă, bine cultivată şi udată de rîurĭ; că ispravnicul de Tecuciŭ era un om fórte serios şi cu nepăsare de străinĭ, şi că avea o barbă aşa de frumósă, cum n'a maĭ veḑut în viaţa sa.

Cele treĭ tîrgurĭ eraŭ: Nicoreşcĭ, Tecuciŭ şi Piscul (acum cătunul Piscu, este în jud. Covurluĭ).

Puterea armată a Tecuciuluĭ era aşezată sub conducerea unuĭ vel căpitan.

Oraşul Tecuciŭ, cu moşia înconjurătóre, a fost în vechime proprietate domnéscă, ca tóte tîrgurile în vremile vechĭ, dar maĭ pe urmă, a trecut la maĭ multe familiĭ de boerĭ, dăruit fiindu-le pământul de deosebiţĭ Domnĭ, până la 1839, când s'a rescumpĕrat şi a devenit obştea proprietară.

Modul cum moşia domnéscă a ajuns a orăşenilor, se vede din următórele documente:

1. Un hrisov de la Domnul Constantin Mihaĭ Cehan Racoviţă, din 20 Maiŭ 7261 (1753), prin care Domnul miluesce pe Nicolae Crisoverghi, pentru slujbele cu dreptate şi cu credinţă făcute Domnuluĭ şi ţĕreĭ, cu 600 stânjenĭ moşie din fruntea loculuĭ, din teritorul domnesc a tîrguluĭ Tecuciŭ, ce a rĕmas ne dat danie de la alţĭ Domnĭ, numind hotarnicĭ pentru alegerea loculuĭ pe boerĭ: Tănase Meleghe, vornic de pórtă, şi Nicolae vel căpitan de Tecuciŭ.

O carte a Divanuluĭ Moldoveĭ din 1774, lămureşce că acea parte, se afla în acel an proprietatea d-luĭ Ión Kazu vel logofĕt de Ţara-de-sus, zestre a jupâneseĭ sale Anastasie Costake, ce ea a avut'o de la cel întâiŭ boer al d-sale, spătar Manolache Crisoverghi.

2. Un alt hrisov, de la Mihail Cehan Racoviţă din 1757, dărueşce monastireĭ Prooroculuĭ Samoil din Focşanĭ, 2540 stînjenĭ lungime şi 670 stânjenĭ lăţime din moşia tîrguluĭ, drept din malul Bêrladuluĭ şi alăturea de moşia luĭ Crisoverghi.

(Monastirea Prooroculuĭ Samoil, era zidită de sus numitul Domn).

www.dacoromanica.ro

Un hrisov de la Scarlat Ghica Voevod, din 23 Maiŭ 1758, altul din 28 Februarie 1759, întăresc dania făcută de Mihail Racoviță, monastireĭ Prooroculuĭ Samoil.

3. Din o anafora a Divanuluĭ din 1798, către Domnul Moldoveĭ, Alexandru I. Calimah, în urma unor judecățĭ urmate între Neculae Roseti, Stefan Catargiŭ, Elena Costandache și monastirea Prooroculuĭ Samoil, se constată că tóte aceste familiĭ, aveaŭ fie care câte o porțiune de pământ pe teritorul moșieĭ tîrguluĭ, dăruită de diferițĭ Domnĭ.

4. Din o jalbă cu data de 5 Septembrie 1815, se constată că în acel timp, maĭ eraŭ stăpânĭ asupra moșieĭ tîrguluĭ, familiile Costache, Ghenea și monastirea Răchitósa.

La 1735, Martie 15, o carte de schimb întărită de Divanul apelativ al Țĕriĭ-de-jos, arată că vornicul N. Costache, a schimbat cu logofĕtul Costache Conaki, dând luĭ partea de loc ce avea în trupul Tecuciuluĭ, pe ambele părțĭ ale Bêrladuluĭ, și părțile de moșie Cosmeșcĭ, Onceșcĭ și Joseniĭ, de pe apa Siretuluĭ, și luând în schimb de la Conachi moșia Mârzeșcĭ.

Partea din trupul Tecuciuluĭ a Costandăchióeĭ, era venită de la familia Ghenea care primise acéstă parte de pământ din trupul moșieĭ tîrguluĭ, danie tot de la Mihail Cehan Racoviță, în anul 1708.

La 1838, tîrgovețiĭ aŭ rĕscumpĕrat tîrgul cu moșia înconjurătóre, și fiind-că nu puteaŭ cumpĕra cu banĭ partea monastireĭ Prooroculuĭ Samoil, ci numaĭ în schimb cumpĕră de la logofĕtul Conache, atât partea din tîrg, cât și moșiile Cosmeșcĭ, Oncenĭ și Poenĭ, opresc pe séma lor din ceia ce aŭ cumpĕrat de la Conake, analog și moșia înconjurătóre; iar moșiile le schimbă cu Proorocul Samoil, adică Proorocul Samoil primește moșiile, lăsând ómenilor partea ce el o avea în Tecuciŭ.

Acest schimb făcut prin mijlocirea mareluĭ logofĕt Conake, ce era și membru în comitetul central al spitalurilor, dimpreună cu mitropolitul Veniamin Costake, s'a confirmat de comitet și întărit de Divanul apelativ al Țĕrilor-de-jos, sub No. 792 din 1837, Februarie 26, și la 1839 spătarul C. Vidra, epitropul obștieĭ, a obținut hrisovul domnesc No. 84 din 14 Iunie, care a întărit schimbul făcut între obștia tîrguluĭ Tecuciŭ și epitropia Sf. Spiridon, în numele

www.dacoromanica.ro

monastirei Prooroculuĭ Samoil din Focşanĭ.

La 22 Noembrie 1841, postelnicul Iancu Costandache, care avea şi el o parte din moşia tîrguluĭ Tecuciŭ, vinde obştieĭ tîrguluĭ partea sa de 150 stînjenĭ curmezişul, începênd măsurarea din partea moşieĭ luĭ Crisoverghi. (Actul No. 364 din 1841).

Aşa dar tîrgul şi moşia înconjurătóre Tecuciuluĭ, a fost odinióră proprietate domnéscă, apoĭ a familieĭ Crisoverghi, a monastireĭ Prooroculuĭ Samoil, a familieĭ Roset, Constandache, Vasile şi Costache Conache. — La 1834 şi 1841, orăşeniĭ, prin rescumpărărĭ şi schimburĭ, aŭ rĕmas stăpânĭ pe raza oraşuluĭ şi pe moşia înconjurătóre.

Tecuciŭ, judeţ; unul din cele 32 judeţe ale Românieĭ aşeḑat în partea de Sud a Moldoveĭ.

Hotarul amănunţit al acestuĭ judeţ este: la Nord o linie conventională care plécă din malul stâng al Siretuluĭ de lângă satul Marvila, merge spre răsărit pe pîrîul Pogleţ, pe lângă satul Pogleţ continuă pe lângă satul Taula până în raionul comuneĭ Colonesci, despărţindu-se de judeţele Bacăŭ şi Roman. La Est începe cu o culme de déluri de la răsăritul comuneĭ Colonesci merge spre Sud până la Negrilesci, de aicĭ apucă spre Est până la satul Brătulesci (com. Corod), până aicĭ se desparte de judeţul Tutova; de la Brătulesci tot prin o linie de învoélă merge până la satul Mândresci (com. Puţenĭ), iar de la Mândresci hotarul îl formézĕ pîrîul Geru, care merge spre Sud până la comuna Tudor-Vladimirescu, de aicĭ curge spre Vest şi se varsă în Siret.

In partea de Est se desparte de judeţele Tutova şi Covurluĭ.

In partea de Vest hotarul il formézĕ Siretul care intră în judeţ la satul Marvila merge spre Sud până la satul Liesci de aicĭ prin cotiturĭ spre Sud-Est până la satul Fundenĭ unde face o cotitură maĭ mare tot spre Est până la com. Tudor-Vladimirescu, în puntul unde era satul Prival, de unde intră în judeţul Covurluĭ.

Siretul desparte jud. Tecuciŭ de judeţul Putna pe o întindere de 115 kilometri.

La Sud Siretul pe o întindere mică desparte jud. Tecuciŭ de jud. Râmnicu-Sărat din jos de satul Fundeni şi până la Privalul-Vechiŭ, iar de aicĭ spre Est prin rîul Geru se desparte de judeţul Covurluĭ.

www.dacoromanica.ro

Judeţul Tecuciŭ este unul din acelea care are cea maĭ mare lungime în raport cu lăţimea; căcĭ pe când lungimea este de 140 kl, lăţimea în puntele cele maĭ depărtate este de 25—28 kilometri.

Este unul din judeţele carĭ nu ating de loc fruntariile ţĕreĭ Româneşcĭ.

Idrografia. El este udat de maĭ multe ape: a) *Siretul* la marginea de apus, îl separă de judeţele: Bacăŭ, Putna şi puţin de Râmnicul-Sărat, pe o întindere maĭ bine de 115 kilom. Malul cel drept din spre judeţul Putna este jos; iar cel stâng despre Tecuciŭ este în partea de N. a judeţuluĭ fórte înnalt şi cu cât merge spre Sud, se tot micşorézĕ, până ce aprópe de margina de Sud a judeţuluĭ dispare cu desĕvârşire, aşa că revărsările sînt dese pe teritoriul comunelor: Buceşcĭ, Lieşcĭ, Fundenĭ şi Tudor-Vladimirescu, tóte în plasa Bêrlad.

b) *Polocinul*, care udă plasa Berheciu şi se varsă în Siret, din jos de satul Homocea.

c) *Bêrladul*, care intră în judeţ pe teritoriul satuluĭ Ireasca, servesce ca margine între plăşile Nicoreşcĭ şi Zeletin până la gura Berheciu, după aceea udă numaĭ plasa Nicoreşcĭ până din jos de oraşul Tecuciŭ, trecând în urmă în plasa Bêrlad şi în dreptul satuluĭ Şerbăneşcĭ se varsă în Siret.

d) *Tecucelul* udă plasa Nicoreşcĭ şi partea de Sud-Vest a oraşuluĭ Tecuciŭ, şi se varsă în drépta Bêrladuluĭ, la marginea de Sud a oraşuluĭ.

e) *Berheciul* isvorĕşce din judeţul Bacăŭ, udă plăşile Berheciu şi Zeletin, şi se varsă în drépta Bêrladuluĭ, din jos de comuna Ţigăneşcĭ, plasa Nicoreşcĭ.

f) *Zeletinul,* vine tot din judeţul Bacăŭ, udă plăşile Stănişeşcĭ şi Zeletin, şi se unesce cu Berheciul pe teritoriul com. Brăhăşeşcĭ plasa Zeletin, de unde unite se varsă în Bêrlad.

g) *Dobrotforul* isvorĕşce din comuna Coloneşcĭ, plasa Stănişeşcĭ, udă comunele Stănişeşcĭ, Crăeşcĭ şi Motoşenĭ şi apoĭ se varsă în drépta Zeletinuluĭ.

h) *Coroţelul*, isvorĕşce din judeţul Tutova, udă plasa Nicoreşcĭ în partea de rĕsărit, direcţia N.-E. spre S.-V., trece în plasa Bêrlad şi se varsă în stânga Bêrladuluĭ din jos de satul Barcea.

i) *Gerul* udă partea de răsărit a plăşilor Nicoreşcĭ şi Bêrlad, şi apoĭ trece în judeţul Co-

www.dacoromanica.ro

vurluĭ, unde se varsă în stânga Siretuluĭ la Sud de com. Tudor-Vladimirescu.

Apele formézĕ fie care câte o vale, din care cea maĭ însemnată este valea Bêrladuluĭ, care este cea maĭ frumósă şi maĭ proprie pentru cultura cerealelor; după ea, vine valea Siretuluĭ, care ţine numaĭ pe teritoriul comunelor: Umbrareşcĭ, Iveşcĭ, Buceşcĭ, Lieşcĭ, Fundenĭ şi Tudor-Vladimirescu din plasa Bêrlad; apoĭ valea Tecuceluluĭ, Geruluĭ şi Coroḑeluluĭ, aseminea propriŭ pentru cultura cerealelor; iar văile: Polocinuluĭ, Berheciuluĭ, Zeletinuluĭ şi Dobrotforuluĭ sînt mult maĭ propriĭ pentru fânéţă; acésta din causă că terenul judeţuluĭ în plăşile Stănişeştĭ, Zeletin, Berheciu şi partea de miază-nópte a plăşeĭ Nicoreştĭ, este fórte deluros formând 4 lanţurĭ de déluri tóte venind din judeţul Bacăŭ.

Orografia. Aceste lanţurĭ sînt: Unul care vine prin plasa Stănişeşcĭ, separă valea Dobrotforuluĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină pe teritoriul comuneĭ Motoşenĭ.

Al 2-lea lanţ maĭ mare străbate comunile din partea de răsărit a plăşeĭ Berheciu separă valea Berheciuluĭ de valea Dobrotforuluĭ, apoĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină din jos de Corciovenĭ comuna Brăhăşeşcĭ, unde Zeletinul se unesce cu Berheciul.

Al 3-lea lanţ la Vest străbate plasa Berheciu, separând valea Berheciuluĭ de a Polocinuluĭ, şi apoĭ trece în plasa Nicoreşcĭ şi se termină din sus de comuna Ţigăneşcĭ separând valea Berheciuluĭ de a Tecuceluluĭ.

Al 4-lea lanţ la apusul comunelor din plasa Berheciu separă valea Polocinuluĭ de a Siretuluĭ şi se termină din sus de comuna Homocea.

Afară de aceste lanţurĭ, maĭ sînt şi altele de maĭ puţină însemnătate, între pîrîele ce udă judeţul.

Dealurile din aceste plăşĭ, în cea maĭ mare parte sînt acoperite cu pădurĭ, altele însă cu viĭ din care maĭ însemnate sînt dealurile comunelor Nicoreşcĭ, Buciumenĭ, Gohor, Corbiţa şi Valea-rea.

Acésta a făcut ca *marca judeţuluĭ să fie o viţă cu strugurĭ*, care se observă şi în timpurile cele maĭ vechĭ.

Pe văile dintre déluri, pământul este bun pentru cultura cerealelor şi pentru fânéţă.

In partea de apus şi méză-zi a plăşeĭ Nicoreşcĭ şi tótă plasa

www.dacoromanica.ro

Bêrlad, nu se află de loc déluri, ci mai mult şes, alternând cu văile Siretului, Bêrladului, Coroţelului şi Gerului.

Printre aceste văi, sînt 2 platouri: unul numit *Furceni* cel mai mare din tótă Moldova; întinţêndu-se spre apus până în malul stâng al Siretului, spre răsărit până în valea Tecuceluluĭ şi a Bêrladuluĭ, spre Nord până la Nicoreşcĭ şi spre Sud până la Movilenĭ.

Al 2-lea platoŭ, este în plasa Bêrlad între văile: Coroţelul la N., Bêrladul la V. şi vêlceaua Heretăuluĭ la răsărit, pe o lăţime de vre-o 10 k.m. şi lungime de mai bine de 30 k.m.

Pământul de pe aceste platouri, precum şi acela de pe văi fiind un pământ gras este propriŭ pentru cultura cerealelor. Văile daŭ fân de bună calitate.

Valea Bêrladuluĭ are dumbrăvi de stejar, din carĭ cea mai însemnată este dumbrava de pe teritoriul cât. Drăgăneşti comuna Barcea, şi acea de la Negrileştĭ plasa Nicoreştĭ.

Pe cele 2 platouri se află şi păduri şi anume: la Furcenĭ teritoriul com. Cosmeşcĭ, plasa Nicoreştĭ şi la Hanu-Conaki teritoriul com. Fundenĭ, pl. Bêrlad.

Bălţi. De şi malul stâng al Siretuluĭ este ridicat în partea despre judeţul Tecuciu, totuşĭ în dreptul comuneĭ Homocea unde se varsă Polocinul, malul este întretăiat şi formézĕ mai multe bălţĭ; asemenea, se formézĕ câte-va bălţĭ pe teritorul comunelor Fundenĭ şi Tudor-Vladimirescu, în pl. Bêrlad.

Clima judeţuluĭ este fórte plăcută; partea de la Sud nu este espusă curenţilor, fiind mai mult şes.

Comunele. In tot judeţul sunt 47 comune rurale, compuse din 225 cătune, şi o comună urbană.

Populaţiunea judeţuluĭ este de 104,815, din care românĭ 101,243, străinĭ 3572 de diferite naţionalităţĭ şi majoritatea ebreĭ, formând 26,195 familiĭ, cu 27,472 case.

In anul 1892, s'aŭ născut 4240, s'aŭ căsătorit 1086 şi aŭ murit 4622.

Ocupaţia. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, comerciul şi diferite meseriĭ, din care mai însemnate sînt: lemnăria, olăria şi ferăria, după nevoile locuitorilor.

Teritorul. Suprafaţa judeţuluĭ aproximativ este de 216,550 hectariĭ, din care proprietariĭ posed 127,439 hectariĭ, împreună cu arendaşiĭ de moşiĭ; iar locuitoriĭ ruralĭ, vechĭ rĕdeşĭ 44,948 hectariĭ şi foştiĭ clăcaşĭ 44,163 hectariĭ.

www.dacoromanica.ro

Cum s'a repartisat pămîntul pentru cultură, în 1893.—S'aŭ cultivat 25,015 hect. grâŭ, 50,235 hect. porumb, 23,521 hect. orz, 10,068 hect. ovĕz, 12,254 hect. secară, 3904 hect. pering, 400 hect. meiŭ, 384 hect. zarzavat, 440 hect. pepenĭ, fasole 590 hect. şi rapiţă 399 hect.

Viĭ sînt: 6170 hect., care în tómna anuluĭ 1892, aŭ produs 1,520,814 decalitri vin alb şi 301,206 decalitri de vin roş, care s'a vîndut în termen mediŭ decalitru de vin alb cu 1 leŭ 20 banĭ şi decalitru de vin roş cu 1 leŭ 50 banĭ.

Păduri 32,000 hect., fêneţe 6749 hect., bălţĭ 1885 hect., liveḑĭ 3524 hect.

Cătunele ocupă 10,272 hect.

Finanţele. Veniturile comunelor în total, pe anul financiar 1893 94, este 642,319 l. 96 b., iar cheltuelile tot atâta, care repartisându-se pe plăşĭ, stă astfel; 76,599 l. 59 b. plasa Bêrlad, 428,903 l. 78 b. plasa Nicoreşcĭ, 57,696 l. 42 b. plasa Zeletin, 48,606 l. plasa Berheciŭ şi 30,514 l. 27 b. plasa Stăniseşcĭ.

Venitul judeţuluĭ din zecimĭ 254,877 leĭ şi cheltuelĭ de 235,856 l. şi 11 b., remâind un sold de 9020 l. 89 b.

Camera de comerţ. 2208 l. 25 b. venitur̆ĭ, 2032 l. 59 b. cheltuelĭ şi sold 175 l. 63 b.

Casa pensiilor civile. 76,397 l. 43 b. venitur̆ĭ, 70,613 l. 10 b. cheltuelĭ, 5784 l. 33 b. sold.

Casa pensiilor militare. 15,863 l. 69 b. venitur̆ĭ, 15,721 l. 68 b. cheltuelĭ şi sold 142 leĭ.

Casa de dotaţie a óstei. Venitur̆ĭ 23,113 l. 50 b., cheltuelĭ 19,748 l. 80 b., sold 3365 l. 10 b.

Casa de economie. Incasăr̆ĭ 147,939 l. şi 33 b., retrageri 135,122 l. 52 b., aflat în casă la 1 Aprilie 1893, 12,116 l. 81 b.

La finitul luĭ Martie 1893, aŭ fost în circulaţie 964 librete, cu un sold în casă de 206,215 leĭ.

Creditul agricol. In anul 1892 s'aŭ împrumutat din tot judeţul 6161 locuitorĭ, cu suma de leĭ 712,340.

Vite sînt 29,056 boĭ, 20,085 vacĭ, 433 taurĭ, 5223 caĭ, 3557 epe, 336 armăsarĭ, 36 asinĭ, 158 bivolĭ, 75,695 oĭ şi 1789 capre.

Stupĭ sînt 11,754.

Unelte. 4745 plugurĭ de fer, 5262 de lemn, 55 maşinĭ de treerat, 18 de vênturat, 49 de secerat, 15 de semănat, 11 de cosit, 13 de bătut porumb.

Morĭ de abur 38, de apă 47, şi de vênt 20

Fabricĭ de cogniac sînt 2: 1 la Berheciŭ şi 1 la Ionăşeşcĭ.

O fabrică de cherestea la Fur-

www.dacoromanica.ro

ceni pe malul Siretului şi una de lumânări, în oraşul Tecuciŭ.

Justiţiea. Un tribunal şi 2 judecătorii de ocóle: una în Tecuciŭ, pentru oraş şi plăşile: Bârlad, Nicoreşcĭ şi 2 comunĭ în plasa Berheciŭ; şi a 2-a în com. Podu-Turculuĭ, pentru plăşile Zeletin, Stănişeşcĭ şi o mare parte din comunele plăşeĭ Berheciŭ.

Cultul. In judeţ sînt 153 bisericĭ, din care 11 sînt închise, din causa releĭ lor stărĭ. — Din cele ce funcţionézĕ, 2 se întreţin de stat, 2 de comuna Tecuciŭ, 8 de ctitorii fondatorĭ şi 141 prin epitropiĭ, de obştia locuitorilor.

La aceste bisericĭ, sînt 123 de preoţĭ, 2 diaconĭ, 163 cântăreţĭ şi 7 paracliserĭ.

Impărţirea în parochiĭ am pus'o la fie-care plasă.

In judeţul Tecuciŭ se află şi 2 bisericĭ catolicĭ: în comuna Ploscuţenĭ şi Ungurii (comuna Găicéna).

Instrucţiunea. In judeţul Tecuciŭ sînt 4 şcolĭ urbanĭ de băeţĭ şi 3 de fete şi 78 şcolĭ rurale mixte, avênd un personal de 12 institutorĭ, 8 institutóre şi 80 învĕţătorĭ şi învĕţătóre, cu o pop. şcolară de 4069 băeţĭ, din 8488 în vêrstă de şcólă şi 923 fete, din 7623.

Bărbaţĭ cu şciinţă de carte în comunele rurale, sînt 6275, femeĭ 1316 şi băeţĭ 4820.

Copiĭ care urmézĕ la gimnasiŭ din comunele rurale sînt 83, la seminar 28, la şcólele normale de învĕţătorĭ şi institutorĭ 25, la Universitate 10.

Invĕţămîntul public se póte vedea din aceste 4 tabele [1]):

Tabela A [2]).

Felul şcóleior			Total	Clădite de comună saŭ închiriate		Starea construcţieĭ			Câţĭ învĕţătorĭ saŭ învĕţătóre		Plătite de stat saŭ comună		Cât cheltuesce statul şi cât comuna	
													STAT	COMUNĂ
B.	F.	MX.		C.	S.	B.	M.	R.	Invĕţ.	Invĕţătóre	S.	C.	Leĭ	Leĭ B.
6	6	66	78	30	48	5	10	63	72	8	60	18	5265	1173 32

[1]) Fără oraşul Tecuciu.

[2]) Statistica Ministeruluĭ Instrucţieĭ.

www.dacoromanica.ro

Tabela B.

NUMĂRUL ŞCOLARILOR MATRICULAŢI							
Anul	Cl. I	Cl. II	Cl. III	Cl. IV	Cl. V	TOTAL	
						Băeţi	Fete
1892—93	2400	698	400	205	52	3270	485

Tabela C.

Copii în vîrstă de şcólă		Câţi la 1000 de locuitorĭ		Câţi aŭ fost înscrişi		Câţi la 1000 de locuitorĭ		Câţi presenţi la examen	
Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	1891—92		1891—92		Băeţi	Fete
				Băeţi	Fete	Băeţi	Fete		
6592	6080	67	62	3055	545	31	5	2155	454

Tabela D.

Câţi presenţi la examen la 1000 locuitorĭ		Câţi promovaţi		Câţi promovaţi la 1000 locuitorĭ		Câţi absolvenţi la 1000 locuitorĭ		Câte şcolĭ la 1000 locuitorĭ	Rangul ce îl ocupă în raport cu cele-l'alte judeţe
Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete		In privinţa cărturărilor
22	4	211	215	57	52	12	—	8	32

www.dacoromanica.ro

După cum se vede din aceste 4 tabele, jud. Tecuciŭ este fórte înapoiat în cultură, căcĭ din tabele se vede fórte bine numĕrul cel mic al absolvenţilor şi acelor ştiutorĭ de carte, şi judeţul este clasat al 32-lea în raport cu celelalte; acésta e trist dar e adevĕrat.

Drepturile politice. In judeţul Tecuciŭ sînt: 211 alegĕtorĭ pentru colegiul I de deputaţi 284 colegiul al 2-lea, 794 colegiul III-lea; iar pentru colegiul I de senat 122, pentru al 2-lea 183; şi in tot judeţul eligibilĭ la senat 17; iar pentru camera de comerciŭ 408 alegătorĭ.

Armata. In Tecuciŭ se află reşedinţa regimentuluĭ 24 de infanterie, care se compune din 12 companiĭ, repartisate ast-fel: Cincĭ sînt în jud. Tecuciŭ, iar 7 în jud. Covurluiŭ.

Ele sînt repartisate ast-fel:

Compania I-a cu reşedinţa în tîrgul Iveşcĭ, pl. Bêrlad.

Compania a II şi a V-a în oraşul Tecuciŭ.

Compania a III-a cu reşedinţa în Homocea, plasa Berheciu.

Compania a IV-a cu reşedinţa în tîrgul Podu-Turculuĭ.

Compania a VI cu reşedinţa în com. Diocheţĭ (judeţul Covurluĭ).

Compania a VII cu reşedinţa în comuna Óncea (judeţul Covurluĭ).

Compania VIII cu reşedinţa în com. Bereşcĭ (judeţul Covurluĭ).

Compania IX, X, XI şi XII, formézĕ batalionul permanent cu reşedinţa în oraşul Galaţĭ. Aicĭ se află şi reşedinţa corpuluĭ al III-lea de armată.

In anul 1893—94 aŭ fost înscrişĭ în armată 1344 dorobanţĭ permanenţĭ şi cu schimbul, 187 călăraşĭ, 661 infanteriştĭ, 145 cavalerie, 127 artilerie, 47 în geniŭ şi 21 la marină. In rĕsboiul din 1876—77 aŭ luat parte 1075 soldaţĭ din care aŭ murit 142.

Marca judeţuluĭ, este o viţă cu strugurĭ, semnul abundenţeĭ cultureĭ vieĭ. Acéstă marcă se observă din timpurĭ fórte vechĭ.

Serviciul sanitar. In judeţul Tecuciŭ se află 4 spitale, unul în oraşul Tecuciŭ, al II-lea în tirgul Nicoreşcĭ făcut şi întreţinut din fondul donat de d. A. Cincu, al III-lea în tîrgul Podu-Turculuĭ întreţinut de judeţ şi al IV-lea în tîrgul Iveşcĭ întreţinut de stat; ele aŭ fiecare câte un medic şi un ajutor sub-hirurg. In fie-care plasă se maĭ află câte un doctor de plasă puşĭ sub autoritatea *doctoruluĭ*

www.dacoromanica.ro

primar cu reşedinţa în capitala judeţuluĭ. Se maĭ găsesc 2 vaccinatorĭ, maĭ multe móşe, iar pentru vite este un medic veterinar. Bólele carĭ bântue acest judeţ provin maĭ mult din miasmele bălţilor carĭ stagnézĕ pe lângă sate şi prin sate, unindu-se la acestea şi locuinţele neigienice, apa rea, carĭ în multe părţĭ are un gust sălciŭ pronunţat, cum şi nutrimentul cel aprópe vegetal; tóte acestea deciméză cea maĭ mare parte din populaţiune şi o face se dispară în vîrsta cea maĭ fragedă. Bólele carĭ bântue cu maĭ multă furie sînt: Frigurele, gălbenarea, etc.; iar copiĭ sufer de *anghină*, *scarlatină*, etc., cele maĭ multe bolĭ provin din miserie.

Căile de comunicaţie. Judeţul Tecuciŭ este străbătut de Calea Ferată Mărăşeşcĭ-Tecuciŭ-Galaţĭ şi Tecuciŭ-Bêrlad.

Calea Feeată Mărăşeşcĭ-Tecuciŭ vine de la Vest trece Siretul la satul Cosmeşcĭ, merge spre Est pe un loc şes, are Halta Cosmeşcĭ şi făcênd o mică cotitură spre Sud ajunge în partea de Vest a oraşuluĭ unde este staţia. De aicĭ o linie plécă spre Nord-Est spre oraşul Bêrlad avênd staţia Berheciu; iar alta plécă spre Sud la Galaţĭ, trecênd prin satele Drăgăneşcĭ, Doraşcĭ, Barcea, tîrgul Iveşcĭ, Blajĕriĭ-de-sus, de-jos, Vulturenĭ, Buceşci, Lieşci, Şerbăneşcĭ şi Tudor-Vladimirescu, de aicĭ trece în judeţul Covurluĭ.

Pe acéstă linie are Halta Barcea, între Doraşcĭ şi Barcea, staţia Iveşcĭ la Nord de tîrgul Iveşcĭ, şi staţia Hanu-Conachi în pădurea cu acelaş nume.

A doua cale de comunicaţie este şoséua naţională făcută din timpul Domnieĭ luĭ Mihail Sturza. Ea plécă din Iaşĭ străbate oraşele Roman, Bacăŭ trece Siretul la Cosmeşcĭ pe sub podul Căeĭ Ferate, (maĭ înainte trecea pe la Ionăşeşcĭ) se ridică pe dél şi merge paralel cu Calea Ferată până în Tecuciŭ, de aicĭ apucă spre Sud prin strada Galaţĭ trece Tecucelul, tae Calea Ferată lângă Drăgăneşcĭ, trece Bêrladul, străbate prin mijloc satele: Drăgăneşcĭ, Doraşcĭ, Barcea-Nouĕ, Iveşcĭ, Blajeri-de-jos, Vultureniĭ, Buceşcĭ, Lieşcĭ, Şerbăneşcĭ, face o cotitură spre Sud-Est intră în pădurea Hanu-Conachi pe care o străbate prin mijloc, trece prin satele: Hanu-Conachi şi Ţudor-Vladimirescu şi intră în jud. Covurluĭ. Acéstă şosea este aprópe paralelă cu calea ferată.

A doua şosea naţională este aceea care plécă din Tecuciŭ spre

www.dacoromanica.ro

Bêrlad. Ea ese prin partea de Nord a orașuluĭ, trece prin suburbia Tecuciul-Noŭ, satele Țigănești, Poșta, de aicĭ spre Nord-Est până intră în județul Tutova.

Șoselele județene sînt: In partea de Vest șoseaua ce duce la Nicorești; ea se desparte la Hanul-Cincu din șoseaua națională și apucă spre Nord trecênd prin tîrgul Nicorești, satele: Poiana, Buciumenĭ, Ploscuțenĭ, Homocea, Hurueștĭ, Condrăcheștĭ, Găicéna, Huțu, Ghiloveștĭ și de aicĭ intră în județul Bacăŭ.

Din partea de Nord a orașuluĭ Tecuciŭ plécă șoséua națională care în com. Țigănești se desparte: o parte apucă spre Est la orașul Bêrlad iar alta spre Nord, care și acésta se bifurcă; o șosea apucă pe valea Zeletinuluĭ pe lângă satele: Gohor, Bogheștĭ, intră în tîrgul Podu-Turculuĭ, ese prin partea de Nord, trece prin mijlocul satuluĭ Muncel, și de aicĭ prin comunele Burdusaci, Răchitósa, Buda, Colonești și satele de Nord de unde trece în județul Bacăŭ. A doua șosea județénă care se desparte în comuna Țigănești, apucă pe valea Berheciuluĭ, trece prin comunele Brăhășeștĭ, Corbița, Giurgióna, Valea-Rea și Negulești, aicĭ iarăși se bifurcă; o parte apucă pe valea Găicéna și duce la tîrgul Găicéna; iar o parte merge spre Nord și trece prin comunele: Vulturenĭ, Godinești și Onceștĭ și de aicĭ în jud. Bacăŭ.

Din Tecuciŭ maĭ plécă o șosea județénă spre Est și duce la comuna Puțenĭ iar de aicĭ trece în jud. Covurluiŭ și jud. Tutova.

Serviciul telegrafo-poștal. In județ, afară de orașul Tecuciŭ, sînt 3 birourĭ telegrafo-poștale: la Iveștĭ, la Nicorești și Podu-Turculuĭ. Expediția în comune se face de poșta rurală, înființată de curênd în acest județ, dar care nu aduce resultatele așteptate.

Moșiile statuluĭ. In județul Tecuciŭ statul posedă 17 moșiĭ cu alte trupurĭ maĭ micĭ. Prețul unuĭ hectar ce se vinde în loturĭ micĭ este de 250 leĭ.

Industria, se practică maĭ mult în capitala județuluĭ. Locuitorĭ se ocupă numaĭ cu cele indispensabile; face excepție satul Buda, unde toțĭ locuitorĭ se ocupă cu rotăria și căruțăria; și în tîrgul Nicorești se fabrică strachinĭ, óle și farfurĭĭ. Comerțul constă în export de cereale, vite și vin și în import de manufacturĭ, țesătorĭĭ etc.

www.dacoromanica.ro

Faptul că orașul Tecuciŭ este așeḑat între orașele Focșanĭ, Bêrlad și Galațĭ, face să nu se desvolte o industrie maĭ mare, ci serveșce maĭ mult ca un punct de trecere între cele-l'alte orașe înconjurătóre.

Bâlciurile (iarmaróce). Pentru ca comerțul să se facă pe o scară maĭ întinsă unde locuitoriĭ să îșĭ procure cele necesare gospodărieĭ, s'a instituit maĭ multe iarmaróce în diferitele puncte ale județuluĭ. Așa în orașul Tecuciŭ la 24 Iunie (Drăgaica), la Iveșcĭ, de 4 orĭ pe an, la Nicoreșcĭ, la Lespeḑĭ, iar la Podu-Turculuĭ, în fie-care sĕptămână, Lunea.

Impărțirea administrativă.— Până la 1892 județul era împărțit în 4 plășĭ, din carĭ 2 (Bêrlad-Nicoreșcĭ) eraŭ unite, avênd un singur sub-prefect, cu reședința în Iveșcĭ. Din anul 1892, s'a împărțit în 5 plășĭ: Plasa Berheciŭ, cu reședința în com. Găicéna; plasa Bêrlad, cu reședința în com. Iveșcĭ; pl. Nicoreșcĭ, cu reședința în com. Nicoreșcĭ; plasa Stănișeșcĭ, cu reședința în comuna Coloneșcĭ; plasa Zeletin, cu reședința în com. Tîrgu Podu-Turculuĭ.

In anul 1895 s'a făcut o nouĕ împărțire a plășilor, unindu-se as-fel:

I. Plasa Bêrlad-Nicoreșcĭ, cu reședința în tîrgul Nicoreșcĭ.

II. Plasa Berheciŭ, cu reședința în tîrgul Găicéna.

III. Plasa Stănișeșcĭ-Zeletin, cu reședința în tîrgul Podu-Turculuĭ.

Impărțirea comunelor cum și reședința primăriilor, a rĕmas după cum se vede în tabloul anexat maĭ jos.

Tot județul are: 48 comune, din care una urbană (orașul Tecuciŭ), repartisate ast-fel: 10 în pl. Berheciŭ, 10 în plasa Bêrlad, 12 în pl. Nicoreșcĭ, 8 în pl. Stănișeșcĭ și 8 în pl. Zeletin.

Fie-care plasă este administrată de un sub-prefect, cu un ajutor și fie-care comună are un primar cu consiliul comunal.

Plasa Berheciŭ.

Reședința plășeĭ în com. Găicéna (căt. tîrgul Găicéna).

Numirea comuneĭ:	Numirea căt. din care se compune comuna:
1. Condrăcheșcĭ	Condrăcheșcĭ.
	Drăgeșcĭ.
	Floreșcĭ*.
	Fundóia.
	Gherdana.
	Ochenĭ.

*) Asteriscul însemnéză reședința comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Numirea comuneĭ:	Numirea cătĕ. din care se compune comuna:
2. Corbasca. .	Băcioiŭ. Corbasca*. Fofaza. Rogóza. Marvila. Porcăreţ. Scărişóra.
3. Corni . . .	Corni-de-jos. Corni-de-sus. Costişa. Giurgenĭ Tătăreşcĭ*. Ungurenĭ.
4. Găicéna . .	Ghilăveşcĭ. Huţu. Lunca. Marginea. Petrósa. Popeşcĭ. Recea. Tîrgul-Găicéna*. Ungurenĭ. Valea-Moreĭ. Zlătărésa.
5. Godineşcĭ .	Barna. Godineşci-de-jos* Godinesci-de-sus. Medelenĭ. Năstăsenĭ. Poenele. Ţigăneşcĭ. Valea-Lupuluĭ. Valea-Merilor.
5. Godineşcĭ.	Valea-Sălcieĭ. Vârlăneşcĭ.
6. Homocea .	Homocea*. Lespeḑĭ.
7. Hurueşcĭ .	Căpoteşcĭ. Dumbrava Găleşcĭ. Hurueşcĭ*. Nedelcu. Perchiu. Prădaiş. Şarba.
8. Neguleşcĭ .	Blaga*. Căuia-de-jos. Căuia-de-sus. Lărgăşenĭ. Măldăreşcĭ. Neguleşcĭ. Rĕspochĭ.
9. Ploscuţenĭ.	Ploscuţenĭ.
10. Vulturenĭ .	Bălăneşcĭ. Boboş. Bodésa. Bostăneşcĭ. Dădeşcĭ. Delenĭ. Dorofteiŭ. Ghionóia. Grădeşcĭ. Lichitişenĭ. Meleşcanĭ. Năzărióia.

www.dacoromanica.ro

Numirea comuneĭ:	Numirea căt. din care se compune comuna:
10. Vulturenĭ	Ruget. Tăvădăreşcĭ*. Vulturenĭ.

Plasa Bêrlad.

Reşedinţa plăşeĭ în com. Iveşcĭ (tîrgul Iveşcĭ).

1. Barcea. . .	Barcea-nouĕ*. Barcea-veche. Dorăşcĭ. Drăgăneşcĭ. Podolenĭ.
2. Buceşcĭ . .	Blăjeri-de-jos. Buceşcĭ*. Diechenĭ. Vulturenĭ.
3. Călmăţuĭ. .	Călmăţuĭ. Griviţa*.
4. Fundenĭ . .	Fundenĭ*. Hanu-Conachi. Lungociŭ.
5. Iveşcĭ . . .	Iveşcĭ.
6. Lieşcĭ . . .	Lieşcĭ*. Şerbăneşcĭ.
7. Movilenĭ . .	Movileni-de-jos*. Movileni-de-sus.
8. Torceşcĭ . .	Blăjeri-de-sus*. Torceşcĭ.
9. Tudor-Vladimirescu.	Tudor-Vladimirescu*.

Numirea comuneĭ:	Numirea căt. din care se compune comuna:
10. Umbrăreşcĭ.	Condrea. Salcia. Siliştea. Slobozia-Umbrăreşcĭ*. Umbrăreşcĭ.

Plasa Nicoreşcĭ.

Reşedinţa plăşeĭ în com. Nicoreşcĭ (tîrgul Nicoreşcĭ).

1. Buciumenĭ.	Argéua. Branişcea. Buciumenĭ*. Hânţeşcĭ. Tecucelul-Sec. Vizureşcĭ.
2. Corod. . .	Blânḑi. Brătuleşcĭ. Corod.
3. Cosmeşcĭ .	Băltăreţu. Cosmeşciĭ-din-dél*. Cosmeşciĭ-din-vale. Furcenĭ. Satul-noŭ.
4. Ionăşeşcĭ .	Ionăşeşcĭ.
5. Matca . .	Matca*.
6. Negrileşcĭ.	Negrileşcĭ*. Slobozia Blănésa. Slobozia-Corni. Slobozia-Tălpigi.

www.dacoromanica.ro

Numirea comuneĭ:	Numirea cât. din care se compune comuna:
7. Nicoreşcĭ.	Cósta-Lupeĭ. Dobrineşcĭ. Fântânele. Grozăveşcĭ. Piscu-Corbuluĭ. Sêrbi. Tîrgul-Nicoreşcĭ*
8. Poiana . .	Diaconĭ. Huleşcĭ. Poiana*.
9. Puţenĭ . .	Mândreşcĭ. Puţenĭ*.
10. Tecuciŭ (comună urbană)	Cernicarĭ. Tecuciul-noŭ. Tecuciŭ, oraşul.
11. Ţepu. . .	Ţepu-de jos*. Ţepu-de-sus.
12. Ţigăneşcĭ.	Muntenĭ. Ţigăneşcĭ*. Ungurenĭ.

Plasa Stănişeşcĭ.

Reşedinţa plăşeĭ în com. Stănişeşcĭ (tîrgul Stănişeşcĭ).

1. Buda. . .	Brătóia. Buda*. Dănăilă. Fărcaş. Putinele. Salahoru.
2. Burdusacĭ.	Bucşa. Burdusacĭ*. Delenĭ. Gunóia. Hăghiac. Oprişeşcĭ. Tochilele.
3. Coloneşcĭ.	Analog. Corbu. Danciu. Panu. Poiana. Satu-noŭ. Spria-de-jos. Spria-de-sus. Tîrgu-Coloneşcĭ* Valea-mare. Valea-Mateiu. Valea-Moreĭ. Zăpodia.
4. Crăeşcĭ.	Belciunésa. Beneşcĭ. Crăeşcĭ*. Valea-Babeĭ.
5. Motoşenĭ.	Burlug. Çhicera. Fundătura. Mohorâţĭ. Motoşenĭ*. Negóia. Ţepóia.

www.dacoromanica.ro

Numirea comuneĭ:	Numirea cât. din care se compune comuna:
6. Onceşcĭ . .	Bărbósa. Délu-Perju*. Gorgheşcĭ. Lozinca. Onceşci-noĭ. Onceşci-vechĭ. Tarniţa. Taula. Tomozeiŭ. Valea-Bouluĭ.
7. Răchitósa. .	Bărcana. Fundătura. Gunóia. Răchitósa*.
8. Stănişeşcĭ.	Slobozia-de-jos. Slobozia-de-sus. Stănişeşcĭ*.

Plasa Zeletin.

Reşedinţa plăşeĭ în comuna Podu-Turculuĭ (tîrgul Podu-Turculuĭ).

1. Boghesçĭ. .	Bicheşcĭ. Boghesci-de-jos. Boghesci-de-sus*. Chiţcani.
2. Brăhăşeşcĭ .	Brăhăşeşci-de-jos. Brăhăşeşci-de-sus*. Corciovenĭ. Cosiţenĭ. Toflea.
3. Corbiţa . .	Bou-Roş. Buda. Corbiţa. Rădăcineşcĭ. Şerbăneşcĭ*. Strâmba. Ţiţul.
4. Giurgióna .	Bălăneşcĭ Dâncenĭ. Giurgióna. Hanţa. Lehacea*. Plăcinţenĭ. Răcuşana. Sêrbi.
5. Gohor. . .	Gohor*. Irésca. Nărteşci-de-jos. Nărteşci-de-sus. Poşta.
6. Muncelu . .	Frumuşelu. Fundătura. Glăvăneşcĭ. Muncelu*. Poiana.
7. Podu-Turculuĭ	Dămăcuşa. Tg. P.-Turculuĭ*.
8. Valea-Rea	Călimănésa. Covragu. Galbenĭ*. Năneşcĭ. Sălcuţa. Valea-rea. Vladnic.

www.dacoromanica.ro

Istoricul județuluĭ. Istoricul complet al județuluĭ și orașuluĭ Tecuciŭ începând din timpurile cele maĭ vechĭ și până în ḑilele nóstre s'a resumat întru cât-va de d. P. Calimach în «Scrisórea despre Tecuciŭ», pubicată în «Convorbirĭ Literare».

El ne-a arătat basat pe documente și scrierĭ importante, carĭ aŭ fost localitățile cele maĭ vechĭ cunoscute, cum și faptele petrecute în acele localităţĭ. Așa cele treĭ tîrgurĭ însemnate din județ eraŭ *Tecuciŭ*, *Nicorești* și *Piscu*, acest din urmă actualmente este un sat în județul Covurluĭ. Faptele cunoscute în Istoria Moldoveĭ și petrecute în acest județ se rapórtă la vre-o localitate saŭ sat unde sa și indicat la locul sĕŭ pe cât s'a cunoscut.

Denumirea generală a județuluĭ vine de la orașul Tecuciŭ, care a servit și servește din causa situațiuneĭ sale geografice a fi preferat tuturor celorl-alte localităţĭ ca reședința autorităţilor. Aicĭ s'a așeḑat de timpuriŭ centrul de administrație.

Județul Tecuciŭ a fost adeseorĭ teatrul luptelor dintre Moldovenĭ și Turcĭ, cum și a pretendenţilor la tronul ţĕreĭ.

Județul era împărțit în timpurĭ maĭ vechĭ în patru ocóle numite: *Bêrlad, Berheciŭ, Polocin* și *Zeletin*. Aceste ocóle aŭ luat în urmă numele de plășĭ schimbându-se numaĭ denumirea de *Polocin* în *Nicoreșcĭ*. In anul 1892 s'a împărțit în cincĭ plășĭ: Bêrlad, Berheciŭ, Nicoreșcĭ, Stănișeșcĭ și Zeletin. In anul 1895 s'a unit formênd numaĭ 3 plășĭ. Schimbarea administrațieĭ din un loc în altul aduce maĭ mult rĕŭ de cât bine intereselor obștești ale locuitorilor.

Pe lângă aceste notiţe istorice resfirate, este bine a aminti că și acest județ a avut fericirea să aibă bărbaţĭ însemnaţĭ:

Așa poetul și Marele Logofĕt al Moldoveĭ *Costache Conache* s'a născut în satul Ţigănești, pl. Nicoreșcĭ spre Nord de Tecuciŭ. In Tecuciŭ s'a născut fostul Ministru *I. Tiriachiu*. Tot în Tecuciŭ 'șĭ are légănul d. Papadopol Calimah membru Academieĭ Române.

Etnografia județuluĭ. Locuitorĭĭ județuluĭ Tecuciŭ sînt în majoritate Românĭ. Găsim însă sate de origină maghiară păstrêndu-șĭ limba și religiunea. Ca în tóte județele ţĕreĭ se află printre locuitorĭĭ statornicĭ și *Evreĭ, Ţigani, Armenĭ* și *Grecĭ*.

Populațiunea română se compune din Moldovenĭ răzeșĭ (moș-

www.dacoromanica.ro

nenĭ) şi împroprietăriţĭ. Românĭĭ răzeşĭ se deosibesc de ceĭ-l'alţĭ prin statura lor înaltă, spătoşĭ, prin tăria lor şi agerimea minţeĭ. Sînt şi vre-o câte-va sate *de Mocanĭ veniţĭ de la munte* carĭ îşĭ păstrézĕ costumul şi dialectul. Aşa sînt satele: Cornĭ şi Glăvăneşcĭ. Eĭ s'aŭ stabilit în acest judeţ în locurĭ şese şi bune pentru păşiune.

Coloniştiĭ Ungurĭ aceĭ din satul *Ploscuţenĭ* se crede că ar fi aduşĭ de Alexandru Balş pe la 1820 dintr'un sat din judeţul Bacăŭ, şi din causa neînţelegerilor cu Românĭĭ s'aŭ separat formênd satul lor propriŭ numaĭ de Ungurĭ. Eĭ fac parte din aşa numiţiĭ *Ciangăĭ*, care din timpurĭ fórte vechĭ a ocupat basinul Siretuluĭ. Eĭ formézĕ o parochie sub autoritatea bisericéscă din jud. Bacăŭ. Cel-l'alt sat numit *Unguri* este iarăşĭ format exclusiv numaĭ din Ungurĭ şi sînt veniţĭ maĭ târdiŭ de pe valea Trotuşuluĭ.

Nu se póte şci cu siguranţă când au venit *Ebreiĭ* să se aşeḑe în acest judeţ, vechimea lor însă nu trece de un secol. Ceĭ maĭ mulţĭ încă sînt veniţĭ din Rusia şi Galiţia pe timpul Domnieĭ luĭ Mihail Sturdza. Eĭ saŭ aşeḑat în târguşore unde puteau exercita comerţul mic; căcĭ comerţul mare şi maĭ cu sémă al vitelor era purtat maĭ înainte de Grecĭ şi Armenĭ.

Acéstă naţie cu spiritul sĕŭ speculant este o nenorocire pentru **săteniĭ** din acest judeţ maĭ cu sémă de când se ocupă şi cu comerţul cerealelor.

Ţiganiĭ formézĕ şi eĭ câteva sate, dar majoritatea se află situaţĭ printre sătenĭ avênd locuinţe stabile şi ocupêndu-se în deosebĭ cu ferăria şi lucrarea uneltelor agricole.

Ţigani sînt de origină Indiană şi sînt veniţĭ în ţĕrile Românéştĭ de multe secole. In Moldova îĭ vedem apărênd pentru prima óră în diplome pe la 1428, când Alexandru-cel-Bun dă Monastireĭ Bistriţa 31 şatre de Ţiganĭ; totuşĭ eĭ trĕbue să existe maĭ de mult căcĭ aveaŭ nume Românéşcĭ. In urma desrobireĭ eĭ s'aŭ aşeḑat pe lângă pădurĭ şi în locurĭ maĭ favorabile, căutênd a se ocupa cu facerea lingurilor din care causă s'a numit *Lingurarĭ*, iar alţĭĭ se numesc *Ursarĭ*. Aptitudinea lor specială este pentru musică. Scripta, cobza, etc., sînt instrumentele lor favorite.

Eĭ sînt murdarĭ, acoperiţĭ cu zdrenţe, uniĭ din eĭ în timpul vereĭ umblă ca nomazi din sat

www.dacoromanica.ro

în sat punêndu-şĭ tot ce are în căruţe şi pe caĭ.

Armeniĭ şi Greciĭ sînt maĭ puţinĭ în acest judeţ şi sînt rĕspândiţĭ maĭ cu sémă în tîrgurĭ şi oraşul Tecuciŭ.

Dialectul locuitorilor din judeţul Tecuciŭ este curat moldovenesc; ceĭ de la Sud şi carĭ sînt în contact cu locuitoriĭ din judeţele Putna şi Rîmnicu-Sărat vorbesc un dialect amestecat. Dialectul vorbit de majoritatea locuitorilor se caracterisézĕ prin îndulcirea sunetelor tari, prin schimbarea luĭ *e* final în *i*. Aşa eĭ ḑic: *di pi dél* în loc *de pe dél*, *di undi* în loc *de unde*. Schimbarea luĭ *f* în *h* aşa se ḑice *her* în loc de *fer*; *p* se schimbă în *chi* ca *chiept* in loc de *pept*, *chiatră* în loc de piatră, *chicióre* în loc de picióre, etc. Schimbarea luĭ *c* în *ş* aşa: *de şe faşĭ aiasta* în loc de: *de ce facĭ acésta*. Se maĭ găsesc o mulţime de cuvinte luate din limbĭ streine ca *prostire* in loc de *cérşaf*, *glod* la *noroiŭ*, omât la *zăpadă*, etc.

Satele ungureşcĭ vorbesc limba lor ungurésca, iar Mocaniĭ aŭ dialectul lor muntenesc.

Locuinţele în acest judeţ le putem clasa în 2: cele vechĭ carĭ sînt făcute de gard în formă dreptunghiulară avênd faţada maĭ tot-d'a-una spre drum în mare parte lipsite de lumină şi neigienice; iar cele noĭ ale satelor carĭ s'aŭ înfiinţat de curênd sînt maĭ frumóse, acoperite cu şindrilă saŭ tablă de fer.

Aprópe tóte aĭi douĕ camerĭ; mobilierul se compune din un pat mare şi lung la capĕtul căruia este o ladă mare în care se pun obiecte casnice. Saltele nu sînt obicínuite; se pune însă deasupra patuluĭ o rogojină saŭ o scórţă de lână. Deasupra patuluĭ şi legat de tavan se maĭ află un lemn lung care serveşce ca cuer. Deasupra ferestreĭ spre rĕsărit se află icónele. In tindă lângă perete staŭ sacĭ cu făină şi unelte micĭ necesare gospodărieĭ ca: barda, toporul, hamurile dacă are caĭ etc. Toţĭ ţĕraniĭ mănâncă la o masă rotundă aşeḑată pe treĭ picióre, masa maĭ tot-d'a-una se aşéḑă la vatră, şi numaĭ când aŭ mosafirĭ o aşéḑă pe pat. Inainte şi după masă atât capul familieĭ cât şi mosafiriĭ fac semnul cruceĭ; dacă e vre-un preot maĭ întâiŭ bine-cuvintéză şi apoĭ mănâncă.

Hrana sătenilor se compune esclusiv din legume din când în când peşte şi carne de pasĕre. Alimentarea este cu totul insuficientă; în acéstă privinţă

www.dacoromanica.ro

satele răzeşeşcĭ fiind maĭ bogate locuitoriĭ se nutresc maĭ bine. Ţoţĭ sătenĭĭ sînt sobri, postesc cu multă religiositate cele patru posturĭ cum şi Mercurea şi Vinerea. Laptele, ouĕle, brânza e aprope singura lor mâncare de dulce. La Crăciun se ating maĭ mult de carne de porc.

In arta culinară ţĕrancele se pricep fórte puţin, borşul e la ordina ţileĭ. In satele răzeşeşcĭ gustul de traiŭ e maĭ desvoltat, trăesc maĭ bine, aŭ locuinţe maĭ igienice şi numĕrul copiilor atinge media de 4—6 de familie.

Costumul. Locuitoriĭ judeţuluĭ Tecuciŭ, aŭ un costum fórte diferit.

La majoritatea sătenilor el constă din haine ţesute de soţiile lor din lână saŭ canepă distingêndu-se colórea roşie saŭ albastră. Costumul obişnuit este: pantaloni creţĭ, o haină până la brâŭ numită zăbun, cisme saŭ ghete şi în cap maĭ tot-d'a-una căciulă.

Satele Ungureşcĭ aŭ portul lor, tot aşa şi mocaniĭ din satele Cornĭ şi Glăvăneşcĭ carĭ au portul locuitorilor de la munte.

In timpul verei cămaşă lungă şi tot-d'auna încinşĭ cu un brâŭ roşu saŭ verde. Alţiĭ pórtă şi un chimir de piele. Pĕrul lung dat pe spate.

Costumul femeilor, cel de vară se alcătueşce din o cămaşă lungă, o fustă de bumbac saŭ de lână ţesută; la cap îmbrobodite cu testemele saŭ basmale, cele maĭ bogate aŭ ştergare de mătase. Costumul adevĕrat naţional nu se observă în nicĭ un sat.

Costumul fetelor se deosibeşce de al femeilor maĭ mult în modul pieptănăriĭ pĕruluĭ. — Ele preferă a umbla maĭ tot-d'auna cu capul gol, frumos pieptănate şi împodobite cu florĭ de tîrg saŭ florĭ naturale. Fetele pórtă rochiĭ ţesute din lână, scurteicĭ de mătase şi blănite cu pieĭ de óie saŭ vulpe.

S'a introdus însă obiceiul în cele maĭ multe sate ca să 'şĭ facă rochiĭ de stambă, jachete şi paltóne făcute în tîrgurĭ.

Fetele maĭ aŭ rĕul obiceiŭ de a'şĭ drege faţa cu fel de fel de materiĭ otrăvitóre făcute de babe, carĭ aŭ efectul de ale sbârci faţa şi pielea şi le înegresc dinţiĭ.

Din causa munceĭ escesive şi a rĕuluĭ nutriment, adăogêndu-se greutăţile sexuluĭ, face ca femeile să slăbéscă şi să îmbătrânéscă de timpuriŭ. Ele degenerézĕ chiar şi prin statură.

www.dacoromanica.ro

Cântecele ţĕrăneşcĭ sunt frumóse şi duióse.

Sătenĭĭ petrec, maĭ cu sémă vara, pe la cârciumĭ şi scrâncióbe (dulapurĭ), unde se fac horĭ şi danţurĭ naţionale; iar tómna şi iarna pe la nunţĭ, carĭ în acest timp al anuluĭ sînt fórte dese.

Femeile în ḑilele lucrătóre se adună la una din ele unde se îndeletnicesc cu torsul, scărmănatul lâneĭ şi alte trebuinţĭ casnice; vara însă muncesc alăturĭ cu bărbaţiĭ la câmp.

Sĕrbătorile le păzesc cu multă sfinţenie, pe lângă acestea aŭ şi ḑile neprevĕḑute de biserică, pe carĭ le ţin creḑênd că dacă ar munci, li s'ar întâmpla vre-o nenorocire; prin acésta pierd un timp preţios pentru muncă. Ar trebui ca preoţiĭ şi învĕţătoriĭ se predice contra acestor sĕrbătorĭ nefaste pentru populaţiune.

Tecuciul-noŭ, mahala, în partea de Nord a oraşuluĭ Tecuciŭ, înfiinţată pe nioşia Oḑaia, sub numele de *Satul-noŭ* şi în urmă s'a numit *Tecuciul-noŭ*, alipindu-se la oraşul Tecuciŭ.

Teiuluĭ, fântâna, punt însemnat la miază-nópte de satul Buciumenĭ, com. cu acelaş nume, pl. Nicoreşcĭ, maĭ în sus de schitul Buciumenĭ, în mijlocul păduriĭ.

Aicĭ este obârşia pîrîuluĭ Tecucel.

Temniculuĭ, vale, la Vest de satul Ochenĭ, com. Condrăcheşcĭ, pl. Berheciŭ.

Teseşcĭ, trup de moşie la marginea de Sud a com. Corni, pl. Berheciŭ.

Tinosuluĭ, baltă, la marginea de Sud a satuluĭ Homocea, pl. Berheciŭ.

Tiron, vadul luĭ, trecere prin rîul Bêrlad, între satele Slobozia-Umbrăreşcĭ şi Umbrăreşcĭ, în com. Umbrăreşcĭ, pl. Bêrlad.

Tochilea, loc isolat pe marginea rîuluĭ Zeletin. Se numeşce astfel fiind-că femeile în timpul vereĭ topea inul şi cânepa în pîrîul Zeletin, în raionul com. Gohor, pl. Zeletin.

Tochilelor, dél, se întinde între satele Tochile şi Delenĭ, în comuna Burdusacĭ. — Acest dél merge paralel cu pîrîul Delenĭ până în satul Burdusacĭ.

Tochile, sat, face parte din com. Burdusacĭ, pl. Stănişeşcĭ. Este situat pe malul stâng al pîrîuluĭ Zeletin, în partea de Nord-Vest

www.dacoromanica.ro

a comunei, şi la o distanţă de 3 km. şi 200 metri departe de Burdusacĭ, unde e reşedinţa comunei.

Are o pop. de 35 capĭ de fam. cu 136 suflete, carĭ locuesc în 40 case.

Locuitoriĭ sînt toţĭ vechĭ rĕdeşĭ.

Teritorul satuluĭ este de 141 hectare.

In anul 1893, eĭ aŭ cultivat: 14 hect. grâŭ, 145 hect. porumb, 22 hect. orz, 2 hect. ovĕz, 8 hect. secară, 1 hect. meiŭ, 1 1 hect. fasole şi 2 hect. zarzavaturĭ. Eĭ maĭ aŭ 8 hect. viĭ, 2 hect. păşiune, 3 hect. fêneţe, 7 hect. livedĭ 5 hect. pering; iar vatra satuluĭ ocupă 36 hectare.

In sat se află: 21 boĭ, 50 vacĭ, 2 taurĭ, 4 caĭ, 2 epe şi 18 oĭ. Stupĭ se găsesc 20. — Aŭ 8 pluguri de lemn şi 4 de fer.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Burdusacĭ, dar numaĭ 14 copiĭ din 16 în vîrstă de şcólă (10 băeţĭ şi 6 fete).

Satul e străbătut de douĕ drumurĭ: unul vine din şoséua judeţiană şi ce-l'alt din satul Burdusacĭ.

Todea, pădure particulară la Vest de satul Godineşcĭ, plasa Berheciŭ.

Todea, lac, lângă pădurea cu acelaş nume, este format maĭ mult din isvóre, com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Todea, dél, în partea de apus a com. Godineşcĭ.

Todea, luncă, la Sud de satul Cosiţenĭ, în puntul unde se uneşce rîul Berheciŭ cu Zeletinul, raionul com. Brăhăşeşcĭ.

Toflei, pîrîŭ fórte mic, isvorĕşce de sub pólele déluluĭ Tofleĭ, curge spre S.-E. pe lângă acest dél şi délul Brăhăşeşcilor, trece prin satul Brăhăşeşcĭ şi la marginea de răsărit a satuluĭ Brăhăşeşcĭ, se varsă în drépta Berheciuluĭ.

Tofleĭ, dél, în partea de Est a satuluĭ cu acelaş nume, are direcţie N.-V. spre S.-E., pe o întindere de 6 km. şi se termină din jos de satul Brăhăşeşcĭ.

Toflea, sat, face parte din comuna Brăhăşeşcĭ, pl. Zeletin. — Este situat în o vale, înconjurat de douĕ déluri: délul Brăhăşeşcilor la apus şi délul Toflea la răsărit, străbătut de pîrîul Toflea şi departe de satul Brăhăşeşcĭ, unde

www.dacoromanica.ro

este reşedinţa comuneĭ, 1 km. şi 200 m.

Are o pop. de 232 capĭ de fam. cu 956 suflete, carĭ locuesc în 200 case şi 21 bordee.

Locuitoriĭ sînt în majoritate ţiganĭ iar restul românĭ; ţiganiĭ se ocupă cu facerea lingurilor, coveţilor etc., iar o parte sînt lăutarĭ, cântând cu diferite instrumente musicale; româniĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Teritorul satuluĭ e de 1781 hectare, din care locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 132 hect. şi 81 arĭĭ, iar proprietara moşieĭ Toflea, d-na Olga P. Eni, stăpâneşce 1649 hectare.

In anul 1893 s'a cultivat 179 hect. grâŭ, 274 hect. porumb, 300 hect. orz, 159 hect. ovĕz, 60 hect. secară, 55 hect. meiŭ, 40 hect. pering şi 3 hect. zarzavat. — Viĭ sînt 7 hect. şi 30 arĭĭ, fîneţe 124 hectare, păşiune 306 hect. pădure 217 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 56 hect. şi 55 arii.

Vite sînt: 84 boĭ, 160 vacĭ, 2 taurĭ, 45 caĭ, 28 epe, 4 armăsarĭ, 300 oĭ şi 60 capre.

Unelte agricole sînt: 19 pluguri de fer, 26 de lemn, 2 maşinĭ de secerat, 1 de bătut porumb şi 1 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ se găseşce 1 cazan, iar pentru măcinat porumb o móră de apă.

Cultul este representat prin o biserică cu hramul «Intrarea în biserică». Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Şcólă n'are, copiĭ în vîrstă de şcólă sînt: 25 băeţĭ şi 30 fete, dar nu urmézá nicĭ unul la şcóla din Brăhăşeşcĭ.

Comerţul îl face 2 cârciumarĭ.

Acest sat este pus în comunicaţie cu satele cele din prejur prin maĭ multe drumurĭ naturale şi o şosea comunală.

Satul îşĭ trage numele de la *Margoş Toflea*, fost căpitan de Tecuciŭ pe la 1597 şi în acelaş timp întemeetorul acestuĭ sat.

Tomozeiŭ, pîrîiaş, isvorĕşce din partea de Nord-Vest a satuluĭ cu acelaş nume, curge spre răsărit, udând în mersul sĕŭ satul Tomozeiŭ şi se varsă în drépta Berheciuluĭ în partea de miază-ḑi a comuneĭ.

Tomozeiŭ, sat, face parte din com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. — Este aşezat în partea de Sud a com. la apus de pădurea Cuibăreşcĭ, pe cósta déluluĭ cu acelaş nume.

Are o pop. de 69 capĭ de fam. cu 264 suflete, carĭ locuesc în 62 case.

www.dacoromanica.ro

Teritorul satuluĭ e de 265 hectare şi 51 ariĭ. Locuitoriĭ sînt toţĭ vechĭ rĕdeşĭ. In anul 1893, s'a cultivat 40 hectare grâŭ, 64 hect. porumb, 30 hect. orz, 4 hect. ovĕz şi 7 hect. secară. Viĭ sînt 10 hect., fêneţe 32 hect., păşiune 40 hect. iar vatra satuluĭ ocupă 30 hectare.

Locuitoriĭ aŭ: 45 boĭ, 72 vacĭ, 3 caĭ, 8 epe, 2 armăsarĭ şi 64 oĭ.

Se maĭ află şi 69 stupĭ; iar unelte agricole sînt: 2 pluguri de fer şi 18 de lemn.

Pentru fabricarea rachiuluĭ, se află un casan; iar pentru facerea făineĭ 3 morĭ de vênt.

Are o biserică zidită la anul 1795 de un călugăr Tomozeiŭ; ea are patronul «S-ţiĭ Voivoḑĭ». S'a reparat în 1826, dar cu timpul s'a ruinat aşa că locuitoriĭ aŭ fost nevoiţĭ să facă apel la proprietarul moşieĭ Vasile Coroiŭ, care le-a ḑidit alta în 1830. Acésta s'a reparat în 1878 şi 1883, actualmente se întreţine de obştia locuitorilor.

Comerciul se face de 2 cârciumarĭ, carĭ pe lângă vin şi rachiŭ vênd şi diferite mărunţişurĭ necesare gospodărieĭ.

Şcólă n'are. Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 11 băeţĭ şi 5 fete, dar nu urméză nicĭ unul la şcólă.

Satul are o vechime de 100 anĭ şi îşĭ ḑeḑuce numele de la călugărul *Tomozeiŭ*, care s'a aşeḑat aicĭ şi care a făcut şi biserica cea maĭ veche.

Tomulésca, loc şes în lunca Siretuluĭ, unde actualmente este comuna Ionăşeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Pe acest şes a existat vechiul sat *Tomuleşcĭ*, care din causa deselor inundărĭ ale Siretuluĭ, s'a distrus. In locul acesta şi puţin maĭ pe dél s'a înfiinţat satul actual Ionăşeşcĭ.

Topliţeĭ, vale, la Sud-Est de satul Bărbósa, com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Toporoŭ, loc arabil, în raionul comuneĭ Lieşcĭ, moşia Şerbăneşcĭ, în partea de S.-E., actualmente proprietatea d-luĭ I. Gheorghiade. Pórtă denumirea acésta din causa unuĭ topor ce 'l furase un servitor al luĭ Pitariŭ, de la proprietarul moşieĭ, care în acele timpurĭ era Ghica. Acéstă parte de pământ a fost luată ca spese de judecată din causa aceluĭ furt.

Torceşcĭ, com. rur., pl. Bârlad, compusă din 2 cătune: Blăjeriĭ-de-sus şi Torceşcĭ.

Satul Torceşcĭ este situat pe malul stâng al Bârladuluĭ, iar Blăjeriĭ-de-sus e aşeḑat pe pla-

www.dacoromanica.ro

toul ce se întinde în partea de Est, lângă tîrguşorul Iveşcĭ. — Departe de capitala judeţuluĭ, spre Sud, 27 km. şi de reşed. plăşeĭ 2 km.

Are o populaţie de 230 capĭ de familiĭ cu 1300 suflete, cu 224 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 283 case.

Teritorul comuneĭ este de 7197 hectare. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 1080 hect. iar proprietarul moşieĭ Torceşcĭ, d-l Mihaĭl Balş, stăpâneşce 6117 hect.

In anul 1893 s'a cultivat diferite cereale pe o întindere de 3075 hect., din care 246 hect. grâŭ, 480 hect. porumb, 290 hect. pering, 408 hect. orz, 116 hect. ovĕz, 4 hect. meiŭ, 36 hect. pepenĭ; pe lângă acestea maĭ sînt şi 47 hect. vie, 967 păşiune, 330 hect. nisipurĭ, păduре de stejar 1139 hect., de plopĭ şi sălciĭ 145 hect., iar vatra satelor ocupă 176 hect.

Finanţele. Veniturile comuneĭ pe anul 1893—94, aŭ fost de 4143 leĭ şi 24 banĭ, egal cu cheltuelele. Statul are venit din căĭ de comunicaţie 1344 leĭ şi din fonciar 6223 leĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşcerea vitelor; eĭ aŭ: 560 boĭ, 340 vacĭ, 320 mânzaţĭ şi mânzate, 50 caĭ, 120 epe, 160 porcĭ, 240 oĭ şi 4 asinĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la tîrgul Iveşcĭ, care e în apropiere, iar tómna la oraşul Galaţĭ, transportul îl fac cu carele cu boĭ.

Locuitoriĭ maĭ aŭ: 115 pluguri de fer şi 5 de lemn, aicĭ se maĭ găsesc 2 maşinĭ agricole şi 1 de bătut porumb.

Pentru facerea rachiuluĭ se află un cazan; iar pentru facerea făineĭ se află o móră pe malul stâng al Bêrladuluĭ, proprietatea d-luĭ Mihaĭl Balş. Este condusă de apă şi vaporĭ; acésta este una din morile cele maĭ vechĭ în plasa Bêrladuluĭ. De câţĭ-va anĭ s'a făcut o instalaţie din cele maĭ sistematice făcênd făină de calitate superióră.

Gândacĭ de mătase se cultivă fórte puţinĭ. Stupĭ sînt 120, în timpurĭ maĭ vechĭ se cultiva pe o scară maĭ întinsă.

Instrucţia este representată prin o şcólă mixtă înfiinţată la 1865, localul propriŭ în stare rea. Se frequentă de 26 băeţĭ, din numĕrul de 140 copiĭ (71 băeţĭ şi 69 fete), în vîrstă de şcólă. Şciŭ carte 138 bărbaţĭ, 5 femeĭ şi 134 copiĭ.

Armata. In anul 1893 aŭ fost înrolaţĭ: 21 la dorobanţiĭ cu schimbul, 4 la călăraşĭ, 7 la infanterie, 1 la artilerie şi 1 la

www.dacoromanica.ro

marină. In rĕsboiul de la 1877, aŭ luat parte 18 soldaţĭ, din carĭ aŭ murit 4.

Cultul este representat prin o biserică în satul Torceşcĭ, ţidită în anul 1840 de Gavrilă şi Constantin Dodan, arendaşiĭ moşieĭ luĭ Mihail Paşcan, care era propietar pe acel timp al moşieĭ Torceşcĭ.

A fost reparată în anul 1877. Are o bogată colecţie de cărţĭ bisericeşcĭ, dăruite de Panait Balş în anul 1859, după cum se vede scris în Triod. Ca venit are 12 hectare de pămênt arabil. — Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Comuna este udată de patru ape: Siretul în partea de apus, o desparte de jud. Pŭtna; Bêrlovi̯ţa, o gârlă ce se formézĕ din Siret, o udă în partea de Sud; Bêrladul trece prin mijlocul satuluĭ Torceşcĭ, şerpuind în direcţie de la Nord la Sud, şi la rĕsărit Herătăul cu valea sa.

Comuna este pusă în comunicaţie prin calea ferată Tecuciŭ-Galaţĭ, care are staţia Iveşcĭ, pe teritorul com. Torceşcĭ; şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ, care o strĕbate prin mijloc, paralelă cu calea ferată, în direcţie de la Nord la Sud, pe o întindere de 2 km. şi jumĕtate; o şosea comunală, care plecă din şoséua naţională din jos de gara Iveşcĭ, strĕbate satul Blăjeriĭ-de sus şi duce la satul Călmăţuĭ; şi o şosea comunală care plécă tot din şoséua naţională de lângă gara Iveşcĭ, şi duce la satul Torceşcĭ şi la móra de pe Bêrlad.

Torceşcĭ, sat, pendinte de com. cu acelaş nume, pl. Bêrlad. — Este situat pe malul stâng al Bêrladuluĭ, la o depărtare de 2 km. de reşed. comuneĭ.

Are o populaţie de 170 capĭ de familiĭ cu 760 suflete, carĭ locuesc în 163 case.

Teritorul căt. este de 5717 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 564 hect., iar proprietarul moşieĭ Torceşcĭ, d-l Mihail Balş, stăpânesce 5148 hect.

In sat se află în partea de Sud pe malul Bêrladuluĭ, o móră de foc şi vaporĭ, ţidită în anul 1851 şi reparată în 1892.

Cultul este representat prin o biserică ţidită la 1840 şi deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Aicĭ se află o şcólă de băeţĭ, înfiinţată la anul 1865, şi frecuentată de 26 elevĭ din numĕrul de 140 copiĭ (71 băeţĭ şi 69 fete), în vîrsă de şcólă. — Şciŭ carte 102 ómenĭ şi 20 femeĭ.

In acest sat se află casele

www.dacoromanica.ro

vechĭ ale luĭ Panait Balş, tatăl d-luĭ M. Balş; ele sînt înconjurate de o grădină frumósă şi bine cultivată.

Acest sat era pe timpul luĭ Grigore Ghica, proprietatea spătaruluĭ Venin (Letop., tom. II, pag. 200).

Tot din acest sat era şi mama logofĕtuluĭ Costache Conache. Marele comis Anghel a ţinut pe Paraschiva Venin, fata vistierniculuĭ Iordache Venin din satul Torceşcĭ.

Satul este adesĕ-orĭ supus inundaţiilor rîuluĭ Bêrlad; cu timpul, locuitoriĭ se vor stabili pe dél, în partea de rĕsărit.

Totoleşcĭ, numele uneĭ hlize de pămênt de 95 hect., pe teritorul comuneĭ Nărteşcĭĭ-de-sus, comuna Gohor, proprietatea d-luĭ Em. Şendrea.

Trifan, vale, la marginea de Sud a com. Stănişeşcĭ, pl. cu acelaş nume, merge în direcţie de la Est la Vest şi se terminĕ în valea Dobrotforuluĭ.

Troian-val, începe din pădure, din dreptul com. Homocea, ia direcţiunea către S.-E., formézĕ marginea între com. Buciumenĭ şi Ţepu, trece pe teritorul com. Ţigăneşcĭ, de aicĭ ia direcţia maĭ mult către rĕsărit, trece prin comunele: Corod, Puţenĭ, şi se duce în jud. Covurluiŭ.

El are o lăţime de vre-o 6 metri, şi pe unele locurĭ o înălţime de maĭ bine de un metru, în unele locurĭ arabile nu se maĭ cunóşce urmele luĭ.

Când s'a ridicat acest val şi de către cine, locuitoriĭ de prin acele comunĭ, nu păstrézĕ absolut nicĭ o legendă, ci numaĭ şciŭ că se numeşce *Troian*. Asemenea nu se şcie la ce a servit acest Troian, care este făcut numaĭ de pămênt, fără să fi vĕḑut cine va vre-un aşternut de cărămidă saŭ piatră, după cum s'aŭ găsit în cele-l'alte valurĭ de prin Muntenia şi Dobrogea. Săteniĭ din judeţul Tecuciŭ numesc *Troian* orĭ şi ce ridicătură de pămênt, avênd o formă lunguéţă.

Troianuluĭ, lac fórte mic, la marginea de miază-nópte a com. Matca, pl. Nicoreşcĭ, în timpul vereĭ, şi când e secetă n'are apă.

Tudor-Vladimirescu, com. rur., pl. Bêrlad, aşeḑată pe loc şes, la marginea de Sud a plăşeĭ şi a judeţuluĭ, se învecineşce la rĕsărit cu cătuna Vameş, com. Piscu, jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin pîrîul Gerul;

www.dacoromanica.ro

la miadă-di cu com. Nămolósa din jud. Putna, şi Corbul din jud. Râmnicu-Sărat, de care se desparte prin Siret; la apus cu com. Fundenĭ şi la miadă-nópte cu teritorul com. Liescĭ.

Este udată de 3 ape: Siretul, la miadă-di, Gerul la rĕsărit şi Călmăţuiul la apus.

Comuna se compune din o singură cătună, Tudor-Vladimirescu.

Populaţia este de 1875 suflete, din carĭ: 1863 romănĭ, 3 bulgarĭ, 1 catolic şi 8 ebreĭ, carĭ formézĕ 419 capĭ de familiĭ, cu 305 contribuabilĭ, avênd 411 case. In 1893 s'aŭ născut 102, s'aŭ căsătorit 8 şi aŭ murit 64.

Ocupaţia. Locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea câmpuluĭ, printre eĭ sînt şi 13 cârciumarĭ.

Teritorul comuneĭ e de 4415 hectare, din care locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 1285 hect., iar proprietarĭĭ moşieĭ Slobozia-Conache, d-niĭ Ştefan şi P. Verona, stăpânesc 2730 hect.

In anul 1893 s'aŭ cultivat: 378 hect. grâŭ, 486 hect. porumb, 129 hect. orz, 146 hect. ovĕz, 129 hect. secară, 28 hect. pering.

Loc de păşiune sînt: 1218 hect., mlaştine 1294 hect., bălţĭ 6, vii 8, meiu 3 hect.

Vatra satuluĭ ocupă 150 hect.

Finanţele. Venitul com. pe anul 1893—94, este de 6200 leĭ, egalând cheltuelile.

Creditul agricol. In anul 1892, s'aŭ împrumutat 124 ómenĭ, cu 12,990 leĭ.

Vite sînt: 676 boĭ, 503 vacĭ, 6 taurĭ, 156 caĭ, 154 epe şi 530 oĭ. In com. se maĭ găseşce 152 stupĭ.

Unelte agricole aŭ: 157 pluguri de fer, 1 maşină de trerat şi 1 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 1 cazan, iar pentru facerea făineĭ 1 móră de foc.

Cultul. 1 biserică clădită de locuitorĭ la 1883, cu 2 preoţĭ şi 2 cântăreţĭ, posedă 33 hect. şi 63 arĭĭ pământ pentru venitul cleruluĭ.

Instrucţiunea. In comună sînt 2 şcolĭ: una de băeţĭ şi alta de fete, ambele întreţinute de stat. Cea de băeţĭ, înfiinţată la 1881, cu un singur învĕţător, are o pop. de 88 băeţĭ, din 139 în vîrstă de şcólă, şi cea de fete înfiinţată la 1888, cu o singură învĕţătóre, are o pop. de 23 fete, din 117 în vîrstă de şcólă. Ambele şcolĭ aŭ localurĭ închiriate, avênd 18 hect. şi 59 arĭĭ pământ pentru cultură şi pentru clădit localele necesare.

Bărbaţĭ cu şciinţă de carte

www.dacoromanica.ro

în comună sunt 22, femeĭ 7 şi copiĭ 40.

Armata. Sînt 62 dorobanţĭ, 19 în cavalerie, 4 la infanterie, 6 la artilerie, 1 roşior şi 2 la vênătorĭ.

Distanţa şi comunicaţia. Distanţa de la Tecuciŭ este de 38 km., iar de la Iveşcĭ, reşedinţa plăşeĭ, este de 18 km.

Comuna este pusă în comunicaţie cu comunele vecine prin calea ferată Tecuciŭ-Galaţĭ, ce strĕbate prin mijlocul comuneĭ de la Nord-Vest spre Sud-Est, şi 3 şosele: şoséua naţională Tecuciŭ-Galaţĭ, paralel cu calea ferată, trece prin mijlocul comuneĭ şi 2 şosele comunale: una ce duce spre miaḑă-nópte la Călmăţuiŭ şi alta spre Sud, peste Siret, la com. Corbu, în jud. Râmnicu-Sărat.

Tudor-Vladimirescu, cătună, comuna Tudor-Vladimirescu, pl. Bêrlad (veḑĭ Tudor-Vladimirescu, com.), este înfiinţată la 1881 cu locuitorĭ de prin satul Prival şi din comunile învecinate, în urma mareĭ inundărĭ a Siretuluĭ, care a distrus satul Prival. Poporul îĭ maĭ ḑice: Vladimireşcĭ.

Tuleştilor, dél, la marginea de rĕsărit a com. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, separă acéstă comună de com. Tuleşcĭ, jud. Tutova.

Tutoveĭ, zarea, dél, cu o înălţime de aprópe 400 metri, continuare a déluluĭ ce vine din judeţul Roman, strĕbate de-alungul lor în direcţie de la Nord-Sud, la marginea de Est, a comunelor Coloneşcĭ şi Buda, pl. Stănişeşcĭ, pe o întindere de 15 km.; formĕză hotarul între com. Buda, Avrămeşcĭ şi Lăleşcĭ din jud. Tutova şi maĭ separă valea Zeletinuluĭ de valea Tutoveĭ, purtând diferite numirĭ, după comunele pe care le strĕbate.

Tutunărieĭ, un loc isolat lângă satul Movileniĭ-de-jos, com. Movileni, pl. Bêrlad. Se numeşce ast-fel căcĭ aicĭ în timpurĭ maĭ vechĭ, se cultiva mult tutun.

Ţ.

Ţarneĭ, vale, începe din poiana Doroşĭ, merge spre Sud paralel cu délul cu acelaş nume şi continuă până la puţul Chicera, în raionul com. Barcea, pl. Bêrlad.

www.dacoromanica.ro

Ţarneĭ, dél, se întinde paralel văiĭ cu acelaş nume, la rĕsărit de com. Matca. pl. Nicoreşcĭ.

Ţăpianu, un punct isolat, situat pe partea stângă a Bêrladuluĭ, în raionul com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Ţepóia, pădure a statuluĭ, avênd o întindere de 20 fălcĭ, situată în com. Motoşenĭ. Acéstă pădure are 2 trupurĭ: Ţepóia 16 fălcĭ şi Lunculiţa, 4 fălcĭ.

Ţepóia şi Siliştele, moşie a statuluĭ, cu o suprafaţă de 311 hect., în raionul com. Motoşenĭ, pl. Stănişeşcĭ. — Acéstă moşie până la secularisare aparţinea monastireĭ Răchitósa.

Ţepóia, dél, în com. Motoşenĭ, spre Vest de sat.

Ţepóia, sat, face parte din com. Motoşenĭ, situat în partea de Sud-Vest a eĭ, pe malul stâng al Dobrotforuluĭ.

Are o pop. de 118 capĭ de familiĭ cu 430 suflete, locuind în 180 case.

Teritoriul satuluĭ este de 790 hectariĭ. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ stăpânesc tot teritorul.

In anul 1893, s'aŭ cultivat: 100 hect. grâŭ, 200 hect. porumb, 150 hect. orz, 160 hect. ovĕz, 160 hect. secară, 5 hect. meiŭ.

Viĭ sînt 16 hect., fêneţe 36 hect., păşune 20 hect.

Vatra satuluĭ ocupă o suprafaţă de 50 hectare.

Eĭ aŭ: 120 boĭ, 100 vacĭ, 5 taurĭ, 28 caĭ şi 420 oĭ. In sat se maĭ găseşce şi 110 stupĭ.

Unelte agricole aŭ: 70 pluguri de lemn şi 2 de fer. Pentru facerea rachiuluĭ aŭ 2 cazane, iar pentru măcinatul cerealelor se află o moară de vênt.

In sat se află o biserică cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», construită în anul 1830, de Nicolae Niţu, cu baniĭ monastireĭ Răchitósa Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. S'a reparat la 1872.

Comerţul este representat prin 2 cârciumarĭ, carĭ pe lângă bĕuturĭ spirtóse maĭ vênd şi mărunţişurĭ necesare gospodărieĭ.

Şcólă n'are. Copiiĭ în vîrstă de şcólă (32 băeţĭ şi 35 fete), nu urméză nicĭ unul la şcólă, distanţa fiind de 5 km. de satul Motoşenĭ, unde e şcóla.

Satul e pus în comunicaţie cu satele vecine, prin o şosea ce vine din com. Muncel şi duce la Stănişeşcĭ, pe valea Dobrotforuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Se crede a 'şĭ trage numele de la un óre-care *Ţepu*, aĭ căruĭ urmaşĭ sînt şi astăḑĭ în sat, purtând acest nume.

Ţepu, com. rur., plasa Nicoreşcĭ, aşeḑată în partea de rĕsărit a plăşiĭ. Se mărginesce la miaḑănópte cu comuna Brăhăşeşcĭ, la rĕsărit cu comuna Gohor, de care se desparte prin apa Berheciuluĭ, la miaḑă-ḑi cu comuna Ţigăneşcĭ şi la apus cu comuna Buciumenĭ.

Comuna e strĕbătută de 2 rînḑurĭ de văĭ, aprópe paralel, în direcţia N.-V. spre S.-E. terminându-se în valea Berheciuluĭ, care mărgineşce la rĕsărit comuna de comuna Gohor. Rîndul 1-iŭ de văĭ, se numesce: Valea-Socilor, Grigoriu, Despina şi Ipoteşcĭ. Al 2-lea rînd: Valea-Mâţuluĭ saŭ Romaniţa, Bâzuluĭ, Tâmpeĭ şi Jilaveĭ.

Din valea Jilaveĭ isvorăşce pîrîul Jilaveĭ şi din Ipoteşcĭ pîrîul Ipoteşcĭ, carĭ se varsă ambele în drépta Berheciuluĭ. La apusul şiruluĭ 1-iŭ de văĭ sînt nişce micĭ déluriĭ, carĭ pórtă aceleaşĭ numirĭ ca şi văile; şi la marginea de rĕsărit délurile: Gârlesculuĭ şi délul Munténuluĭ, în partea de apus a văeĭ Berheciuluĭ.

Comuna se compune din 2 cătune: Ţepul-de sus şi Ţepul-de-jos, cu reşedinţa în Ţepul-de-jos

Populaţia este de 1373 suflete românĭ şi 26 streinĭ, dintre carĭ 11 catolicĭ şi 15 evreĭ, toţĭ formézĕ 433 familiĭ, cu 278 contribuabilĭ, avênd 389 case.

In anul 1892, s'aŭ născut 88, s'aŭ căsătorit 18 şi aŭ murit 91.

Ocupaţia. Locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea câmpuluĭ şi cultura vieĭ; printre eĭ sînt 4 cârciumarĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 1646 hectare.

Locuitoriĭ, vechĭ rĕḑeşĭ, stăpânesc 1521 hectare, pe lângă eĭ, d-l Anton Cincu, are trupul de moşie Boténca de 180 hect. şi d-l Gh. Istrate un alt trup de moşie de 47 hectare.

In anul 1893, s'a cultivat diferite cereale, pe 1229 hectare, pering 6 hectare şi zarzavat 47 hectare.

Viĭ sînt 176 hectare, care în tómna anuluĭ 1892, aŭ produs 38130 decal. vin alb şi 4938 decal. vin roş, care s'a vêndut în termen mediŭ: decalitrul de vin alb 1 leŭ 20 banĭ; iar cel roş 2 leĭ.

Fêneţe sînt 66 hect., păşiune 18 hect. iar vatra cătunelor ocupă 147 hectare.

Veniturile com. pe anul 1893—94, este de 3535 leĭ şi 79 b., care egaléză cu cheltuelile.

www.dacoromanica.ro

Statul din căĭ de comunicaţie are 1698 leĭ, iar din fonciar 4682 leĭ.

Creditul agricol. In anul 1892, s'aŭ împrumutat 176 ómenĭ, cu 12,000 leĭ.

Vite sînt: 600 boĭ, 295 vacĭ, 1 taur, 35 caĭ, 121 epe, 14 armăsarĭ, 1600 oĭ şi 15 capre.

Stupĭ sînt 150.

Unelte: 28 pluguri de fer şi 154 de lemn, 2 maşinĭ de bătut porumb, 1 de vênturat. — Pentru măcinatul porumbuluĭ aŭ o móră de apă.

Cultul. Douĕ biserici făcute de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Instrucţiunea. In com. se află o şcólă mixtă întreţinută de stat, înfiinţată la 1864 cu local propriŭ şi un singur învĕţător; are o pop. de 43 băeţĭ din 115 în vîrstă de şcólă şi 2 fete din 110.

Bărbaţĭ cu şciinţă de carte sînt 122, femeĭ 5.

Din comună aŭ eşit: 11 preoţĭ, 4 învĕţătorĭ, 3 inginerĭ, 5 telegrafiştĭ, 3 administratorĭ de moşiĭ; 7 copiĭ sînt în gimnasiŭ.

Armata. Sînt 26 dorobanţĭ, 11 călăraşĭ, 17 infanterie, 14 cavalerie, 7 artilerie şi 3 geniŭ.

In resboiul de la 1877 aŭ luat parte 30, din carĭ a murit 1.

Distanţa şi comunicaţiunile. Distanţa comuneĭ de la Tecuciŭ este de 17 km. iar de la Nicoreşcĭ, reşed. plăşeĭ, este de 11 kilometri.

Comuna e pusă în comunicaţie cu comunile vecine prin şoséua naţională Tecuciŭ-Bârlad, ce o atinge la marginea de Sud-Est, şi prin drumurile nepietruite ce duc la Buciumenĭ şi la Vizureşcĭ, către Nicoreşcĭ.

Istoricul.— Despre înfiinţarea cătunelor ce compun acéstă comună, se povesteşce de către locuitoriĭ bĕtrânĭ următórele: Ştefan-cel-mare avênd un general fórte viteaz numit *Ipotă*, pentru vitejiile sale 'ĭ-a dăruit o parte de pămênt aicĭ, pe care a înfiinţat satul numit *Ipoteşcĭ*, — nume ce 'l pórtă şi astăḑĭ o vêlcea şi un pîrîŭ la partea de rĕsărit a eĭ. Fiind însă că satul era în calea órdelor barbare tătarĭ şi turcĭ carĭ cutreeraŭ pe atuncĭ ţara, şi locuitoriĭ ne maĭ putênd suferi prădăciunile, aŭ părăsit satul vechiŭ şi aŭ înfiinţat altul maĭ spre apus în mijlocul codruluĭ, unde găsiră o poiană şi luând o ţepuşă, ḑise: «Aicĭ să ne facem satul, ca să scăpăm de prădăciunele barbarilor, şi 'ĭ-a pus numele satuluĭ *Ţepu*, nume care 'l pórtă şi astăḑĭ; altă parte de locuitorĭ, carĭ nu maĭ putură încăpea aicĭ, găsind

www.dacoromanica.ro

mai spre miadă-nópte un loc potrivit, aŭ înfiinţat un alt sat mai mic, pe care însă îl aŭ numit «Ţepul-de-sus», remănând acel d'întâiŭ cu numele de «Ţepul-de-jos».

Acéstă strĕmutare a locuitorilor, se ḑice, că s'ar fi întêmplat cu vre-o 300 de anĭ maĭ înainte.

La marginea de N.-V. a comuneĭ, pe «Troian», care separă acéstă comună de comuna Buciumenĭ, se află o movilă numită «Găunósa».

Ţepu-de-sus, sat, face parte din com. Ţepu, pl. Nicoreşcĭ, aşeḑat în partea de Nord a comuneĭ, între valea Despina la Sud, délul Grigoriu şi Despina la apus.

Are o pop. de 146 capĭ de fam. cu 587 suflete, locuind în 144 case.

Teritorul cătuneĭ este de 275 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ rĕḑeşĭ, stăpânesc 230 hectare; printre eĭ Gheorghe Istrate are 45 hectare.

In anul 1893 s'aŭ cultivat: 116 hect. popuşoĭ, 68 orz, 34 ovĕz şi 2 pering.

Viĭ sînt 14 hect., fêneţe 8 hect., păşiunĭ 6 hect. şi vatra satuluĭ ocupă 27 hectare.

Vite sînt: 40 boĭ, 45 vacĭ, 1 taur, 5 caĭ, 2 epe şi 120 oĭ.

Stupĭ sînt 20.

Unelte: 2 pluguri de fer şi 20 de lemn. Pentru fabricarea rachiuluĭ 1 cazan.

Are o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», construită de locuitorĭ la 1845, un preot şi cu 1 cântăreţ.

N'are şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Ţepu-de-jos, distanţă de 2 km., însă numaĭ 6 băeţĭ din 12 în vîrstă de şcólă şi nicĭ o fată din 8.

Ţepu-de-jos, sat, face parte din com. Ţepu, pl. Nicoreşcĭ, aşeḑat în partea de Sud-Vest a eĭ, între cele 2 rânduri de văĭ.

Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 1407 suflete românĭ şi 26 strĕinĭ, din carĭ 11 catolicĭ şi 15 evreĭ, formézĕ 380 familiĭ cu 346 case.

Teritorul satuluĭ este de 1371 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ rĕḑeşĭ stăpânesc 1191 hectare; pe lângă eĭ, d-l Anton Cincu, posedă trupul de moşie numit Boteanca, avênd o suprafaţă de 180 hectare.

In anul 1893, s'aŭ cultivat: 475 hect. porumb, 2 hect. grâŭ, 320 hect. orz, 214 hect. ovĕz, 4 pering şi 4 zarzavat.

Viĭ sînt 120 hect., fêneţe 58 hect. şi păşiune 12 hect.

www.dacoromanica.ro

Vatra satuluĭ ocupă 120 hectare.

Vite sînt: 500 boĭ, 250 vacĭ, 33 caĭ, 116 epe, 12 armăsarĭ, 1480 oĭ şi 15 capre. Se maĭ găsesc şi 130 stupĭ.

Unelte agricole aŭ: 26 pluguri de fer şi 134 de lemn, 2 maşinĭ de bătut porumb şi 1 de vînturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ se găsesc 14 cazane; iar pentru măcinatul făineĭ o móră de apă.

Cultul este representat prin o biserică cu hramul «Sf. Nicolae». Este construită de locuitorĭ în anul 1855. Inainte de acésta a fost biserica din satul Ipoteşcĭ; dar cu distrugerea satuluĭ s'a distrus şi locaşul sfînt. In locul eĭ s'a făcut o biserică de lemn în anul 1818, care a servit ca schit de maicĭ până la anul 1828, când s'a desfiinţat şi biserica s'a ruinat. Biserica făcută la 1855, s'a reparat de locuitorĭ în anĭ 1880 şi 1883.

Aicĭ se află o şcólă mixtă, înfiinţată la 1864, întreţinută de stat, avênd localul sĕŭ propriŭ şi condusă de un învĕţător. Se frequentă de 37 băeţĭ, din 100 în vîrstă de şcólă şi 12 fete din 102.

Ţicău, mahala, în partea de apus a satuluĭ Poiana, pl. Nicoreşcĭ. Acestă parte de sat este cea maĭ veche, avênd şi o biserică cu hramul «Sf. Nicolae». Plecând de la acéstă biserică spre Vest, ajungem în malul Siretuluĭ, la localitatea numită «Cetăţue». (Veḑĭ acest nume).

Ţicmă, vêrf de dél în malul Siretuluĭ, la Nord de satul Corni, pl. Berheciŭ. Maĭ înainte pe acest dél se afla o monastire, care a durat până la anul 1864, când secularisându-se averile monastireşcĭ, a fost părăsită de călugărĭ şi în urmă s'a distrus.— Actualmente nu se cunóşce nimic din acea monastire. Pe acest loc pasc vitele locuitorilor din satul Corni.

Ţigara, dél acoperit cu pădure, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Din acest loc isvorĕşce pîrîul Zeletin.

Ţiganilor, dél, în partea de Vest a satuluĭ Porcăreţ, com. Corbasca. — Acest dél se maĭ numeşce şi «Tabăra Ţiganilor».

Ţiganuluĭ, rîpă, la rĕsărit de satul Toflea, com. Brăhăşeşcĭ. Se întinde în direcţie de la Nord spre Est.

Ţigănésa, vale, la Vest de satul

www.dacoromanica.ro

Ungurĭ, com. Găicéna, pl. Berheciŭ.

Ţigăneşcĭ, com. rur., pl. Nicoreşcĭ, compusă din 3 cătune: Muntenĭ, Ţigăneşcĭ şi Ungurenĭ. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bêrlad, la o depărtare de 7 kilometri spre Nord de capitala judeţuluĭ, iar de reşed. plăşeĭ departe 20 km. spre rĕsărit.

Are o pop. de 628 capĭ de familie cu 4040 suflete, locuind în 580 case, cu 432 contribuabilĭ.

In anul 1893, s'aŭ născut 107, s'aŭ căsătorit 37 şi aŭ murit 139.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Printre eĭ sînt şi 13 cârciumarĭ.

Teritorul com. are o suprafaţă de 7432 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 2054 hectare şi 42 ariĭ, iar proprietariĭ moşieĭ, d-niĭ Tache Anastasiu şi Anton Cincu, aŭ 5378 hectare.

Terenul cultivabil în 1893, a fost de 3038 hect., repartisat ast-fel: 1670 hect. porumb, 700 hect. grâŭ, 640 hect. orz, 1041 hect. ovĕz, 150 hect. secară, 50 hect. meiŭ, 240 hect. pering, 187 hect. fasole, 10 hect. zarzavat, 30 hect. pepenĭ; iar viile ocupă o suprafaţă de 40 hectare.

Viile aŭ produs în tómna anuluĭ 1892, 120 dec. vin alb, care s'a vêndut în termen mediŭ cu 1 leŭ 20 banĭ dec., şi 800 dec. vin roş, care s'a vêndut cu 1 leŭ 50 banĭ dec. — Fênéţe are 177 hect., 1300 hect. păşiune, iar vatra satelor ocupă o suprafaţă de 244 hect. şi 98 ariĭ.

Finanţele. Venitul comuneĭ pe anul 1893—1894, este de 12.033 leĭ şi 80 banĭ, iar cheltuelile se urcă la cifra de 11.746 leĭ şi 50 banĭ. Statul din căĭ de comunicaţiune are un venit de 2592 leĭ, iar din fonciar 7402 leĭ.

In acéstă comună se află 1210 boĭ, 1283 vacĭ, 10 taurĭ, 750 caĭ, 200 epe, 200 armăsarĭ, 1770 oĭ şi 32 capre. Se maĭ găseşce şi 540 stupĭ.

Unelte agricole sînt: 225 pluguri de fer, 85 de lemn, 7 maşinĭ de secerat, 2 de cosit, 3 de treerat, 2 de bătut porumb şi 19 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ se află 2 cazane, iar pentru facerea făineĭ 2 morĭ de foc.

Cultul este representat prin 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ. Câte-şĭ-treile sunt făcute de poetul Costache Conache. În cea din Ţigăneşci-vechĭ, se află mormêntul luĭ şi al familieĭ.

In comună se află douĕ şcolĭ

www.dacoromanica.ro

mixte: una în satul Ungurenĭ, înfiinţată la 1863, avênd un local de ḑid, în stare bună, propriŭ al comuneĭ.

A doua şcólă se află în satul Muntenĭ (Ţigăneşciĭ-noĭ) înfiinţată tot în anul 1863, şi care a continuat cursurile până în 1871, când focul distrugênd localul şcóleĭ împreună cu al primărieĭ, cursul şcóleĭ s'a întrerupt până în anul 1892, când a reînceput din noŭ. Acéstă şcólă, are localul închiriat de comună. Amêndouĕ şcólele se frecuentă de 73 copiĭ (43 băeţĭ şi 30 fete) din numĕrul de 292 copiĭ (152 băeţĭ şi 140 fete) în vîrstă de şcólă. Copiĭ carĭ aŭ terminat şcóla de la înfiinţarea eĭ, sînt 54. Bărbaţĭ carĭ ştiŭ carte în comună, se află 169 şi femeĭ 18.

Armata. Sînt 25 soldaţĭ la dorobanţĭ, 8 la cavalerie, 6 la infanterie permanenţĭ, 8 la călăraşĭ, 3 la artilerie, 4 la geniŭ şi 2 la vênătorĭ. Aŭ luat parte la rĕsboiul din 1877, 18 soldaţĭ, din carĭ a murit 1.

Distanţa şi comunicaţia. Comuna Ţigăneşcĭ este situată spre Nord de Tecuciŭ, la o distanţă de 7 km Comuna este pusă în comunicaţie cu Tecuciŭ şi comunele învecinate, prin calea ferată Tecuciŭ-Bêrlad, ce o strĕbate în partea apusană, cum şi prin 2 şosele: şoséua naţională ce vine din Tecuciŭ şi duce la Bêrlad şi strĕbate comuna în partea de apus, mergênd aprópe paralel cu calea ferată, şi o şosea comunală ce strĕbate satele Ţigăneşcĭ şi Ungurenĭ şi duce la com. Negileşcĭ.

Comuna se mărgineşce la N. cu comunele: Gohor, Ţepu şi Negileşcĭ, la rĕsărit cu comunele Corod şi Matca, la S. cu oraşul Tecuciŭ şi la V. cu com. Nicoreşcĭ.

Ţigăneşciĭ-vechĭ, sat, face parte din comuna Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ, aşeḑat pe malul stâng al rîuluĭ Bêrlad, în partea de Sud a comuneĭ, la o distanţă de 2 km. departe de reşed. comuneĭ.

Are o pop. de 143 capĭ de familiĭ cu 615 suflete, carĭ locuesc în 130 case.

Teritorul satuluĭ este de 469 hectare.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864.

In primăvara anuluĭ 1893, s'a cultivat 40 hect. grâŭ, 120 hect. porumb, 70 hect. orz, 90 hect. ovĕz, 10 hect. secară şi 5 hect. fasole; păşiune sînt 100 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 50 hect.

Vite sînt: 140 boĭ, 175 vacĭ, 2 taurĭ, 15 caĭ, 50 epe, 5 armăsarĭ, 370 oĭ şi 8 capre.

www.dacoromanica.ro

Unelte agricole sînt: 75 pluguri de fer şi 15 de lemn. Pentru facerea făineĭ aŭ douĕ morĭ de foc.

Comerţul este representat prin 4 cârciumarĭ.

Aicĭ se află o biserică zidită de Costache Conache la 1843, fost proprietar pe acel timp al întregeĭ moşiĭ Ţigăneşcĭ, care acum se află împărţită între domniĭ Tache Anastasiu şi Anton Cincu.

Şcólă n'are.

Copiiĭ urméză la şcóla din Ungurenĭ.

Satul stă în legătură cu celel'alte sate vecine prin calea naţională Tecuciŭ-Bârlad, ce strĕbate satul în partea de apus a teritoriuluĭ eĭ, merge în direcţie de la Sud la Nord. Pe lângă acésta maĭ este şi o şosea comunală, care plecând din şoséua naţională în dreptul satuluĭ, trece pe stânga Bêrladuluĭ, strĕbate cătuna pe la Sud la Nord şi duce în satul Ungurenĭ.

O altă şosea plécă tot din calea naţională şi duce pe o alee frumósă la locuinţa d-luĭ Tache Anastasiu, care se află pe malul stâng al Bêrladuluĭ, în partea de Nord a satuluĭ. Casele d-luĭ Tache Anastasiu aŭ fost făcute la 1833, de marele logofĕt Costache Conache. Ele aŭ 3 etaje, cu o construcţie solidă şi frumos aranjate.

Istoricul. Satul Ţigăneşcĭ a fost odinióră rezăşesc. Moşia a fost cumpĕrată parte de la Busdugan, căpitan de Tecuciŭ, parte de la Cosma Chehaia, de la rĕzeşĭ şi parte luată în schimb la 1630 de Dómna Dafina, soţia d'întâiŭ a luĭ Eustaţiu Dabija, care avea baştină la Ţigăneşcĭ; iar hlizele învecinate s'a cumpĕrat la 1665 de Eustaţiu Dabija de la Cocială şi femeea sa Grăjdéna, fata luĭ Dumitraşcu Postelnicul. Dumitraşcu Postelnicul, cumpĕrase acéstă moşie de la Stanca, jupânésa luĭ Margoş Toflea, fost staroste de Tecuciu, în timpul luĭ Ieremia Movilă, la 1597. De la Dabija-Vodă moşia a trecut la hatmanul Vasile Razu, ginerele luĭ Dabija; iar Razu a schimbat'o pentru alte moşiĭ, cu vĕrul sĕŭ Costache Conache vel stolnic, strĕmosul poetuluĭ Conache.

Eustaţiu Dabija a adus ómenĭ strĕinĭ de 'ĭ·a aşeḑat aicĭ şi a făcut maĭ multe slobozĭ pe moşia sa, care în urmă a devenit sate cu numele Ţigăneşcĭ, fiindcă majoritatea era ţiganĭ, tot aşa şi Ungurenĭ şi Muntenĭ, după localităţile de unde eraŭ aduşĭ. De la 1860 până la 1881, moşia a fost proprietatea familieĭ Cali-

www.dacoromanica.ro

mach; iar de la 1881 încóce, aparţine d-lor Tache Anastasiu şi Anton Cincu.

In grădina curţilor de la Ţigăneşcĭ, se vĕd şi acum ruinele caseĭ dómneĭ Dafina, unde până maĭ aniĭ trecuţĭ sta în picióre o parte din ţidul caseĭ şi al uneĭ bisericuţe, dinaintea căreia era un pĕr uriaş, sub care adesea poetul Conache îşĭ compunea versurile sale erotice. — Distrugerea arboreluĭ a făcut pe poet să cânte poesia întitulală «Pĕrul căţut la 1834, Iulie 15».

In acest sat, în anul 1777, Octombrie 14, s'a născut poetul şi logofĕtul Costache Conaki. El primi din botez numele de Alexandru, însă părinţiĭ pierdênd un copil maĭ mare numit Costache, ca să nu piară numele bunuluĭ sĕŭ, vornicul Costache Conache, Conache îşĭ ţicea el singur: Alexandru din botez, iar din gura ómenilor *Costache Conache*.

Tatăl sĕŭ, vornicul Manolache, pare a nu fi cruţat nimic, pentru a da uniculuĭ sĕŭ fiŭ creşcerea şi învĕţătura care se putea căpăta pe atunciĭ în Moldova.

Tóte scrierile logofĕtuluĭ Conache, dovedesc o temelie solidă şi adêncă a cultureĭ clasice, existente pe acele timpurĭ. Stând la Iaşĭ, avea în casă un arhimandrit grec, cunoscĕtor al vecheĭ literaturĭ elineşcĭ, care instrui pe tînĕrul Costache; în acelaş timp, el mergea la şcóla domnéscă, unde învĕţă afară de limba grécă şi elenă, limba slavonă, necesară pentru cercetarea documentelor, atât de importantă pentru un tînĕr ce se destina înaltelor dregĕtoriĭ ale statuluĭ; pe lângă care se maĭ adăoga şciinţele filosofice şi matematicele. El maĭ avea şi un hagiŭ turc cu care învĕţa limba turcéscă, indispensabilă pentru relaţiunile Moldoveĭ cu Divanul pe acele timpurĭ. Limba şi literatura francesă pe care o cunoşcea prea bine, a învĕţat'o cu vestitul frances Mr. Fleury. Pregătit ast-fel şi înzestrat de natură cu talent poetic, îl vedem luând parte la multe lucrărĭ importante, fiind chiar în comisiunea pentru facerea «Regulamentuluĭ Organic», şi ocupênd diferite dregĕtoriĭ însemnate în administraţia ţĕreĭ.

De la dênsul ne-a rĕmas poesiĭ erotice, scrise într'o limbă românéscă frumósă, care aŭ fost adunate şi tipărite în anul 1856, sub titlul: «*Poesiĭ, alcătuirĭ şi tălmăcirĭ, de logofĕtul Costache Conache*». In anul 1893, s'a retipărit din noŭ în editura «Fraţiĭ Şaraga», împărţită în 2 volume micĭ.

www.dacoromanica.ro

Revista «Convorbirĭ literare», a publicat un studiŭ biografic şi literar despre Conache, datorit peneĭ d-luĭ P. Alexandru Papadopol Calimach, de la care am împrumutat notiţele biografice de maĭ jos. A maĭ scris despre Conache şi răposatul academician George Sion, *Suvenire despre Conache*, în «Revista Contemporană», vol. I şi domnul Andronescu în «Revista literară».

Familia Conache a avut ca proprietăţĭ maĭ multe sate din acest judeţ, ca *Lărgăşenĭ, Ţigăneşcĭ, Torceşcĭ, Fundenĭ, Nămolósa* acest din urmă în jud. Putna, astăţĭ tîrguşor înfiinţat de Conache în 1824 şi situat pe malul drept al Siretuluĭ, în faţa satuluĭ Fundenĭ. Pe lângă acestea, pe moşia Fundenĭ în mijlocul pădureĭ ce pórtă şi astăţĭ numele sĕŭ, este o curte frumósă, restaurată actualmente de proprietar d-l Verona, şi care a purtat şi pórtă numele de *Rateşul luĭ Conache*.

D-l Calimach ne dă în *Scrisorĭ despre Tecuciŭ*, («Convorbirĭ literare , Aug. 1885 şi Februarie anul 1886), genealogia familieĭ Conăcheştilor, pe care o împrumut şi eŭ pe scurt.

Costache Conache s'a născut la 14 Octombrie 1777 şi a murit la 4 Februarie 1849. Numele sĕŭ din botez era Alexandru, dar părinţiĭ şi prieteniĭ 'ĭ-a ţis Costache.

Răstrăbunul luĭ era Anghel Conache, comis (Pom. Bis. Ţig.), strĕbunul luĭ Costache Conache a fost Costache Conache, 1777, sub domnia luĭ Mihaiŭ Racoviţă. Bunicul luĭ a fost Cost. Conache, 1763, mare paharnic şi spătar sub C. Mavrocordat, la 1769. Tatăl poetuluĭ a fost Manolache Conache, 1783, mare ban, apoĭ vornic, iar fiul sĕŭ Costache Conache ajunsese în 1834, mare logofĕt al Moldoveĭ.

La 1719, a murit la satul Fundenĭ saŭ Năneşciĭ-de-jos, proprietate străveche a boerilor Conăcheşcĭ, Monahia Eupraxia. Acésta era Paraschiva Venin (familia Venin era o ramură din Conache, care era proprietară a Torceşcilor). Acesta maĭ avea un fiŭ, care la 1711, după catastrofa de la Prut, Tătariĭ aŭ călcat şi prădat ţara de jos a Moldoveĭ, el a dispărut, şi mergênd la Tătarĭ, aŭ aflat că el e mort la locul numit «Gura Oieĭ», din jos de Tecuciŭ; aicĭ a existat şi o cruce, despre care Conache ne spune că a vĕţut'o la anul 1833.

In biserica din Ţigăneşciĭ-vechĭ, se află mormêntul fami-

www.dacoromanica.ro

lieĭ Conache, pe care putem citi următórele epitafe:

1. Manolache Conache, vornic de Ţara-de-jos, săvêrşindu-se din viaţă la 1 Maiŭ, 1803.

2. Ecaterina, fiica sa, soţia caimacanuluĭ Ioniţă Sturdza, săvêrşită la 1827.

3. Smaranda, născută Donicĭ, nora sa, o soţie a logofĕtuluĭ Costache Conache, săvêrşită la 1831, Oct. 12.

4. *Costake Conake*, care din botez Alexandru, logofĕt şi cavaler al ordinuluĭ Sf. Vladimir, născut al 14 Oct. 1777, sĕvârşit din viaţă la 4 Februarie 1849, la 2 ore dimineţa — zac şi odihnesc sub acéstă piatră.

Ţigăneşcĭ, sat, face parte din com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ.

Este aşedat în partea de Sud-Vest a comuneĭ, în partea dréptă a pîrîuluĭ Reprivĕţ.

Are o pop. de 84 capĭ de familiĭ cu 307 suflete, carĭ locuesc în 80 case.

Teritorul cătuneĭ este de 248 hectare, din care locuitoriĭ stăpânesc 180 hect. veche rĕzeşie; iar d-l Gh. Demetriade stăpâneşce 68 hect. — Vatra satuluĭ ocupă 18 hectare.

In sat se găsesc 45 stupĭ, 8 pluguri de fer şi 36 de lemn. Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 3 cazane, iar pentru facerea făineĭ 3 morĭ de vênt.

Şcólă n'are. Copiiĭ în vîrstă de şcólă merg la satul Godineşcĭ, distanţă de 1 km. şi jum.; urméză însă numaĭ 12 copiĭ din 16 şi 2 fete din 14.

Are o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», făcută de locuitorĭ din lemn de stejar în 1793, după cum se găseşce scris în «Cazanie».

Acésta s'a dărîmat la 1832, când s'a refăcut alta de ḑid.— Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Satul este vechiŭ.

Ţigăneşcĭ, dél, la marginea de Sud-Vest a comuneĭ Godineşcĭ, pl. Berheciŭ, este o ramificaţie a déluluĭ Scaunuluĭ şi separă com. Godineşcĭ de com. Găicéna. Are direcţie de la V. spre E. pe o lungime de 2 km. şi 800 m. şi se termină în satul Valea-Lupuluĭ.

Ţigăneşcilor, dél, la marginea de rĕsărit a satuluĭ Ţigăneşcĭ, comuna cu acelaş nume, pl. Nicoreşcĭ. Incepe din pădurea Ţigăneşcĭ şi continuă până aprópe de satul Ţigăneşcĭ.

Ţigâra, sătişor, face parte din comuna Coloneşcĭ, plasa Stănişeşcĭ, este aşedat în hotarul judeţuluĭ Bacăŭ.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 10 suflete şi 5 capĭ de familiĭ, locuind în 5 case.

Ţiglina, vale, strĕbate satul Gherdana, com. Condrăcheşcĭ, pl. Berheciŭ. — In timpurĭ ploióse conţine apă şi se varsă în pîrîul Polocin la Sud de satul Gherdana.

Ţihlă, pădure, în com. Bogheşcĭ, pl. Zeletin. Acéstă pădure maĭ pórtă şi numele de «Ţihla-Spulbereşcĭ».

Ţîtu, sat, face parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin. — Este situat în partea de apus a comuneĭ, pe malul drept al Berheciuluĭ, la o distanţă de 1 km. şi 480 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 66 capĭ de fam. cu 244 suflete, carĭ locuesc în 48 case şi 4 bordee.

Teritoriul satuluĭ e de 175 hectare şi 79 ariĭ. — Locuitoriĭ vechĭ rĕzeşĭ, stăpânesc tot teritoriul.

In anul 1893 s'a cultivat 7 hect. grâŭ, 42 hect. şi 92 ariĭ porumb, 28 hect. şi 60 ariĭ orz, 20 hect. secară. — Viĭ sînt 42 hect. şi 90 ariĭ, păşune 14 hect., pădure de stejar 28 hectare; iar vatra satuluĭ ocupă 8 hect. şi 72 ariĭ.

Vite sînt: 30 boĭ, 36 vacĭ, 9 caĭ şi 50 oĭ. Stupĭ sînt 50. — Unelte agricole se găsesc 15 pluguri de lemn.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 5 cazane.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din Şerbăneşcĭ, însă numaĭ 8 din 33 băeţĭ şi nicĭ o fată din 25 în vîrstă de şcólă.

In partea de Sud-Est a satuluĭ, se află o biserică cu hramul «Cuviósa Paraschiva», făcută în 1878 de şépte bătrânĭ ce compuneaŭ atunci satul. In urmă s'a reparat în 1826, 1859 şi 1881.

Satul este înfiinţat de 3 bătrânĭ.

Ţîţu, dél, la marginea de apus a satuluĭ cu acelaş nume, şi la răsărit de satul Lespedĭ. Acest dél este acoperit de pădure de stejar şi ulmĭ. Pe acest dél se află o cruce în locul unde la 1825 Turciĭ aŭ ucis pe preotul Anastasie Pogonatu şi un diacon.

www.dacoromanica.ro

U.

Ulm, dél, situat la Vest de satul Brăhăşeşcĭ, com. Brăhăşeşcĭ, pl. Zeletin.

Ulmuluĭ, vale, la Sud de tîrgul Nicoreşcĭ, între délul Ulm şi délul Băieĭ, întinzêndu-se până în Tecucel, în direcţie Nord-Est.

Ulmuluĭ, dél ce merge paralel cu valea Ulmuluĭ, la Nord de punctul numit «Hanu-luĭ-Cincu».

Ulm, loc isolat, la Nord de com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Ulmuluĭ, vale, la Nord de com. Matca, se întinde până în valea Căprioriĭ.

Umbrăreşcĭ, com. rur., pl. Bêrlad, compusă din 5 cătune: Condrea, Salcia, Siliştea, Slobozia-Umbrăreşcĭ şi Umbrăreşcĭ.

Este situată pe ambele maluriĭ ale rîuluĭ Bêrlad, la o distanţă de 25 km. departe de capitala judeţuluĭ şi la 5 km. de a plăşeĭ.

Are o pop. de 552 capĭ de familie cu 2098 suflete, 552 bărbaţĭ, 540 femeĭ, 22 neînsuraţĭ, 12 vĕduvĭ, 44 vĕduve, 570 băeţĭ şi 358 fete, carĭ locuesc în 527 case şi 2 bordee.

Streinĭ sînt douĕ familiĭ de ebreĭ.

In com. sunt 3 biericĭ: una în cătunul Condrea cu patronul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», una în Silişce cu patronul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ» şi alta cu patronul «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», în căt. Umbrăreşcĭ.

Sînt deservite de câte un preot şi un cântăreţ.

Principala ocupaţiune a locuitorilor este agricultura.

Productul munceĭ îl desfac în tîrgul Iveşcĭ şi la Tecuciŭ.

Sunt în comună: 570 boĭ, 428 vacĭ, 1428 oĭ, 410 porcĭ.

Unelte agricole 301 pluguriĭ şi maĭ multe maşinĭ.

In raionul comuneĭ sînt maĭ multe moriĭ de măcinat.

Locuitoriĭ din cătunele Condrea, Salcia şi Umbrăreşcĭ sînt vechĭ rĕzeşĭ.

In com. se află 2 şcolĭ, una în Slobozia-Umbrăreşcĭ, datând din 1865 şi alta în Condrea, înfiinţată la 1878. Ambele localuriĭ sînt de gard, în stare rea, închiriate de comună. Se frequentă de 44 copiĭ (38 băeţĭ şi 6 fete) din 303 (189 băeţĭ şi 114 fete) în vîrstă de şcólă. Şciŭ carte 51 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

www.dacoromanica.ro

Gândacĭ de mătase nu se cultivă decât pentru trebuinţele casnice. Stupĭ cu albine sînt 340.

Comerţul este representat prin 12 cârciumarĭ.

Comuna are o suprafaţă de 572,000 hect.

Se cultivă 571,620 hectare; maĭ are şi 186 hect. fêneţe, 143 hect. islaz, 644 hect. pădure; iar vatra comuneĭ este de 125 hectare.

Veniturile comuneĭ se urcă la cifra de 4795 leĭ şi 29 banĭ, egalând cu cheltuelile.

Este udată de rîul Siret la Vest şi de rîul Bêrlad prin centru şi străbătută de şoséua naţională la Vest şi de şoséua comunală ce merge la Condrea.

Acéstă comună la 1874—76 a fost unită cu Iveşcĭ, avênd ca reşedinţă com. Iveşcĭ.

Satele se urcă la o vechime de 300 anĭ.

Se mărgineşce la N. cu com. Barcea, la E. cu com. Călmăţuĭ, la V. cu rîul Siret şi la S. cu com. Torceşcĭ.

Umbrăreşcĭ, sat, face parte din com. cu acelaş nume, pl. Bêrlad. Este aşedat pe partea drépră a rîuluĭ Bêrlad.

Are o pop. de 145 capĭ de familie cu 334 suflete, carĭ locuesc în 139 case.

Copiĭ în vîrstă de şcólă sînt 83 (43 băeţĭ şi 40 fete).

Teritorul satuluĭ este de 207 hectare.

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Copiiĭ merg la şcóla din Slobozia-Umbrăreşcĭ.

Locuitoriĭ sînt toţĭ vechĭ rĕzeşĭ.

Şciŭ carte 20 bărbaţĭ şi 7 femeĭ.

Satul e străbătut de un drum de la Nord la Sud, ce duce la satul Cătunaşĭ.

Ungurenĭ, poporul îĭ ḑice Ungurĭ, sat, face parte din comuna Găicéna, plasa Berheciŭ, situat în fundul văiĭ Ungurilor, sub pólele Dêluluĭ-mare, în partea de Nord-Vest a comuneĭ.

Pórtă acéstă numire după locuitoriĭ sĕĭ, carĭ toţĭ sînt ungurĭ veniţĭ de jud. Bacăŭ, cam de vre-o 300 anĭ.

Are o populaţiune de 105 capĭ de familie cu 418 suflete.

Are o biserică catolică, făcută de obştia locuitorilor.

La Vest de acest sat, pe vîrful Dêluluĭ-mare, se află o poziţiune numită «Poiana Dêluluĭ-mare», aicĭ se vĕd urmele şanţuluĭ uneĭ cetăţĭ. Bĕtrâniĭ spun că aicĭ Ştefan-cel-Mare a bătut pe Tătarĭ, carĭ aşedase tunurile în délul Popeşcĭ, unde se vĕd şi

www.dacoromanica.ro

astădĭ óre-carĭ urme de cetate cu întărĭturĭ.

Ungurenĭ, sat, face parte din comuna Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ. Situat în valea Bêrladuluĭ, pe malul stâng al luĭ şi în partea de rĕsărit a comuneĭ. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Are o pop. de 150 capĭ de familie cu 750 suflete, carĭ locuesc în 150 case.

Teritorul cătuneĭ este de 3309, din care locuitorĭĭ împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 511 hect. şi 80 arĭĭ; iar proprietarul, d-l Tache Anastasiu 2798 hectare şi 40 arĭĭ. Moşia pórtă numele de Ţigăneşcĭ.

In anul 1893, s'aŭ cultivat: 450 h. grâŭ, 650 h. porumb, 300 h. orz, 450 h. ovĕs, 80 h. secară, 20 h. meiŭ şi 20 h. fasole.

Viĭ sînt 40 hect., 40 hect. fânéţă, păşune 600 hect., mlaştinĭ 20 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 60 hect. şi 20 arĭĭ.

In sat se află: 400 boĭ, 368 vacĭ, 3 taurĭ, 20 caĭ, 58 epe, 6 armăsarĭ, 640 oĭ şi 15 capre.

Unelte agricole aŭ: 60 pluguri de fer 10 de lemn, 3 maşinĭ de secerat, 1 de cosit, 1 de treerat, 1 de bătut porumb şi 6 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 2 cazane. Comerţul în acest sat îl fac 4 cârciumarĭ.

Aicĭ se află o şcólă mixtă, cu un învĕţător retribuit de stat. Şcóla este înfiinţată la 1860 şi este frequentată de 21 copiĭ din 31 (23 băeţĭ şi 8 fete), în vîrstă de şcólă.

Are o şcólă şi o biserică cu hramul «Schimbarea la faţă», zidită la 1840 de poetul Costache Conache. — Pe maĭ multe cărţĭ se află iscălitura poetuluĭ. Este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Satul este pus în comunicaţie cu cele-l'alte sate vecine prin o şosea comunală ce vine din şoséua naţională Tecuciŭ-Bêrlad prin satul Ţigăneşcĭ şi duce la com. Negrileşcĭ.

Vechimea satuluĭ se urcă până în secolul al XVI-lea, satul a fost locuit de unguri aduşĭ aicĭ de Dabija-Vodă, care avea moşia Ţigăneşcĭ ca dotă a soţieĭ sale Dafina. Pe timpul luĭ Costache Conache, o parte din eĭ aŭ părăsit satul, populându-se în locul lor cu românĭ veniţĭ din satele vecine.

Ungurenĭ, sat, face parte din comuna Corni, pl. Berheciŭ. E aşedat în partea de Sud a comuneĭ, între dêlul Şonţu la Nord, malul Siretuluĭ la Vest şi satul Costişa la Sud.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 60 capĭ de fam. cu 259 suflete, carĭ locuesc în 63 case.

Teritorul satuluĭ e de 461 hectare. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ stăpânesc 185 hect.; iar proprietarul moşieĭ, d-nul Theodor Sturdza, are 276 hectare.

In anul 1893 s'a cultivat: 22 hectare grâŭ, 158 hectare porumb, 130 hectare orz şi 25 hectare ovĕz.

Viĭ sînt 12 hect., fânéţă 50 hect., păşiune 32 hect.; iar vatra satuluĭ ocupă 23 hectare.

In sat se află: 117 boĭ, 42 vacĭ, 16 caĭ, 245 oĭ şi 11 capre. Se maĭ găsesc şi 120 stupĭ.

Unelte agricole sînt: 35 pluguĭ de fer şi 12 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de semănat, 1 de bătut porumb şi 3 de vênturat.

Pentru facerea făineĭ se află o móră de apă.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din Tătăreşcĭ, depărtare de 1 km. şi jumĕtate, urmênd numaĭ 9 băeţĭ din 25 şi nicĭ o fată din 18 în vîrstă de şcólă.

Comerţul este representat prin 2 cârciumarĭ; iar cultul prin o biserică făcută în anul 1818 de obştia locuitorilor, a fost reparată de maĭ multe orĭ. — Este deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ.

Ungureni, mahala, face parte din com. Stănişeşcĭ. Are o populaţie de 23 suflete, cu 6 capĭ de familie.

Ungureni, vale, pe teritorul comuneĭ Stănişeşcĭ, merge în direcţie de la Est la Vest şi se termină în valea Dobrotforuluĭ.

Pe acéstă vale se află situat satul Slobozia-de-jos.

Unguriĭ, dél, în partea de Nord-Vest a satuluĭ cu acest nume, com. Găicéna, pl. Berheciŭ, ramificaţie a Déluluĭ-mare, ce vine din jud. Bacăŭ.

Unguriĭ, vale, între délurile Unguriĭ şi Petrósa, com. Găicéna, în partea de Vest a comuneĭ.

Uranistuluĭ, dél, în partea de Vest a comuneĭ Răchitósa, plasa Stănişeşcĭ.

Acest dél este acoperit cu pădure de stejar şi ulm.

Urieşuluĭ, dél, pe teritorul com. Negrileşcĭ. El se maĭ numeşce şi délul Blănésa.

Urieşuluĭ, dél, în partea de rĕsărit a com. Ţigăneşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Acest dél se întinde în direcţie de la Nord la Sud.

www.dacoromanica.ro

Ursa, vechea numire a satuluĭ Motoşenĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Ursoiu, dél, în partea de Vest a comuneĭ Răchitósa, pl. Stănişeşcĭ, merge direcţie de la Nord la Sud, ramificaţie a Déluluĭ-mare, separă com. Răchitósa de Stănişeşcĭ. — Este acoperit cu pădure.

Ursoiu, dél, pe teritorul comuneĭ Vulturenĭ. Sub acest dél se află aşeḑat satul Meleşcanĭ.

Ursoiu, localitate pe teritorul satuluĭ Brăhăşeşcĭ, între délurile Chiclăuluĭ şi Cernica. De aicĭ începe să curgă şi pîrîul cu acelaş nume, numit în cursul sĕŭ şi pîrîul Cernica.

Ursoiu, pîrîiaş, se maĭ numeşce şi Cernica, isvorăşce din puntul numit Ursoiu, curge maĭ întâiŭ spre S. printre délurile Chiclău şi Cernica, iar de la gura Cernicăĭ ia direcţia spre răsărit şi se varsă pe partea dréptă a Berheciuluĭ, pe teritorul satuluĭ Brăhăşeşcĭ.

Ursuluĭ, vale, în partea de răsărit a comuneĭ Stănişeşcĭ. Merge în direcţie de la Est la Vest şi din sus de tîrgul Stănişeşcĭ, se termină în valea Dobrotforuluĭ.

Urzica, pîrîŭ, isvorĕşce la Sud de satul Ţigăneşcĭ, com. Godineşcĭ, merge spre Est, se uneşce cu pîrîiaşul Iuga şi amêndouĕ unite se varsă în rîul Berheciŭ.

V.

Vadul-Răuluĭ, del la răsăritul comuneĭ Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ. Pe acest dél a existat un sat până la anul 1864, când distrugêndu-se, locuitoriĭ s'aŭ aşeḑat în satul Neguleşcĭ.

Vadul-Turcilor, vad saŭ trecere în com. Ionăşeşcĭ, lângă fostul pod de fer al şoseleĭ naţionale. Se numeşce şi astă-ḑĭ ast-fel, căcĭ pe aicĭ aŭ fost alungaţĭ Turciĭ de Ştefan-cel-mare, după bătălia de la Podul-Inalt.

Vadul-Oieĭ saŭ Păuşeşcilor, trecere prin Bêrlad în com. Lieşcĭ, pl. Bêrlad. In acest loc pe dél a existat biserica cea maĭ veche a satuluĭ Lieşcĭ.

Valea-Babeĭ, sat, face parte din

www.dacoromanica.ro

com. Crăeşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. — Este situat în partea de Vest a comuneĭ, în partea rĕsăriténă a délului Bălăteşcĭ, la o distanţă de 8 km. şi 700 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 25 capĭ de familiĭ cu 117 suflete, locuind în 23 case.

Teritorul satuluĭ este de 63 hectare şi 70 arĭ. — Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ, şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc tot terıtorul.

Vatra satuluĭ ocupă 6 hectare, iar restul este pământ cultivabil şi viĭ.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 2 cazane. — Comerţul îl face 1 cârciumar.

Nu are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Copiiĭ merg la şcóla din Beneşcĭ, distanţă de 4 km., urmênd numaĭ 2 copiĭ din 11, câţĭ sînt în vîrstă de şcólă.

Istoricul. Locuitoriĭ din acest sat sînt veniţĭ din satul Bălăneşcĭ, fugiţĭ de asupririle proprietaruluĭ de pe acele vremurĭ. Numele de *Valea-Babeĭ*, spun bĕtrâniĭ, că îşĭ are începutul de la o babă, care fugind de frica Turcilor, s'a ascuns aicĭ în mijlocul pădureĭ şi ar fi locuit într'un bordeiŭ. Maĭ pe urmă venind şi locuitoriĭ din Bălăneşcĭ s'a format satul actual.

Valea-Babeĭ, dél, la marginea de apus a comuneĭ Crăeşcĭ, plasa Stănişeşcĭ, este o ramificaţie din cósta rĕsăriténă a délului Bălăteşcĭ, merge în direcţie spre Est şi se termină în valea Dobrotforuluĭ.

Valea-Babeĭ, pîrîiaş, isvorĕşce din raionul comuneĭ Crăeşcĭ, curge spre rĕsărit şi se varsă în drépta pîrîuluĭ Dobrotfor, după ce trece pe la apus de comuna Crăeşcĭ.

Valea-Babeĭ, vale, se întinde la Nord de satul Floreşcĭ, com. Condrăcheşcĭ.

Valea-Bouluĭ, sat, face parte din comuna Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Este situat în colţul Sud-Estic al comuneĭ şi este udat de pîrîul Plăvan.

Are o populaţie de 50 capĭ de familie cu 113 suflete, carĭ locuesc în 50 case.

Teritoriul satuluĭ este de 247 hectare şi 76 arĭ.

Locuitoriĭ sînt rĕdeşĭ.

Comerciul îl face douĭ cârciumarĭ.

Pentru facerea făineĭ aŭ o móră de vênt.

N'are nicĭ şcólă, nicĭ biserică.

Copiĭ în vîrstă de şcólă nu urméză nicĭ unul din 16 (10 băeţĭ şi 6 fete).

www.dacoromanica.ro

Valea-Bouluĭ, vale, la apus de satul Brăhăşeşci-de-sus, comuna cu acelaş nume, pl. Zeletin.

Valea-Bouluĭ, pîrîŭ, trece prin satul Brăhăşeşcĭ, merge în direcţie de la Vest la Est şi se varsă în rîul Berheciŭ.

Valea-luĭ-Códă, pîrîŭ, în raionul com. Corbiţa, isvorĕşce din délul Munténuluĭ, curge prin păduríle Soveja şi Plitos, udă satul Corbiţa şi se varsă în drépta rîuluĭ Berheciŭ.

Valea-Epeĭ, pîrîiaş, în partea de rĕsărit a com. Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, isvorĕşce din sus de satul Onceşcĭ, curge maĭ întâiŭ spre Sud şi apoĭ spre Vest şi se varsă în stânga Berheciuluĭ, în dreptul satuluĭ Lozinca.

Valea-Epeĭ, pădure (veḑĭ Tarniţa).

Valea-Epeĭ, mahala, face parte din satul Tarniţa, com, Onceşcĭ, pl. Stănişeşcĭ.

Valea-luĭ-Grigore, vale, comuna Ţepu, pl. Nicoreşcĭ. — Acésta este o continuare a văiĭ Socilor; în timpurĭ ploióse şi maĭ cu sémă primă-vara are apă şi se varsă în Berheciŭ, în partea dréptă.

Valea-Isvoruluĭ, pîrîŭ, isvorĕşce la Nordul com. Godineşcĭ, merge în direcţie de la Vest la Est şi se varsă în rîul Berheciŭ, la puntul numit «Gura-Ţigăneşcilor».

Valea-Leşilor, pîriiaş, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, isvorăşce din jos de satul Valea-luĭ-Mateiŭ, curge maĭ întâiŭ spre Sud şi apoĭ spre Vest şi se varsă în Zeletin, la marginea de miaḑă-ḑi a com. Coloneşcĭ.

Valea-Lupuluĭ, pîrîiaş, isvorĕşce de sub délul Făget, com. Gohor, curge de la Nord-Vest spre Sud-Est prin satul Irésca şi se varsă în drepta Bêrladuluĭ în dreptul satuluĭ Tălpigĭ.

Valea-Lupuluĭ, pîrîŭ, isvorĕşce din satul cu acelaşĭ nume, comuna Godineşcĭ, udă satul Ţigăneşcĭ şi se varsă în Berheciŭ, pe partea dréptă.

Valea-Lupuluĭ, sat, face parte din com. Godineşcĭ, pl. Berheciŭ. Este aşezat în partea de Sud-Vest a comuneĭ, pe vale, la o distanţă de 2 km. şi 85 metri departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 75 capĭ de fam. cu 300 suflete, locuind în 74 case.

www.dacoromanica.ro

Teritorul cät. este de 377 hect., din care locuitorii stăpânesc 110 hectare, iar d-na Tasia Sion, proprietara, are 265 hectare.

Comerţul se face de 2 cârciumarĭ.

N'are nicĭ biserică nicĭ şcólă.

Populaţia şcolară atinge cifra de 40 copiĭ (21 băeţĭ şi 19 fete).

Satul se numeşce ast-fel din causă că pe acéstă vale era o pădure seculară, în care se afla animale sĕlbatice, cu deosebire lupĭ; locuitoriĭ din satele apropiate aŭ dat foc pădureĭ şi în urmă s'aŭ aşeḑat aicĭ, formând satul actual.

Valea-Mare, sat, face parte din comuna rur. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ. Este aşezat în partea de rĕsărit a satuluĭ Spria-de-jos, pe partea stângă a rîuluĭ Zeletin, la o distanţă de 5 km. şi 500 metri, departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 21 capĭ de familiĭ cu 88 suflete, care locuesc în 20 case.

Teritorul satuluĭ e de 214 hectare şi 50 ariĭ. — Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeşĭ.

Comerţul se face de un cârciumar.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Copiiĭ în vîrstă de şcólă merg la Spria-de-jos, distanţă de 400 metri, însă numaĭ 8 băeţĭ din 11 şi nicĭ o fată din 5.

Valea-Mare, pîrîiaş cu vale, pe teritorul satuluĭ cu acelaş nume, isvorĕşce din délul Rusenĭ, curge prin satul Valea-Mare şi se varsă în rîul Zeletin, la Sud de satul Spria-de-jos.

Valea-luĭ-Mateiŭ. sat, face parte din com. Coloneşcĭ, pl. Stănişeşcĭ, situat la marginea de rĕsărit a comuneĭ, pe partea stângă a rîuluĭ Zeletin, este udat de pîrîul cu acelaş nume la o distanţă de 8 km. de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 115 capĭ de familiĭ cu 337 suflete, locuind în 90 case.

Teritoriul satuluĭ este de 859 hect. şi 24 ariĭ. Locuitoriĭ sînt toţĭ vechĭ rĕḑeşĭ.

Locuitoriĭ ocupându-se cu agricultura, eĭ aŭ cultivat: 200 hect. grâŭ, 250 hect. porumb, 5 hect. orz, 15 hect. ovĕz şi 15 hect. secară.

Viĭ sînt 20 hect., iar vatra satuluĭ ocupă o suprafaţă de 40 hectare.

Vite aŭ: 65 boĭ, 106 vacĭ, 14 caĭ, 200 oĭ şi 10 capre.

Unelte agricole aŭ: 2 pluguri de fer şi 25 de lemn.

Aicĭ se află o biserică veche

www.dacoromanica.ro

reparată de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Şcólă n'are. Copiiĭ în vîrstă de şcólă merg la tîrgul Colonescĭ, distanţă de 600 m., urmézĕ numaĭ 4 băeţĭ din 10 şi 3 din 9 fete.

Valea-luĭ-Mateiŭ, pîrîiaş, isvorĕşce din délul Tutoveĭ, din pădurea «Fundu-luĭ-Cotin», la marginea de rĕsărit a comuneĭ, udă satul cu acelaş nume şi se varsă în stânga Zeletinuluĭ, în faţa satuluĭ.

Valea-Hanţeĭ, vale cu pîrîŭ, în partea de Sud-Est a com. Găicéna, pl. Berheciŭ.

Valea-Merilor, mahala, face parte din satul Ţigăneşcĭ, com. Godineşcĭ. Este situată pe vale, la o distanţă de 4 km. departe de sat. Are o populaţie de 16 capĭ de familie cu 65 suflete.

Se numeşce ast-fel, căcĭ în vechime cum şi astăzĭ se află mulţĭ merĭ.

Valea-Morilĭ, sat, face parte din com. Găicéna, pl. Berheciŭ. —

Este aşezat într'o văgăună, la Nord de satul Recea, la o distanţă de $5^1/_2$ km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 118 suflete formênd 32 capĭ de familie, carĭ locuesc în 32 case.

Teritorul satuluĭ este de 589 hect. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ stăpânesc 154 hect., iar proprietarul moşieĭ, d-l Dimitrie Sturdza, stăpâneşce 446 hectare.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşcerea vitelor. In sat nu se află biserică, asemenea nicĭ şcólă. Copiiĭ merg la şcóla din Găicéna, distanţă de 3 kilometri.

Satul e strĕbătut de drumul ce merge din Găicéna la satul Ghiloveşcĭ. Vechimea satuluĭ se urcă la 260 anĭ şi pórtă acest nume de la o móră ce era în acéstă vale, care în urmă s'a distrus.

Valea-Morĭ, sat, face parte din comuna Colonescĭ, plasa Stănişeşcĭ. — Este aşezat în partea stângă a rîuluĭ Zeletin, la o distanţă de 2 km. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 57 capĭ de fam. cu 124 suflete, locuind în 53 case.

Locuitoriĭ sînt ţiganĭ; locuitoriĭ din satele vecine îĭ numesc linguraraĭ şi ursaraĭ.

Valea-Moroiuluĭ, vale, desparte satele Tîţu şi Corbiţa, în raionul com. Corbiţa, pl. Zeletin.

www.dacoromanica.ro

Valea-luĭ-Neculaĭ, vale, în raionul com. Motoşenĭ, se maĭ numeşce şi «Fundătura Urseĭ».

Valea-Oeĭi saŭ **Gura-Oieĭ**, vale lângă satul Drăgăneşcĭ, comuna Barcea, pl. Bârlad. Este însemnat prin faptul că aicĭ a fost omorît de Tătarĭ fiul Paraschiveĭ Venin numit Ión în 1711. Conache ne spune că aicĭ era o cruce care exista în timpul luĭ şi pe care el însu-şĭ a vĕḑut'o. Astăḑĭ nu se cunóşce nimic.

Valea-Oieĭ saŭ **Drăgeşcilor**, vale, trece prin satul Drăgeşcĭ, com. Condrăcheşcĭ; adese-orĭ conţine şi apă, merge în direcţie de la Vest la Est până în pîrîul Polocin.

Valea-Prisaceĭ, mahala, face parte din comuna Godineşcĭ.

Are o pop. de 25 suflete cu 5 capĭ de familie, locuind în 5 case.

Şĭ-a luat numirea de la «Prisaca» ce se afla în mijlocul pădureĭ. In urmă s'a distrus pădurea şi cultura albinelor s'a micşorat, aşa că astăḑĭ nu se află de cât vre-o câţĭ-va stupĭ în acest loc.

Valea-Rea, com. rur., plasa Zeletin, compusă din 7 cătune: Călimănésa, Covrag, Galben, Năneşcĭ, Sălcuţa, Valea-Rea şi Vladnic. Este situată pe amêndouĕ malurile ale pîrîuluĭ Zeletin, la o depărtare spre Nord de Tecuciŭ 33 km. şi spre Sud de Podu-Turculuĭ 9 km., unde e reşedinţa sub-prefectureĭ.

Reşedinţa comuneĭ este în satul Galbenĭ.

Are o pop. de 742 capĭ de fam. cu 1621 suflete, cu 426 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 624 case. Printre aceştia se maĭ află şi 4 ebreĭ.

Ocupaţia. Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura; printre eĭ sînt 11 cârciumarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ la Podu-Turculuĭ şi la oraşul Tecuciŭ.

Teritoriul comuneĭ este de 4241 hectare 31 arĭĭ. Locuitorĭĭ, vechĭ rĕḑeşĭ în satele: Călimănésa, Galbenĭ, Valea-Rea, Năneşcĭ şi Sălcuţa, stăpânesc 1086 hect.; iar locuitorĭĭ, foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ în anul 1864 în Vladnic, Covrag şi parte din satul Valea-Rea, stăpânesc 295 hectare 55 arĭĭ; proprietarul, d-l N. Constandinide, stăpâneşce 2860 hectare.

In anul 1893, s'a cultivat diferite cereale, pe o întindere de 1653 hectare.

Viĭ sînt 217 hectare 60 arĭĭ, care în tómna anuluĭ 1892 aŭ

www.dacoromanica.ro

produs 408 decal. vin alb şi 1790 decal. vin roş, care s'a vêndut în termen mediŭ 2—2.50 leĭ decalitrul.

Fêneţe sînt 115 hect., păşiune 1805 hect. iar vatra cătunelor ocupă 1594 hectare.

Venitul comuneĭ pe anul 1893—94, este de 5544 leĭ şi 49 b., iar cheltuelile 5172 leĭ şi 76 b.

Statul din căĭ de comunicaţie are 2556 leĭ, iar din fonciar 6105 leĭ.

Vite sînt: 538 boĭ, 211 vacĭ, 48 caĭ, 22 epe, 1542 oĭ şi 34 capre.

Stupĭ sînt 500.

Unelte agricole aŭ: 117 pluguri de fer şi 111 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb şi 2 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 10 cazane; iar pentru facerea făineĭ sînt 2 morĭ de apă.

Cultul este representat prin 5 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cântăreţĭ.

Instrucţiunea. In com. se află 2 şcoli mixte, una în satul Galbenĭ, înfiinţată la 1859, retribuită de stat, cu un învĕţător, şi alta în satul Călimănésa, înfiinţată în 1882, întreţinută de comună. Ambele localurĭ sînt de gard în stare rea, închiriate de la locuitorĭ din comună.

Ambele se frequentă de 66 copiĭ (64 băeţĭ şi 2 fete) din numĕrul de 354 copiĭ (190 băeţĭ şi 164 fete) în vîrstă de şcólă.

Şciŭ carte în comună 162 bărbaţĭ, 29 femeĭ, iar copiĭ carĭ aŭ terminat şcóla sînt 147.

Comuna este udată de rîul Zeletin în partea de rĕsărit şi de Berheciŭ la apus.

Comunicaţia cu cele-l'alte sate se face prin o şosea ce vine de la gara Berheciŭ şi duce pe valea Zeletinuluĭ la Podu-Turculuĭ, din ea plécă maĭ multe şoselĭ şi drumurĭ naturale, carĭ se ramifică la satele ce compun comuna.

Se mărginesce la Nord cu comuna Giurgióna, la Sud cu comuna Brăhăşeşcĭ, la Est cu jud. Tutova şi la Vest cu comuna Corbiţa.

Valea-Rea, sat, face parte din com. rur. cu acelaş nume, pl. Zeletin.

Este aşeḑat pe cósta déluluĭ cu acelaş nume, în partea de Sud-Est a com., pe malul stâng al Zeletinuluĭ, la o depărtare de 3 km. de satul Galbenĭ, unde se află reşedinţa comuneĭ.

Este străbătută de o rîpă mare care merge în direcţie de la Est la Vest, iar de satul Călimanésa la Nord se desparte tot prin o rîpă, numită Botóia.

Are o pop. de 164 capĭ de

www.dacoromanica.ro

familiĭ cu 337 suflete, carĭ locuesc în 160 case.

Teritoriul satuluĭ este de 331 hect. şi 76 ariĭ. Locuitoriĭ parte rĕdeşĭ stăpânesc 286 hect. şi 40 ariĭ; iar foştiĭ clăcaşĭ stăpânesc 45 hectare.

In anul 1893 s'a cultivat: 9 hectare grâŭ, 40 hectare şi 70 ariĭ porumb, 36 hectare orz, 28 hectare ovĕz, 9 hectare secară, 5 hectare meiŭ şi 28 hectare pering.

Viĭ sînt 71 hect., fâneţe 27 hect., păşiune 8 hect., mlaştine 34; iar vatra satuluĭ ocupă o suprafaţă de 33 hectare.

Vite aŭ: 101 boĭ, 37 vacĭ, 13 caĭ, 6 epe şi 45 oĭ.

Stupĭ se găsesc în numĕr de 170.

Unelte agricole aŭ: 2 pluguri de fer şi 18 de lemn.

Pentru fabricarea rachiuluĭ aŭ 6 cazane. Comerţul este representat prin 3 cârciumarĭ.

Cultul este representat prin o biserică făcută de obştia locuitorilor în anul 1802 şi deservită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din Călimănésa, însă numaĭ 12 băeţĭ din 29 şi nicĭ o fată din 27 în vîrstă de şcólă.

Satul are o vechime de 250 anĭ şi pórtă numele de Valea-Rea, care s'a dat întregeĭ comuneĭ din causa rîpelor, de care este strĕbătută întrĕga comună.

Valea-Rea, sat distrus, se afla situat pe valea cu acelaş nume, lângă pădurea Busdugan, în raionul com. Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ.— Locuitoriĭ de aicĭ s'au mutat înainte de anul 1864 în satele din comuna Găicéna, şi acésta din causa situaţieĭ geografice, carĭ devenise periculósă din causa rîpelor.

Valea-Rea, dél, în raionul com. Valea-Rea, pl. Zeletin. Merge în direcţie Nord-Sud, pe o întindere de 1325 metri.

Valea-Rea, rîpă, începe din pădurea Busdugan, trece prin satul cu acelaş nume şi care acum nu maĭ există, şi continuă până în pîrîul Berheciŭ.

Valea-Séca, vale, la Sud-Estul comuneĭ Corod, pl. Nicoreşcĭ.

Valea-Sălcieĭ, sat, face parte din com. Godineşcĭ, pl. Berheciu. Este aşezat în partea de apus a comuneĭ, la o distanţă de 4 km. şi 640 metri departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 57 capĭ de fam. cu 152 suflete, carĭ locuesc în 60 case.

www.dacoromanica.ro

Teritorul satului e de 458 hectare. Locuitorii vechi rĕzeşi stăpânesc 83 hectare, clăcaşii 100 hectare; iar proprietara moşiei, domna Emilia Creţu, 273 hectare. Vatra satului ocupă 7 hectare.

Aici se află o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», făcută cu spesele slugerului Toader Creţu, în anul 1820 şi în urmă reclidită în 1862 de fiul său Ión Creţu. Acésta se vede pe frontespiciul intrărei în biserică.

Şcólă n'are. Copii în vîrstă de şcólă nu merg nici unul la şcola din apropiere.

Comerţul se face de 2 cârciumari, cari vênd tot felul de mărunţişuri.

Valea-Sălciei, pîrîu, udă satul cu acelaş nume, se varsă în pîrîul Reprivĕţ, în raionul com. Godineşci, pl. Berheciu.

Valea-Sălciei, dél, în partea de rĕsărit a comunei Godineşci; desparte acestă comună de comuna Onceşci, merge în direcţie de la Nord la Sud, pe o întindere de 1 km. şi 600 metri şi este acoperit în mare parte cu pădure de stejar.

Văduţ, pîrîu, isvorĕsce din colţul Nord-Estic al com. Neguleşci, de sub pólele délului Rĕspochi, trece prin satele Căuia-de-jos şi Rĕspochi şi se varsă în drépta Berheciului, mai jos de satul Rĕspochi.

Vălcică, pământ arabil, în partea de rĕsărit a satului Lieşci, plasa Bârlad.

Se întinde de la Nord la Sud din teritorul comunei Buceşci, pâna în proprietatea d-lui Gheorghiade.

Acest pământ aparţine în mare parte rĕzeşilor din satul Lieşci, şi se numeşce ast-fel din causa situaţiei sale geografice.

Vălcelelor, vale mică, se întinde din valea Corodului până în valea Corodeluluĭ, în raionul com. Corod, pl. Nicoreşci.

Vălcică, o vale mică, începe din delul Rotunda, continuă pe valea Bârladului, până în satul Siliştea, com. Umbrareşci, plasa Bârlad.

Vălenĭ, vale, cu un mic pîrîiaş, curge spre apus, se împreună cu pîrîul Rogoz şi se varsă în partea stângă a Zeletinului, în raionul com. Boghesci, pl. Zeletin.

Văléna, vale, desparte satele Boghesciĭ-de-jos de ceĭ de-sus,

www.dacoromanica.ro

merge spre apus şi continuă până în apa Zeletinuluĭ.

Vălenĭ, mahala, în partea de Nord a satuluĭ Burdusacĭ, plasa Stănişeşcĭ.

Vârgolicĭ, sfóră de moşie, în com. Gohor, pl. Zeletin. Se numesce ast-fel după numele vechiuluĭ proprietar; acum însă este proprietatea rĕzeşilor din satul Gohor.

Vărlăneşcĭ, sat, face parte din com. Godineşcĭ, pl. Berheciu. Este situat pe dél, în partea de Nord a comuneĭ, la o distanţă de 9 km. şi 205 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o pop. de 14 capĭ de familiĭ cu 50 suflete, carĭ locuesc în 15 case.

Satul a fost înfiinţat de locuitorul Gr. Vârlan, fost proprietar în acele locurĭ.

N'are nicĭ biserică, nicĭ şcólă.

Vârlăneşcĭ, mahala, face parte din satul Hurueşcĭ, pl. Berheciu.

Vârlănésca, vie, în com. Nicoreşcĭ, pl. cu acelaş nume. — Acéstă vie este proprietatea d-luĭ Meisner.

Vâlcu, pământ arabil, în comuna Gohor, pl. Zeletin.

Vede, dél, în raionul com. Matca, pl. Nicoreşcĭ.

Veninóe, moşie, fostă proprietatea luĭ Anghel Venin din Torceşcĭ; în urmă lăsată donaţie epitropieĭ Sfîntuluĭ Spiridon din Iaşĭ, iar acum este proprietatea statuluĭ, în raionul comuneĭ Cosmeşcĭ, pl. Nicoreşcĭ.

Vicol, rîpă, la rĕsărit de satul Blânzĭ, com. Corod. Acéstă rîpă merge până în hotarul judeţuluĭ Covurluĭ.

Vicolenĭ, hliză de moşie, în raionul com. Gohor. Este strĕbătută de pîrîul şi valea cu acelaş nume de la Est la Vest. Pórtă acest nume de la fostul proprietar care se numia *Vicol*.

Vicolenĭ, pîrîiaş, isvorĕşce de sub délul Valea-Rea, curge spre Vest şi se varsă în stânga Zeletinuluĭ, în dreptul satuluĭ Cosiţenĭ, com. Brăhăşeşcĭ.

Vicolenĭ, dél, în raionul comuneĭ Gohor, pl. Zeletin.

Vidin, fost sat, astăzĭ distrus, era situat în partea de Nord a comuneĭ Neguleşcĭ, pl. Berheciŭ.

Vidinuluĭ, dél, în partea de Nord

www.dacoromanica.ro

a com. Negulești, merge în direcție de la Nord la Sud în lungime de 3 km. și 200 m. și se termină în valea Berheciului, din jos de satul Rĕspochĭ. Pe cósta acestuĭ dél a existat satul cu acelaș nume.

Vidin, dél, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Giurgióna. El este o continuare a déluluĭ ce începe de la nordul județuluĭ, separând valea Berheciuluĭ de valea Zeletinuluĭ și purtând deosebite numirĭ, după numele satelor ce sunt așeḑate pe el.

Viilor, dél, la rĕsărit de satul Recea, com. Găicéna. Este acoperit numaĭ de viĭ.

Via-Grecilor, vie, în satul Nărteșciĭ de-jos. Aicĭ a existat satul Grecĭ (veḑĭ acest nume) cum și viile carĭ și astăḑĭ daŭ un vin superior ca calitate. Proprietatea d-luĭ Chrisoveloni.

Viilor, dél, în raionul com. Corbița, în partea de apus a satuluĭ Șerbănescĭ.

Viișóra, dél mic, pe teritorul satuluĭ Vladnic, com. Valea-Rea, situat în mijlocul codruluĭ Vladnic.

Vizureșcĭ, sat, face parte din com. Buciumenĭ, pl. Nicorescĭ. Este așezat în partea de Sud a comuneĭ, pe malul stâng a pîrîuluĭ Tecucel, la o distanță de 1 km. departe de reședința comuneĭ.

Are o pop. de 117 capĭ de familiĭ cu 466 suflete, care locuesc în 115 case.

Locuitoriĭ sînt vechĭ rĕḑeșĭ.

Teritorul satuluĭ e de 572 hect.

In anul 1893 s'aŭ cultivat: 11 hect. grâŭ, 250 hect. porumb, 75 hect. orz, 4 hect. secară. Viĭ sînt 114 hect., pășiune 35 hect.; iar vatra satuluĭ ocupă 22 hectare.

In sat se află: 88 boĭ, 44 vacĭ, 9 caĭ, 144 oĭ și 25 capre. Se maĭ găsesc și 42 stupĭ.

Unelte agricole sînt: 8 plugurĭ de fer și 23 de lemn.

Pentru fabricarea rachiuluĭ sînt 8 cazane; iar pentru facerea făineĭ se găsește o móră de apă pe Tecucel.

Biserică sînt 2: 1 ḑidită la 1808 și alta la 1827 de locuitorĭ și deservite de 1 preot și 4 cântăreț.

O școlă mixtă întreținută de stat, înființată la 1864, avênd un singur învĕțător, cu o populație de 61 băeț din 71 în vîrstă de școlă. Din Vizureșcĭ merg la școlă 18 din 24 și 3 fete din 67.

www.dacoromanica.ro

La marginea de rĕsărit a satuluĭ se întinde Valul luĭ Traian (veḑĭ Troian).

Vladnic, sat, face parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletin. — Este aşeḑat în partea de apus a comuneĭ, pe malul stâng al Berheciuluĭ, pe cóstele uneĭ rîpĭ fórte marĭ, numită tot *Vladnic*, ce se află la mijlocul luĭ, şi prin care curge un pîrîŭ fórte mic, numit Vladnic, care se varsă în stânga Berheciuluĭ.

Are o populaţie de 394 românĭ şi un ebreŭ, formênd 88 capĭ de familie, carĭ locuesc în 83 case.

Teritorul satuluĭ este de 3074 hect. Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpânesc 241 hect. şi 50 ariĭ, iar proprietarul moşieĭ Vladnic, d l Nicolae Constantinidi, stăpâneşce 2860 hectare.

In anul 1893 s'a cultivat: 429 hect. grâŭ, 360 hect. porumb, 70 hect. orz, 50 hect. ovĕz, 7 hect. secară şi 9 hect. pering.

Viĭ sînt 50 hect., fânéţă 45 hect. păşiune 170 hect. şi peste 1743 hect. pădure de stejar şi fag, 50 hect. nisip, 50 hect. mlaştine, iar vatra satuluĭ are 41 hectare.

Vite sunt 200 boĭ, 70 vacĭ, 16 caĭ, 9 epe, 2 catârĭ, 1200 oĭ şi 25 capre.

Stupĭ sînt 80.

Unelte agricole aŭ: 40 pluguri de fer şi 30 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb şi 2 de vênturat.

Pentru fabricarea rachiuluĭ se află 6 cazane, iar pentru măcinatul porumbuluĭ o móră de apă.

Aicĭ se află o biserică cu patronul «Maica Domnuluĭ», ḑidită la 1656, cu spesele uneĭ femeĭ numită Hurjuiasa şi este deservită de un preot cu un cântăreţ.

Şcólă n'are. Copiiĭ merg la şcóla din satul Galbenĭ, distanţă de 1 km. 560 m., însă numaĭ 16 băeţĭ din 32 şi nicĭ o fată din 29, carĭ sînt în vîrstă de şcólă.

Satul, după spusele bĕtrânilor din localitate, îşĭ trage numele de la un bĕtrân Vlad, ce a fost maĭ de demult proprietarul moşieĭ acesteia, şi satul ar fi înfiinţat de vre-o 250 anĭ.

Vladnic, dél, pe teritorul comuneĭ Valea-Rea, plasa Zeletin, la apus de cătunul Galbenĭ, ce se află aşezat pe cósta rĕsăriténă a déluluĭ, Valea Rea.

Vladnic, rîpă, pe cósta căreia se află aşezat cătunul Vladnic, comuna Valea-Rea, pl. Zeletin.

Vladnic, codru mare de stejar şi de fag, aşezat la marginea de

www.dacoromanica.ro

apus a comuneĭ Valea-Rea, pl. Zeletin, în direcţia Nord-Sud, pe malul drept al Berheciuluĭ, are o suprafaţă maĭ bine de 1700 arĭ, actualmente este proprietatea d-luĭ N. Constandinide.

Vlejuluĭ, rîpă, pe teritorul comuneĭ Bogheşcĭ, pl. Zeletin.

Vlejuluĭ, pîrîŭ fórte mic, ce curge prin rîpa cu acelaş nume, com. Bogheşcĭ şi se varsă în stânga Zeletinuluĭ.

Vulturenĭ, com. rur., pl. Berheciŭ, se mărgineşce la miază-nópte cu com. Godineşcĭ, la apus cu comunele Găicéna şi Condrăcheşcĭ, de care se desparte prin délurile Găicenieĭ şi Ochenilor, la miază-ḑi cu com. Neguleşcĭ şi la rĕsărit cu com. Crăeşcĭ, de care se desparte prin délul Beneşcilor.

Terenul este fórte deluros, căcĭ pe lângă dealurile enumerate maĭ sus, care o separă la apus şi rĕsărit, mai are şi altele prin interiorul eĭ, precum: dealurile Papură şi Moriĭ în stânga Berheciuluĭ, altele în drépta, ca Năzărióe şi Ghionoea.

Este udată de apa Berheciu care o străbate prin mijloc de la N. la S şi de maĭ multe pîrae, care tote se varsă în Berheciŭ, unele în stânga ca Lichitişenĭ şi Sarica, altele în drépta ca Sohodol şi Găiceana.

Se compune din 13 cătune: Lichitişenĭ, Ruget, Vulturenĭ, Bălăneşcĭ, Dorofeiŭ, Meleşcanĭ şi Boboş în partea de rĕsărit, direcţia de la N. la S. pe stânga Berheciului; Dădeşcĭ, Năzărióia în colţul N.-Vestic; Ghionóia-Veche, Ghionóia-Nouă şi Tăvădăreşcĭ în partea de apus pe malul drept al Berheciuluĭ; Bodésa în colţul de apus şi Grădeşcĭ în colţul Sud-Vestic.

Reşedinţa comuneĭ este în cătunul Tăvădăreşcĭ.

Populaţia comuneĭ este de 1603 locuitorĭ, formând 412 familiĭ cu 299 contribuabilĭ şi 405 case.

In anul 1892 s'aŭ născut 58, s'aŭ căsătorit 7 şi aŭ murit 40.

Ocupaţia. Locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea câmpuluĭ; printre eĭ sunt 4 cărciumarĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 4822 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ răzăşĭ în cătunele Vulturenĭ, Ruget şi Ghionóia stăpânesc 331 hectare; iar foştiĭ clacaşĭ împroprietăriţĭ la 1864 în cătunele: Boboş, Meleşcanĭ, Dorofeiŭ, Balăneşcĭ, Lichitişenĭ şi Dădeşcĭ.

Ceĭ din Năzarióea, Tăvădărescĭ, Bodésa şi Grădeşcĭ stăpânesce

www.dacoromanica.ro

882 hect.; iar proprietarii stăpânesc 3619 hectare.

In anul 1893 s'a cultivat diferite cereale: 3823 hect. meiu, 53 hect. fasole, 73 hect. zarzavaturi, 74 hect. pepeni, 2 hect. pering.

Vii sunt 76 hect. cari în tómna anului 1892 au produs 12850 decalitri vin alb şi 1760 decalitri vin roşu şi s'au vêndut în termen mediu vinul alb 1 leu 20 b.; iar cel roşu 1 leu 50 b.

Fâneţe sunt 117 hect., liveḑi 15, păşune 372, nisipuri 16 şi mlăştini 120 hect., păduri de stejar 25 hect. şi de fag 28 hect., de plopi 7 hect.; iar cătunele ocupă 98 hectare.

Finanţe. Venitul comunei pe anul 1893 94 a fost de 2700 lei iar cheltuelele tot atât.

Statul din căi de comunicaţie are un venit de 1794 lei, iar foncierul aduce 4406 lei.

Creditul agricol. In anul 1892 s'au împrumutat 56 ómeni cu 8730 lei.

Vite sunt: 724 boi, 452 vaci, 17 tauri, 79 cai, 57 epe, 10 armăsari, 1 asin, 11 bivoli, 1661 oi şi 100 capre.

Stupi sunt 73.

Unelte: 77 pluguri de fer şi 199 de lemn, 3 maşini de treerat, 1 de bătut popuşoi, şi 3 de vênturat.

Cultul. Sunt 6 biserici cu 4 preoţi şi 5 cântareţi.

Instrucţiunea. O singură şcólă mixtă întreţinută de stat, înfiinţată la 1867 cu un singur învĕţător, avênd o populaţie de 25 băeţi din 95 în vîrstă de şcólă şi nici o fată din 84.

Bărbaţi cu şciinţă de carte în comună sunt 28, femei 16 şi băeţi 60. — Copii cari au absolvit cursul învĕţământului primar de la înfiinţarea şcólei până în anul 1893 sunt 41.

Actualmente sunt: 5 la Gimnasiu, 2 sunt preoţi, 2 cântareţi, 1 notar, 3 diferite funcţiuni.

Armata. Sînt: 25 la Dorobanţi, 25 la Infanterie, 5 la Cavalerie, 3 la Artilerie, 2 la Vânatori. In resbelul de la 1877 au luat parte 4.

Distanţe şi comunicaţii. Distanţa de la Tecuciu spre Nord 60 kilom.; iar de la Gaiceana, reşedinţa plăşei 8 kilometri.

Comuna e pusă în comunicaţie cu comunele vecine prin şoseua ce vine de la gara Berheciu pe valea Berheciului şi duce spre N. la tîrgul Găiceana.

Vulturenĭ, sat, comuna Vulturenĭ, plasa Berheciu aşeḑat în partea de rĕsărit a eĭ, are o populaţie de 300 locuitori, formând 61 familii cu 62 case.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul satuluĭ este de 581 hectare.

Locuitoriĭ vechĭ răzeşĭ stăpânesc 111 hect., iar proprietariĭ d-niĭ Ant. Mihăilescu şi Gh. Dimitriade stăpânesc 470 hect.

In anul 1893 s'a cultivat: 75 hect. grâŭ, 125 hect. popuşoĭ, 140 hect. orz, 75 hect. ovĕz, 55 hect. secară, 5 hect. meiŭ, 10 hect fasole, 10 hect. zarzavaturĭ.

Viĭ sunt 15 hect., fâneţe 40 hect., pruni 5 hect., păşune 20 hect., păduriĭ de tot soiul 10 hect., iar cătunul ocupă 6 hect.

Vite sunt: 48 boĭ, 22 vacĭ, 1 taur, 6 caĭ, 2 epe, 125 oĭ şi 14 capre.

Stupĭ sunt 145.

Unelte: 4 pluguri de fer şi 26 de lemn.

Aicĭ se află o biserică zidită la 1876 de locuitorĭ.

O şcólă mixtă întreţinută de Stat si înfiinţată la 1867 cu un învĕţător şi cu o populaţie de 42 băeţĭ şi nicĭ o fată, din 184 băeţĭ şi 111 fete, cu etatea de şcólă.

Istoricul. — Despre începutul acestui sat se povestesce de bătrâniĭ din localitate că numele vine dela un locuitor numit *Vultur*, care împreună cu un tovarăş al sĕu *Ţăvădar* dela care se trage satul *Tăvădăreşci*, în urma bătalieĭ ce au avut Ungurii cu Moldoveniĭ la Scheea, o ceată de Moldoveni aŭ găsit azil în aceste locurĭ, carĭ pe atuncĭ erau acoperite de păduriĭ seculare şi-aŭ înfiinţat satul actual, numindu'l după numele sĕŭ Vulturenĭ.

Vulturenĭ, sat, comuna Buceşcĭ, plasa Bêrlad, (veḑĭ Buceşcĭ comună), aşeḑat pe platoul din stânga Bêrladuluĭ pe ambele părţĭ ale căieĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ, are o populaţie de 1409 suflete, formând 352 familiĭ cu 352 case.

Teritoriul satuluĭ este de 1823 hectare.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşĭ şi stăpânesc 812 hect.; iar parte împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ Diecheniĭ şi stăpânesc 1011 hectare.

In anul 1893 s'au cultivat: 705 hect. popuşoĭ, 208 hect. orz. 140 hect. ovĕz, 32 hect. secară, 32 hect. păring şi 8 hectare fasole.

Viĭ sunt 43 hect., păşune 312 hect., nisipurĭ 159 hect. Satul ocupă 175 hect.

Vite sunt: 660 boĭ, 341 vacĭ, 4 tauriĭ, 223 caĭ, 91 epe, 180 oĭ şi 12 capre.

Stupĭ sunt 54.

Unelte: 126 pluguri de fer, 1 maşina de bătut popuşoĭ, 1 de vênturat.

www.dacoromanica.ro

Pentru fabricarea rachiuluĭ să găsească un cazan.

Aicĭ se află o biserică zidită de locuitorĭ la 1889 cu 1 preot şi 3 cântăreţĭ.

O şcólă mixtă întreţinută de stat înfiinţată la 1865 cu un singur învĕţător, avênd o populaţiune de 109 băeţĭ din 142 în vîrstă de şcólă şi 14 fete din 124.

Istoricul. Satul înainte de 1891 era aşeḑat dinpreuna cu maĭ multe alte cătune în valea Bê-laḑuluĭ pe malul gârleĭ Bêrloviţa şi avea 2 biserică; dar în urma inundaţiunilor din primăvara aceluĭ an, s'a strămutat pe dél în stânga Bêrladuluĭ pe *platou* de se întinde pe ambele părţĭ a căeĭ naţionale Tecuciŭ—Galaţĭ. Satul formézĕ o singură cătună nedislipită de cătuna Diecheniĭ aĭ căror locuitorĭ sunt împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ cu acelaş nume.

Numele de Vulturenĭ vine după spusele locuitoritor dela comuna *Vultur,* judeţul Putna; din causă că acea comună fiind maĭ de mult fórte populată şi locuitorilor ne maĭ ajungându-le pămênt pentru cultură, o parte din locuitorĭ aŭ trecut Siretul spre rĕsărit şi s'aŭ aşeḑat aicĭ, avênd locurile maĭ largĭ. Ast-fel eĭ aŭ dat numele cătunuluĭ după numele satuluĭ de unde au plecat aceştĭ locuitorĭ.

Z.

Zăpodia, sat, comuna Coloneşcĭ, plasa Stănişeşcĭ, aşeḑat în partea de Sud a comuneĭ pe malul drept al Zeletinuluĭ, are o populaţiune de 113 suflete, formând 27 familiĭ cu 27 case.

Teritorul satuluĭ este de 11 hect. 9 ariĭ.

Locuitoriĭ foştĭ clacaşĭ împroprietăriţĭ la 1864 stăpânesc tot teritorul.

In anul 1893 s'aŭ cultivat: 10 hect. grâu, 15 hect. popuşoĭ, 15 hect. orz şi 6 hectare secară.

Viĭ sunt 3 hectare; iar cătunul ocupă 4 hectare

Unelte: 4 pluguri de lemn.

Biserică n'are—asemenea nicĭ şcólă. Copiĭ merg la şcóla din Coloneşcĭ distanţă de 480 metri; însă numaĭ 2 băeţĭ din 12 şi 3 fete din 10 în vîrsta de şcólă.

Zăpodia, pîrîŭ, comuna Corbasca

www.dacoromanica.ro

plasa Berheciŭ ; izvoreşce din satul Scărişóra şi se varsă în Siret în raionul comuneĭ Corbasca.

Zăpodiilor, dél în comuna Colonescĭ este o ramificaţie a délului Dobrotfor.

Zăpodia, pîrîŭ, comuna Colonesçĭ, izvoreşce din délul cu acelaş nume, strébate satul Zăpodia şi se varsă în partea stînga a rîuluĭ Zeletin.

Zeletin, rîu, izvoreşce de sub délul com. Odobeşcĭ (jud. Bacău) din puntul numit «*Fundul Ţigăreĭ*», intră în judeţul Tecuciŭ pe teritorul comuneĭ Colonesçĭ, plasa Stănişeşcĭ, udă în direcţia de la Nord la Sud comunele : Colonesçĭ, Buda, Răchitósa, Burdusaci, Motoşenĭ din plasa Stănişeşci ; continuă prin comunele : Muncel, Podu-Turculuĭ, Boghesçĭ, Valea-Rea şi Gohor din plasa Zeletin şi la locul numit Móra-Banuluĭ la capul deluluĭ se împreună cu Berheciul.

El primeşce pe drépta pîrîiale : Poéna-Corbuluĭ, Spria-de-jos, Zăpodia, Salahor, Mazanariu, Chetrosu, Bogdan, Răchitósa, Oprişeşci, Gunóia, Apă-Negră, Dobrotforul şi Valea-Rea ; iar pe stânga pîrîiale : Danciu, Spria-de sus, Valea-Mare, Valea-Moreĭ, Valea-luĭ-Mateiu, Chiperiu, Putine, Brătóia, Delenĭ, Druţeşcĭ şi Bucşa.

De la izvor până la satul Spria-de-sus curge prin o rîpă îngustă, iar de aicĭ albia se lărgeşce până la 30 de metri. Spre Sud se formézĕ albia maĭ întinsă cu o vale frumósă numită Valea Zeletinuluĭ. Primă-véra şi în timpurĭ plóiase inundézĕ tótă valea avênd un curs fórte repede şi făcând marĭ stricăciunĭ fâneţeĭ ce se află în abundenţă pe tótă valea Zeletinuluĭ. — Adâncimea maĭ în tótă întinderea este de 1 m. până la 2 m.

Zeletin, plasă, aşedată în partea de Nord-Est a judeţuluĭ Tecuciŭ, se învecinézĕ la résărit cu judeţul Tutova, la mézĕ zi cu plasa Nicoreşcĭ, la apus cu plăşile Nicoreşcĭ şi Berheciŭ şi la mézĕ-nópte cu plasa Stănişeşcĭ.

Ea este udată de 3 ape : Bêrladul la marginea de mézĕ-zi, Berheciul în partea de Sud-Vest, vine din plasa Berheciu şi se varsă în drépta Bêrladuluĭ pe teritorul comuneĭ Ţigăneşcĭ din plasa Nicoreşcĭ, şi Zeletinul de la care şi-a luat numele plasa vine din plasa Stănişeşcĭ, o udă în tótă întinderea sa de la Nord la Sud şi se varsă în stânga

www.dacoromanica.ro

Berheciului pe teritorol comuneĭ Brăhăşeşcĭ.

Suprafaţa acesteĭ plăşĭ este de 27992 hectare cu o populaţiune de 17973 locuitorĭ; se compune din 8 comunĭ: Muncel, Podu-Turculuĭ, Bogheşcĭ, Valea-Rea şi Gohor pe Valea Zeletinuluĭ; Giurgióna, Corbiţa şi Brăhăşeşcĭ pe valea Berheciuluĭ, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în Podul-Turculuĭ.

Plasa este strĕbătută de o cale ferată la marginea de Sud. ce trece de la Tecuciu la Bârlad avênd o staţie numită Berheciu şi 4 şosele: 1. Şoseaua naţională Tecuciŭ-Bêrlad la marginea de méză-zi, cam paralelă cu calea ferată. 2. Şoseua judeţénă Berheciŭ-Podul-Turculuĭ merge maĭ întâĭ pe valea Berheciuluĭ şi apoĭ pe a Zeletinuluĭ, străbate plasa în lungul eĭ de la Sud la Nord şi duce în plasa Stanişeşcĭ. Din acéstă şosea plécă în dreptul comuneĭ Brăhăşeşcĭ o a treia şosea pe valea Berheciuluĭ, ducând în plasa Berheciuluĭ la Găicena, şi a 4-a plécă din Podul-Turculuĭ spre apus stăbate de a curmezişŭ comunele din plăşile Zeletin şi Berheciu, trece peste Siret la Adjud în judeţul Putna pe un pod de vase.

Acéstă plasă este strĕbătută de douĕ şirurĭ de déluri, cu direcţia de la Nord spre Sud. Maĭ tóte aceste déluri sunt despădurite şi transformate în mare parte în rîpĭ neproductive.

Locuitoriĭ acesteĭ plăşĭ se ocupă cu lucrarea pământuluĭ având instrumente primitive şi cu totul nesistematice, cu cultura viilor şi creşcerea animalelor. — Femeile din acéstă plasă se ocupă fórte puţin cu industria casnică; maĭ toţĭ bărbaţi şi femeile pórtă haine cumpărate din tîrg. — Culórea sumanilor barbaţilor este cenuşie, ceea-ce le dă un aspect trist, care de alt-fel armoniséză cu starea fisică a majorităţeĭ locuitorilor.

Statura ómenilor este mijlocie dar sunt slabĭ, cu puterile secate, cu vigórea slăbită, molaticĭ şi fórte mult aplicaţĭ spre bĕuturĭ alcoolice. Inteligenţa lor naturală degeneréză şi fórte puţin îşĭ trimit copiiĭ la şcólă de bună voie. — Tóte acestea în mare parte se datoresc terenului, care e maĭ puţin productiv de cât cel din plăşile despre méză-zi şi care din causa releĭ culturĭ nu le póte rĕsplăti în deajuns munca lor. Ceĭ maĭ mulţĭ ară acest pământ cu pluguri de lemn trase adese orĭ de vacĭ sau de boĭ neformaţĭ pentru muncă. Singură cultura vieĭ le rĕsplătesc munca cu maĭ

www.dacoromanica.ro

mult folos. Via se cultivă pe o scară întinsa în comunele Gohor: Corbiţa şi Nărteşcĭ unde se găsesc un vin bun ca calitate şi cantitate.

Reşedinţa sub-prefectureĭ în acéstă plasă este tîrgul Podu-Turculuĭ.

Ca comune maĭ populate în acéstă plasă sînt: Gohor, Corbiţa, Valea-Rea şi Muncel.

Viticultura. In plasa Zeletin, viile se cultivă pe o scară, după cum se vede din tabloul de faţă:

COMUNA	Hect.	Arĭ
Bogheeşcĭ . . .	72	—
Brăhăşeşcĭ . . .	159	75
Corbiţa	259	50
Giurgióna . . .	58	75
Gohor.	562	50
Muncel	143	50
Podu-Turculuĭ .	6	—
Valea-Rea . . .	241	25

Invĕţămêntul public. În acéstă plasă funcţionéză 19 şcolĭ mixte, adăogându-se încă 2, 1 de băeţĭ şi alta de fete în Podu-Turculuĭ.

Din punctul de vedere al materialuluĭ, construcţiile şcolare se împarte ast-fel: 4 de zid şi 17 de gard. Din aceste 6 sînt proprietăţĭ ale comunelor, iar restul închiriate.

Din causa posiţiuneĭ topografice copiĭ nu pot merge la şcólele din satele cele maĭ apropiate; se maĭ adaogă la acésta şi lipsa celor indispensabile pentru a putea continua învĕţătura.

Cultul. Sfîntul Sinod al bisericeĭ autocefale române a împărţit plasa Zeletin în 15 parohiĭ rurale, la care după regulamentul sf. Sinod urmézĕ să fie 15 preoţĭ parohĭ, 28 preoţĭ ajutorĭ şi 38 cântăreţĭ.

Parohiile fixate de sf. Sinod sînt următórele:

Parohia *Boghesciĭ-de-jos,* cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Boghesciĭ-de-jos, Boghesciĭ-de-sus, Chiţcaniĭ şi Bicheşcĭ, avênd 2 biserică cu 1 preot paroh şi 4 cântăreţĭ.

Parohia *Brăhăşeşciĭ-de-sus*, cu biserica parohială «Sf. Ión Botezĕtorul», compusă din cătunele Brăhăşeşciĭ-de-sus şi de-jos, cu 2 biserică, avênd 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 2 cântăreţĭ.

Parohia *Cosiţenĭ*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Cosiţenĭ, Corciovenĭ şi Toflea, avênd 2 biserică, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 2 cântăreţĭ.

Parohia *Buda*, cu biserica parohială «Intrarea în biserică»,

www.dacoromanica.ro

compusă din cătunele: Buda, Ocheşeşcĭ şi Sălcuţa, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 1 cântăreţ.

Parohia *Şerbăneşcĭ*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Treĭ Ierarchĭ», compusă din cătunele: Corbiţa, Rădăcineşcĭ, Şerbăneşcĭ şi Ţîţul, avênd 3 bisericĭ, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 4 cântăreţĭ.

Parohia *Lehacea*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Bălăneşcĭ, Dăncenĭ, Lehacea şi Sêrbĭ, avênd 2 bisericĭ cu 1 preot paroh şi 2 cântăreţĭ.

Parohia *Giurgióna*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Giurgióna, Hanţa, Strâmba, Boul Roş, Plăcinţenĭ şi Răcuşana, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroh şi 3 dascălĭ.

Parohia *Giurgióna*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae», compusă din cătunul Gohor, avênd 3 bisericĭ, cu 1 preot paroh, 2 preoţĭ ajutorĭ şi 1 cântăreţ.

Parohia *Nărteşciĭ-de-jos*, cu biserica parohială «Intrarea în biserică», compusă din cătunele: Nărteşciĭ-de-jos, Nărteşciĭ-de-sus, Poşta, Irésca şi Gara Berheciŭ, avênd o biserică, 1 preot paroh şi 1 cântăreţ.

Parohia *Frumuşelu*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Frumuşelu, Fundătura şi Muncelu, avênd 2 bisericĭ cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 5 cântăreţĭ.

Parohia *Glăvăneşcĭ*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae», compusă din cătunele: Glăvăneşcĭ, Poiana-luĭ-Stan şi Satulnou, avênd o biserică, cu 1 preot paroh şi 2 cântăreţĭ.

Parohia *Podul-Turculuĭ*, cu biserica parohială «Sf. Prooroc Ilie», compusă din cătunele: Podul-Turculuĭ şi Dămăcuşa, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroh şi 3 cântăreţĭ.

Parohia *Călimănèsa*, cu biserica parohială «Sfinţiĭ Voivoḑĭ», compusă din cătunele: Călimănésa şi Valea-Rea, avênd 2 bisericĭ, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 2 cântăreţĭ.

Parohia *Galbenĭ*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae», compusă din cătunele: Covrag, Galbenĭ, Năneşcĭ şi Vladnic, avênd 3 bisericĭ, cu 1 preot paroh şi 3 cântăreţĭ.

Zlătărésa, sat, face parte din comuna Găicéna, plasa Berheciu. Este aşeḑat în partea de rĕsărit a comuneĭ, pe cósta apusénă a déluluĭ Găicéna.

www.dacoromanica.ro

Are o pop. de 45 capĭ de fam. cu 119 suflete, locuind în 45 case.

Teritorul satuluĭ e de 820 hect. Locuitoriĭ foștĭ clăcașĭ stăpânesc 171 hect., iar proprietarul moșieĭ Găicéna este în acelaș timp proprietar și al moșieĭ Zlătărésa și stăpânește 649 hect.

In anul 1893 s'aŭ cultivat 300 hect. grâŭ, 160 hect. porumb, 30 hect. orz, 12 hect. ověz, 9 hect. secară și 4 hect. pering.

Viĭ sînt: 16 hect., fênéță 98 hect., pășiune 60 hect., pădure de fag 125 hect.; iar vatra satuluĭ are 10 hect., liveḑile ocupă 6 hectare.

Vite sînt: 14 boĭ, 50 vacĭ, 2 taurĭ, 5 caĭ, 3 epe și 80 oĭ.

In sat nu se află biserică, nicĭ școlă. Copiiĭ merg la școla din Huțu, distanță de 4 km. și 500 metri, urmând 8 băețĭ din 16 și o singură fată din 14 în vîrstă de școlă.

Istoricul. Satul șĭ-a luat numirea de la un om numit *Zlătar*, cel d'întâiŭ care s'a așeḑat în acest loc. Satul este înființat odată cu satul Popeșcĭ din acéstă comună. In raionul satuluĭ, la locul numit *Poiana-Dĕluluĭ*, se věd urmele a douĕ cetățĭ înconjurate cu șanț. Aicĭ se afla și o bisericuță care s'a ruinat, și astăḑĭ în acest loc nu se află de cât cimitirul satuluĭ.

Zugrăvița, vale, maĭ pórtă numele de *Valea-Cetățuei*, în com. Poiana, pl. Nicoreșcĭ. Acéstă vale începe la Est de Cetățue și continuă până în rîul Sĭret, între satul Poiana și délul Cetățuieĭ.

www.dacoromanica.ro

ANEXE

Aceste Documente privitóre la satele: Brăhășeșcĭ, Crăeșcĭ, Galbenĭ, Bogheșcĭ, Fărcaș și Buceșcĭ, s'aŭ anexat aicĭ, presentându-ne un interes istoric. Ele sînt inedite, afară de cel de la lit. A, și se află în posesiunea locuitorilor din satele respective, de unde aŭ fost copiate de mine.

A.

Zapis de vêndare.

Stefan Diacul, Br. hășeșcĭ (distr. Tecuciŭ), 1577, Aprilie 4. Originalul se află în Archivele statuluĭ, actele Episcopieĭ de Roman, leg. 4. «Cuvinte din Bătrânĭ», pag. 25. Hajdeŭ.

† Adică eŭ Petre Brahăș, scriŭ și mărturisesc cu acest zapis al meŭ, cum am fost cumpĕrat o parte din ocină din sat din Brăhășeșcĭ, de unde au fost șeḑênd Cudré, din jumătate de sat a cincé parte ce s'a alége parté *Anușcăĭ* și a fratelŭĭ eĭ *Mateiŭ* și eŭ o am vêndut luĭ *Dumitru Téhnĭ* și femeeĭ sale *Teclei,* drept douĕ sute și treĭḑecĭ de florinți, banĭ tătărășcĭ, ca să-ĭ hie luĭ ocină și moșie în vecĭ neclătită, și în tocmală néu fost *Ona* sulițașul și *Burnar* spătărel și *Cociu Bădècolé* și mulți ómenĭ bunĭ și eu *Stefan Diiacul* am scris și spre maĭ mare credinţe ném pus și pecetiile ca să se șcie.

www.dacoromanica.ro

B.

Uricul Domnuluĭ Petru Voivod, Domnul ţĕreĭ Moldoveĭ.

(1546)

Inşciinţare facem prin acéstă carte a nóstră tuturor, când şĭ-or căuta asupră-şĭ sau şĭ-or auçi cetindu-se pentru acestu adevĕratu slugă nóstră *Trifu* şi surorile luĭ *Mărina* şi *Stana* fiiĭ luĭ *Ioan Craiul*, că le am miluitu-le cu osebita nóstră milă, de le am dat şi le am întărit în ţara nóstră a Moldovieĭ, dréptă ocină a lor şi cumpĕrătură din ispisocul din cumpĕrătură ce l'a avut tatăl lor *Ivan Craiul*, de la moşul Domnieĭ mele de la *Bogdan Voivod*, un sat anume Pojorâta, care şi l'a fost cumpĕrat de la Lascu Leghediş, drept 8 zloţĭ tătărăşcĭ, şi în obârşia Pojorâteĭ în Silişte, loc de mănăstire.

Tóte acestea de maĭ sus numite să le fie lor uric cu tot venitul, şi fiilor lor, nepoţilor, strĕnepoţilor, prea-strĕnepoţilor şi la tot némul lor, cine le se va alege maĭ de aprópe nestrĕmutat nicĭ odineóră în vecĭ, iară hotarul acestuĭ de maĭ sus çis sat, anume Pojorâta şi a loculuĭ celuĭ de mănăstire ce 'ĭ în obârşia Pojorâteĭ în silişte, să le fie din obârşia Pojorâteĭ şi până la gura eĭ, pe de amêndouĕ părţile pîrîuluĭ, iară despre alte părţĭ, să fie după vechiul hotar, până unde s'a apucat din veac, drept aceea nimenea din némul luĭ să nu aibă şi să nu pótă a face desbatere acestuĭ sat saŭ să'ĭ tragă la judecată, iară dacă şi ar vre să'ĭ tragă orĭ şi când la judecată, atunce să aibă a ne plăti nouă 8 ruble argint curat.

Precum spre acésta este credinţa a maĭ sus numiteĭ Domnieĭ nóstre Petru Voivod şi credinţa a prea iubiţilor fiĭ aĭ Domnieĭ mele, Iliaş şi Ştefan şi Constantin, şi spre maĭ mare tărie şi întărítură tutulor acestor de maĭ sus scrise, am poruncit credincios boeruluĭ nostru Măteiaş Logofăt, să scrie şi se atârne pecetea nóstră cătră acéstă a nóstră carte cea după lege.

Petru Voivod.

7054 (1546).

www.dacoromanica.ro

C.

Zapisul luĭ Ursu Vartic.

Adică eŭ, Ursu Vartic, vel vornic glŏbnic, scris'am şi mărturisesc că acest zapis al meŭ, cum că noĭ de bună voe a nóstră m'am tocmit şi ne-am învoit cu toţĭ rĕḑeşiĭ meĭ din sat din Galbenĭ, pentru moşia ce avem de ocină şi de cumpĕrătură la acest sat ce scriŭ maĭ sus, tóte am ales şi am stîlpit de către toţĭ fraţiĭ şi rĕḑeşiĭ. Iar pentru săpăturĭ cine va avea cu toţĭ fraţiĭ şi rĕḑeşiĭ din moşie şi cumpĕrătură, să aibă a'şĭ ţinea stăpânirile cine-şĭ pe unde şi-ar fi avênd săpăturĭ întru acest chip, ne-am tocmit şi ne-am învoit cu toţiĭ dinaintea Domnieĭ sale Fărcaş, ce a fost sulger, staroste de Tecuciu, şi Gheorghe Bogdan, pârcălab de Tutova, şi Pătraşcu Cârpaciu şi alţĭ mulţĭ ómenĭ bunĭ din prejur şi megieşĭ, iar de acum înainte carĭ dintre noĭ vor vrea să scormonéscă vre-o gâlcévă peste acele tocmelĭ ce ne-am tocmit, să fie de glóbă 2 zloţĭ Domneşcĭ şi pentru maĭ mare credinţă pus'am eŭ iscălitura şi pecetia şi aŭ iscălit şi aceştĭ boerĭ şi dumnéluĭ Diacul aŭ scris zapisul un galben mare.

7169 (1661), Octombrie, 28.

Ursu Vartic. (L. S.).
Fărcaş, sluger.
Gheorghe Bogdan, pârcălab.
Pătraşcu Cârpaciu.
Constantin Cârpaciu.

Şi alţĭ ómenĭ bunĭ faţă, dinpreună cu rĕḑeşiĭ.

Fotache Fulger, hotarnic. (L. S.).

D.

Cu mila luĭ Dumneḑeŭ Ştefan Voivod, Domnul pământuluĭ Moldoveĭ.

Ştiut să fie prin această fóe a nóstră întru auḑirea tutulor pentru că a venit înaintea nóstră şi la aĭ noştri boerĭ, sluga nóstră

www.dacoromanica.ro

Maxim Starostele şi cu fratele luĭ Stan şi nepotul a luĭ Sarea şi nepotu Drăghiciŭ, şi nepóte Maria, şi Mafta, şi Stan, şi Anuşca, şi strĕnepot a lor Cosma, şi sora luĭ Dodia, şi vĕr lor Lazăr, şi sora luĭ Flórea, şi Gherghina, şi fiica eĭ Cristina, şi ginerele şi fratele luĭ Negul, şi vĕr lor Ilie Vasile, şi frate a lor Trifan, şi sora lor Néşca şi vĕrul eĭ Fanta fiul Staneĭ, şi fiŭ a luĭ Toadir fiŭ a luĭ Bora şi aceste surorĭ ficĭ Necşeĭ Trojan, şi Luca, şi frate a lor Vanco, şi nepotu Danciu şi sora a luĭ Anuşca, şi strĕnepotul eĭ Radul, şi frate Oaniche, şi Stancŭ, şi sora Sara, şi 'Cerne, şi strănepóta lor Parasca, şi sora lor Catinca Drăghiciú, nepot a lor, frate şi surorĭ a luĭ Stan Bora, şi nepotul Nicu după dênşiĭ, de a lor bună voe, de nimenea siliţĭ, s'aŭ vêndut cu întrebarea tutulor, dându-li-se lor drept *Uric* în vedenia şi înaintea Dómneĭ nóstre «Stefan Voevod», o bucată de pămênt din *Bulzeşeĭ* din hotarul de sus şi jumĕtate din fântâna din jos, şi a vêndut slugeĭ nóstre Christea şi strĕnepot a luĭ Petru şi strĕnepóta Stana cu 120 zloţĭ tătăreşcĭ, slugele nóstre Cristea şi Petru şi Stana aŭ plătit toţĭ şi aŭ împlinit de sus ştitea arătată 120 zloţĭ tătăreşcĭ în mânele slugeĭ nóstre mare starostele ... (tóte numirile de la început) şi de a lor bună voe s'aŭ plinit plata deplin, dându-le şi de la noĭ întărirea slugilor nóstre Cristea şi strĕnepot luĭ Petru şi nepóta lor Stana, pentru o bucată pămênt din Bulzeşcĭ din hotarul din sus şi jumĕtate din fântâna de jos şi le-am dat şi de la noĭ Uric a Domneĭ Nóstre Ştefan Voevod, atât pentru dênşiĭ cât şi pentru fiiĭ lor şi nepoţilor şi strĕnepoţilor, adunaţĭ fiind toţĭ credincioşiĭ boerĭ noştri, credincios Pană, boer Ionaşc, credincios boer Andronaki, credincios boer Negrilă, credincios boer Costin, credincios boer Condrea[1]) Nemeş, credincios boer Petică, credincios boer Toadir Novogoroski, credincios boer Toódir Portar, credincios boer Sulgheroschi, credincios boer Spătar, credincios boer Sterga Stolniculuĭ, credincios boer Dorni Comis, credincios boer Trotuşanu şi toţĭ boerĭ marĭ şi micĭ ce s'a scris maĭ sus, ca să le fie veşnic Uric a Domneĭ Nóstre Ştefan Voevod, într'acesta fac întărită şi spre credinţă am spânzurat şi pecetea nóstră.

Am scris eŭ M...

în Hârlăŭ. 7030 (1522) Iulie 4.

[1]) Infiinţătorul satuluĭ Condrea (v. a. n.).

www.dacoromanica.ro

E.

Noĭ Vasile Voevod, cu mila luĭ Dumneḑeŭ Domn ţĕreĭ Moldoveĭ, iată aŭ venit înaintea nóstră şi înaintea boerilor noştri acest om anume Cristea din Gârleşcĭ, arătând înaintea nóstră nişce zapise de pământ vechĭ, de la Dumbrava ce aŭ fost Vornic mare şi de la Ursu ce a fost iarăşĭ Vornic mare şi de la Florea din tîrgul Bêrlad şi de la Miltiade Zama din pescărie şi de la Macoveĭ din Plăcinţel şi de la Vlasie din *Bulzeşcĭ* şi de la alţĭ mulţĭ ómenĭ bunĭ, întru care scriŭ şi arăt cum că acest Cristea a cumpĕrat înaintea nóstră 4 pământurĭ la frunte din pîrîŭ şi până în sat, cu păduri şi pîrîul tot venit din hotarul satuluĭ *Bulzeşcĭ*, ce este la ţinutul Tecuciuluĭ, de la Maria Spătaruluĭ, drept o vacă cu viţel şi 2 galbenĭ banĭ ungureşcĭ, şi iar a maĭ cumpĕrat socru-sĕŭ Rafeiu partea luĭ Obozoc, cum se va alege din sat din *Bulzeşcĭ* drept 400 de talerĭ banĭ gata, şi iar a maĭ cumpĕrat împreună cu Rafeiu de la Nestor, feciorul luĭ *Balşe*, partea luĭ ce se va alege din satul *Scrofenĭ*[1]), din a patra parte drept 90 de galbenĭ bunĭ, şi noĭ încredinţându-ne de la Cristea, i-am dat aceştĭ banĭ pe aceste moşiĭ; de la noĭ încă i-am dat Uric şi întăritură, ca altul să nu se amestece.

Domnul aŭ ḑis de s'aŭ scris de Cristea.

(L. P.) *în Iaşĭ, la anul 7146 (1638).*

F.

Facem şcire pe cum iaŭ părâţiĭ de faţă înaintea Domnieĭ Mele şi a tot sfatuluĭ nostru, Tofana fata luĭ Dumitraşcu Vornic, nepóta luĭ Vartic Vornic cu Onofreiŭ Egumenul de la Soveja şi cu Ştefan Oanică şi Constantin Ursu şi Ştefan Ralea şi cu alţĭ răḑeşĭ din *Galbenĭ* pentru satul *Galbenĭ*, ce este pe Zeletin la jud. Tecuciŭ.

Jeluind Tofana cum că ea are moşie maĭ multă decât alţĭ rĕḑeşĭ, şi acum îĭ împresóră părţile eĭ fără dreptate, decĭ Domnia Mea i-am socotit şi i-am rânduit la cinstitul părintele rugătorul nostru kir An-

[1]) Acest sat s'a distrus. (V. a. n.).

www.dacoromanica.ro

tonie Mitropolit şi la sfinţia sa Daniil Episcopul de Roman şi la dumnéluĭ cinstit boer credincios Ilie Cantacuzin vel Logofĕt, ca să ia sĕma cu dreptate, decĭ fiind eĭ de faţă şi luându-le sĕma cu amĕnuntul pe scrisorile ce le-a arătat, aŭ dovedit din o mărturie ce aŭ arătat'o Egumenul de Soveja, făcută de *Fărcaş* Sulger staroste de Tecuciŭ şi Gheorghe Bogdan pârcălab de Tutova, într'o carte scria că aŭ ales părţile de moşie Ursuluĭ Vartic a 8-a parte din Galbenĭ, moşia de baştină partea moşuluĭ sĕŭ *Fĕtul Galben*, şi aŭ maĭ avut şi cumpărăturĭ 2 bĕtrânĭ şi jumĕtate şi o vie cu pomĭ, şi loc din bĕtrâniĭ ce aŭ cumpĕrat de la Druma şi de la fraţiĭ luĭ feciorĭ Danciuluĭ, fratele luĭ Fĕtu Galben, şi a 2 bĕtrânĭ ce aŭ cumpărat de la Zaharia şi de la C..... şi de la alţĭ nepoţĭ aĭ lor feciorĕĭ Armenceĭ, sora Fĕtuluĭ Galben şi a Danciuluĭ, şi jumĕtate din al treilea bĕtrân ce aŭ cumpărat de la Vasie, feciorul Băticăĭ, nepot luĭ Grigore, fratele Fătuluĭ Galben şi a Danciuluĭ şi a Armancăĭ, care bĕtrânĭ se mărgineşce în partea de sus despre partea *Zlateĭ*, aşişderea şi o vie cu pămĕnt şi loc aŭ cumpărat de la Ursu Lopată din bĕtrânul Muşăĭ, sora acestor bĕtrânĭ, care acĕsta o împarte cu Ţară-Lungă, şi făcênd Ursu Vartic un schit la *Galbenĭ*, l'aŭ închinat la monastirea Soveja, ce aceĭ 2 bĕtrânĭ şi jumĕtate şi cu voia şi cu locul cât este cumpărat. Iar a 8-a parte, scrie maĭ sus aicea, nu a dat'o monastireĭ, ci a rĕmas în mâna Tofaneĭ. Decĭ sfinţia lor şi cu dumnĕlor vel Logofĕt, i-am socotit şi i-am judecat, monastirea Soveja să-şĭ ţie schitul de la Galbenĭ şi cu 2 bĕtrânĭ şi jumĕtate şi cu via şi cu locul pe care i-aŭ dat danie Ursu Vartic. Iar Tofana să-şĭ ţie a 8-a parte moşia de baştină, iar cât maĭ trece peste acele părţĭ, acea moşie să o ţie rĕşeşiĭ carĭ maĭ sus scrie. Iar la părţile monastireĭ şi a Tofaneĭ să nu se amestece; de acea decĭ Domnia Mea vĕdênd că cu dreptate i-aŭ judecat, am dat şi de la Domnia Mea acĕstă carte Tofaneĭ, nepoteĭ luĭ Ursu Vartic, ca să-şĭ stăpânĕscă de acum înainte a 8 a parte din Galbenĭ, partea moşuluĭ sĕu Vartic, cu pace, care parte a fost luĭ moşu-sĕŭ Vartic de baştină, de la moşu-seŭ Fĕtu Galben, şi acĕsta să nu se maĭ pârască peste cartea Domnieĭ mele.

7238 (1730) Ghenarie 7.

(L. S.). Isc. *Gr. Ghica.*

www.dacoromanica.ro

G.

Cu mila luĭ Dumneḑeŭ, Noĭ Ştefan Voivod, Domn pămêntuluĭ Moldoveĭ, şciut facem prin acéstă foia a nóstră, tuturor cine într'ênsa va privi saŭ pe ea cu adevĕrat o va citi şi o va auḑi, despre dreptele nóstre slugĭ Fătul şi fraţiĭ luĭ *Văsoiŭ* şi tatăl, ne-a slujit cu dreptate şi credinţă, drept acésta noĭ vĕḑêndu-ĭ cu drepte şi credincióse slujbe către Noĭ, 'ĭ am hărăzit cu osebita nóstră milostivire, datu-le-am şi întăritu-le-am de la Noĭ întru al nostru pămênt al Moldoveĭ, jumĕtate sileşte pe Bêrlad, pre nume *Fundenĭ,* partea de jos, acestea de maĭ sus scrise să le fie lor de la Noĭ *Uric* cu tot venitul lor şi *fiilor lor* de o potrivă şi *nepoţilor lor* şi *strĕnepoţilor lor* şi *restrĕ-nepoţilor lor* şi *a tot némuluĭ lor;* cine se va alege maĭ de aprópe, ne supărat nicĭ odinióră în veac, iar hotarul aceleĭ jumĕtăţĭ de silişte să fie de la acest hotar jumĕtate, iar din cea-l'altă parte să fie vechiul hotar, precum din vechiŭ aŭ veţuit.

Iar acésta este credinţa Domnuluĭ maĭ sus scrisul, Noĭ Ştefan Voevod şi credinţa prea iubiţilor fiĭ aĭ Domnieĭ mele, *Alexandru, Bogdan* şi *Vlad* şi credinţeĭ boerilor noştri, credincios boeruluĭ *Dumi,* pârcălab; credincios boeruluĭ *Bosodora, vornicul;* şi credinţa boerilor noştri *Hramna;* credinţa boeruluĭ *Stefulă;* cr. b. *Muşat;* cr. b. *Tódir, pârcălabul* Hotinuluĭ; cr. b. *Micata, pârcălabul* Némţuluĭ; cr. b. *Ciortorosuluĭ;* cr. b. *Şendrea nouluĭ oraş;* cr. b. *Clembu, spatar;* cr. b. *Isac, visternic;* cr. b. *Irimia, postelnic;* cr. b. *Movilă, paharnic;* cr. b. *Petrică, comis;* şi credinţa boerilor marĭ şi micĭ, după viaţa nóstră cine va fi Domn pămêntuluĭ nostru *Moldoveĭ,* din fiiĭ noştri, saŭ din rudeniile nóstre, saŭ orĭ-care va fi Domn pămêntuluĭ nostru Moldoveĭ, acela lor nu ca să le fie în potrivă şi să-ĭ supere în sprijinire şi stricare, ci maĭ vêrtos să-ĭ întăréscă şi să-ĭ sprijinéscă pre eĭ, ca pre nişce slugĭ drepte şi credincióse Domnieĭ nóstre. Iar pentru credinţa şi întărirea celor de maĭ sus tóte şi scrise, am poruncit credinciosuluĭ nostru jupân Tĕut, logofĕt, ca să scrie, şi pecetea nóstră se atârne de acéstă fóe (a nóstră).

www.dacoromanica.ro

ERATĂ

La pag.	în loc de:	să se citéscă:
6	Dorésci	Dorășci.
11	Băreana	Bărcana.
12	Bănești	Benești.
13	Corcioveni.	Corcioveni.
125	Macurelova.	Macurilor.
166	Pră dăiaș	Prădaiș.

www.dacoromanica.ro